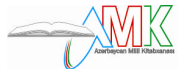

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Azərbaycan
Milli Kitabxanası

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ – 200

Tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi

Bakı – 2012

UOT 016:821.512.162 (05)

**İxtisas redaktoru və
buraxılışa məsul:**

Kərim Təhrov,
fəlsəfə doktoru,
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Redaktor:

Gülbəniz Səfəraliyeva

Mirzə Fətəli Axundzadə - 200: bibliografiya /ixt.
red. və burax. məsul K.Təhrov; red. G.Səfəraliyeva;
M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.-
Bakı, 2012.- 360 səh.

ISBN 978-9952-460-09-4

© M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası, 2012.

**Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik
yubileyinin keçirilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Sərəncamı**

2012-ci ildə böyük Azərbaycan mütəfəkkiri, milli dramaturgiyamızın banisi, görkəmli ictimai xadim və maarifçi Mirzə Fətəli Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyi tamam olur.

Bütün həyatı boyu doğma vətəninin və xalqının tərəqqisi yolunda yorulmadan çalışaraq yeni dövrün irəli sürdüyü mühüm elmi, mədəni və ictimai-siyasi məsələlərə daim fəal münasibət ifadə edən və zamanın qabaqcıl ideyalarından bəhrələnməyə çağıran yaradıcılığı ilə Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı tarixində parlaq səhifə açan Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin təntənəli surətdə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 aprel 2010-cu il

TƏRTİBÇİDƏN

2012-ci il iyun ayının 30-da böyük alim, Şərqdə materialist fəlsəfənin, milli realist dramaturgiyanın banisi, maarifpərvər, Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki Mirzə Fətəli Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyi tamam olur.

Dahi mütəfəkkirin zəngin və çoxcəhətli yaradıcılığı Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında böyük rol oynamışdır. Onun əsərləri bir sıra xarici ölkə xalqlarının dilinə tərcümə olunmuş, haqqında xeyli kitab, monoqrafiya, dissertasiya və məqalələr nəşr edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2010-cu il 13 aprel tarixli Sərəncamı ilə 2012-ci ildə Mirzə Fətəli Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyinin təntənəli şəkildə keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxana tərəfindən tərtib olunmuş “Mirzə Fətəli Axundzadə - 200” tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi böyük mütəfəkkirin yubileyinə həsr edilmişdir.

Görkəmli ədib haqqında ilk göstərici 1948-ci ildə Milli Kitabxananın əməkdaşı Hüseyn Tağıyev tərəfindən hazırlanmış, 1960-cı ildə həmin biblioqrafiyaya əlavələr edilərək ikinci nəşri çap edilmişdir. 1962-ci ildə isə kitabxananın əməkdaşı A.N.Lerman tərəfindən “Mirzə Fətəli Axundov rus mətbuatında” adlı biblioqrafiya rus dilində nəşr edilmişdir. Adlarını çəkdiyimiz biblioqrafik vəsaitlər mütəfəkkirin zəngin irsini geniş əhatə etdiyinə görə müxtəlif oxucu qruplarına təqdim olunan bu tövsiyə ədəbiyyat göstəricisində materiallar tam fərqli şəkildə verilmişdir. Belə ki, kitablar nəşr ilindən asılı olmayaraq yenidən toplanmış, işlənmiş, əlavələr edilmişdir. Dövri mətbuat materialları isə, əvvəlki göstəricilərdə verildiyi nəzərə alınaraq 1957-ci ildən 2012-ci ilədək olan dövrü əhatə edir. Daha da təkmilləşdirilmiş bu biblioqrafik vəsaitdə ilk dəfə olaraq M.F.Axundzadə haqqında yazılmış disser-

tasiya və aftoreferatlar, xarici dillərdə çap olunan əsərlər də öz əksini tapmışdır.

Göstəriciyə daxil edilmiş xarici dildə olan ədəbiyyat kitabxanasının sorğusu əsasında xarici ölkələrin Milli kitabxanaları tərəfindən göndərildiyinə görə ədəbiyyatın təsviri olduğu kimi saxlanılmışdır.

Vəsaitdə mütəfəkkirin həyatı, yaradıcılığı və ictimai fəaliyyətinin əsas tarixləri, ədibin seçilmiş fikirləri, görkəmli şəxsiyyətlərin ədibin yaradıcılığı və fəaliyyəti haqqında söylədikləri fikirlər öz əksini tapmışdır.

M.F.Axundzadə irsini geniş oxucu kütləsinə çatdırmaq məqsədilə tərtib edilmiş bu bibliografik göstəricidə Azərbaycan, rus və xarici dillərdə nəşr olunan materiallar “Əsərləri” və “Həyat və yaradıcılığı haqqında” adlı bölmələrdə xronologiya üzrə, daxilə isə əlifba sırası ilə qruplaşdırılmışdır. Göstərici Azərbaycan və rus dillərində tərtib edilmişdir.

Bibliografik vəsaitdən istifadəni asanlaşdırmaq məqsədilə sonda böyük klassikin əsərlərinin, haqqında yazan müəlliflərin, sərlövhə üzrə təsvir olunmuş ədəbiyyatın əlifba göstəricisi tərtib edilmişdir.

Nəşrlə bağlı rəy və təkliflərini bildirəcək hər bir mütəxəssisə və oxucuya əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Ünvan: AZ-1000, Bakı şəh., Xaqani küç. 29;

E-mail: contact@anl.az; URL: www.anl.az

FİKİR, DAVAT VƏ QƏLƏM MÜBARİZİ

Vaxtilə O.Uayld deyirdi ki, Balzakın romanlarına qədər XIX əsr mövcud deyildi, XIX əsri onun romanları yaratdı. Təbii ki, hər bir xalqın özünün XIX əsrini yaradan bir Balzakı vardır. M.P.Vaqiflə qurtaran XVIII əsrdən yeni dövrə keçidin bütün ağırlığını çiyində daşıyan və xalqımızın ictimai-bədii və ədəbi-mədəni fikir tarixinin XIX əsrini yaradan Mirzə Fətəli Axundzadə (1812-1878) oldu.

M.F.Axundzadə dünyaya milyonlardan biri kimi gəldi. Gəldi ki, özünün adı ömrünü yaşasın, talenin ona borc verdiyi həyatı kədərsiz, qüssəsiz, əzabsız başa vursun. Özü ilə dünyaya eyni vaxtda gələn yaşıdlarından qətiyyən fərqlənmədi. Amma tədricən həyatın təsadüfləri balaca Fətəlinin ömür yoluna müdaxilə etməyə başladı: o, istədiyi ömrü də yaşayırdı, lakin həyatın məcburi, istəyi və arzusu ilə uyğun gəlməyən dəyişmələrini də yaşamalı olurdu. Ulu və bütöv yurdu ikiyə parçalayan sərhəd həm də balaca Fətəlinin körpə qəlbindən keçdi. Anası, babası yox, yad ordu-ların və silahların sayıqlıqla qoruduqları sərhəd onu atasına, ögey bacılarına həsrət qoydu. Bölünməz torpaqda şırım açan sərhədin ağrısı, acısı ömrü boyu onunla qaldı, amma yaddaşını ikiyə parçalaya bilmədi. Onun bədii dünyasında Azərbaycan bütövdü, başqalarının müəyyənləşdirdikləri sərhədi xalqın qılıncla, qanla qoruduğu tarixi sərhəd əvəz edibdi: burda Qarabağ da var, Lənkəran da var, Təbriz də...

Ənənəvi Şərq təhsili alan M.F.Axundzadənin dahi Mirzə Şəfi ilə görüşü başqa bir sərhədə – təfəkkürdən, dünyagörüşdən keçən sərhədə çevrildi. Mirzə Şəfinin onu “riyakar və şarlatan” olmaqdan – ruhanilikdən uzaqlaşdırmaqda məqsədi İslam dininə nifrət oyatmaq yox, başqa mədəniyyət tipinin, başqa təhsil sisteminin, yeni tarixi mərhələdə, xalqa namuslu və faydalı xidmətin daha səmərəli yolunun mövcudluğunu göstərmək, başa salmaq və inandırmaq idi. Onun özü tərcümeyi-halında yazırdı: “...Mirzə

Şəfi Ürfanın bütün məsələlərini mənə təlqin etdi və qəflət pərdəsini mənim gözümdən açdı”.

Mövcud qadağalarla, mühitin, cəmiyyətin tələbləri ilə hamı kimi yaşamaq prinsipi M.Ş.Vazehin onda həqiqi islami dəyərlərdən uzaqlaşan din xadimlərinə qarşı heyrətamiz şübhə oyatdığı vaxtdan başladı. Ruhanilikdən imtina bir nankorluq kimi yozuldu – Axund Hacı Ələsgər kimi bir dindarın övladı “kafirliyi” ömür yolu seçir; digər tərəfdən də o, təminatlı rahat bir gələcəkdən üz döndərməklə geniş xalq kütləsinin inamına, imanına qarşı laqeydliyini, biganəliyini bürüzə vermiş oldu. Ustadının köməkliyi və təsiri sayəsində kiçik yaşlarından, hələ şüurlu şəkildə fəaliyyətə başlamadığı vaxtlardan özünü çoxluğa qarşı qoydu. Hamıdan seçilməsi, hamıdan fərqlənməsi bir sıra hallarda özündən asılı olmurdu: məktəbə getdi, yaşca özündən kiçik uşaqlar ona güldülər, tərcüməçi düzəldi, dili yaxşı bilmədiyindən çar çinovniklərinin ironiyasını, istehzasını qazandı... Amma M.F.Axundzadə dözürdü, nələr itirdiyini çox gözəl bildiyi halda, təəssüflənmirdi. O, ruhanilikdən imtina elədiyi halda “çarizmə xidmətə” meyl göstərdi, din xadimliyini çinovnikliyə qurban verdi. Məgər çinovniklik “riyakar və şarlatan” olmaqdan vacibdimi? Axundzadə rus ordusunda hərbi işə yox, çar dəftərxanasına tərcüməçiliyə düzəldi. Məqsəd dolanacağı təmin etmək, qarşısıalınmaz bir axınla Şərqə, o cümlədən Azərbaycana hücum keçmiş Qərb mədəniyyəti ilə ünsiyyətdə, təmasda olmaq, Mirzə Şəfinin dediyi, “başqa bir peşə”nin sahibi olmaq idi.

Çinovniklik Axundzadəyə eyni zamanda fəaliyyətinin miqyaslarını genişləndirməyə imkan verirdi (çarizmin şübhələri, təzyiqləri və təqibləri altında yaşayan ruhanilərlə müqayisədə dünya arenasına çıxmaq, Şərq dövlətləri ilə rəsmi əlaqə saxlamaq çinovnik üçün daha asan idi) və onun özünün də, ailəsinin də toxunulmazlığı müəyyən mənada təmin olunurdu. Bütün bunlar isə az iş deyildi. Yaşamaq və mövcud olmaq. M.F.Axundzadə yaşamağı seçdi. Bununla da mövcud olmağı həyat devizi seçənlərin süslüyünə, passivliyinə sarsıdıcı zərbə vurdu. Onlar əvvəlcə Axundzadəyə güldürdülər, sonra qəzəbləndilər, əvvəlcə mehriban idilər,

sonra düşmənlər kəsildilər, çünki onun simasında inamlı, inadkar və ən qorxulu düşmənlər görürdülər: axı, Axundzadə döyüş mübarizi deyildi, fikir mübarizi idi, axı Axundzadə top-tüfənglə silahlanmamışdı, onun yeganə silahı, özü demişkən, davat və qələm idi. Onların böyük əksəriyyəti isə məhz qələmdən – sözdən, onun təsir gücündən qorxurdular.

Axundzadənin Tiflisə – çar idarəsinə qulluğa ümüdlə və ya ümitsiz getməsindən asılı olmayaraq, tezliklə onun bütün illüziyaları dağıldı. “Şərq poeması” ancaq böyük bir şairə yaradıcılığa təzə başlayan sənətkarın hörməti, ehtiramı deyildi, “Şərq poeması” həm də mütləqiyyətin həqiqi sənətə, əsl sənətkara qarşı mürtəcə mövqeyinin, çarizmin müstəmləkə siyasətinin bütün çıpaqlığı ilə dərk olunması idi. A.S.Puşkin kimi sənətkarı öldürən “qatillərdən” M.F.Axundzadə əsarətdə qalan xalqların sənətkarına və sənətinə qarşı heç bir hörmət, qayğı gözləməirdi. Amma yaşamaq və yaratmaq üçün vəzifəyə sadıqlıq lazım gəlirdi. Can yandırmaq tələb olunurdu ki, xaç və medalların sayı artsın, rütbəyə yüksəlsin (sənədlərdən bəllidir ki, M.F.Axundzadə çar ordusunda zabıt rütbəsinə maddi çətinlikləri ilə əlaqədar qəbul olunmuşdur). Əks təqdirdə Axundzadənin əsərlərinin tamaşaya qoyulmasına rəsmi dairələrin xüsusi diqqət yetirməsi, pyeslər kitabının nəşrinə dövlət yardımının alınması, əlifba layihəsi ilə əlaqədar Türkiyəyə getməsi mümkün olmazdı. Paqon və qələm, çinovniklik və yaradıcılıq, vəzifə, rütbə və vətəndaşlıq – Axundzadə heç vaxt alternativ qarşısında qalmayıb, amma o, qələmin faydası naminə paqondan imtina etməyib, əksinə, paqonun imtiyazlarını, imkanlarını məhz qələmin namuslu, vicdanlı və səmərəli xidmətinin tabeliyində saxlayıb. Bu da təsadüfi deyil, çünki “epoetlər, imtiyazlar, xaç və medallarla bəzənmiş paltarın altında od tutub alışmaqda olan bir ürək döyünməkdə idi” (Ə.Haqqverdiyev).

XIX əsrdə milli regionlarda şərait elə bir dözülməz hala çatmışdı ki, bir nəfərin və ya bir neçə şəxsiyyətin ictimai fəaliyyətindən nicat gözləmək mümkün deyildi. Xalqın əsrlər boyu qazandığı və milli özünəməxsusluq kimi formalaşdırıb yaşatdığı bir sıra həyat prinsipləri, etik normalar... nizamlayıcı təsir gücünü tədricən itirmişdi. Bəylərin bəyliyi əllərindən alınmışdı, ruhanilər

ictimai həyatdan uzaqlaşdırılmışdı, ağsaqqalların müdrikliyindən məqsədli şəkildə istifadə olunmurdu.... Xalqın dədə-baba qaydasında yaşamasını çar çinovnikləri istəmirdi, çarizmin istədiyi, tələb etdiyi kimi isə xalq yaşaya bilmirdi. Ağır həyat tərz, kütləvi savadsızlıq bir tərəfdən, çarizmin müstəmləkəçilik siyasəti digər tərəfdən – xalqın güzəranını kəskin şəkildə ağırlaşdırmışdı. M.F.Axundzadə məktublarının birində yazırdı: “Xalqımızın vəziyyəti isə elədir ki, onu düşündükdə insan ağlamaq istəyir”. Canından artıq sevdiyi xalqının bu “ağlamalı” vəziyyətini bu və ya digər dərəcədə yüngülləşdirmək məqsədi ilə Axundov bədii sözün öz dövrü üçün daha kütləvi təsir gücünə malik yeni formasından istifadə edir. Altı komediyası ilə Azərbaycan ədəbiyyatında dram növünün əsasını qoyur, milli teatrın yaranma tarixi onun komediyasının tamaşasından başlayır.

Onun bədii əsərləri – dramaturgiyası (“Hekayəti-molla İbrahimxəlil kimyagər”, “Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah caduküni-məşhur”, “Hekayəti-xırsi-quldurbasan”, “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran”, “Sərgüzəşti-mərdi xəsis (Hacı Qara)”, “Mürafə vəkillərinin hekayəti”), nəsr – “Aldanmış kəvakib” kamilliyi, bədii dəyəri ilə seçilən elə sənət nümunələrindən ibarətdir ki, Axundzadənin gülüşü ilə göz yaşları bir-birindən seçilmir. Onun əsərlərində F.Köçərli demişkən, “gülmək görünür, amma göz yaşları dərunidir, görünmür. Onun ağır damcıları ürəyin üstünə düşüb onu dəlir, yaralayır...”. Görkəmli sənətkarı ancaq kiçik adamların taleyi maraqlandırmır. O, şahdan, vəzirdən, bəydən, tacirdən, vəkildən... danışanda da mənsub olduğu xalqın bir nümayəndəsindən söhbət açdığını unutmur, məhz xalqın bəyinə, xalqın cadugərinə... xalqın avamına münasibətini bildirir. Buna görə də onun əsərlərində kimə (xana, xəsisə və s.) qarşı yönəlməsindən asılı olmayaraq, gülüşün arxasında ağrıyan, yanan bir ürəyin göz yaşlarının durduğu aydın duyulur.

M.F.Axundzadənin mövzusunun, probleminin, ideyasından asılı olmayaraq, hər bir əsəri xalq ruhunun, inamının, adət-ənənəsinin, psixologiyasının, həyat və yaşayış tərzinin canlı ifadəsi idi. Yazıçı yeri gələndə mifoloji inamlardan istifadə

edirdi, lazım bildiyi məqamlarda xalq deyim və ifadələrindən yararlanırdı. Həyata dərinlən bələd sənətkar inkişafın istiqamətini, xarakterini öncədən görə və əsərlərində ifadəsini verə bilirdi (Məsələn, “Hacı Qara” əsərində tacir Hacı Qara ilə Heydər bəyin müqayisəli planda təsviri və öldürülən, məhv olan bəyliyin öz yerini tacirliyə verməsini xatırlamaq mümkündür). Povesti ilə müqayisədə komediyalarının dili sadə, canlı, anlaşıqlı və xəlqi idi. Bunu nəzərə alan akademik M.Arif haqlı yazırdı ki, “xalq dili M.F.Axundovun xatirəsini Azərbaycan xalqının qəlbində əbədləşdirməyə kifayətdir”.

İlk dəfə kritika, roman, komediya və s. kimi ədəbi terminləri işlədən, sənətkarların bir-birlərinə yazdıqları məktubları ədəbi-tarixi fakt kimi qoruyub saxlamağı məsləhət görən M.F.Axundzadə həm də Avropa filoloji fikrin tələblərinə uyğun tənqidi, elmi-nəzəri əsərlər yaradan peşəkar tənqidçi idi.

Ömrünün və yaradıcılığının hər bir mərhələsində M.F.Axundzadə özünü sənətkar kimi, vətəndaş kimi yenidən, təkrar yetişdirmək, yaratmaq məcburiyyətində idi. Bədii yaradıcılıqla yanaşı, o ömrünün sonuna qədər “Kəmalüddövlənin məktubları” traktatının nəşrinə və əlifba layihəsinin həyata keçirilməsinə çalışmışdır. Onun yaşadığı ömrünün dəyəri, mənalılığı bu iki arzusu uğrunda mübarizədə daha qabarıq nəzərə çarpır. “Mən o həriflərdən deyiləm ki, düşmən qarşısında diz çöküb onların əmrinə tabe olam. Nə qədər ki, sağam... qələmimlə vuruşacağam”. Qələm mübarizi özünün bu sözünə, daha doğrusu, andına son nəfəsinə qədər sadıq qaldı. Mirzə Cəlil demişkən, “əl vurduğu məsələlərin hamısından “qan qoxusu” gələn” Axundzadənin düşmənləri çox idi. O, siyasi, sinfi mübarizə aparmadığı üçün düşməni qabaqcadan tanımırdı, buna görə də onun düşmənlərinin tərkibi müxtəlif və zəngin idi – xan da vardı, çinovnik də, şair də vardı, jurnalist də... Amma qərribə və hətta təəccüblü görünsə də, Axundzadənin əsas düşmənlərindən biri... məhz “Axundzadənin özü” olmuşdur. Düşmənlərə qarşı mübarizəyə qədər Axundzadə özünə qarşı mübarizə aparmışdır, özünütəşdiqi özü ilə mübarizədə qazanmışdı.

Məgər o, başqa bir ömür yaşaya bilməzdimi? Taleyini İnsan kimi yox, insan kimi başa vura bilməzdimi? Dərdi çəkilən xalqın milyonlardan biri yox, milyonların dərini çəkən onlardan, yüzlərdən biri olmaq – bu ömür yolunu özü könüllü seçmişdi, heç kəs onu məcbur etməmişdi. Müqəddəs kitabın yazıldığı əlifbanın islahatı fikrinə düşdü, məqsədinə çatmadı, müasirlərinin nifrətini və qəzəbini qazandı, hətta bir çox ziyalılar onun təşəbbüsünü bu gün də bağışlaya bilmirlər. Halbuki əlifba islahatı ideyasına türk ziyalıları ondan çox-çox əvvəl düşmüşdülər, bir çox Şərq ölkələrində onun davamçıları yetişmişdi. Axundzadənin bəraətə ehtiyacı yoxdu, amma dəqiq və obyektiv münasibətə ehtiyacı çoxdur. Ədəbi-bədii inkişafı tilsimdən qurtarmaq məqsədi ilə Füzuli kimi dahiyyə subyektiv yanaşdı. Amma biz əksər hallarda ədəbiyyat tarixində belə faktların olduğunu unuduruq və Axundzadə ilə əlaqədar qeyri-dəqiq, yanlış mülahizəmizi təsdiq etmək üçün bu faktdan yapışıırıq.

“Hicrətdən bu günə qədər bu sərtlikdə bir əsər yazılmamışdı”. “Kəmalüddövlənin məktubları” kimi bir əsəri – fəlsəfi traktatı yazmaq, bütün dinlərə, o cümlədən islam dininə qarşı çıxmaq lazım idi? Lazım idisə kimə? Nəyə? Nə üçün? İslam dininə həddindən artıq sərt yanaşmaqla onsuz da çox olan düşmənlərin sayını daha da artırmağa dəyərdimi? Əlifba islahatı və ya müsəlmançılığa qarşı barışmaz mübarizə maariflənməyin yeganə yolu idi? Axundzadə bu fikrə düşəndə, tarikatını yazanda nə var-dövlət arzusundaydı, nə də şan-şöhrət umurdu. “Mənim istədiyim ümumun xeyridir. Yoxsa, allaha şükürlər olsun ki, mənim yaşayış vəsaitim və asayişim başqa yollarla da təmindir. Bu cür işlərdən qazanca ehtiyacım yoxdur”. Halbuki məqsədinin həyata keçməsi üçün o, öz pulunu xərcləyirdi. Axundzadə nə İslam dininə nifrət edirdi, nə də İslam xalqlarına. “İslam xalqları fitri qabiliyyət nöqtəyi-nəzərindən bütün Avropa xalqlarından üstün olmasalar da, əskik deyildirlər”. O, bütün dinlərin puçluğuna inanırdı, inamını əsaslandırmaq üçün dərinə və incəliyinə qədər bildiyi İslam dininə istinad edirdi.

İndiki halında məsələ inamla inamsızlığın sənətkar içində gedən amansız mübarizəsindədir. Axundzadə inanırdı – özünə, əqidəsinə, idealına, gördüyü işlərin faydasına. Amma müasirlərinin süstlüyü, biganəliyi, laqeydliyi, bəzən onun inamına inamsızlıq toxumu səpirdi və bu zaman o, ümitsizləşir, bədbinləşir, yaşadığı ömrün peşmançılığını çəkirdi: “Kaş, anadan doğulmayaydıq. Doğulsaq da, kaş başqaları kimi olaydıq ki, yeməkdən, içməkdən, geyinməkdən ləzzət alıb, nəticəsiz və aqibəti olmayan arzu və məqsədlər ardınca gedəydik”.

Hər bir təşəbbüsünün faydasına, vacibliyinə ilk növbədə özü inanmaq istəyirdi. Narahatçılığına səbəb olmuş suallara qəti cavab vermək, heç kəsin heç nəyi dəyişdirə bilməyəcəyi bir qərara gəlmək, şübhələrə, inamsızlıqlara, bəlkələrə son qoymaq Axundzadənin konkret bir işə başlayana qədərki günlərinin faciəsi idi. Faciəni övladlarının dalbadal ölməsi daha da gücləndirirdi. Onun faciəsi meydanda çox vaxt tək qalan bir şəxsiyyətin, övlad itkisinin ağrısından gileylənən bir atanın faciəsi deyildi, onun faciəsi bütövlükdə cəmiyyətin simasında ifadə olunmuş ölümə oynayan bir İnsanın faciəsi idi. Ömrünün ahıl çağlarındakı şeirlərinin birində Axundzadə yazırdı: “Səbuhi ki, əyilməzdi şahların qabağında, Gözəlliyə əsir oldu bu ixtiyar çağında”. Mənəvi dünyasındakı gözəlliyə vurğunluq dərdi unutməğa zəif bir təşəbbüs idi. Ömür yaşanmışdı, ağrıyla yaşanmışdı, yaşamağa nə qalmışdı. Yenədəmi dərd, yenədəmi ağrı?!... Amma o, təslim olmurdu, əlindən gələni görürdü – mümkün olanları və mümkün olmayanları...

Xalqın taleyində yeni bir mərhələyə çevriləcək işin, əməlin məsuliyyəti, cavabdehliyi əbədi qalır. Başlanan işin sonrakı peşmançılığı vicdan əzabına çevrilir, amma ləkə addan, imzadan əsrlərlə silinmir. Axundzadə bundan, bunun əzabından qorxur, çəkinirdi. Onun düşməni bu qorxu, bu xof idi, mübarizəsi bu qorxuya, xofa qarşı idi, cəfakeş Axundzadənin xoşbəxtliyi məhz bu qorxuya, xofa qalib gəlməsində idi. O, gördüyü işlərlə əsri yaradırdı, buna görə də səhv eləməməyə çalışırdı. Onun məğlubiyyəti – ideyalarının həyata keçməməsi həm də onun qələbəsi idi, çünki

Şərqdə bu ideyalarla yaşayan axundovçular yetişmişdi. Təsədüfi deyil ki, Mirzə Melkum xan ona məktubunda yazırdı: “Siz böyük bir məramın böyük atasısınız, biz isə Sizin məramınız uğrunda çarpışan mücahidlərlik; haqq bizim tərəfimizdə olduğundan, mən əminəm ki, tez və ya keç bizim səylərimiz böyük nəticələr verəcəkdir”.

Axundzadə namuslu ömür yaşamışdı, tarixdə, yaddaşlarda olduğundan artıq görünməyə çalışmayıbdı. Çünki “mən xalqı sevən, canımı bu yolda qurban verməyə hazır olan bir insanam” deyən M.F.Axundzadənin heç də hər bir ziyalıya, vətəndaşa nəsib olmayan təskinliyə tam haqqı vardı: “Mən xalqın elə bir üzvüyəm ki, fikrim, davat və qələmimdən başqa heç şeyə əlim çatmır və əlimdən gələn hər işi görmüşəm”.

Bu il Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə M.F.Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyi ölkəmizdə dövlət səviyyəsində qeyd olunur. Böyük sənətkarın və mütəfəkkirin adını daşıyan Milli Kitabxana söz və fikir bayramında həm də M.F.Axundzadənin yeni bibliografiyasını hazırlamaqla iştirak edir. Ümid edirik ki, gərgin zəhmətin sayəsində ərəsəyə gəlmiş bibliografiya işıq üzü görən əsərlərin heç də hamısının kitabxanalara çatdırılmadığı və sənədləşdirilmədiyi indiki vaxtda Axundzadəsevərlərin bələdçisi olacaqdır.

“Mükafatını vicdanından alan” (S.S.Axundov) M.F.Axundzadənin 200 illik yubileyi günlərində Milli Kitabxananın əməkdaşlarının mənəvi haqqı çatır ki, görkəmli sənətkar kimi desinlər: biz bu yubileyin layiqincə keçirilməsi üçün əlimizdən gələn mümkün işlərin hamısını görməyə çalışmışıq.

Arif Əmrahoğlu,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru,
tənqidçi-ədəbiyyatşünas

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN HƏYATI, YARADICILIĞI VƏ İCTİMAİ FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS TARİXLƏRİ

- 1812** - M.F.Axundzadə iyun ayının 30-da Nuxa (indiki Şəki) şəhərində anadan olmuşdur.
- 1814** - Ailəsi Nuxa şəhərindən atasının vətəni Təbrizin yaxınlığındakı Xamnə kəndinə köçmüşdür.
- 1821** - Anası Nənəxanım Fətəlinin atası Mirzə Məhəmməd Tağıdan ayrılmış, onunla birgə Qaradağda (Cənubi Azərbaycanda) Horanid kəndində yaşayan əmisi Axund Ələsgərin yanına gəlmiş və onun himayəsində yaşamışdır.
- 1823-1824** - Hacı Ələsgərlə Eləngut mahalına köçmüş, burada Vəlibəyli kəndində yaşamışlar.
- 1825** - Ailəsi Vəlibəyli kəndindən Gəncəyə köçmüşdür.
- 1826-1831** - Hacı Ələsgərlə Gəncədən Nuxa şəhərinə köçmüşdür.
- 1832** - Gəncəyə gəlib, şair və müəllim Mirzə Şəfi Vazeh ilə tanış olmuş və ondan nəstəliq xətt ilə yazmağı öyrənmişdir.
- 1833** - 21 yaşında ikən Nuxa şəhərində açılan “Rus-tatar” məktəbinə daxil olmuşdur.

- 1834 - Tiflis şəhərinə getmiş, Qafqaz canişininin baş dəftərxanasında mülki işlər sahəsində Şərq dilləri mütərcimi təyin olunmuş və ömrünün sonuna qədər bu vəzifədə çalışmışdır.
- 1836 - Qafqaz idarəsinin baş dəftərxanasında işləməklə bərabər, Tiflis qəza məktəbinə Azərbaycan dili müəllimi təyin edilmişdir.
- 1837 - Rus şairi A.S.Puşkinin xatirəsinə “Puşkinin ölümü haqqında Şərq poeması”nı yazmışdır.
- 1841 - “Təcnis”, “Təcnisi digər”, “Molla Əli” (həcv) və “Müxəmməs” sərlövhəli şeirlərini yazmışdır.
- 1842 - Axund Hacı Ələsgərin qızı Tubu xanımla evlənmiş, ondan 13 övladı dünyaya gəlmiş, onlardan yalnız ikisi, Rəşidbəy və qızı Nisə xanım qalmış, qalanları isə Mirzə Fətəlinin sağlığında ikən vəfat etmişlər;
 - İyul ayının 3-də M.F.Axundzadəyə mülki praporşik rütbəsi verilmişdir;
 - Rusiya ilə İran hökumətləri arasında danışıqlarda iştirak etdiyi üçün İran şahı tərəfindən üçüncü dərəcəli “Şiri-Xurşid” nişanı ilə təltif olunmuşdur.
- 1849 - İrandan Tiflisə qayıtmışdır.
- 1850 - M.F.Axundzadəyə poruçik rütbəsi verilmişdir; “Hekayəti-Molla İbrahim Xəlil kimyagər”, “Hekayəti Müsyö Jordan həkimi nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur”, “Sərgüzəşti vəzir-i-xani-Lənkəran” komediyalarını yazmışdır.

- 1851** - “Hekayəti Müsyo Jordan həkimi nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur” komediyası ilk dəfə Tiflisdə “Kavkaz” qəzetində rus dilində hissə-hissə çap olunmuş, komediya ilk dəfə Peterburqda rus dilində oynanılmışdır;
- Mart ayının 26-da M.F.Axundzadə İmperator rus coğrafiya cəmiyyəti Qafqaz şöbəsinə həqiqi üzv seçilmişdir.
- 1852** - “Hekayəti - xırs quldurbasan” və “Sərgüzəşti-mərdi-xəsis” (Hacı Qara) komediyalarını yazmışdır;
- Yanvar ayının 31-də “Hekayəti -xırs quldurbasan” komediyası Tiflis teatrında rus dilində oynanılmışdır.
- 1854** - M.F.Axundzadəyə kapitan rütbəsi verilmişdir.
- 1855** - “Mürafiə vəkillərinin hekayəti” komediyasını yazmışdır.
- 1857** - “Aldanmış kəvakib” povestini yazmışdır.
- 1858** - Qafqaz canişini dəftərxanasının yenidən təşkili ilə əlaqədar olaraq, canişin baş idarəsinin mütərcimi təyin olunmuşdur.
- 1859** - Komediyalarını və “Aldanmış kəvakib” povestini “Təmsilat” başlığı altında Qafqaz canişinliyinin Tiflisdəki nəşriyyatında kitab halında çap etdirmişdir.
- 1861** - M.F.Axundzadəyə mayor rütbəsi verilmişdir.

- 1863-1864 - Tərtib etdiyi əlifbanı müdafiə üçün İstanbula getmişdir. Bu səfərində Mirzə Məlkümxan ilə tanış olmuşdur. Həmin ildə “Çəsmə kitabəsi”, “Səidə xitab”, “Fuad Paşanın mədhi” adlı mənzumələri və “Kəmalüddövlə məktubları” adlı məşhur fəlsəfi əsərini yazmışdır.
- 1865 - “Həcvi-Əbdürrəsulxan” adlı əsərini yazmışdır.
- 1868 - “Həkim-i ingilis Yuma cavab” adlı əsərini yazmışdır.
- 1869 - “Yeni əlifba haqqında mənzumə” adlı əsərini yazmışdır.
- 1872 - May ayının 18-də Qafqaz Canişini Baş İdarəsinin sərəncamı ilə Şərq dilləri üzrə sensor vəzifəsinə təyin edilmişdir.
- 1873 - Ona hərbi rütbə – polkovnik rütbəsi verilmişdir;
 - 8 martda “Hekayəti vəzir-i xani-Lənkəran” pyesi Bakıda tamaşaya qoyulmuşdur;
 - İyunda “Hacı Qara” pyesi Bakıda tamaşaya qoyulmuşdur.
- 1874 - Yeni əlifbaya aid və hürufi-samitə müsəvvədənin latın və ərəb əlifbası üzrə quruluşunu təsvir edən cədvəl düzəltmişdir.
- 1878 - Fevral ayının 26-da Tiflis şəhərində ürək xəstəliyindən vəfat etmişdir.
- 1930 - İndiki Səbail rayonunda M.F.Axundzadənin adını daşıyan bağçada heykəli qoyulmuşdur (heykəltəraş P.Sabsay).

- 1938 - Azərbaycan SSR XKS-də, M.F.Axundzadənin anadan olmasının 125 illiyini keçirmək barəsində qərar qəbul edilmişdir.
- 1939 - İyun ayının 1-də Azərbaycan Dövlət Ümumi Kitabxanasına (hazırda M.F.Axundzadə ad. Milli Kitabxana) ədibin adı verilmişdir.
- 1940 - Şəkidə görkəmli mütəfəkkirin ev-muzeyi onun dünyaya göz açdığı küçədə (indiki M.F.Axundzadə küçəsi), 1 saylı ünvanda yerləşən binada yaradılmışdır.
- 1962 - M.F.Axundzadənin anadan olmasının 150 illik yubileyi Ümumdünya Sülh Şurasının qərarı ilə keçirilmiş, Ümumittifaq miqyasında təntənə ilə qeyd olunmuşdur;
 - M.F.Axundzadə adına Kitabxanada heykəltəraş İ.Zeynalovun hazırladığı büstü qoyulmuşdur.
- 1965 - M.F.Axundzadə adına üç Respublika Dövlət mükafatının təsis edilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdir.
- 1982 - Azərbaycan KP MK-nın qərarı ilə M.F.Axundzadənin anadan olmasının 170 illiyi keçirilmişdir.
- 1983 - Tbilisidə M.F.Axundzadənin ev-muzeyi və Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi açılmışdır.
- 2005 - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə

M.F.Axundzadənin əsərlərinin 3 cildliyi nəşr olunmuşdur.

- 2007** - Ədibin Tbilisi şəhərində yerləşən ev-muzeyi, sonralar Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzi kimi, 2007-ci ildən isə M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Mədəniyyəti Muzeyi adı ilə fəaliyyət göstərməyə başlamışdır.
- 2010** - Aprel ayının 13-də Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Sərəncam imzalamışdır.
- 2011** - İyun ayının 30-da Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirliyinin və Tbilisi şəhər bələdiyyəsinin təşəbbüsü ilə böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadənin Tbilisidə adını daşıyan 73 sayılı Azərbaycan orta məktəbinin binası qarşısında büstü qoyulmuşdur.

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN SEÇİLMİŞ FİKİRLƏRİ

Mənim məqsədim... cəhaləti aradan qaldırmaq, elmləri, sənətləri inkişaf etdirmək, xalqımızın azadlığı, rifahı və sərvətinin artması üçün, vətənin abadlaşdırılması üçün... ədalətə rəvac verməkdir.

* * *

Oxumuşların sayı çox olan ölkələrdə təfəkkür sahiblərinin sayı da çox olur. Təfəkkür sahiblərinin çox olduğu ölkədə isə həyatın bütün sahələrində xalq gündən-günə tərəqqi edə bilər.

* * *

Bu gün millət üçün faydalı və oxucuların zövqü üçün rəğbətli olan əsər yaratmaq lazımdır. Bunun üçün gözəl məzmun tapmaq yaradıcı təbin xüsusiyyətlərindəndir.

* * *

İndi bizim müxtəlif elmlərə aid kitabımız yoxdursa, yaxın gələcəkdə biz də dünyanın mədəni ölkələrinin malik olduğu bir çox kitabları, o cümlədən tibb, hikmət, hesab, coğrafiya, hərbi iş, dənizçilik, mühəndislik, tarix, inşa, idarə üsulu, məişət, əkinçilik, səyyahlıq, mədəniyyət, təbiət, astronomiya, heyət, kimya və bunlar kimi faydalı elmlərə aid kitabları əldə edəcək, xalqların malik olduğu müxtəlif elmlərə və hünərlərə yiyələnəcəyik.

* * *

...Yaxın gələcəkdə vətənimiz yadların ardınca gedənlərin mənhus vücudundan təmizlənəcəkdir! Yurdumuz yenidən gülüstana çevriləcəkdir.

* * *

Mənim xalqımın fitri istedadı Avropa xalqlarının fitri istedadından qat-qat artıqdır.

* * *

Dinin əsas məqsədi əxlaqdır.

* * *

İnsanların yeddi vəzifəsi vardır. Əgər insan bütün bu vəzifələri yerinə yetirərsə, bu halda kamil insan sayılır, əgər o bunların bir hissəsini yerinə yetirərsə, natamam insan sayılır, əgər o bu yeddi vəzifənin heç birinə əməl etmirsə, deməli insan qismindən çıxır və heyvan qisminə daxil olur. Birinci vəzifə bundan ibarətdir ki, insan pis əməllərdən uzaq olsun. İkinci vəzifə xeyir işlər görməkdir. Üçüncü vəzifə zülmə qarşı mübarizə aparmaqdır. Dördüncü vəzifə cəmiyyətdə öz yoldaşları ilə ittifaqda yaşamaqdır. Beşinci vəzifə elm yolu ilə getməkdir. Altıncı vəzifə elmi hər yanda yaymağa çalışmaqdır. Yeddinci vəzifə ondan ibarətdir ki, insan öz qüvvəsi, imkanı daxilində onunla ittifaqda olan cəmiyyətdə, öz həmvətənləri və həmfikirləri arasında qanuni hüquqlarının müdafiəsi üçün mübarizə aparsın.

* * *

Mirzə Şəfi bütün mətalibi ürfaliyyəti mənə təlğın etdi və gözümün qabağından qəflət pərdəsini qaldırdı. Bu hadisədən sonra ruhanilikdən nifrət etdim və öz fikrimi dəyişdirdim.

* * *

Dünyada heç bir nemət həyatın əvəzi ola bilməz və onu hər cüzi şey üstündə və ədalət pərdəsi altında azad insanlardan almaq olmaz.

* * *

Qəzəblənmək həmişə acıqdan olmur, süstlükdən və qayda-qanunsuzluqdan dəxi əmələ gəlir.

* * *

Yazıçılar bəşəriyyətin ən şərəfli nümayəndələridir.

* * *

Millət özü bəsirət və elm sahibi olmalı, ittifaq və yekdillik əsaslarını əldə etməli, sonra zalıma müraciət edərək deməlidir: səltənət və hökumət büsətindən əl çək!

* * *

İnsan növünün tərəqqisi ağıl ilədir.

* * *

Fəsaхətli kəlam ondan ibarətdir ki, müxtəsər və aydın olsun.

* * *

Pis və çirkin adətləri insanın qəlbindən tənqid, istehza və məsxərədən başqa heç bir şey qoparıb çıxara bilməz.

* * *

Sərxoşluq əxlaqca pozulmanın ən eybəcər əlamətidir.

* * *

Və məndən ancaq əndazə və nümunə göstərmək idi və bəniyi-kar olmaq.

* * *

Elm bəşəriyyəti asudəçilik və səadətə doğru aparır.

* * *

“Sizin qəzetinizin əsas məziyyətlərindən biri ifadənin gözəlliyi, ibarələrin zərifliyi və aydınlığı, imlanın düzgünlüyü olmalıdır”.

* * *

Vətən sevgisi üzündən, çox tədbirlərə əl atdım...

* * *

Əgər yaxşı dost axtarırsansa, özün yaxşı dost ol. Çünki dost axtaran kəs asanlıqla səni tapsın.

* * *

Nə qədər ki, sağam, İstanbul nazirlərinə qarşı qələmimlə vuruşacağam. Mən və mənim yavərim siz öldükdən sonra bizim müasirlərimizin nə dərəcədə şüursuz olduğunu görən gələcək nəsil minlərcə dəfə halımıza heyfslənəcək, bizim fikrimizi həyata keçirəcək və qəbrimizin üzərində heykəllər qoyacaqlar...

* * *

Mənim məqsədim islam xalqlarını sarsıdan cəhaləti ortadan qaldırmaq, elmləri, sənətləri inkişaf etdirmək, xalqımızın azadlığı, rifahi və sərvətinin artması üçün, vətənin abadlaşdırılması üçün və islamiyyətdən əvvəl babalarımızın malik olduğu şan və şövkətin bərpa edilməsi üçün ədalətə rəvac verməkdir.

* * *

Elmin faydası o zaman olur ki, Prus xalqı və Yengüdünya xalqı kimi bütün camaat qadın-lı-kişili elm oxumuş olsun., çobanlarımız... və qadınlarımız... oxumağı və yazmağı bacarsınlar.

* * *

...Bəşər övladına səadət və qurtuluş o zaman nəsib olacaqdır ki, istər Asiyada və istərsə də Avropada insanın şüuru tamamilə əbədi həbsdən xilas olsun və bütün işlərdə də, təfəkkürdə də hadisələr deyil, insanın ağılı yeganə dəlil, sənəd və hakimi-mütləq olsun.

* * *

Canlılar aləmində insan daima tərəqqi tələb edən bir növdür və fikir azadlığı olmadan tərəqqi mümkün ola bilməz. Tərəqqinin nəticəsini zamanəmizdə sivilizasyon adlandırırlar. Sivilizasyon elə bir ümumi sözdür ki, onun məzmununda bütün sənətlər,

fəndlər, qüdrəti-dövlət, millətin asayışı və mədəniyyətin bu kimi şərtləri cəm olmuşdur. Əgər cəmiyyət öz fərdlərinə fikir azadlığı verməzsə onları ata-babanın və övliyaların qərar verdikləri şeylərlə kifayət etməyə və bunlardan kənara çıxmamağa və ağıllarını mədəniyyət işlərində işlətməməyə məcbur edərsə, bu surətdə fərdlər yer əkən, məhsul toplayan və hər bir işi düşünmədən və fikir etmədən görən avtomat olarlar; və ya onlar dəyirman atlarına bənzərlər ki, hər gün müəyyən dairədə dolaşarlar və öz vaxtında da arpa-saman yeyib su içər və yatarlar, sonra yenə oyanıb haman dünənki dolanışı dünyanın axırına qədər təkrar edirlər. Və bu biçarə atların hərgiz xətri olmaz ki, dünyada çəmənlər, otlaqlar, çayırıqlar, çiçəklilər, meşələr, dağlar və dərələr vardır; əgər bağlı olmasaydılar, dünyada gəzərdilər və o könül açan yerləri görərdilər və dünya nemətlərindən tamamilə faydalanmış olardılar.

* * *

Mən sağ ikən komediyamın öz dilimizdə tamaşaya qoyulması mənim üçün böyük xoşbəxtlikdir.

Bu gün “Hacı Qara”-nı öz dilimizdə səhnədə göstərməklə mənim ömrümün üstündə on il də artırdınız...

Bakıya gəlib bu ilk tamaşanı öz gözlərimlə görmədiyim üçün təəssüf edirəm.

* * *

“...bu kainat bir qüvveyi-vahidə və kamilədir, əvvəli də budur, axırı da budur; nə əvvəl ona sibqət edibdir, nə axır ona xatəmə olacaqdır, zaman da onun mütəziyatındandır, məkan da onun təkəyyüfatındandır”.

* * *

“Əgər hətta bütün aləm mənə qarşı çıxsə belə, mən öz fikrimdən dönməyəcəyəm, işimi onqat artıracağam...”

* * *

“...Varlıqdan məqsədımız əşyanın mahiyyətidir və bu mahiyyət bu varlıqdır” - heysiyyətincə şamil və əhatəedicidir; yəni maddeyi-kəsəratın cəmedicisidir. Kəsərat isə öz növləşmə və dəyişmələrində bir-birinə möhtacdır”.

* * *

“...Külli-varlıq heysiyyətincə vahid, kamil və mühitdir; yəni bütün çoxluqların maddəsinin cameyidir... Deməli, əşyanın mahiyyəti vacibül-vücuddur və əşyanın məcmuu olan kainat başqa mahiyyətə möhtac deyildir və bir səbəbə ehtiyacı yoxdur...”

* * *

“Gözə görünməyən, hiss edilməyən və duyulmayan şey mövcud da deyil”.

* * *

“Zahirdə ağıla gələn budur ki, bu dünya başqa dəyişiklik tapmasa və insan övladı başqa bir təbiət və xilqət əldə etməsə, bu dünyada millətlərin bu vəziyyət və tərkibləri... ilə bərabərlik mümkün deyildir”.

* * *

Bədii əsər gərək mükəmməl, nöqsansız və xoşagələn olsun. O, həm forma, həm də məzmununa görə gözəl olmalıdır.

* * *

“...Mənim əlifbam yüz ildən sonra Şərq ədəbiyyatında fəxri yer tutacaq və o əlifbada yeni-yeni əsərlər meydana çıxmaqla yanaşı, köhnə əlifba ilə olan bir çox köhnə kitablar da həmin əlifbaya köçürüləcəkdir. Əlbəttə, belə olduqda mənim məqsədım yerinə çatacaq və o xoşbəxt günlərə qədər yaşamasam da, əvvəlcədən bu xüsusda asudə ola bilərəm”.

* * *

“İstedadsız, qabiliyyətsiz və paxıl adamlara qulaq asmaq lazım deyil. İstedadsız olduqlarına görə, onlar başqalarında nöqsan axtarırlar ki, bununla öz qüsurlarını ört-basdır etsinlər”.

* * *

“Xalqların müxtəlif vasitələrlə tərəqqi etməyə nail olduqları göz qabağındadır...”

* * *

“Bu qədər var ki, mən külli-ədyanı puç və əfsanə hesab edirəm”.

* * *

“...Bizim ruhanilərimizin ruhların bədəndən ayrıldıqdan sonra xüsusi yerlərdə öz-özlərinə zərfsiz və qəlibsiz yaşamaları haqqındakı təsəvvürləri, fikirləri və əqidələri heç bir tənqid qarşısında dayana bilməz”.

* * *

“Əgər desəm ki, bir vücudun öz-özünə meydana gəlməsi mümkün deyildir və bu kainat gərək başqa bir vücudun iradəsi ilə yaranmış ola, o zaman haman vücudun özü də varlıq olduğu üçün, gərək başqa bir vücudun iradəsindən asılı ola və habelə o vücud da başqa bir vücudun istəyinə möhtac ola”.

* * *

“Aya, padşaha güllə atan babilərin yenidən bu kimi bir əmələ iqdam etməyəcəklərini haradan bilmək olar?”

* * *

“Mən mədəniyyəti sevən hər kəsin tərəfdarıyam. Mən bəşəriyyəti sevən hər kəsin nökrüyəm. Mənim insan düşməninə görə gözümlə yoxdur, mən sivilisasiyanın yolunu kəsən, ona mane olan hər kəsə nifrət edirəm. Mən belələrindən uzaq dolanıram. Onlar mənə iyrənc görünürlər”.

GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏR MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN YARADICILIĞI VƏ FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

Mirzə Fətəli Axundov islam dəyərlərini ən gözəl bilən şəxsiyyətlərdən biri olubdur. Amma eyni zamanda o, Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərini, islam dəyərlərini ümumbəşəri, Avropa dəyərləri ilə zənginləşdirərək dahiyənə və xalqımızın inkişafına çox böyük təsir göstərmiş əsərlər yaratmışdır.

* * *

Dahi mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundovun ədəbiyyatımıza dram janrını gətirməsi xalq teatrının peşəkar teatr sənətinə çevrilməsində həlledici rol oynadı.

*Heydər Əliyev,
Azərbaycan xalqının ümummilli lideri*

Milli ədiblərimizin atası, təmsilat (dram) yazanlarımızın ustadi-kamili, ədəbiyyatımızın fəxri, şəkkü-şübhəsiz, mərhum Mirzə Fətəli Axundovdur ki, onun qələmindən ədəbiyyatın hər növ əsərləri vücuda gəlir: bimisli komediyalar, tənqiddə dair gözəl məqalələr, abidar şeirlər, fars və türk dillərində şirin hekayələr və qeyriləri. Mirzə Fətəlinin təbində elə bir zəriflik, yaratmaqlıq qüdrəti, yoxdan vücuda gətirməklilik qüvvəsi var imiş ki, bunun misli az mühərrirlərdə müşahidə olunur. Bu bir Allah vergisidir ki, hər qələm əhlinə nəsib olmaz, hər ədiblik iddiasına düşən məsul qalmaz.

Mirzə Fətəli Axundovun komediyalarına gəldikdə qəti surətdə deyə bilərik ki, Qoqol rus və Molyer firəng dram yazanların ustad və pişvəri olduğu kimi, mərhum Axundov da türk –

Azərbaycan ədiblərinin və komediyanəvislərinin atası və yol göstərəni olubdur. Onun komediyalarının mislini bizim Azərbaycan türklərinin dram yazanları hələ bu vaxtadək kamalınca yazıb yetirə bilməyiblər.

Firudin bəy Köçərli

M.F.Axundov çox böyük xidmətləri olan şəxsiyyətdir. O, yalnız bizim zamanəmizdə öz layiqli qiymətini almışdır. Filosof, dramaturq və ictimai xadim olan Axundov öz ölkə-sinin mədəniyyəti ilə rus mədəniyyəti arasında canlı əlaqənin timsalıdır.

Lui Araqon

Əsrlərdən bəri sinif ədəbiyyatının çürük və əsassız nəzəriyyələrinin, çeynənmiş mövzularının təsiri altında bayağı bir rəng almış ədəbiyyatımıza yeni cərəyan: yeni ruh, yeni rəng verən Mirzə Fətəlidir.

Abdulla Şaiq

Qafqazın canişini knyaz Vorontsov teatrın böyük həvəskarıdır. Son zamanlarda onun maarifpərvər himayəsi sayəsində Tiflisdə iki teatr – rus və gürcü teatrı yaradılmışdır. Bu teatrlarda qoyulan tamaşalar yalnız rusların deyil, yerli əhəlinin də diqqətini cəlb edir. Rus teatrının direktoru, “Tarantas” əsərinin müəllifi qraf Solloqub, gürcü teatrının direktoru isə əsərləri öz vətəninə misilsiz hesab edilən knyaz Eristovdur. Bu yaxınlarda Tiflisdə yeni gözəl teatr binası tikilib başa çatdırılmışdır və “Kavkaz” qəzetinin müxbiri bu haqda müfəssəl və gözəl təsvirlə məlumat vermişdir. Bir sözlə, teatr Baqraton ölkəsində əziz əyləncə olmuşdur və burada qoyulan tamaşalar asiyalılarla avropalılar arasında olan səddin ləğv olunmasına ciddi köməklik göstərir.

Belə düşünmək olar ki, Zaqafqaziyanın müsəlman vilayətlərində yaşayan əhalisi bu cür yeniliyə uzun müddət laqeyd mü-

nasibət bəsləyəcək. Lakin onların arasından da adı öz vətənindən çox-çox uzaqlarda məşhur olacaq dram dahisi – tatar Molyeri meydana gəldi.

M.F.Axundov müsəlmanların ən mədəni simalarındandır və öz komediyaları ilə məşhurdur. Qafqaz müsəlmanları arasında ilk dəfə komediyalar yazmağına görə məşhurdur.

*«Maqazin für die Literatur des. Ayslandes», 1852
(alman mətbuatı)*

Mirzə Fətəlinin günahı öz əsərinin əhli-imanları nəzərində vaqeən nəhayət imiş; səbəb budur ki, o, əl vurduğu məsələlərin hamısından “uran qoxusu” gəlirdi.

Mirzə Fətəli Axundovun komediyalarının türk səhnəsində görünməsi əgər bir böyük tarixdirsə, buna iki şey bais olubdur; biri budur ki, Mirzənin komediyaları, ümumiyyətlə, xeyli dəyərli əsərlərdir; elə bir əsərlərdir ki, onlarla nəinki biz, yox mənziləsində olan səhnəmiz fəxr edə bilərdi, bəlkə bir belə pyeslər sair mütəməddin millətlərin səhnələrini zینətləndirməyə qadir ola bilərdilər. Biri də budur ki, Mirzə Fətəlinin komediyalarında Şərq qadını ilk dəfə səhnəyə çıxıbdir, orada danışıbdir, gülübdir, ağlayıbdir və orada birinci dəfə kişilər içində izhari vücud eləyibdir.

...Mirzə Fətəli Axundovun barəsində ya yaxşı yazmaq lazımdır, ya heç yazmamaq lazımdır.

Cəlil Məmmədquluzadə

Mirzə Fətəli Axundov Azərbaycan xalqının arasında bir növ Diogen idi: o, gündüzlər əlində fanar xalqın arasında gəzib “adam axtarırdı” və onu tapmırdı. Bu tənhalıq onu olduqca sıxırırdı. Özünün bu mənəvi faciəsini o, qəhrəmanlarından biri – “Kimyagər” komediyasındakı şair Nurunun dili ilə ifadə etmişdir.

Mirzə Fətəli öz iksiri ilə gəzərək, bütün ömrü boyu xalqın cəhaləti ilə, mövhumı adətlərlə amansız mübarizə aparmış, öz xalqını sivilizasiyaya, Avropa mədəniyyətinə qovuşmağa çağırırmış, xalq isə onu başa düşməyib, dinin düşməni adlandırmışdır.

Mirzə Fətəlinin ömrü ictimai sahəyə qədəm qoyandan axır nəfəsinə qədər böyük bir faciə içərisində keçmişdir. Eopletlər, imtiyazlar, xaç və medallarla bəzənmiş paltarın altında od tutub alışmaqda olan bir ürək döyünməkdə idi.

Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev

O, öz pyesləri ilə yalnız ədəbi bir inqilab yaratmaqla qalmır, o, eyni zamanda bizdə mədəni və ictimai bir inqilab üçün də zəminə hazırlamış və bu uğurda çalışmaqda birinci addımı atmışdır.

Seyid Hüseyn

Mirzə Fətəli Axundov əski sxolastik ədəbiyyatdar, Şərqi yekrəng qəzəl, qəsidə və rübai ədəbiyyatından birinci olaraq ayrılıb yeni bir ədəbiyyat şəklinə ayaq basan və Azərbaycan teatr ədəbiyyatının ilk təməl daşını qoyan ədibdir.

Mirzə Fətəli bir ədib və bir şair olmaqdan daha artıq bir cəmiyyətçi, bir əməlpərvərdir. Onu yazıçılığa təhrik edən də bədii zövqündən daha artıq ictimai məfkurələri idi. O, yazılarını bir sənət adına deyil, biləkə ictimai məfkurəsi adına yazır və öz əsərlərindən sadəcə bədii bir zövq deyil, həyat və cəmiyyət üçün bir nəticə gözləyirdi. O, ədəbiyyatı öz duyğularının, öz məfkurələrinin bir tərcümanı kimi tanıyır və beləliklə, köhnədən qalmış “sənət, sənət üçündür”, “onu ancaq bir neçə ariflər və bilicilər anırlar” gedişindən ayıraraq “sənət həyat üçündür” prinsipini irəli sürürdü.

Mirzə Fətəlinin mühiti köhnə feodalizmin dağıldığı, yeni ticarət burjuaziyasının törədiyi, əski Şərq ənənəsinin pozulduğu, yeni Qərb mədəniyyətinin araya soxulduğu bir dövrün mücəssəməsidir. Həyatın bir tərəfi sökülür, dağılır, o biri tərəfi başqa, tam və yeni bir biçimdə tikilirdi. Burada Mirzə Fətəli bir mühəndis kimi bu sökülən və tikilən binanın başı yanında durmuş, amansız qələmi ilə “bura sökülməlidir, bura isə belə

tikilməlidir” deyir. Həm də bunları keyfi bir əmrlə demir: köhnə yaşayışın bütün nöqsanlarını, yaramazlığını, yeni gedişin isə bütün faydalarını irəli sürür, anladır, qandırır.

Mirzə Fətəli bir rəssamdır. O, öz əsərlərində bütün həyat və mühiti doğruluqla tutur, ən mahir bir rəssamın məharəti ilə təsvir edir.

Cəfər Cabbarlı

M.F.Axundovun adı dünya ədəbiyyatı xəzinəsinə Nizami, Xaqani, Vəqif və M.F.Axundovun özü kimi dahi yazıçılar verən Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq və talant simvoludur.

Səməd Vurğun

M.F.Axundov öz komediyalarında dövrünün qabaqcıl ideyalarını bədii bir ustalıqla əks etdirmişdir. Bu komediyalar Azərbaycan xalqının fikri və mədəni inkişafında böyük rol oynamışdır. Yüksək bədiilik, xəlqilik, sadəlik, dolğun məzmunluluq, ideyalılıq onun realizminin əsas xüsusiyyətləri olmuş və Azərbaycan sovet dramaturgiyasına ruh vermişdir.

Məmməd Arif

Mirzə Fətəli Axundov müstəbid, mürtəce, fanatik mövhumatçı Şərqlə, islam Şərqi ilə əlaqədar olan hər şeyin bəzişməz düşməni kimi meydana çıxdı.

Böyük yazıçı və filosof fikrimizi, düşüncəmizi feodalizm, orta əsr bataqlığından çıxardı, bəşəriyyətin qabaqcıl, mütərəqqi şüuru ilə bağladı. O, Azərbaycanda demokratizmin, azadlığın, ateizmin, yaxşı mənada qərbçiliyin mübariz bir cərcısı oldu.

Mirzə İbrahimov

“Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur” adlı çox maraqlı və orijinal pyesin müəllifi Fət Əli

Axundov haqqında bir şey eşitmişsinizmi? Əlbəttə, yox. Çünki siz rus yazıçılarını çox az oxuyursunuz. Bundan əlavə, Peterburqu ədəbi fəaliyyətin əsas yeri hesab edir və oradan kənarda heç bir şey axtarmırsınız. Lakin cənab Fət Əli Axundov, deyəsən, heç vaxt Peterburqda olmamış və əsərlərini tənək göyərən və qarlı dağları gümüş əklilə bənzəyən bir yerdə nəşr etdirmişdir.

Osip İvanoviç Senkovski, 1851

Mirzə Fət Əli Axundovun istedadı təbii xarakter daşıyır və bu istedad məzmunca bir-birinə bənzəyən kitabların mütaliəsi və bayağı fikirlərin təsiri altında meydana gəlməmişdir. Əksinə, Axundovun istedadı maraqlı hadisələrlə zəngin olan Qafqazda yaşaması, öz xalqının adət-ənənələrini yaxşı bilməsi və müxtəlif xarakterli adamlarla qarşılaşması nəticəsində inkişaf etmişdir...

...Bilmirəm oxucu mənim fikrimə şərik olacaqmı, mənə görə, Axundovun bu pyesi, onun bir qədər qısa olmasına baxmayaraq, son iki ildə rus səhnəsində tamaşaya qoyulmuş və jurnallarda nəşr edilmiş komediyalardan çox yüksəkdə durur...

Aleksandr Vasilyeviç Drujinin, 1852

Bu komediyalar göstərir ki, müəllifdə hazır cavablılıq, yumor, müəyyən müşahidə istedadı kimi keyfiyyətlər, bir sözlə, dram əsərləri instinkti vardır...

*Barbiyə dö Meynar,
fransız şərqşünası*

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN ƏSƏRLƏRİ

Kitablar

1860

(hicri 1276)

1. Təmsilat [Mətn] /M.F.Axundzadə.- Tiflis: Sərkari-əşrəf əmcəd Cənişini- Qafqazın basmaxanası, 1276 (1860 miladi).- 286 s.- Ərəb əlifbası ilə.

Kitabın içindəkilər: Fehristi-kitab; Hekayəti-Molla İbrahim Xəlil kimyagər; Hekayəti-Müsyö Jordan həkimi- nəbatat və dərviş Məstəli şah cadüküni-məşhur; Hekayəti-xırs quldurbasan; Hekayəti-və-ziri-xani-Sərab; Hekayəti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Hekayəti-vükəlayi mürəfiə; Aldanmış kəvakib (povest).

1903

2. Aldanmış kəvakib və ya hekayəti Yusif şah [Mətn] /M.F.Axundzadə.- Paris: Imprimerie Nationale, 1903.- 97 s.- Kitab Azərbaycan (ərəb əlifbası ilə) və fransız dillərindədir.

1924

3. Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şahzadəsi Cəlaliddövləyə fars dilində yazdığı üç məktubun və Cəlaliddövlənin ona göndərdiyi cavabın türk dilində tərcüməsidir [Mətn] /M.F.Axundzadə; ön söz S.Ağamalı oğlu. - Bakı: Yeni türk əlifba komitəsi, 1924.- 110 s.- Ərəb əlifbası ilə.

4. Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şahzadəsi Cəlaliddövləyə fars dilində yazdığı üç məktubun və Cəlaliddövlənin ona göndərdiyi cavabın türk dilində tərcüməsidir [Mətn] /M.F.Axundzadə; ön söz S.Ağamalı oğlu. - Bakı: Yeni türk əlifba komitəsi, 1924.- 74 s.- Latın əlifbası ilə.

1925

5. Müsyo Jordan və Məstəli şah [Mətn]: 4 pərdəli kome-diya /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1925.- 28 s.

1926

6. Aldanmış kəvakib. Hekayəti Yusif şah [Mətn] /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 24 s.- Latin əlifbası ilə.

7. Hacı Qara. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis [Mətn]: 5 pərdəli komediya /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 42 s.- Latin əlifbası ilə.

8. Molla İbrahim-Xəlil kimyagər [Mətn]: komediya. 4 məclisdə /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 19 s.- Latin əlifbası ilə.

9. Mürəfəə vəkilləri [Mətn]: 3 pərdəli komediya hekayəsi şəhri Təbrizdə /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 43 s.- Latin əlifbası ilə.

10. Nəbatat həkimi Müsyo Jordan ilə cadukun dərviş Məstəli şahın hekayəti [Mətn]: 4 pərdəli komediya /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 28 s.- Latin əlifbası ilə.

11. Sərgüzəşti vəzire-xane-Sərab [Mətn]: 4 pərdəli kome-diya /M.F.Axundzadə.- Bakı: Bakı işçisi, 1926.- 28 s.- Latin əlifbası ilə.

1930

12. Hacı Qara. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis [Mətn]: 5 pərdəli komediya /M.F.Axundov.- İkinci təbi.- Bakı: Azərnəşr, 1930. - 70 s.

1935

13. Hacı Qara [Mətn]: 5 pərdəli komediya /M.F.Axundov; red. S.Rəhman.- Bakı: Azərnəşr, 1935.- 60 s.

14. Müsyo Jordan və Məstəli şah. Nəbatat həkimi Müsyo Jordan ilə cadukun dərviş Məstəli-Şahın hekayəsi [Mətn]: 4

pərdəli komediya /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1935.- 39 s.-
Latın əlifbası ilə.

1937

15. A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn]
/M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1937.- 31 s.

16. Aldanmış kəvakib: Hekayəti Yusif şah [Mətn]
/M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1937.- 55 s.

17. Lənkəran xanı vəzirinin sərgüzəşti (Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran) [Mətn]: 4 pərdəli komediya /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1937.- 42 s.

1938

18. Aldanmış kəvakib: Hekayəti Yusif şah [Mətn]
/M.F.Axundov; red. və ön söz müəll. F.Qasımzadə; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 57 s.

19. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Şeirlər və komediyalar]
/M.F.Axundov; tərt. H.Araslı; red. M.Arif; SSRİ EA Azərbaycan filialı, Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- C.I.- 477 s.

Kitabın içindəkilər: F.Qasımzadə. Mirzə Fətəli Axundovun poeziya və dramaturgiyası. Mirzə Fətəli Axundov haqqında bioqrafik məlumat. Şeirlər: Təcnis. Təcnisi-digər; Molla Əli; Muxəmməs; Hekayəti-Seyid Ələm Səlyani; Cəfərqulu xana mənzum məktublar (üç məktub); Zakirə məktub; Çəsmə kitabəsi; Səidə xitab; Mədhhiyyə; Fuad paşanın mədhinə; Puşkinin ölümü haqqında poema; Onların təqlidi elmi bərbad etdi; Yenə ünsü cin və adamlar arasında bu nə qarışıqlıqdır; Mən ad və şöhrət axtararaq; Yeni əlifba haqqında mənzumə; Həcvi-Əbdürrəsul xan; Vanda; Mədhnamə; Qəsidə. Komeiyalar: Hekayəti-Molla İbrahim Xəlil kimyagər; Hekayəti-Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran; Hekayəti-xırs-quldurbasan; Sərgüzəşti -mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti.

20. Əsərləri [Mətn]: 3 cilddə: [Bədii nəsr və ədəbi-tənqidi əsərləri] /M.F.Axundov; tərt. F.Qasımzadə; red. H.Araslı; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- C.II.- 460 s.

Kitabın içindəkilər: Məmməd Arif. Mirzə Fətəli Axundovun bədii prozası və ədəbi tənqidi görüşləri. Aldanmış kəvakib. Ədəbi-tənqidi əsərlər: Fehristi-kitab (Nəzm və nəsr haqqında); Mirzə Melkum xanın pyesləri haqqında kritika; Kritika. Yüksək İranın "Millət" qəzeti münşisinə; Mollayi-Ruminin və onun təsnifinin babında. Tarixi və publisist əsərlər: 1618-cı ildə Bağdad qabağında Türkiyə ordusunun vəziyyəti; Rövzətüs-səfayi-Nasiriyyə haqqında tənqid; Məktəb və tədris məsələləri; Yeni dünyanı fəth edən Xristofor Kolumbun tarixi. Bir balaca parislinin həyatı.

21. Əsərləri [Mətn]: 3 cilddə: [Fəlsəfi-siyasi əsərləri] /M.F.Axundov; red. M.Rəfilı; SSRİ EA Azərbaycan filialı, Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- C.III.- 405 s.

Kitabın içindəkilər: Heydər Hüseynov. Mirzə Fətəli Axundovun fəlsəfi görüşləri. Fəlsəfi əsərlər: Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şahzadəsi Cəlalüddövləyə yazdığı üç məktub və Cəlalüddövlənin ona göndərdiyi cavabı; "Kəmalüddövlə və Cəlalüddövlə məktubları"nın mühləqatı; Həkim-i ingilis Yuma cavab; Molla Ələkbərlə mübahisə; Yek kəlmə haqqında; Con Stüart Mill azadlıq haqqında; Məhərrəmlik təziyədarlığı haqqında; Babilik əqidələri; Hekayət; Məsəli-həkimisi Sismond.

22. Hekayəti xırs quldurbasan [Mətn]: 3 pərdəli komediya /M.F.Axundov; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 75 s.

23. Hekayəti-molla İbrahim Xəlil kimyagər [Mətn]: 4 pərdəli komediya /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 44 s.

24. Hekayəti-müsyö Jordan həkim-i nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur [Mətn]: 4 pərdəli komediya /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 62 s.

25. Molla İbrahimxəlil kimyagər [Mətn]: komediya; 4 məclisdə /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 31 s.

26. Mürəfiə vəkillərinin hekayəti [Mətn]: 3 pərdəli komediya /M.F.Axundov; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 71 s.

27. Seçilmiş əsərləri [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. K.Kazımov; red. M.Seyidzadə.- Bakı: Uşaqgəncnəşr, 1938.- 259 s.

Kitabın içindəkilər: F.Qasımzadə. Mirzə Fətəli Axundovun həyat və yaradıcılığı haqqında. Komediya: Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Hekayəti-Müsyö Jordan, həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah-cadukuni-məşhur; Hekayəti Molla İbrahimxəlil komyagər. Hekayələr: Aldanmış kəvakib (Hekayəti-Yusif şah). Şeirlər: Puşkinin ölümünə dair Şərq poeması; Hekayəti-Seyid Ələm Səlyani; Təcnis; Təcnisi digər.

28. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis: Hacı Qara [Mətn]: 5 pərdəli komediya /M.F.Axundov; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 88 s.

29. Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran [Mətn]: 4 pərdəli komediya /M.F.Axundov; SSRİ EA Azərbaycan filialı Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1938.- 58 s.

1949

30. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; tərt.: F.Qasımzadə, H.Araslı; Azərbaycan SSR EA Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1949.- C.1.- 375 s.

Kitabın içindəkilər: Puşkinin ölümü haqqında poema; Komediya: Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Hekayəti - Müsyö Jordan, həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah-cadukuni-məşhur; Hekayəti Molla İbrahimxəlil kimyagər. Povest: "Aldanmış kəvakib" hekayəsi. Şeirlər: Təcnis. Təcnisi-digər; Molla Əli; Hekayəti-Seyid Ələm Səlyani; Cəfərqulu xana üç mənzum məktub; Zakirə məktub; Farsca şeirlərinin sətri tərcümələri. Qeydlər və nüsxə fərqləri, adlar cədvəli və lüğət.

31. Xırs quldurbasan [Mətn]: 3 pərdəli pyes /M.F.Axundov.- Bakı: Uşaqgəncnəşr, 1949.- 40 s.

1950

32. Aldanmış kəvakib: Yusif şah haqqında hekayə [Mətn]: orta yaşlı uşaqlar üçün /M.F.Axundov.- Bakı: Uşaqgənənəşr, 1950.- 34 s.

1951

33. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; çapa haz. və red. Ə.Mirəhmədov; Azərb.SSR EA, Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1951.- C.2.- 336 s.

Kitabın içindəkilər: F.Həsənov, Ə.Mirəhmədov. Müqəddimə (Mirzə Fətəli Axundovun fəlsəfi, tənqidi, estetik əsərləri haqqında). Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şahzadəsi Cəlalüddövləyə yazdığı üç məktub və Cəlalüddövlənin ona göndərdiyi cavabı. “Kəmalüddövlə və Cəlalüddövlə məktublarına” əlavə. Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və publisist məqalələr: Fehrستی-kitab. Hekayət, Tənqid risaləsi, (həkim-i ingilis Yuma cavab), Kritikə. Yüksək İranın “Millət” qəzeti münşisinə; Mirzə Melkum xanın pyesləri haqqında kritikə; Yeni dünyanı fəth edən Xristofor Kolumbun tarixi. Molla Ələkbərlə mübahisə, “Yek kəlmə” haqqında; Mollayı-Ruminin və onun təsnifinin babında. Nəzm və nəsr haqqında; Con Stüart Mill azadlıq haqqında; 1618-ci ildə Bağdad qabağında Türkiyə ordusunun vəziyyəti; Babilik əqidələri. Əlavələr: Nüsxə fərqləri, tarixi adlar cədvəli, tarixi, coğrafi, dini istilahlər, əsər adları və lüğət.

1955

34. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Seçilmiş məktublar] /M.F.Axundov; red. M.C.Cəfərov; Azərb.SSR EA, Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1955.- C.3.- 320 s.

Kitabın içindəkilər: M.Mübariz Mirzə Fətəli Axundovun məktubları; Ştab-kapitan Mirzə Fətəli Axundovun yazılı məruzəsi; Zaqafqaziya ölkəsi mülki idarəsi rəisinin vəzifəsini aparan həqiqi dövlət müşaviri cənab kavalər A.F.Kruzerşternə yazılı məruzə; İranın rəisi-vüzərasına; Tehrandə Hüseyn xan Nizamüddövləyə yazılmış məktubun surəti; Tehran əmirlərindən

birinə göndərilmiş məktubun surəti; Əsgərxan bəyə; Hacı Rəsula; Əziz ağam, səadətiniz əbədi olsun; Akademik Dorna; Yazılı məruzələr; Mirzə Yaquba; Mirzə Yusif xana; Mirzə Yaquba; Əliqulu Mirzəyə; Paşa xana; Melkum xana; Münif əfəndiyə, Şahzadə Cəlaləddin Mirzəyə; Müsyö Nikolaiyə; Səbri bəyə; Mirzə Əli ağaya; Rəşidə; Həsən bəyə; Aleksandr Qriqoryeviçə; Mariya Vladimirovnaya; Müsyö Qrimmə; Manekçi Sahibə; Knyaz Roman Dmitriyeviçə; Semyon Qriqoryeviçə. Əlavələr: Mirzə Fətəli Axundova; İranın Tiflisdəki baş konsulu Əli xana Şahzadə Cəlaləddin Mirzə tərəfindən; M.F.Axundzadəyə.

1958

35. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Komediyalar, hekayələr, şeirlər, farsca şeirlər və sətri tərcümələr] /M.F.Axundov; tərt. H.Araslı; Azərb.SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı, 1958.- C.I.- 444 s.

Kitabın içindəkilər: F.Qasımzadə. Mirzə Fətəli Axundovun bədii əsərləri. Komediylar: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kim-yagər; Hekayəti-Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti. Hekayə: Aldanmış kəvakib. Şeirlər: Puşkinin ölümünə Şərq poeması; Təcnis; Təcnisi-digər; Molla Əli; Muxəmməs; Çəsmə kitabəsi; Səidə xitab; Mədhiiyyə; Fuad paşanın mədhinə; Hekayəti-Seyyid-Ələm-Səlyani; Cəfər-qulu xana; Zakirə məktub. Farsca şeirlər və sətri tərcümələr: Zəmanədən şikayət; Yənə insücin arasında nə qarmaqarışıqlıqdır; Mən ad və şöhrət axtararaq; Həcvi-Əbdürrəsulxan; Şahmat oyunu haqqında; Onların təqlidi elmi bərbad etdi; Tərifnamə; Qəsidə; Vanda; Yeni əlifba haqqında.

1959

36. Kəmalüddövlə məktubları [Mətn] /M.F.Axundov; farscadan tərc. M.Əlizadə.- Bakı: Uşaqgəncləş, 1959.- 226 s.

37. Pyeslər, komediyalar [Mətn] /M.F.Axundov.- Bakı: Uşaqgəncnəşr, 1959.- 200 s.

Kitabın içindəkilər: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti - Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis; Hekayəti-xırs quldur-basan.

1961

38. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; tərt. H.Məmmədzaadə; red. H.Araslı; Azərb. SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Elm, 1961.- C.II.- 576 s.

Kitabın içindəkilər: F.Köçərli. M.F.Axundovun ictimai-siyasi və fəlsəfi görüşləri. H.Məmmədzaadə. Tərtibçidən. "Kəmalüddövlə məktubları"nın üzünü köçürən şəxsin islam xalqlarının şəriət xadimlərindən birinə göndərdiyi məktubun üzü; Hidistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şah-zadəsi Cəlalüddövləyə fars dilində yazdığı məktubun və Cəlalüddövlənin ona göndərdiyi cavabın türki dilində tərcüməsidir; "Kəmalüddövlə məktubları"nın mühləqatı; Mühləqate-nəsxə-Kəmalüddövlə; Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələr – Həkim ingilis Yuma cavab; Molla Ələkbərlə mübahisə; "Yek kəlmə" haqqında; Fehristi-kitab; Nəzm və nəsr haqqında; Mollayi-Ruminin və onun təsnifinin babında; Hekayət. Con Stüart Mill azadlıq haqqında; Kritikə; Mirzə ağanın pyesləri haqqında; Tənqid risaləsi; Babilik əqidələri; Hekayət; Con Stüart Mill azadlıq uğrunda; 1618-ci ildə Bağdad yaxınlığında Türkiyə ordusunun vəziyyəti; Yeni dünyanı fəth edən Xristofor Kolumbun tarixi; Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələrin farsca mətnləri. Əlavələr; Nüsxə fərqləri və izahlar; Bəzi tarixi adlar haqqında məlumat; Lügət.

1962

39. A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundov; red. və müqəd. müə. Ş.Qurbanov.- Bakı: Azərb.SSR EA nəşriyyatı, 1962.- 196 s.- Azərbaycan, rus və başqa xalqların dillərində.

Rus dilində /tərcümə P.Antokolski; Azərbaycan dilində /tərcümə M.Müşfiq; Ukrayna dilində /tərcümə İ.Qonçarenko; belarus dilində /tərcümə İ.Semejon; özbək dilində /tərcümə M.Şeyxzadə; qazax dilində /tərcümə K.Murzalıyev; gürcü dilində /tərcümə İ.Qrişaşvili; erməni dilində /tərcümə A.Qraşinin; türk-mən dilində /tərcümə M.Seyidov; Litva dilində /tərcümə A.Jukauskas; Latış dilində /tərcümə Y.Vanaq; moldav dilində /tərcümə İ.Stavskaya; qırğız dilində /tərcümə S.Cusuyev; uyğur dilində /tərcümə X.Xamrayev; başqırd dilində /tərcümə M.Sündüklü; tatar dilində /tərcümə Z.Nuri; udmurt dilində /tərcümə A.Klabukov; mari dilində /tərcümə N.Kazakov; inquş dilində /tərcümə Ə.Vedzijev; yakut dilində /tərcümə S.Danilov; Osetiya dilində /tərcümə P.Qrisin; Qaraçay dilində /tərcümə M.Bayçorov; Əlavələr: rus dilində /tərcümə M.F.Axundov; A.Sokolov.

40. Aldanmış kəvakib: Yusif şah haqqında hekayə [Mətn] /M.F.Axundov.- Bakı: Azərnəşr, 1962.- 80 s.

41. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; farscadan tərc. ed. M.Mübariz; red. H.Araslı; Azərb.SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- II çapı.- Bakı: Azərb.SSR EA nəşriyyatı, 1962.- C.III.- 568 s.

Kitabın içindəkilər: H.Məmmədzadə. Mirzə Fətəli Axundovun məktubları. Ərəbcə. Farsva və türkcədən ibarət olan İslam dillərinin yazısı üçün əlifba; İşarələr; Təlim üsulu; İslam yazısı haqqında Mirzə Fətəli Axundovun apardığı araşdırmaların nəticələri; Aleksandr Pavloviç Nikolaiyə; Konstantin Fyodorovoç Lelliyə; Babi-Aliyə ərizə; Əsgərxan bəyə; Aleksey Fyodoroviç Kruzerşternə; Apolinari Petroviç Butenova; Hüseyn xan Nizamüddövləyə; Əbdürrəhman ağaya; Tehran əmirilərindən birinə; Şöhrət sahibi olan alicənab; Müsyö Timofeyevə; Mirzə Ələkbərə; Təlimat; Mirzə Yaquba; Akademik Dorna cavab; "Təmsilat"ın cildinə yazdığı qeyd; Osmanlı sədr-əzəminə; Yazılı məruzə; Xüsusi qeydlər; Mirzə Əbdülvəhab xana; Şərtnamə; Nikolay İvanoviç Baranovskiyyə; Maarif nazirinə 1 nömrəli məktub; Xarici İşlər Nazirliyinə 2 nömrəli məktub; Hacı Əli xana 3 nömrəli məktub; Paşa xana 4 nömrəli məktub; Paşa xana 5

nömrəli məktub; Müstövfiyül-Məmalikə 6 nömrəli məktub; İran konsuluna 7 nömrəli məktub; Mirzə Hüseyn xana 8 nömrəli məktub; Həsənəli xana 9 nömrəli məktub; Nəsirülmülk Mahmud xana 10 nömrəli məktub; Mirzə Melkum xana 11 nömrəli məktub; Mirzə Yusif xana 12 nömrəli məktub; Mirzə Hüseyn xana 13 nömrəli məktub; Süavi əfəndinin əqidəsinə qarşı yazılmış tənqidin surəti; Hacı Şeyx Möhsün xana; Mirzə Yusif xana; Münif əfəndiyə; İran Maarif Nazirliyinə; Rühül-qüdsə (Mirzə Melkum xana); Cəlaləddin Mirzəyə; Mirzə Mustafa xana; Əli xana; Mirzə Məhəmməd Cəfərə; Osmanlı nazirlərindən iki nəfərinə yazılmış məktub; 1872-ci ildə Rühülqüdsdən neçə məclisdə eşitdiklərim; Nikolaiyə; Rəşidə; İran Xarici İşlər Nazirliyinin rəisinə; Etizad üssəltənəyə; Mirzə Məhəmməd Rəfi sədrül-üləməyə; Əzəmətli ağam; Tiflisdəki Osmanlı konsuluna; Fərhad Mirzəyə; Yakob Alekseyeviç İsakova; Həsən bəyə; Manukçiyə; Tehran seyidləri və əşrafından birinə; Mirzə Mustafiyə; Hacı Mötəməddövləyə; Aleksandr Qriqoryeviçə; Şəhadətnamə. Mirzə Fətəli Axundovun tərcümeyi-halına əlavələr.

42. Komediylar [Mətn] /M.F.Axundov; red. Ə.Mehdiyeva.- II çapı.- Bakı: Azərnəşr, 1962.- 172 s.

Kitabın içindəkilər: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-vəziri-xani-Lənkəran; Hekayəti-xırs-quldurbasan; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti (Şəhri Təbrizdə).

43. Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundov; red. Ş.Qurbanov; farscadan tərcümə Cəfər Xəndan.- Bakı: Azərb.SSR EA nəşriyyatı, 1962.- 12 s.

1963

44. Fars dilində yazılmış məktubların mətni [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. ed. Həmid Məmmədzadə; red. H.Araslı; Azərb.SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Azərnəşr, 1963.- 506 s.- Mətn rus və fars dilində.

1968

45. Mürəfiə vəkillərinin hekayəti [Mətn] /M.F.Axundov.- Bakı: Gənclik, 1968.- 64 s.

1969

46. Aldanmış kəvakib: Yusif şah haqqında hekayə [Mətn] /M.F.Axundov; red. R.Hacıyeva.- Bakı: Gənclik, 1969.- 39 s.

47. Kəmalüddövlə məktubları [Mətn] /M.F.Axundov; farscadan tərcümə edən M.Əlizadə.- Bakı: Gənclik, 1969.- 200 s.

1975

48. Komediya [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. ed. N.Məmmədov.- Bakı: Maarif, 1975.- 207 s.

Kitabın içindəkilər: Hekayəti Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Hekayəti - xırs quldurbasan; Sərgüzəşti vəzirixani-Lənkəran; Sərgüzəşti mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti (Şəhri -Təbrizdə).

1977

49. Aldanmış kəvakib [Mətn]: hekayə /M.F.Axundov; red. M.Zeynalova.- Bakı: Azərənşr, 1977.- 39 s.

1982

50. Komediya. Povest. Şeirlər [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. və ön söz. müəll. N.Məmmədov; red. H.Məmmədov.- Bakı: Yazıçı, 1982.- 272 s.

Kitabın içindəkilər: Nadir Məmmədov. Böyük dramaturq. Komediya: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Hekayəti-xırs-quldurbasan; Sərgüzəşti-vəzirixani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti. Povest: Aldanmış kəvakib (Şəhri Təbrizdə). Şeirlər: Zəmanədən şikayət; A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması; Təcnis;

Təcnisi-digər; Muxəmməs; Zakirə məktub; Cəfərqulu xana; Səidə xitab; Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani; Yeni əlifba haqqında mənzumə; İzahlar.

1985

51. Aldanmış kəvakib. Kəmalüddövlə məktubları [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. ed. və elmi red. H.Məmməd zadə.- Bakı: Maarif, 1985.- 175 s.- Məktəb kitabxanası.

1987

52. Bədii və fəlsəfi əsərləri [Mətn] /M.F.Axundov; tərt. H.Məmməd zadə; (Dünya ədəbiyyatı kitabxanası: 100 cildə).- Bakı: Yazıçı, 1987.- 365, [2] s.

Kitabın içindəkilər: H.Məmməd zadə. Mirzə Fətəli Axundovun bədii yaradıcılığı. Komediylar: Hekayəti-Molla İbrahim-xəlil kimyagər; Hekayəti müsyö Jordan həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Hekayəti-xırs quldurbasan; Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti. Şeirlər: Zəmanədən şikayət; A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması (tərcümə edən M.Müşfiq); Təcnis; Təcnisi digər; Zakirə məktub; Muxəmməs; Cəfərqulu xana; Səidə xitab; Yeni əlifba haqqında mənzumə; Şahmat oyunu haqqında; Ey zahidi bizövq o məscid ki, sənin var... Povestlər: Aldanmış kəvakib; Kəmalüddövlə məktubları. Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələr: Həkim-i-İngilis Yuma cavab; Molla Ələkbərlə mübahisə; “Yek kəlmə” haq-qında; Fəhris-tik-təb; Nəzm və nəsr haqqında; Mollayi-Ruminin və onun təsni-finin babında; Kritikə; Yüksək İranın “Millət” qəzeti münşisinə; Mirzə Ağanın pyesləri haqqında kritikə; Tənqid risaləsi. Babilik əqidələri; Hekayət; Con Stüart Mill azadlıq haqqında; 1618-ci ildə Bağdad yaxın-lığında Türkiyə ordusunun vəziyyəti.

53. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Komediylar, povestlər və şeirlər] /M.F.Axundov; tərt. N.Məmmədov; red. H.Məmməd zadə.- Bakı: Elm, 1987.- C.I.- 317 s.

Kitabın içindəkilər: N.Məmmədov. Mirzə Fətəli Axundovun

vun həyatı və bədii yaradıcılığı. Komediylar: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-Müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Hekayəti-xırs quldurbasan; Sərgüzəşti-vəzir-xani Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti. Povest: Aldanmış kəvakib. Şeirlər: Zəmanədən şikayət; Puşkinin ölümünə Şərq poeması; Təcnis; Təcnisi-digər; Mədhıyyə; Qəsidə; Zakirə məktub; Tərifnamə; Muxəmməs; Cəfərqulu xana; Çəsmə kitabəsi; Səidə xitab; Fuad paşanın mədhinə; Yeni əlifba haqqında mənzumə; Həcvi-Əbdürrəsul xan; Molla Əli; Yenə insü-cin arasında bu nə qarışıqlıqdır...; Onların təqlidi elmi bərbad etdi; Mən ad və şöhrət axtararaq...; Şahmat oyunu haqqında; Vanda; Hekayəti-Seyyid-Ələm Səlyani; Qəzəl; İzahlar.

1988

54. A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundov; tərc. ed. M.Müşfiq, M.Seyidov və b.; ön söz Ş.Qurbanov; rəssamı V.Ustinov.- Bakı: Elm, 1988.- 143 s.

55. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; tərt. və izahların müəll. H.Məmmədzaadə; ön söz H.Məmmədzaadə, F.Köçərli; rəssamı V.Ustinov; Azərb.SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Elm, 1988.- C.II.- 388 s.

Kitabın içindəkilər: F.Köçərli. Böyük Azərbaycan mütəfəkkiri. “Kəmalüddövlə məktubları”nın üzünü köçürən şəxsin İslam xalqlarının şəriət xadimlərindən birinə 1280-ci ildə göndərdiyi məktubun surəti; Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin İran şahzadəsi Cəlalüddövləyə fars dilində yazdığı üç məktub və Cəlalüddövlənin ona göndərdiyi cavabın türki dilində tərcüməsi; Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələri: Həkim-i ingilis Yuma cavab; Molla Ələkbərlə mübahisə; “Yek kəlmə” haqqında; Fəhristi-kitab; Xitab bər katib; Xitab bər naqıl; Nəzm və nəsr haqqında; Mollayi-Ruminin və onun təsnifinin babında; Kritikə; Mirzə Ağanın pyesləri haqqında kritikə; 1872-ci il mart ayının sonlarında Tehrana gedərkən Tiflisə gəlmiş Ruhul-qüdsdən neçə məclisdə eşitdiklərim; Tənqid risaləsi: Mərhum xaqan

Məhəmməd Şah Qacarın Herat səfərində Quriyanın mühasirəsinin zikri; Babilik əqidələri; Hekayət; Məsəli-həkim Sismond; Con Stüart Mill azadlıq haqqında; 1618-ci ildə Bağdad yaxınlığında Türkiyə ordusunun vəziyyəti; Yengi dünyanı fəth edən Xristofor Kolumbun tarixi; Süavi əfəndinin əqidəsinə qarşı yazılmış tənqidin surəti; Mehriban və əzəmətli Hacı Şeyx Möhsün xan, səadətiniz daimi olsun!; Köhnə İslam əlifbasını dəyişdirmək barədə kolonel; Mirzə Fətəli Axundzadənin keçən il əlahəzrət İran şahənşahının Maarif nazirliyinə göndərdiyi izahatın surəti; Mirzə Yusif xana; İran dövlətinin Tiflisdəki sabiq konsulu Mirzə Yusif xan cənablarına; Türkcə “Təmsilat”ı tərcümə edən Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfərə; 1871-ci il martın 29-da Mirzə Yusif xana yazılmış üçüncü məktub; 1280(1883)-ci ildə cənab Ruhül-qüdsün öz dilindən eşidib yazdığım ali bir mətləbin mətni; “Kəmalüddövlə məktubları”nın nəşri barədə İsakova yazdığım məktubun surəti; Nüsxə fərqləri və şərhlər.

56. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə /M.F.Axundov; tərt. H.Məmmədzadə; red. Ə.Mirəhmədov; Azərb.SSR EA Nizami ad. Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı: Elm, 1988.- C.III.- 386 s.

Kitabın içindəkilər: H.Məmmədzadə. Mirzə Fətəli Axundovun yeni əlifba layihələri və məktubları. Ərəbcə, farsca və türkcədən ibarət olan İslam dillərinin yazısı üçün yeni əlifba; Zaqafqaziya ölkəsi komandanlığı Diplomatik Dəftərxanasının müdiri Xvostova; Zaqafqaziya ölkəsi Baş idarəsi Dəftərxanasının direktoru Vasilkovskiyə. Qafqaz Canişini Dəftərxanasının direktoru həqiqi müşavir və kavalər Mixail Pavlovia; Şərbinin həzrətlərinə; Canişin Dəftərxanasının müdiri M.P.Şərbinin həzrətlərinə; Qafqaz Canişin Dəftərxanasının direktoru A.F.Kruzerşternə; İslam yazısı haqqında etimada layiq fəzilət sahiblərinin yazmış olduqları bir çox kitablar əsasında mayor Mirzə Fətəli Axundzadənin apardığı araşdırmanın nəticələri; Aleksandr Pavloviç Nikolaiyə; Konstantin Fyodoroviç Lelliyyə; Bab-Aliyə ərizə; Əsgərxan bəyə; A.P.Butenova; Hüseyn xan Nizamüddövləyə; Əbdürrəhman ağaya; Tehran əmirilərindən birinə; Şöhrət sahibi olan alicənab!; Müsyö Timofeyevə; Dəstürl-əməl; Mirzə

Ələkbərə; Təlimat; Mirzə Yaquba; Akademik Dorna məktub; Mirzə Hüseyn xana; Həzrət Sədirətpənaha; Yazılı məruzə; Şərt-namə.

57. Seçilmiş əsərləri [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyinə /M.F.Axundov; tərt. L.Qədirzadə.- Bakı: Yazıçı, 1988.- 312 s.- Mətn ərəb əlifbasındadır.

Kitabın içindəkilər: Ə.Hüseyni. Ön söz; Hekayəti- Molla İbrahimxəlil-kimyagər; Hekayəti-xırs quldurbasan; Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkilləri; Kəmalüddövlə məktubları.

2000

58. Əsərləri [Mətn]: 2 cildə: [Povest, komediyalar] /M.F.Axundov.- Bakı: Atilla, 2000.- C.I.- 126 s.

Kitabın içindəkilər: Aldanmış kəvakib; Komediylar: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah – cadukuni-məşhur; Hekayəti-xırs quldurbasan.

2001

59. Əsərləri [Mətn]: 2 cildə: [Komediylar] /M.F.Axundov.- Bakı: Atilla, 2001.- C.II.- 104 s.

Kitabın içindəkilər: Komediylar: Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürəfiə vəkillərinin hekayəti.

2004

60. Bədii və ədəbi-tənqidi əsərləri [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərt., ön söz. müəl. və red. Nadir Məmmədov.- Bakı: Çarşıoğlu, 2004.- 279 s.

Kitabın içindəkilər: Nadir Məmmədov. Mirzə Fətəli Axundovun həyatı, bədii yaradıcılığı, ədəbi-tənqidi görüşləri; Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti müsyö Jordan həkimi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara);

Mürafie vəkillərinin hekayəti. Povest: Aldanmış kəvakib. Şeirlər: Zəmanədən şikayət; A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poemsı; Təcnis; Təcnisi-digər; Muxəmməs; Zakirə məktub; Cəfərqulu xana; Hekayəti-Seyid Ələm Səlyani; Yeni əlifba haqqında. Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələri: Poeziya haqqında; Fehrstik kitab; Tənqid risaləsi; Kritika; Türkcə “Təmsilat”ı tərcümə edən Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfərə; Mirzə Ağanın pyeslərinin tənqidi; “Yek kəlmə” haqqında; “Əkinçi” qəzetinin nəşri haqqında; İzahlar; Biblioqrafiya.

2005

61. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Komediyalar, povest və şeirlər] /M.F.Axundzadə; tərt., ön söz və izah. müəll. Nadir Məmmədov.- Təkrar nəşr.- Bakı: Şərq-Qərb, 2005.- C.I.- 295 s.

Kitabın içindəkilər: Nadir Məmmədov. M.F.Axundzadənin həyatı və bədii yaradıcılığı. Komediya: Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər; Hekayəti-müsyö Jordan həkimi-nəbatat və Dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur; Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran; Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara); Mürafie vəkillərinin hekayəti. Povest: Aldanmış kəvakib. Şeirlər: Zəmanədən şikayət; A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması; Təcnis; Təcnisi-digər; Mədhıyyə; Zakirə məktub; Tərifnamə; Muxəmməs; Cəfərqulu xana; Çəsmə kitabəsi; Səidə xitab; Fuad Paşanın mədhinə; Yeni əlifba haqqında mənzumə; Həcvi-Əbdurrəsul xan; Molla Əli; Şahmat oyunu haqqında; Vanda; Hekayəti-Seyid Ələm Səlyani; Ey zahidi bizövq o məscid ki, sənın var...”.

62. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Kəmalüddövlə məktubları; Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələr. Tənqid risaləsi] /M.F.Axundzadə; tərt. və izah. müəll. H.Məmmədzadə; red. Ə.Mirəhmədov; ön söz. müəll. Y.Qarayev.- Təkrar nəşr.- Bakı: Şərq-Qərb, 2005.- C.II.- 374 s.

Kitabın içindəkilər: Yaşar Qarayev. Ön söz; “Kəmalüddövlə məktubları”nın üzünü köçürən şəxsin İslam xalqlarının şəriət xadimlərindən birinə 1280-ci ildə göndərdiyi məktubun surəti; Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin İran şahzadəsi

Cəlalüddövləyə fars dilində yazdığı üç məktub və Cəlalüddövlənin ona göndərdiyi cavabın türki dilində tərcüməsi. Fəlsəfi, ədəbi-tənqidi və tarixi məqalələr: Həkim-i ingilis Yuma cavab; Molla Ələkbərlə mübahisə; “Yek kəlmə” haqqında; Fehristi-kitab; Xitab bər katib; Xitab bər naqil; Nəzm və nəsr haqqında; Mollayi-Ruminin və onun təsnifinin babında; Kritika; Mirzə Ağanın pyesləri haqqında kritika; 1872-ci il mart ayının sonlarında Tehrana gedərkən Tiflisə gəlmiş Ruhul-qüdsdən neçə məclisdə eşitdiklərim; Tənqid risaləsi. Babilik əqidələri; Hekayət; Məsəli-həkim Sismond; Con Stüart Mill azadlıq haqqında; 1618-ci ildə Bağdad yaxınlığında Türkiyə ordusunun vəziyyəti. Yeni dünyanı fəth edən Xristofor Kolumbun tarixi; Süavi əfəndinin əqidəsinə qarşı yazılmış tənqidin surəti; Mehriban və əzəmətli Hacı Şeyx Möhsün xan, səadətiniz daimi olsun!; Köhnə İslam əlifbasını dəyişdirmək barədə kolonel; Mirzə Yusif xana; İran dövlətinin Tiflisdəki sabiq konsulu Mirzə Yusif cənablarına; Türkçə “Təmsilat”ı tərcümə edən Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfərə; 1871-ci il martın 29-da Mirzə Yusif xana yazılmış üçüncü məktub; 1280(1863)-ci ildə cənab Ruhül-Qüdsdən öz dilindən eşidib-yazdığım bir mətləbin mətni; “Kəmalüddövlə məktubları”nın nəşri barədə İsakova yazdığım məktubun surəti; Nüsxə fərqləri və şərhlər. Tarixi, coğrafi adlar haqqında məlumat.

63. Əsərləri [Mətn]: 3 cildə: [Məktublar; Əlavələr; İzahlar] /M.F.Axundzadə; tərt. və ön söz. müəll. H.Məmmədzadə.- Təkrar nəşr.- Bakı: Şərq-Qərb, 2005.- C.III.- 295 s.

Kitabın içindəkilər: Həmid Məmmədzadə. M.F.Axundovun yeni əlifba layihələri və məktubları. Məktublar: Ərəbcə, farsca və türkcədən ibarət olan İslam dillərinin yazısı üçün əlifba; Diplomatik dəftərxananın müdiri Xvostova; Baş idarə dəftərxanasının direktoru Vasilkovskiyə; Qafqaz idarə dəftərxanasının direktoru M.P.Şerbininə; Qafqaz dəftərxanasının direktoru A.F.Kruzerşternə; İslam yazısı haqqında Mirzə Fətəli Axundovun apardığı araşdırmaların nəticələri; Aleksandr Pavloviç Nikolaiyə; Konstantin Fyodoroviç Lelliyə; Əsgər-xan bəyə; Appolit Petroviç Butenova; Hüseyn xan Nizamüddövləyə; Əbdürrəhman ağaya;

Tehran əmirlərindən birinə; Şöhrət sahibi olan alicənab!; Akademik Dorna cavab; Qeyd; Əli xana; Mîrzə Əbdülvəhab xana; Müsyö Timofeyevə; Mîrzə Ələkbərə; Dəstürul-əməl; Təlimat; Mîrzə Yaquba; Akademik Dorna məktub; Şərtnamə; Mîrzə Əbdürrəhim xana; Baranovskiyyə; Maarif nazirinə; İran konsulluna; Mîrzə Hüseyn xana məktub; Həsənəli xana; Nəsirül-mülk Mahmud xana; Melkum xana məktub; Mîrzə Yusif xana məktub; Nikolay İvanoviç Baranovskiyyə; Münif əfəndiyə; Cəlaləddin Mîrzəyə; Osmanlı dövləti sədr-əzəmə; Ruhül-Qüdsə; Manukçiyə; Osmanlı nazirlərindən iki nəfərinə yazılmış məktub; “Həqiqət” qəzetinin redaktoruna; Nikolaiyyə; Tehran Xarici işlər nazirinə; Tiflis qubernatoru K.İ.Orlovskiyyə ərizə; Etizad-üs-səltənəyə; Mîrzə Məhəmmədrəfi sədrül-üləməyə; Rəşidə; Fərhad Mîrzəyə; Tehran seyidləri və əşrafından birinə; A.P.Berjeyə; Hacı Mötəmuəddövləyə; M.F.Axundzadənin tərcümeyi-halı; Şəhadətnamə. Əlavələr: Dornun rəyi; Mîrzə Yusif xandan; Süavi əfəndinin məqaləsi; Cəlaləddin Mîrzədən; Melkum xandan; Əli xandan; Manikçidən; Mîrzə ağadan; Nikolaidən; Camacbidən; Tubu xanının ərizəsi.

**MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN DÖVRİ
MƏTBUATDA VƏ TOPLULARDA DƏRC
OLUNMUŞ ƏSƏRLƏRİ, ƏDƏBİ-TƏNQİDİ
MƏQALƏLƏRİ VƏ MƏKTUBLARI**

1877

64. Milləti İslamın təqdirən vəkili-naməlumi [Mətn]: Məktubat (Həsən bəy Zərdəbiyə məktub) /M.F.Axundzadə //Əkinçi.- 1877.- №2,3.

65. Vəkili-naməlumi-millət [Mətn] /M.F.Axundzadə //Əkinçi.- 1877.- №5, 3 mart.

1924

66. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Abdulla Şaiq. Türk ədəbiyyatı.- Bakı, 1924.- S.84-90.

67. Zakirə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Abdulla Şaiq. Türk ədəbiyyatı.- Bakı, 1924.- S.152-155.

1933

68. Dərviş Məstəli şah [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1933.- S.114-134.

69. Hacı Qara [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1933.- S.104-148.

70. Hacı Qara [Mətn] /M.F.Axundzadə //Hüseynzadə Ə., Qasımzadə F. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1933.- S.43-67.

71. Molla İbrahimxəlil-kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1933.- S.104-114.

1936

72. Puşkinin ölümünə [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1936.- 21 dekabr.

1937

73. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat xrestomatiyası: orta məktəbin 8-ci sinfi üçün.- Bakı, 1937.- S.189-212.

74. Hacı Qara [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat xrestomatiyası: orta məktəbin 8-ci sinfi üçün.- Bakı, 1937.- S.149-189.

75. Kəmalüddövlə məktublarından [Mətn]: 2-ci məktub: ixtisar edilmişdir /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat xrestomatiyası: orta məktəbin 8-ci sinfi üçün.- Bakı, 1937.- S.212-230.

76. Puşkinin ölümünə dair Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat xrestomatiyası: orta məktəbin 8-ci sinfi üçün.- Bakı, 1937.- S.145-148.

77. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1937.- 20 noyabr.

78. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; farscadan tərc. ed. Q.Böyükəğa //Ədəbiyyat qəzeti.- 1937.- 10 fevral.

1938

79. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //İmişli kolxozçusu.- 1938.- 27 dekabr.

80. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Kolxoz bayrağı (Şuşa).- 1938.- 28 dekabr.

81. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı xrestomatiyası.- Bakı, 1938.- S.135-153.

82. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qızıl Araz (Qaryagin).- 1938.- 29 dekabr.

83. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Neft uğrunda.- 1938.- 29 dekabr.

84. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Nuxa fəhləsi.- 1938.- 26 dekabr.

85. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Pambıqçı (Göyçay).- 1938.- 25 dekabr.

86. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Şərq

qapısı.- 1938.- 27 dekabr.

87. Aldanmış kəvakib [Mətn]: [parça] /M.F.Axundzadə //Kommunist. – 1938. – 18 dekabr.

88. Bioqrafiyam [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 1 mart.

89. Cəfərqulu xana [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 24 oktyabr.

90. Cəfərqulu xana [Mətn] /M.F.Axundzadə //Yeni qüvvə.- 1938.- №12.- S.13; Pioner.- 1938.- №11-12.- S.40.

91. Ey zahidi bizövk, o məscid ki, sənin var... [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərcümə ed. Ə.Ələsgərzadə //Revolyusiya və kultura.- 1938.- №6-7.- S.150-151.

92. Əlifba haqqında [Mətn] /M.F.Axundzadə; farscadan tərc. ed. Q.Böyükəğa //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 15 yanvar.

93. Hekayət. Məsəli-həkimisi Sismond [Mətn] /M.F.Axundzadə //İnqilab və mədəniyyət.- 1938.- №4-5.- S.117-121.

94. Hekayəti Müsyö Jordan həkimisi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur [Mətn] /M.F.Axundzadə //Pioner.- 1938.- №11-12.- S.61-65.

95. Hekayəti Müsyö Jordan həkimisi-nəbatat və dərviş Məstəli şah cadukuni-məşhur [Mətn] /M.F.Axundzadə //Şərq qapısı.- 1938.- 29 dekabr.

96. Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər və Dərviş Məstəli şah [Mətn]: (4-cü məclisdən parça) /M.F.Axundzadə //Gənc işçi.- 1938.- №290.

97. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn]: [bir parça] /M.F.Axundzadə //Kommunist.- 1938.- 18 dekabr.

98. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Lenin bayrağı.- 1938.- 25 dekabr.

99. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qızıl Araz (Qaryagin).- 1938.- 29 dekabr.

100. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Namuslu zəhmət (Xanlar).- 1938.- 25 dekabr.

101. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Pambıqçı (Göyçay).- 1938.- 25 dekabr.

102. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Sosializm qələbəsi (Gədəbəy).- 1938.- 31 dekabr.

103. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Şərq qapısı (Naxçıvan).- 1938.- dekabr.

104. Həkim-i-İngilis Yuma cavab [Mətn]: (çap olunmamış məktublar) /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 18 dekabr; Pambıqçı (Göyçay).- 1938.- 25 dekabr.

105. Xəyalat [Mətn]: birpərdəli pyes /M.F.Axundzadə //Pioner.- 1938.- №11-12.- S.53-60.

106. Kəmalüddövlə məktubları [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı xrestomatiyası.- Bakı, 1938.- S.120-182.

107. Kəmalüddövlə məktublarından [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı xrestomatiyası.- Bakı, 1938.- S.153-184.

108. Molla Əli haqqında [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 24 oktyabr.

109. Molla Əli haqqında [Mətn] /M.F.Axundzadə //Pioner.- 1938.- №11-12.- S.41.

110. Molla İbrahimxəlil-kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı xrestomatiyası.- Bakı, 1938.- S.124-135.

111. Nədən sarmış insi-cinsi bu vəlvələ, bu həyəcan... [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Ə.Ziyatay //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 18 dekabr.

112. Ömrüm həsrətlə keçdi bu vəfasız dünyada... [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 29 dekabr.

113. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə //Qızıl Araz.- 1938.- №83.

114. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə //Pioner.- 1938.- №11-12.- S.35-36.

115. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. C.Xəndan //Neft kadrları.- 1938.- 23 dekabr.

116. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Q.Böyükəğa //Nuxa fəhləsi.- 1938.- 30 dekabr.

117. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn]: [parça] /M.F.Axundzadə //Kommunist.- 1938.- 29 dekabr.

118. Şan-şöhrət ardınca dolaşaraq mən... [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Ə.Ziyatay //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 18 dekabr.

119. Təcnis [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 24 oktyabr.

120. Türkcə “Təmsilat”ın mütərcimi Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfərə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Revolysiya və kultura.- 1938.- №6-7.- S.104-107.

121. Ümumi İşlər Departamenti direktoru N.İ.Voronovskiyyə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Revolysiya və kultura.- 1938.- №6-7.- S.108.

122. Yek kəlmə haqqında. Təbriz naibül-vüzərası Sərtib Mirzə Yusif xan cənablarına [Mətn] /M.F.Axundzadə //SSRİ EA Azərbaycan filialının Xəbərləri.- 1938.- №6.- S.78-81.

123. “Yek kəlmə” haqqında [Mətn]: (çap olunmamış məktublar) /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1938.- 18 dekabr.

124. Yeni əlifba [Mətn] /M.F.Axundzadə; fərcadan tərc. ed. Q.Böyükağa //Pioner.- 1938.- №11-12.- S.37-40.

125. Zakirə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan.- 1938.- №6-7.- S.103.

1939

126. Əsiriyəm bir dilbərin ki, əyər... [Mətn]: təcnis /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1939.- 12 oktyabr.

127. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı: 6-cı sinif üçün.- Bakı, 1939.- S.48-50.

128. Məstəli şah (Həkim müsyo Jordan və Dərviş Məstəli şah) [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı: 6-cı sinif üçün.- Bakı, 1939.- S.30-48.

129. Molla İbrahimxəlil-kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı: 6-cı sinif üçün.- Bakı, 1939.-

S.21-30.

130. Təcnis [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1939.- 12 oktyabr.

1940

131.Ey Qasım bəy, əcəb dövrənə çatdıq... [Mətn]: (Qasımbəy Zakirə məktub) /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1940.- 15 noyabr.

1941

132.Dərviş Məstəli şah [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı.- Bakı, 1941.- S.31-53.

133. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı.- Bakı, 1941.- S.18-51.

134. Heykəl [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1941.- 9 iyun.

135. Molla İbrahimxəlil-kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı.- Bakı, 1941.- S.21-31.

1942

136. Dərviş Məstəli şah [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı.- Bakı, 1942.- S.28-53.

137. Molla İbrahimxəlil kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi oxu kitabı.- Bakı, 1942.- S.18-28.

1943

138.Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara) [Mətn] /M.F.Axundzadə //Səmədzadə H. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1943.- S.18-66.

1944

139.Məstəli şah [Mətn] /M.F.Axundzadə //Rzaquluzadə M. Ədəbi qiraət kitabı: natamam orta və orta məktəbin 6-cı sinfi üçün.- III çapı.- Bakı, 1944.- S.31-53.

140. Molla İbrahimxəlil kimyagər [Mətn] /M.F.Axundzadə

//Rzaquluzadə M. Ədəbi qiraət kitabı: natamam orta və orta məktəbin 6-cı sinfi üçün.- III çapı.- Bakı, 1944.- S.21-31.

1946

141. Həsənbəy Zərdabi Məlikova məktub (27 aprel, 1875) [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat məcmuəsi.- 1946.- №1.- S.83-84.

142. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara) [Mətn] /M.F.Axundzadə //Səmədzadə H. Ədəbiyyat müntəxəbatı.- Bakı, 1946.- S.21-70.

143. Vətən haqqında bir neçə söz [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat məcmuəsi.- 1946.- №1.- S.91.

1949

144. A.S. Puşkinin ölümünə dair - Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Q.Böyükağa //Qasımzadə B. Bahar şəfəqləri.- Bakı, 1949.- S.48-50.

145. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Q.Böyükağa //İnqilab və mədəniyyət.- 1949.- №6.- S.18-20.

1953

146. İki məktub. Fətəli şah Qacarın oğlu Şahzadə Cəlaləddin Mirzə Həzrətlərinə 1870-ci il sentyabrın sonunda yazılmış məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan.- 1953.- №4.- S.115-120.

147. Məktublarından [Mətn] /M.F.Axundzadə //Kommunist.- 1953.- 5 aprel.

148. Təmsilat [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Mirzəməmməd Cəfərxan //Azərbaycan.- 1953.- №4.- S.116-120.

149. Təmsilatı farscaya tərcümə edən Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfər xana [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan.- 1953.- №4.- S.116-120.

1954

150. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. Ə.Mirəhmədov //Ədəbiyyat müntəxəbatı: 9-cu sinif üçün.- Bakı, 1954.- S.14-16.

151. Zəmanədən şikayət [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. M.Soltan //Azərbaycan SSR EA Məruzələri.- 1954.- №9.- S.66.

1956

152. Fəsad ilə dolu göylər edərkən tərsinə dövrən... [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. M.Sultanov //Ədəbiyyat qəzeti.- 1956.- 18 mart.

1957

153. Vanda [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. O.Sarıvəlli //Ədəbiyyat qəzeti.- 1957.- 17 fevral.

154. Zakir haqqında xatirat [Mətn] /M.F.Axundzadə //Kommunist.- 1957.- 7 mart.

1962

155. Puşkinin ölümünə [Mətn] /M.F.Axundzadə; farscadan tərc. ed. Əbülfəz Hüseyni //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.-27 oktyabr.

156. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə; tərc. ed. M.Soltan //Azərbaycan.- 1962.-№10.- S.16-17.

1973

157. Hekayəti-molla İbrahimxəlil kimyagər [Mətn] /M.F.Axundov //Gənc ateistin kitabı.- Bakı, 1973.- S.36-41.

158. Hekayəti müsyo Jordan və dərviş Məstəli şah [Mətn] /M.F.Axundov //Gənc ateistin kitabı.- Bakı, 1973.- S.41-49.

159. Kəmalüddövlə məktubları [Mətn] /M.F.Axundov //Gənc ateistin kitabı.- Bakı, 1973.- S.23-36.

1974

160. Zakirə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1974.- 15 iyun.

1976

161. Hekayəti Molla İbrahimxəlil kimyagər [Mətn] /M.F.Axundov //Pirin kəraməti.- Bakı: Gənclik, 1976.-S.3-7.

162. 1875-ci il aprelin 21-də Tiflisdən yazdığı - Həsənbəyə adlı məktubundan [Mətn]: “Əkinçi” qəzetinin 100 illiyi münasibətilə /M.F.Axundzadə //Sovet kəndi.- 1976.- 1 iyun.

1986

163. Ali həzrətləri Boris Andreyeviç [Mətn]: akademik Dornun arxivindən M.F.Axundovun indiyədək çap olunmamış məktubu /M.F.Axundzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1986.- 19 dekabr.

1987

164. Səfərdə [Mətn]: xatirə-povest /M.F.Axundzadə //Azərbaycan.- 1987.- №10.- S.159-168.

1990

165. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundov //Ata və oğul: XIX-XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan yazıçılarının povest və hekayələri: Dünya uşaq ədəbiyyatı kitabxanası.- Bakı, 1990.- S.56-78.

1992

166. Cəfərqulu xana [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan.- 1992.- №9-10.- S.175-178.

1999

167. Cəfərqulu xana; Zakirə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //Min beş yüz ilin oğuz şeiri: antologiya.- Bakı, 1999.- Kitab 1.- S.381-382.

2006

168. Aldanmış kəvakib [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan nəsr antologiyası: 5 cildə /tərt. Z.Əsgərli.- Bakı, 2006.- C.I.- S.74-98.

2007

169. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara) [Mətn] /M.F.Axundzadə //Azərbaycan dramaturgiyası antologiyası: 4 cildə.- Bakı, 2007.- C.I.- S.26-64.

2009

170. A.S. Puşkinin ölümünə Şərq poeması [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.387-390.

171. Cəfərqulu xana [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.393-394.

172. Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.397.

173. Muxəmməs [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.391.

174. Səidə xitab [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red.: B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.396.

175. Təcnic [Mətn] /M.F.Axundzadə // XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.390.

176. Təcnisi-digər [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.391.

177. Zakirə məktub [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr

Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red.: B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.392.

178. Zəmanədən şikayət [Mətn] /M.F.Axundzadə //XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı (poeziya): ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /tərt.: S.Əhmədova, T.Əhmədov; red. B.Məmmədzadə.- Bakı, 2009.- S.386.

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ HAQQINDA

Kitablar

1958

179.Arif, M. Ədəbi-tənqidi məqalələr [Mətn] /M.Arif.- Bakı: Azərnəşr, 1958.- 445 s.

Kitabda “M.F.Axundov və sovet komediyası” və “M.F.Axundovun komediyaları” başlıqlı məqalələr dramaturqun yaradıcılığına həsr olunub [S.125-129,383-397].

180. Hüseyn, M. Ədəbiyyat və sənət məsələləri [Mətn] /Mehdi Hüseyn.- Bakı: Azərnəşr, 1958.- 610 s.

Kitabda “M.F.Axundovun dramaturgiyası haqqında bəzi qeydlər” başlıqlı məqalədə ədibin dramaturgiyası haqqında ətraflı söhbət açılır.

181.Murtuzayev, S. M.F.Axundovun komediyalarının frazeologiyası [Mətn] /S.Murtuzayev.- Bakı: Elm, 1958.- 80 s.

1959

182.Azərbaycan incəsənəti [Mətn].- Bakı: Elm, 1959.- C.VI.- 320 s.

Kitabda M.F.Axundzadə haqqında da bəhs edilir [S.138, 139, 247, 292, 315].

183. Cəfərov, C. Azərbaycan dram teatrı (1873-1941) [Mətn] /C.Cəfərov.- Bakı: Azərnəşr, 1959.- 416 s.

Kitabın “Axundovun dramaturgiyası” adlı hissəsində ədibin dram əsərləri haqqında ətraflı məlumat verilir [S.22-35].

1960

184.Azərbaycan ədəbiyyat tarixi: XIX əsrin əvvəllərindən 1917-ci ilə qədər [Mətn]: 3 cildə /red.: Ə.Sultanlı, Ə.Mirəhmədov, K.Talıbzadə.- Bakı: Elm, 1960.- 906 s.

Kitabda ədibin həyat və yaradıcılığı haqqında ətraflı məlumat verilir [S.185-290].

185. Göyüşov, Z. Azərbaycan maarifçilərinin etik görüşləri: XIX əsrin II yarısı [Mətn] /Z.Göyüşov.- Bakı: Elm, 1960.- 212 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin də etik görüşlərindən ətraflı söhbət açılır.

186. Qasımzadə, F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinə dair tədqiqlər [Mətn]: pedaqoji institutların tələbələri üçün tədris vəsaiti /F.Qasımzadə.- Bakı, 1960.- 164 s.

Kitabda “M.F.Axundovun tərcümeyi-halı” və “M.F.Axundov və X.Abovyan” adlı məqalələr də yer alıb [S.62-80,81-97].

187. Tağıyev, H. M.F.Axundov: (1837-1957-ci illər) [Mətn]: bibliografiya /H.Tağıyev; red. Ə.Mirəhmədov; M.F.Axundov adına Azərbaycan Respublika Kitabxanası.- Bakı, 1960.- 97 s.

188. Zərdabi, H. Seçilmiş əsərləri [Mətn] /Həsən bəy Zərdabi.- Bakı: Azərnəşr, 1960.- 474 s.

Kitabın “redaksiyadan” adlanan giriş məqaləsində M.F.Axundzadənin “Hacı Qara” komediyasının tamaşaya qoyulmasından söhbət açılır [S.12-13].

1961

189. İbrahimov, M. Xəlqilik və realizm cəbhəsindən [Mətn] /M.İbrahimov.- Bakı: Azərnəşr, 1961.- 524 s.

Kitabdakı “Qabaqcıl fikirlərin carçısı” adlı məqalə M.F.Axundzadəyə həsr olunub [S.324-330].

190. Məmmədov, Z. M.F.Axundovun estetik görüşləri [Mətn] /Z.Məmmədov.- Bakı: Azərnəşr, 1961.- 55 s.

191. Orucəli, H. Ədəbi qeydlər [Mətn] /H.Orucəli.- Bakı: Azərnəşr, 1961.- 128 s.

Müəllif “Böyük realist” başlıqlı məqalədə ədibin ictimai-bədii fikir tariximizdəki yerindən, realizm uğrundakı mübarizə ənənəsindən və s.-dən danışır [S.49-59].

192. Şaiq, A. Xatirələrim [Mətn] /Abdulla Şaiq.- Bakı: Uşaqgəncəşr, 1961.- 224 s.

Müəllif xatirələrində M.F.Axundzadənin onun atası ilə yaxın dost olduğu və onların zəngin kitabxanalarından istifadə etdiyindən də söhbət açır [S.6,106].

1962

193.Axundov Mirzə Fətəli [Mətn]: məqalələr məcmuəsi /Azərbaycan SSR EA, Nizami ad. Dil və Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1962.- 356 s.

M.F.Axundovun həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş bu kitab “Azərbaycan ədəbiyyatşünasları və yazıçıları M.F.Axundov haqqında”, “Rus, alman, fransız, ingilis və fars mətbuatı M.F.Axundov haqqında”, “Xatirələr”, “M.F.Axundovun anadan olmasının yüz illik yubileyi materiallarından” başlıqlı məqalələrin məcmusunu özündə əks etdirir.

Kitabın içindəkilər: Köçərli F. “Mirzə Fətəli Axundov” [S.17]; Köçərli F. “Mirzə Fətəli Axundov” (1811-1878) [S.21-45]; Zərdabi H. “Bakıda müsəlman teatrının binası” [S.46-47]; Şaiq A. “Mirzə Fətəli Axundov haqqında mülahizələrim” [S.48-54], M.F.Axundovun “Aldanmış kəvakib” əsəri haqqında mülahizələrim [S.55-63], “Mirzə realist və sənətkar bir şairdir” [S.64-66]; Məmmədquluzadə C. “Mirzə Fətəli Axundov və qadın məsələsi” [S.67-72], “Mirzə Fətəli Axundov dinlər haqqında” [S.73-79]; Haqverdiyev Ə. “Mirzə Fətəli Axundovun həyat və fəaliyyəti” [S.80-89], “Mirzə Fətəli və ərəb əlifbası” [S.90-92], “Mirzə Fətəlinin faciəsi” [S.93-95]; Çəmənzəminli Y. “Mirzə Fətəlinin əsərləri başqa dillərdə” [S.96-98]; Hüseyn S. “Mədəni və ictimai həyatımızda Mirzə Fətəli” [S.99-101]; Cabbarlı C. “Mirzə Fətəli Axundov haqqında” [S.102-107]; Ağamalıoğlu. “Mirzə Fətəli Axundov və yeni əlifba” [S.108-113]; Zeynallı H. “Azərbaycanda Mirzə Fətəli əsri” [S.114-119]; Quliyev M. “Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığı” [S.120-128]; Hüseynov H. “M.F.Axundovun materializmi” [S.128-153]; Arif M. “M.F.Axundovun komediyaları” [S.154-165]; Sultanlı Ə. “M.F.Axundovun dramaturgiyasında gülüş” [S.166-180]; Şərif Ə.

“M.F.Axundovun bədii yaradıcılığı” [S.181-187]; Dəmirçizadə Ə. “M.F.Axundovun dramaturgiya dili” [S.188-202]; İbrahimov M. “İctimai fikrimizin inkişafında Mirzə Fətəli Axundovun rolu” [S.203-212]; Vurgun S. “Xalqın doğma oğlu” [S.213-216], “M.F.Axundov bizimlədir” [S.217-220]; Mehdi H. “M.F.Axundovun dramaturgiyası haqqında bəzi qeydlər” [S.221-236]; Mir Cəlal. “Mirzə Fətəli Axundovun farsca yazan şagirdləri” [S.237-249]; Rəfil M. “Belinskinin ölməz ənənələri və M.F.Axundov” [S.250-255]; Cəfərov C. “M.F.Axundov və rus realizmi ənənələri” [S.256-272]; “M.F.Axundov haqqında rus mətbuatında” [S.275-282]; M.F.Axundov haqqında alman mətbuatında” [S.283-285]; “M.F.Axundov fransız mətbuatında” [S.286-291]; “M.F.Axundov ingilis mətbuatında” [S.292-294]; “M.F.Axundov fars mətbuatında” [S.295-305]; Əfəndiyev R. “Mirzə Fətəli barəsində bildiklərim və eşitdiklərim” [S.309-312]; Qacar M. “Mirzə Fətəli haqqında xatirələr” [S.313-316]; Aliyə xanım. “Mirzə Fətəli Axundovun həyatından” [S.317-319]; Qafarov Q. “Mirzə Fətəli Axundov haqqında xatirə” [S.320-322]; M.F.Axundovun anadan olmasının yüz illik yubileyi materiallarından [S.325-328].

194. Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyinə həsr olunmuş yubiley sessiyasında oxunacaq məruzələrin tezisləri [Mətn].- Bakı: Elm, 1962.- 48 s.

Kitabda Məmməd Arif “Böyük hümanist və maarifçi M.F.Axundov”, A.Makovelski “M.F.Axundov böyük materialist filosofdur”, C.Cəfərov “M.F.Axundov və Azərbaycanda realist incəsənətin inkişafı” məqalələrinin azərbaycan və rus dillərində tezisləri verilib [S.3-8,9-12,13-15].

195. Cahangirov, M. M.F.Axundov dram əsərlərinin dili üzərində necə işləmişdir [Mətn] /Muradxan Cahangirov.- Bakı: Elm, 1962.- 254 s.

Kitabda M.F.Axundovun əsərləri üzərində sonradan nə kimi düzəlişlər apardığına, ayrı-ayrı dil-nitq vahidlərini nə məqsədlə

və necə dəyişdirdiyinə, komediyalarını çapa necə hazırladığına, bununla əlaqədar ilk mənbə nüsxələri arasındakı fərqlərin şərhinə üstünlük verilib.

196. Əhmədov, Ə. Böyük Azərbaycan mütəfəkkiri [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov /Ə.Əhmədov; red. F.Köçərli.- Bakı: Azərbaycan SSR Siyasi və elmi bilikləri yayan cəmiyyət, 1962.- 40 s.

197. Ələsgərov, S. Romans-ballada [Not]: (A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeməsindən) /Süleyman Ələsgərov; söz. Mirzə Fətəli Axundov; farscadan tərc. ed. C.Xəndan; red.: R.Rəhimova. - Bakı: Azərbaycan Musiqi nəşriyyatı, 1962.- 10 s.

198.Qasımzadə, F. Mirzə Fətəli Axundovun həyat və yaradıcılığı [Mətn] /F.Qasımzadə.- Bakı: Azərnəşr, 1962.- 378 s.

Kitabın içindəkilər: I fəsil: M.F.Axundovun dövrü [S.10 - 27]; II fəsil: Həyatı və ədəbi mühiti [S.28-106]; III fəsil: Şeir yaradıcılığı [S.107-128]; IV fəsil: Dramaturgiyası [S.129-207]; V fəsil: M.F.Axundovun dramaturgiyasında söz sənətkarlığı [S. 208-223]; VI fəsil: Komediyaaların nəşri tarixindən [S.224-241]; VII fəsil: M.F.Axundov yeni Azərbaycan nəsrinin banisi kimi [S.242-265]; VIII fəsil: Şərqdə materializm və mübariz ateizmin təbliğatçısı [S.266-302]; IX fəsil: Azadlıq ideyalarının carçısı [S.303-339]; X fəsil: Estetik və ədəbiyyat tənqidçisi [S.340-355]; Kitabın sonunda monoqrafiyanın tərtibində istifadə olunmuş ədəbiyyatın Azərbaycan, rus, fars və digər dillərdə biblioqrafiyası da verilmişdir [S.356-371].

199.M.F.Axundov və teatr [Mətn] /mətnin müəll. və red. C.Cəfərov; rəs. Ə.Əzimzadə.- Bakı: Azərbaycan Teatr cəmiyyəti, 1962.-24 s.: 39 s. şəkil.

200. Məmmədov, A. M.F.Axundov [Mətn]: metodik vəsait /A.Məmmədov.- Bakı: “Qızıl Şərq” mətbəəsi, 1962.- 74 s.

201. Murtuzayev, S. M.F.Axundovun komediyalarının dil və üslub xüsusiyyətləri: Frazəoloji materiallar əsasında [Mətn] /S.Murtuzayev.- Bakı: Azərnəşr, 1962.- 113 s.

Kitabın içindəkilər: I bölmə: Azərbaycan dili frazeologiyası haqqında anlayış [S.8-18]; II bölmə: M.F.Axundovun ko-

mediyalarında frazeoloji vahidlərin üslubi istifadəsi [S.19-20]; III bölmə: M.F.Axundovun komediyalarındakı frazeoloji vahidlərin qrammatik təsnifatı [S.62-63]; IV bölmə: M.F.Axundovun komediyalarındakı frazeoloji vahidlərin tərəflərinin (komponentlərinin) mənacə qovuşma dərəcəsinə görə təsnifat [S.109-110].

202. Nəcəfqulu, İ. Mirzə Fətəli tipləri: [şəkillər] /İ.Nəcəfqulu.- Bakı: “Kirpi” jurnalının nəşri, 1962.- 35 s.

1963

203. Əfəndiyev, H. Azərbaycan bədii nəsrinin tarixindən [Mətn] /H.Əfəndiyev.- Bakı: Azərnəşr, 1963.- 236 s.

Kitabda “M.F.Axundovun nəsr” başlıqlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.165-235].

204. Kəçərli, F. Seçilmiş əsərləri [Mətn] /Firidun bəy Kəçərli.- Bakı, 1963.- 342 s.

Kitabda “Mirzə Fətəli Axundov (1811-1878)” adlı məqalə də yer almışdır [S.243-275].

1964

205. Göyüşov, Z. Azərbaycan maarifçilərinin əsərlərində əxlaq məsələləri [Mətn] /Z.Göyüşov.- Bakı: Azərnəşr, 1964.- 191 s.

Kitabda Azərbaycan maarifçilərinin əsərlərində əxlaq məsələlərindən danışan müəllif M.F.Axundzadənin yaradıcılığından da nümunələr çəkərək ədibin əxlaq məsələlərinə münasibətini işıqlandırır.

206. Sultanlı, Ə. Azərbaycan dramaturgiyasının inkişafı tarixindən [Mətn] /Ə.Sultanlı.- Bakı: Azərnəşr, 1964.- 302 s.

Kitabdakı “M.F.Axundov Azərbaycan dramaturgiyasının banisi kimi” adlı məqalədə ədibin yaradıcılığı ətraflı şəkildə şərh edilir [S.87-135].

1965

207. Həsənov, H. İnqilabdan əvvəl Azərbaycanda kitabxanaçılıq işi [Mətn] /H.Həsənov.- Bakı: Birləşmiş nəşriyyat mətbəəsi, 1965.- 108 s.

Kitabda mütəfəkkirin kitab haqqında fikirləri verilir və “yeni əlifba” uğrunda mübarizəsindən söhbət açılır [S.6,24, 25,51-54].

208. Qarayev, Y. Fəciə və qəhrəman [Mətn] /Y.Qarayev.- Bakı: Elm, 1965.- 192 s.

Kitabda yeri gəldikcə M.F.Axundzadənin də yaradıcılığına müraciət olunub.

1966

209.Cəfər, M. Mütəfəkkirin şəxsiyyəti [Mətn] /M.Cəfər.- Bakı: Azərnəşr, 1966.- 218 s.

Kitabda “Mütəfəkkirin şəxsiyyəti” adlı məqalədə M.F.Axundovun məqsəd aydınlığından, uzaqgörənliyindən, etiqadından və s. ətraflı danışılır [S.3-38,87,94,110].

210. Əlioğlu, M. Məslək qardaşları [Mətn] /M.Əlioğlu.- Bakı: Azərnəşr, 1966.- 158 s.

Müəllif “M.F.Axundovun qadın surətləri” başlıqlı məqaləsində ədibin əsərlərindəki qadın surətlərindən danışır [S.32-41].

211. Qasımzadə, F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi [Mətn] /F.Qasımzadə.- Bakı: Maarif, 1966.- 483 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadəyə həsr edilmiş məqalə “Həyatı və ədəbi mühiti”, “Şeir yaradıcılığı”, “Dramaturgiyası”, “M.F.Axundovun nəsr”, “M.F.Axundovun fəlsəfi əsərləri”, “Ədəbi-tənqidi və estetik görüşləri” adlı yarım-başlıqlara bölünmüşdür [S. 239-254].

212. Mustafayev, Q. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /Qədim Mustafayev.- Bakı: Azərnəşr, 1966.- 106 s.

Müəllif kitabda diqqəti Mirzə Fətəli Axundovun ateizminin formalaşması məsələsinə çəkir.

213. Talıbzadə, K. XX əsr Azərbaycan ədəbi-tənqidi [Mətn]: 1905-1917-ci illər /K.Talıbzadə.- Bakı: Elm, 1966.- 539 s.

Kitabda M.F.Axundovun ədəbi-tənqidi, ictimai və fəlsəfi, estetik görüşləri haqqında da söhbət açılır.

1967

214. Arif, M. Seçilmiş əsərləri [Mətn] /Məmməd Arif.- Bakı: Elm, 1967.- C.I.- 620 s.

Kitabda “M.F.Axundov və sovet komediyası” adlı məqalədə müəllif ədibin komediya və satira sahəsindəki əhəmiyyətindən bəhs edir [S.288-292].

215. Hüseynzadə, Ə. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycan tarixşünaslığı [Mətn] /Ə.Hüseynzadə.- Bakı: Elm, 1967.- 218 s.

Kitabın “XIX əsrin II yarısında Azərbaycan maarifçi-demokratlarının tarixə baxışı” bölməsində böyük mütəfəkkir, maarifçi-demokrat Mirzə Fətəli Axundzadənin də tarixə baxışına geniş yer verilmişdir [S.54-68].

216. Rza, R. Mənim fikrimcə... [Mətn]: məqalələr /Rəsul Rza.- Bakı: Azərnəşr, 1967.- 420 s.

Kitabda “Yeni Azərbaycan ədəbiyyatının banisi” adlı məqalədə materialist-filosof M.F.Axundzadənin həyat və yaradıcılığından söhbət açılır [S.84-95].

1968

217. Əlioğlu, M. Tənqidçinin düşüncələri [Mətn] /M.Əlioğlu.- Bakı: Azərnəşr, 1968.- 173 s.

Kitabda “M.F.Axundov və Şərq” adlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.3-19].

218. Qurbanov, Ş. Azərbaycan-rus ədəbi əlaqələri [Mətn]: məqalələr məcmuəsi /Ş.Qurbanov.- Bakı: Elm, 1968.- 217 s.

Kitabda “A.İ.Qertsen və M.F.Axundov” və “Şərq poemasının tarixi” adlı məqalələr də yer alıb [S.62-80, 81-97].

219. Məmmədov, M. Azəri dramaturgiyasının estetik problemləri [Mətn] /M.Məmmədov.- Bakı: Azərnəşr, 1968.- 383 s.

Kitabda M.F.Axundovun yaradıcılığı haqqında da geniş söhbət açılır.

1969

220. Mehdiyev, Ş. Mirzə Fətəli: Həyatından lövhələr [Mətn]: dram /Şəfaət Mehdiyev; red. Mirzə Müştəq.- Bakı: Azərnəşr, 1969.- 94 s.

Müəllif 3 pərdə və 13 şəkildən ibarət olan əsərdə M.F.Axundzadənin bədii surətini yaratmışdır.

1970

221.Arif, M. Seçilmiş əsərləri [Mətn]: 3 cildə /Məmməd Arif.- Bakı: Elm, 1970.- 426 s.

Kitabda “M.F.Axundovun komediyaları” başlıqlı məqalədə ədibin komediyaları haqqında ətraflı söhbət açılır [S.5-16].

1971

222.Məmmədzadə, H. Mirzə Fətəli Axundov və Şərq [Mətn] /H.Məmmədzadə; red. M.C.Cəfərov.- Bakı: Elm, 1971.- 368 s.

Kitabın içindəkilər: XIX əsr rus və Qərbi Avropa ədəbi tənqidi “M.F.Axundov və Şərq” haqqında [S.8-20]; Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı M.F.Axundov və Şərq haqqında (inqilabdan əvvəlki dövrdə) [S.20-24]; Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı M.F.Axundov və Şərq haqqında (Azərbaycan sovet ədəbiyyatşünaslığında) [S.24-56]; Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı M.F.Axundov və Şərq haqqında (rus sovet şərqşünaslığında) [S.56-60]; M.F.Axundov və Şərq klassikləri [S.61-65]; M.F.Axundov və Firdovsi [S.65-82]; M.F.Axundov və Cəlaləddin Rumi [S.82-94]; M.F.Axundov və Sədi [S.94-104]; M.F.Axundov və Hafiz [S.104-111]; M.F.Axundov və İbn-Xəldun [S.111-118]; M.F.Axundov və Türkiyə (İstanbul səfəri) [S.119-125]; Ərəb əlifbasını islah etmək ya dəyişdirmək? [S.125-132]; Axundov Türkiyədə yeni əlifba ideyasının ilk mübəşşiridir [S.132-143]; “Təmsilat”ın Türkiyədəki müqəddəratı [S.143-146]; M.F.Axundovun Türkiyədə öyrənilməsi və tədqiq edilməsi [S.146-167]; M.F.Axundov və İran [S.168-170]; İran ədəbiyyatında dram janrının yaranmasında M.F.Axundovun rolu [S.170-226]; M.F.Axundovun iranlı müasirləri (Mirzə Yusif Xan, Mirzə Melkum xan, Cəlaləddin Mirzə) [S.226-242]; M.F.Axundovun iranlı müəqibləri (Mirzə Əbdürrəhim Talıbov, Zeynalabdin Marağeyi, Mirzağaxan Kirman, Məlikülmütəkəllimin) [S.242-308];

M.F.Axundovun yeni əlifba ideyasının İranda və Yaxın Şərq ölkələrində yayılması [S.309-322]; M.F.Axundov irsinin İranda öyrənilməsi [S.323-361].

223. Orucəli, H. Ədəbiyyat və zaman [Mətn] /H.Orucəli.- Bakı: Azərnəşr, 1971.- 256 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin komizmi, M.M.Nəvvabla yaxın münasibətlərindən, eyni zamanda estetikasından danışılır [S.136,145,152,153,155,192-197,238].

224. Zəkiyev İ. Yazıçı və kitab [Mətn] /İmaməddin Zəkiyev.- Bakı: Azərnəşr, 1971.- 68 s.

Kitab M.F.Axundzadənin müəllif, kitab, nəşir, oxucu problemlərinə dair mülahizələrindən bəhs edir.

1972

225.Hacıyev, B. Azərbaycan dramaturgiyasında ateizm motivləri [Mətn] /B.Hacıyev; Azərb.SSR “Bilik” cəmiyyəti.- Bakı, 1972.- 20 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin də yaradıcılığına müraciət olunub [S.4-5].

226. Məmmədov, K. XIX əsr Azərbaycan şeirində dini əsərin ifşası [Mətn] /K.Məmmədov.- Bakı: Elm, 1972.- 40 s.

Müəllif kitabda “boş başı ilə” molla, şeyx və zahidin xalqa nəsihət verməyə haqqı olmadığı fikrini əsas tutmaqla mütərəqqi fikirli şairlərimizin o cümlədən M.F.Axundzadənin də bu mövzuda yaradıcılığındakı nümunələri önə çəkir [S.28,32,34,36-37].

1973

227.Cəfər, M. Seçilmiş əsərləri [Mətn]: 2 cildə /Məmməd Cəfər.- Bakı: Azərnəşr, 1973.- C.I.- 350 s.

Kitabda “M.Fətəlinin ədəbi-tənqidi görüşləri” [S.131-221], və “Mütəfəkkirin şəxsiyyəti” [S.222-257] başlıqlı məqalələrdə ədibin ədəbi-tənqidi görüşləri və yaradıcılığı haqqında geniş söhbət açılır.

228. Gənc ateistin kitabı [Mətn] /tərt. ed. T.Babayev.- Bakı: Maarif, 1973.- 207 s.

Kitabda Qasım bəy Zakirin “M.F.Axundova məktublardan parçalar” və “M.F.Axundovun “Avtobioqrafiyası”ndan” adlı məqalə də yer alıb [S.20-21,22-23].

229. Mir Cəlal. Klassiklər və müasirlər [Mətn] /Mir Cəlal.- Bakı: Azərnəşr, 1973.- 195 s.

Kitabdakı “Yeni realist ədəbiyyatımızın banisi” [S.169-173], “Azərbaycan yazıçıları Puşkin haqqında” [S.156-160] başlıqlı məqalələrdə müəllif M.F.Axundzadə yaradıcılığı haqqında geniş və ətraflı məlumat verir.

1974

230. Əfəndiyev, H. M.F.Axundov realist-satirik nəsrinin davamçıları [Mətn] /Hidayət Əfəndiyev; red. Z.Qiyasbəyli.- Bakı: Azərnəşr, 1974.- 171 s.

231. Xəlilov, Ə. Sənət və sənətkar [Mətn] /Ə.Xəlilov.- Bakı: Azərnəşr, 1974.- 96 s.

C.Cabbarlının ədəbi-tənqidi görüşlərindən bəhs edən kitabda dramaturqun M.F.Axundzadə haqqında fikirlərinə geniş yer ayrılıb [S.11,26,28,31-36].

232. Kərimov, İ. Azərbaycan Dram Teatrı [Mətn] /İn-qilab Kərimov.- Bakı: İşıq, 1974.- 206 s.

Kitabdan M.F.Axundzadənin komediyalarının tamaşaya qoyulması tarixi haqqında məlumat almaq olar [S.5-12,32].

233. Qasımsadə, F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi [Mətn] /F.Qasımsadə.- Bakı: Maarif, 1974.- 490 s.

Kitabda böyük mütəfəkkirə həsr edilmiş məqalə “Həyatı və ədəbi mühiti”, “Şeir yaradıcılığı”, “Dramaturgiyası”, “M.F.Axundovun nəsr”, “M.F.Axundovun fəlsəfi əsərləri”, “Ədəbi tənqidi və estetik görüşləri” adlı yarımbaşlıqlara bölünmüşdür [S.253-362].

234. Talıbzadə, K. Ədəbi irs və varislər [Mətn] /K.Talıbzadə.- Bakı: Azərnəşr, 1974.- 317 s.

Müəllif kitabdakı “Realizmin bayraqdarı” [S.211-224], “M.F.Axundovun görkəmli tədqiqatçısı” [S.225-235] başlıqlı məqalələrdə ədibin yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açır.

235. Zəkiyev, İ. M.F.Axundov və kitab mədəniyyəti [Mətn] /İmaməddin Zəkiyev.- Bakı: Azərnəşr, 1974.- 80 s.

Kitabda “M.F.Axundovun mətbəə açmağa çalışması”, “Böyük kitabşünas ədib”, “Mübahisəli bir məsələ haqqında” başlıqları altında ədibin kitab və mütaliə haqqında mülahizələrindən danışılır.

1975

236. Azərbaycan mətbuat salnaməsi (1850-1920) [Mətn] /top., tərt. ed. Q.Məmmədli, red. C.Cəfərov, Ə.Mirəhmədov.- Bakı: Azərnəşr, 1975.- 581 s.

Salnamədən M.F.Axundovun əsərlərinin çap edilməsi və tamaşaya qoyulması haqqında ətraflı məlumat almaq olar.

237. Əsədullayev, S. Tarix, sənətkar, müasirlik [Mətn] /S.Əsədullayev.- Bakı: Gənclik, 1975.- 175 s.

Kitabdakı “İlk realist roman” başlıqlı məqalə ədibin “Al-danmış kəvakib” əsərindən bəhs edir [S.5-45].

238. Müdrik fikirlər aləmində [Mətn].- Bakı: Azərnəşr, 1975.- 207 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundovun da fikirlərinə geniş yer verilib [S.21,43,44,49-50,54,150,162].

239. Zəkiyev, İ. M.F.Axundov kitab, kitabxana və mütaliə haqqında [Mətn] /İmaməddin Zəkiyev; M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanası.- Bakı, 1975.- 39 s.

Müəllif “Axundovun rus ədəbiyyatı ilə əlaqəsinə bir nəzər”, “Kitab və mətbuat nəşri uğrunda”, “Kitablar, müəlliflər, nəşirlər”, “Bibliografiyanın xeyri”, “Kitab mütaliə edərkən...”, “Axundov və bəzi müasirləri” başlıqları altında məqalələrdə mütəfəkkirin kitaba, kitabxanaya və mütaliyə münasibətindən danışır.

1977

240. Salamzadə, Ə. Azərbaycan incəsənəti [Mətn] /Ə.Salamzadə.- Bakı: Maarif, 1977.- 213 s.

Kitabda ədibin 1930-cu ildə Bakıda açılışı olmuş abidəsi və 1951-ci illərdə çəkilmiş portreti haqqında məlumat verilir [S. 212,175,192,199].

1978

241. Məmmədov, X. XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan maarifçi realist ədəbiyyatı [Mətn]: xüsusi kurs /X.Məmmədov.- Bakı: API, 1978.- 112 s.

Kitabda ədibin yaradıcılığına da yer ayrılıb.

242. Məmmədov, N. M.F.Axundovun realizmi [Mətn] /Nadir Məmmədov; red. M.Cəfərov.- Bakı: Elm, 1978.- 240 s.

243. Mirəhmədov, Ə. Yazıçılar, talelər, əsərlər [Mətn] /Əziz Mirəhmədov.- Bakı: Azərnəşr, 1978.- 311 s.

Kitabda böyük ədibə həsr olunmuş “Müəllim və tələbə”, “M.F.Axundov Gürcüstanda”, “Şərqin böyük oğlu”, “M.F.Axundov və K.Volney” adlı məqalələr də yer alıb [S.46-51,234-237,243-247,292-296].

244. Musayev, S. Klassik Azərbaycan dramaturgiyasında müsbət qəhrəman problemi [Mətn] /S.Musayev.- Bakı: Elm, 1978.- 164 s.

Kitabda böyük dramaturq M.F.Axundzadənin müsbət qəhrəmanları barədə geniş söhbət açılır.

245. Talıbzadə, K. Sənətkarın şəxsiyyəti [Mətn] /K.Talıbzadə.- Bakı: Yazıçı, 1978.- 378 s.

Kitabda milli ədəbi-tənqidi fikrin inkişaf yolunu işıqlandıran müəllif bu yolda böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadənin də rolundan əhatəli şəkildə bəhs edir.

246. Vahabzadə, B. Sadəlikdə böyüklük [Mətn] /Bəxtiyar Vahabzadə.- Bakı: Yazıçı, 1978.- 336 s.

Kitabda müəllif “Uşaq ədəbiyyatı haqqında qeydlər” adlı məqaləsində M.F.Axundzadənin Sədinin “Gülüstan” və “Bustan” əsərləri haqqındakı fikrini sitat gətirir [S.184].

1979

247. Azərbaycan yazıçılarının həyatından dəqiqələr [Mətn].- Bakı: Gənclik, 1979.- 302 s.

Kitabda böyük ədibin də həyatı işıqlandırılıb [S.81-84].

248. Hacıyev, T. Yazıçı dili və ideya-bədii təhlil [Mətn] /T.Hacıyev.- Bakı: Maarif, 1979.- 130 s.

Kitabda “M.F.Axundovun dili və obrazı” başlıqlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.59-87].

249. Hüseyn, M. Əsərləri [Mətn]: ədəbi-tənqidi məqalələr (1926-1947): 10 cildə / Mehdi Hüseyn.- Bakı: Yazıçı, 1979.- C.IX.- 634 s.

Kitabda “M.F.Axundovun dramaturgiyası haqqında bəzi qeydlər” adlı məqalə də yer alıb [S.231-249].

250. Qarayev, Y. Poeziya və nəsr [Mətn] / Y.Qarayev.- Bakı: Yazıçı, 1979.- 198 s.

Kitabın “Klassik nəsr və maarifçilik problemi” adlanan bölməsində ədibin yaradıcılığına geniş yer ayrılıb [S.111-145].

251. Orucəli, H. Həyatı axtarırlar, bədii tapıntılar [Mətn] / H.Orucəli.- Bakı: Yazıçı, 1979.- 192 s.

Kitabdakı “Dramaturgiyamızda bir mərhələ” və “Teatr tariximizin mənbələri” başlıqlı məqalələrdə böyük dramaturq haqqında söhbət açılır [S.77-78,108-109].

252. Seyidov, Y. Yazıçı və dil [Mətn] / Y.Seyidov.- Bakı: Yazıçı, 1979.- 288 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin yaradıcılığında dilə münasibət, dil problemləri ilə əlaqədar ədibin elmi-publisistik yaradıcılığı və bu sahədəki mübarizəsindən söhbət açılır.

253. Zamanov, A. Əməl dostları [Mətn] / A.Zamanov.- Bakı: Yazıçı, 1979.- 371 s.

Kitabda müəllif Azərbaycanın klassik və müasir yazıçıları haqqında, o cümlədən M.F.Axundzadə və teatr sənətimizdə onun yeri və mövqeyi barədə də söhbət açır.

1980

254. Hacıyev, A. Tiflis ədəbi mühiti [Mətn] / A.Hacıyev.- Bakı: Yazıçı, 1980.- 183 s.

Müəllif kitabda Azərbaycan mədəniyyətinin maraqlı və zəngin bir sahəsini təşkil edən Tiflis ədəbi mühitində püxtələşən sənətkarların sırasında öndə olan M.F.Axundzadə haqqında da ətraflı söhbət açır.

255. Qarayev, Y. Azərbaycan realizminin mərhələləri [Mətn] /Y.Qarayev.- Bakı: Elm, 1980.- 257 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadə haqqında ətraflı məlumat verilir.

256. Qarayev, Y. Realizm: sənət və həqiqət [Mətn] /Y.Qarayev.- Bakı: Elm, 1980.- 256 s.

Kitabın “Azərbaycanda maarifçilik hərəkatı və maarifçi realizm dövrü” adlanan II fəslində ədibin maarifçiliyi barədə geniş söhbət açılır [S.62-138].

257. Mirəhmədov, Ə. Azərbaycan Molla Nəsrəddini [Mətn] /Ə.Mirəhmədov.- Bakı: Yazıçı, 1980.- 430 s.

Kitabda müəllif yeri gəldikcə ədibin yaradıcılığından da söhbət açır.

1982

258. Cahangirov, M. M.F.Axundov dram əsərlərinin dili üzərində necə işləmişdir [Mətn] /M.Cahangirov.- Bakı: Azərb.SSR EA-nın nəşriyyatı, 1982.- 253 s.

259. Qasımzadə, Q. Ədəbiyyatda millilik və beynəlmillilik [Mətn] /Q.Qasımzadə.- Bakı: Elm, 1982.- 272 s.

Kitabda mövzu ilə bağlı yeri gəldikcə M.F.Axundzadənin də yaradıcılığına müraciət edilib [S.39,63,108,123,169].

260. Muradova, R. Mirzə Fətəli Axundov (1812-1878) [Mətn]: tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi /R.Muradova, T.Baybenova.- Bakı: M.F.Axundov ad. Respublika Dövlət Kitabxanasının mətbəəsi, 1982.- 61 s.- Azərbaycan və rus dillərində.

1962-1982-ci illərin materiallarını özündə əks etdirən göstərici mütəfəkkirin 170 illiyinə həsr olunub.

261. Salmanov, Ş. Müasirlik mövqeyindən [Mətn]: məqalələr /Ş.Salmanov.- Bakı: Yazıçı, 1982.- 205 s.

Kitabın “Mikayıl Rəfil” adlı məqaləsində tədqiqatçının M.F.Axundzadənin yaradıcılığına həsr etdiyi tədqiqat əsərləri, eyni zamanda “Səbuhi” kinossenarisi haqqında məlumat verilir [S.95,179,192].

1983

262. Hacıyev, D. Azərbaycan ədəbiyyatında tarixi dram [Mətn] /D.Hacıyev.- Bakı: Yazıçı, 1983.- 160 s.

Kitabda Ə.Haqqverdiyevin böyük dramaturq M.F.Axundzadənin 100 illik yubileyi münasibətilə 1911-ci ildə yazdığı “Xəyanət” dramı haqqında da söhbət açılır [S.103-104].

263. M.F.Axundov və Azərbaycanda demokratik siyasi-hüquqi fikrin inkişafı [Mətn]: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı: ADU, 1983.- 82 s.

264. Mirəhmədov, Ə. Azərbaycan ədəbiyyatına dair tədqiqlər: XIX-XX əsrlər [Mətn] /Əziz Mirəhmədov.- Bakı: Maarif, 1983.- 364 s.

Kitabda “M.F.Axundov – mütəfəkkir”, “M.F.Axundov və Volney” adlı məqalələrdə ədibin yaradıcılığı geniş şərh olunur.

265. Vəlixanov, N. Azərbaycan maarifçi-realist ədəbiyyatının inkişafı: 1890-1917 [Mətn] /N.Vəlixanov.- Bakı: Elm, 1983.- 159 s.

Kitabda M.F.Axundzadə əsərlərinin bu sahədəki rolundan ətraflı şəkildə bəhs edilir [S.14-38,40-46,110-122].

1984

266. Ədəbi-tənqid: problemlər, vəzifələr [Mətn]: məqalələr toplusu.- Bakı: Yazıçı, 1984.- 166 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadənin də bu sahədəki fikirlərindən yeri gəldikcə söhbət açılır [S.5-9,60-65,139-140].

267. Əlimirzəyev, X. Bədii həqiqət uğrunda [Mətn] /X.Əlimirzəyev.- Bakı: Yazıçı, 1984.- 244 s.

Kitabın içindəkindən: “M.F.Axundovun ictimai-estetik görüşləri” [S.55-69].

268. Fikrin karvanı: Görkəmli Azərbaycan tənqidçi və ədəbiyyatşünasları [Mətn].- Bakı: Yazıçı, 1984.- 348 s.

Kitabın içindəkindən: Elçin. “Mirzə Fətəli Axundov” [S.12-19]; Vəliyev K. “Böyük mütəfəkkir” [S.20-33].

269. Məlikova, M. Azərbaycanın siyasi hüquqi nəzəriyyələr tarixi [Mətn]: öçerklər /M.Məlikova, E.Bayramov.- Bakı: Maarif, 1984.- 312 s.

Kitabın “XIX əsrin II yarısında siyasi və hüquqi təlimlər” adlı VII fəslində “MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDOV” başlıqlı yarım bölmədə mütəfəkkirin siyasi-hüquqi təlimləri əks etdirilib [S.122-153].

270. Talıbzadə, K. Azərbaycan ədəbi tənqidinin tarixi [Mətn]: 1800-1920-ci illər /K.Talıbzadə.- Bakı: Maarif, 1984.- 337 s.

Kitabın “XIX əsrin tənqidi” bölməsində “Maarifçi realist tənqid konsepsiyasının yaranması: M.F.Axundov” və “M.F.Axundovun tənqid məktəbinin maarifçi-realist ədəbiyyat uğrunda mübarizəsi” adlı məqalələr verilib.

1985

271. Əhmədov, T. Azərbaycan paleotoponimiyası [Mətn]: dərs vəsaiti /T.Əhmədov.- Bakı: BDU, 1985.- 88 s.

Kitabda ədibin paleotoponimlərindən də danışılır [S.28, 65].

272. Hacıyev, B. Dramaturq və tarix [Mətn] /B.Hacıyev.- Bakı: Yazıçı, 1985.- 173 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin yaradıcılığı haqqında da söhbət açılır.

273. Həsənov, O. Tarixilik və müasirlik [Mətn] /O.Həsənov.- Bakı: Yazıçı, 1985.- 294 s.

Kitabda “M.F.Axundov və Şərq problemi” adlı məqalə ədibə həsr olunub [S. 23-30].

274. İbrahimov, M. Niyəsiz, necəsiz bir yazısan sən [Mətn] /M.İbrahimov.- Bakı: Yazıçı, 1985.- 547 s.

Kitabdakı “Xalq üçün döyünən ürək” başlıqlı məqalədə böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadənin fəlsəfi-estetik görüşlərindən, əsərlərinin bədii xüsusiyyətlərindən bəhs edilir.

275. Qarayev, Y. Ədəbi üfüqlər [Mətn] /Y.Qarayev.- Bakı: Gənclik, 1985.- 288 s.

Kitabda “Müasirimiz Axundov” adlı məqalə ədibə həsr olunub [S.98-100,204-231,271-272].

276. Qasımzadə, F. Ədəbiyyat [Mətn]: 9-cu sinif üçün dərslik /F.Qasımzadə, C.Cəfərov, A.Babayev.- Bakı: Maarif, 1985.- 282 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin həyat və yaradıcılığına geniş yer verilib [S.48-86].

277. Məmmədov, E. Dramaturgiyamızda ənənə və novatorluq [Mətn] /E.Məmmədov.- Bakı: Yazıçı, 1985.- 200 s.

XX əsrin 50-70-ci illərinin dramaturgiyasından bəhs olunan kitabda müəllif Azərbaycan dramaturgiyasının banisi M.F.Axundzadənin yaradıcılığına da müraciət edib [S.9-17, 65-95].

1986

278. Hüseynov, Ç. Fətəli fəthi [Mətn]: roman /Çingiz Hüseynov; red. Mövlud Süleymanlı.- Bakı: Yazıçı, 1986.- 710 s.

Müəllif əsərində M.F.Axundzadənin həyatından, ictimai fəaliyyətindən, dünyagörüşündən, keçirdiyi sarsıntılardan bəhs edir.

279. Mahmudov, M. Mətbuat və ədəbi tənqid [Mətn] /M.Mahmudov.- Bakı: ADU, 1986.- 78 s.

Kitabda yeri gəldikcə böyük dramaturq M.F.Axundzadə haqqında da söhbət açılır [S.20,23-24,26,41,42].

280. Rüstəmov, İ. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /İzzət Rüstəmov; red. Q.İsmayılov.- Bakı: Gənclik, 1986.- 71 s.

Kitabın içindəkilər: M.F.Axundovun elmi irsinin tədqiqindən [S.5-10]; Dövrü və həyatı [S.10-17]; Gəncliyin böyük dostu [S.17-18]; M.F.Axundov dünya və onun qanuna uyğunluqları haqqında [S.19-48]; Bioloji-tibbi fikirdə M.F.Axundovun materializm uğrunda mübarizəsi [S.48-71].

1987

281. Axundov Mirzə Fətəli [Mətn]: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi /red. R.Həsənova, B.Məmmədzadə və b..- Bakı: ADU, 1987.- 120, [2] s.

Kitabın içindəkilər: F.Hüseynov. Böyük realist; F.Qasımzadə. M.F.Axundovun inqilabi demokratizmi; M.Əlizadə. M.F.Axundov və "Məhdəviyyət" əfsanəsi və onun mürəccə

mahiyyəti haqqında; M.Tahirbəyov. M.F.Axundov və dünya ədəbiyyatı; X.Əlimirzəyev. Böyük dramaturq; T.Hacıyev. Axundovun bədii əsərlərinin dili; P.Гасанова. Пламенный пропагандист русской культуры; M.Adilov. M.F.Axundov əsərlərinin antroponomiyası; V.Vəliyev. M.F.Axundov və xalq yaradıcılığı; İ.Bəktaş. M.F.Axundov F.Köçərli yaradıcılığında; C.Əhmədov. M.F.Axundov təlim-tərbiyə haqqında; Ş.Qurbanov. Axundov komediyalarının ilk tamaşaları və Azərbaycan teatrşünaslığının təşəkkülü; B.Məmmədşad. Axundov yaradıcılığında “dram fənni” və dram janrı; B.Babayev. M.F.Axundov yaradıcılığında tipiklik məsələsinə dair.

282. Quliyev, V. Mirzə Kazımbəy [Mətn] /Vilayət Quliyev.- Bakı: Yazıçı, 1987.- 105 s.

Kitabda Mirzə Kazımbəyin M.F.Axundzadə ilə münasibətindən də söhbət açılır [S.12,99,102,136,171,179,187].

283. Məmmədov, N. M.F.Axundovun realizmi [Mətn]: monoqrafiya /N.Məmmədov.- Bakı: Elm, 1987.- 240 s.

Kitabın içindəkilər: M.F.Axundov irsinin tədqiqi tarixi [S.6-38]; Azərbaycan ədəbiyyatında realizmin formalaşmasını şərtləndirən ictimai-tarixi və ədəbi amillər [S.39-63]; Azərbaycan həyatının güzgüsü [S.64-200]; Realist nəsrin banisi [S.201-227; M.F.Axundov realizminin xüsusiyyətləri [S.228-240].

284. Mişiyev, A. Azərbaycan yazıçıları və Tiflis ədəbi-ictimai mühiti (1820-1905) [Mətn] /A.Mişiyev.- Tbilisi, Qanatləba, 1987.- 318 s.

Kitabın II fəslindəki “M.F.Axundov və Tiflis ədəbi-ictimai mühiti” adlı məqalədə ədibin yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açılır [S.53-113].

285. Murtuzayev, S. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /Sadiq Murtuzayev; red. F.Bakıxanova.- Bakı: Yazıçı, 1987.- 72 s.

286. Sadıqov, M. M.F.Axundov [Mətn]: oçerk /M.Sadıqov; red. F.Bakıxanova.- Bakı: Yazıçı, 1987.- 71, [1] s.

287. Şərif, Ə. Tapıntılar [Mətn] /Əziz Şərif.- Bakı: Yazıçı, 1987.- 407, [1] s.

Kitabda müəllif M.F.Axundzadə və b. haqqında da fikir söyləmişdir.

1988

288.Çobanov, M. Azərbaycan antroponimiyasının əsasları [Mətn]: ali məktəb tələbələri üçün dərs vəsaiti /M.Çobanov.- Bakı: Maarif, 1988.- 332 s.

Kitabda Mirzə Fətəli Axundzadədən də mövzu ilə bağlı sitat gətirilir [S.107,137,224,322].

289. Əliyev, K. Mirzə Fətəlidən Hüseyn Cavidə qədər [Mətn] /Kamran Əliyev.- Bakı: Yazıçı, 1988.- 118 s.

290. Hacıyev, A. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları [Mətn] /A.Hacıyev.- Bakı: API, 1988.- 86 s.

Kitabda “Ədəbiyyatşünaslığın yaranması” bölməsində M.F.Axundzadənin bu sahədəki rolundan danışılır [S.62].

291. İsrailov, H. Azərbaycan dramaturgiyasının inkişaf problemləri [Mətn]: 1890-1920-ci illər /H.İsrailov.- Bakı: Elm, 1988.- 227 s.

Kitabda Azərbaycan dramaturgiyasının banisi M.F.Axundzadə haqqında da ətraflı söhbət açılır.

292. Qarayev, Y. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /Yaşar Qarayev.- Bakı: İşiq, 1988.- 15 s.

293. M.F.Axundovun ictimai-siyasi görüşləri [Mətn]: metodik tövsiyə: M.F.Axundovun 175 illiyinə həsr olunur /tərt. Ş.Mikayılov, S.Qəniyev.- Bakı: Elmi Tədqiqat Pedaqoji Elmlər İnstitutu, 1988.- 19 s.

294. Seyidov, F. Qori seminariyası və onun məzunları [Mətn] /F.Seyidov.- Bakı: Maarif, 1988.- 298 s.

Kitabda seminariyanın açılmasında M.F.Axundzadənin də rolundan bəhs edilir [S.12-14,104-109,215].

1989

295.M.F.Axundov realizminin öyrədilməsinə dair [Mətn]: metodik tövsiyələr /Azərbaycan SSR XTN Respublika Tədris-Metodik Mərkəzi.- Bakı, 1989.- 33 s.

Realistin əsərləri “Maarifçi demokratizmdən inqilabi demokratizmə doğru təkamülün “Kəmalüddövlə məktubları”nda əksi”, “Kəmalüddövlə məktubları”nda maarifçi realizm prinsiplərinin ifadə xüsusiyyətləri”, “Kəmalüddövlə məktubları” əsərində tənqidi realizmin rüşeymləri” başlıqları altında tövsiyə olunub.

296. Məmmədov, K. XX əsr Azərbaycan gülüşü: Yaxud bir məclisdə on iki kişinin söhbəti [Mətn] /K.Məmmədov.- Bakı: Yazıçı, 1989.- 310 s.

Kitabda XX əsr satirasının görkəmli nümayəndələrinin yaradıcılığına M.F.Axundzadə satirasının təsiri və xüsusiyyətləri barədə də danışılır [S.20,30,43,48-49,68,171-172, 214,279].

297. Mirzə Fətəli Axundovun dramaturgiyası və tədris prosesi [Mətn]: metodiki göstəriş /M.A.Əliyev ad. İncəsənət İnstitutu /tərt. B.Hacıyev.- Bakı, 1989.- 65 s.

298.Talıbzadə, K. Tənqid və tənqidçilər [Mətn] /K.Talıbzadə.- Bakı: Yazıçı, 1989.- 492 s.

Kitabda “Mirzə Fətəli Axundovun ədəbi-tənqidi görüşləri” adlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.154-201].

1990

299.Əliyev, A. Ədəbiyyat və həqiqət [Mətn] /A.Əliyev.- Bakı: Maarif, 1990.- 189 s.

Kitabda yeri gəldikcə böyük mütəfəkkirin yaradıcılığı haqqında da söhbət açılır [S.37,40,59,88-90,174, 183].

300. Qasımov, H. Bədiliyin meyarı [Mətn] /H.Qasımov.- Bakı: API, 1990.- 88 s.

Kitabdakı “Sənət meyarı” başlıqlı məqalə ədibin yaradıcılığına həsr olunub [S.61-87].

301. Məmmədov, A. Nəsrin poetikası: XIX əsrin II yarısı [Mətn]: monoqrafiya /Arif Məmmədov; red. Əziz Mirəhmədov; Azərbaycan EA Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı: Elm, 1990.- 136 s.

Monoqrafiyada M.F.Axundzadənin əsərləri də tarixi şəxsiyyət kimi müəllif obrazı, hekayəçi obrazları baxımından araşdırılıb [S.17-23,54-58,59-61,85-106,116-128].

302.Rəfili, M. M.F.Axundov: Həyatı, mühiti və yaradıcılığı [Mətn]: monoqrafiya /Mikayıl Rəfili; red. Ş.Salmanov.- Bakı: Elm, 1990.- 256 s.

Kitabın içindəkilər: Mirzə Fətəli Axundov (monoqrafiyada M.F.Axundzadənin həyat və yaradıcılığı ətraflı şərh olunur) [S.7-157]; M.F.Axundov və onun fəlsəfi-siyasi görüşləri [S.116-202]; M.F.Axundovun bədii nəsr ("Aldanmış kəvakib") [S.203-218]; "N.B.Qoqol və Azərbaycan ədəbiyyatı" məqaləsindən [S.219-231]; A.N.Radişev və M.F.Axundov [S.232-235]; Axundov dühası ölümünün 80 illiyinə [S.236-240]; Ədəbi xəyalat [S.241-251].

1991

303.Əhmədov, T. Azərbaycan toponimikasının əsasları [Mətn] /T.Əhmədov.- Bakı: BDU, 1991.- 312 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundovun Azərbaycan toponimlərinin araşdırılması sahəsindəki fəaliyyətindən danışılır [S.36,37].

1992

304.Hacıyev, A. Bədii əsərin strukturu [Mətn] /A.Hacıyev.- Bakı: API, 1992.- 122 s.

Kitabda yeri gəldikcə M.F.Axundzadənin də yaradıcılığına müraciət edilmişdir [S.39,48,49,70-72,80,89,103,107].

305. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı müntəxəbatı [Mətn]: dərs vəsaiti /tərt. R.Həsənova, T.Əhmədov.- Bakı: BDU, 1992.- 771 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin "Sərgüzəşti-mərdi-xəsis" (Hacı Qara); "Hekayəti Yusif şah"; "Həkim ingilis Yuma cavab"; "Nəzm və nəsr haqqında"; "Yek kəlmə" haqqında; "Fəhristi-kitab"; "Xitab bər katib"; "Xitab bər nağıl"; "Tənqid risaləsi"; "Babilik əqidələri" və "Mənzum məktubları" yer alıb [S.264-341].

306. Kərimov, K. Azərbaycan incəsənəti [Mətn]: monoqrafiya /K.Kərimov, R.Əfəndiyev, H.Rzayev, H.Həbibov.- Bakı: Işıq, 1992.- 344 s.

Kitabda ədib haqqında da məlumat verilir [S.207,208, 218, 266].

307. Mirzə Fətəli Axundov 1812-1878 [Mətn]: Tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi.- Bakı: BDU, 1992.- 60 s.

308. Müasir Azərbaycan memarlığı və incəsənəti [Mətn] /red.: K.Kərimov, Ş.Fətullayev.- Bakı: Elm, 1992.- 224 s.

Kitabda böyük ədib M.F.Axundzadənin yubileyləri münasibətilə bir sıra illüstrasiya silsilələrinin meydana çıxmasından, onun abidəsi və s. barədə söhbət açılır [S.76,77,83, 84,140,174].

1997

309.Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1997.- C.1.- 608 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.158,160,380].

310. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1997.- C.2.- 604 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.7].

311. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1997.- C.4.- 528 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.132,276,452,459,460].

312. Xudiyev, N. Azərbaycan ədəbi dili tarixi [Mətn] /Nizami Xudiyev.- Ankara, 1997.- 491 s.

Kitabın III fəslinin “XIX əsr Azərbaycan ədəbi dili” yarım-bölməsində “M.F.Axundovun dili” başlıqlı məqalədə ədibin dili haqqında geniş söhbət açılır [S.262-372].

313. Xurşidbanu Natəvan, Mirzə Fətəli Axundov: xatirə fondları [Mətn]: kataloq /tərt. B.Bəşirova, S.Hüseynova; red. İ.İsrafilov; Nizami ad. Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi.- Bakı: Qorqud nəşriyyatı, 1997.- 82 s.

Kitabda Mirzə Fətəli Axundzadənin Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində saxlanılan xatirə əşyaları, əlyazmaları, orijinal fotoları, şəxsi kitabları, video və səs lentləri, Azərbaycan və ingilis dillərində tərcümeyi-halı və s. yer alıb.

1998

314. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1998.- C.5.- 500 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.185,421,423-425,430,442].

315. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1998.- C.6.- 512 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.449].

316. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 1998.- C.8.- 488 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.440-441].

317. Məmmədli, Ş. Səhnə ülfətimizdən: “Lənkəran xanının vəzir”i” gürcü səhnəsində [Mətn] /Şurəddin Məmmədli.- Tbilisi: Qarapapaq, 1998.- 40 s.

318. Varlıq [Mətn]: ensiklopedik topla /tərt. E.Əmirhüseyn.- Bakı: Zaman, 1998.- 288 s.- 24 s. şəkil.

Topludakı “Mirzə Fətəli Axundov” adlı məqalədə ədibin həyatı və yaradıcılığı barədə məlumat verilir [S.64].

1999

319. Köçərli, F. M.F.Axundovun dünyagörüşü [Mətn] /F.Köçərli; red. F.Süleymanov.- Bakı: Elm, 1999.- 124 s.

Kitabın içindəkilər: M.F.Axundov və onun dövrü [S.3-30]; M.F.Axundovun yaradıcılıq tərcümeyi-halı. Dünyagörüşünün əsas mərhələləri [S.31-55]; M.F.Axundovun sosial-siyasi ideali [S.56-69]; M.F.Axundov və yeni dövr Azərbaycan fəlsəfəsi [S.70-85]; M.F.Axundovun ateizmi [S.86-94]; M.F.Axundovun etik görüşləri [S.95-106]; M.F.Axundovun estetikası və ədəbi-tənqidi görüşləri [S.107-120]; Biblioqrafiya (kitab içi) [S.121-123].

320. Məmməd, T. XX əsr Azərbaycan dramaturgiyasının poetikası [Mətn] /Tahirə Məmməd.- Bakı: Elm, 1999.- 208 s.

Kitabın “Azərbaycan ədəbiyyatında dramatik növün təşəkkülü və inkişafı” başlıqlı bölməsində M.F.Axundzadə haqqında geniş məlumat verilir [S.52-62].

2000

321. Əmrahoğlu, A. Epik sözün poetik gücü [Mətn] /A.Əmrahoğlu.- Bakı: Elm, 2000.- 212 s.

Kitabın “Sənət və sənətkarlıq” adlanan bölməsində böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadənin yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açılır [S.3-70,72-80,93-96].

322. Talıbov, Y. Azərbaycanda məktəb və pedaqoji fikir tarixi [Mətn] /Y.Talıbov, F.Sadiqov, S.Quliyev.- Bakı: Ünsiyyət, 2000.- 514 s.

Kitabda “M.F.Axundovun pedaqoji görüşləri” başlıqlı məqalədə ədibin bu sahədəki görüşləri ətraflı şəkildə işıqlandırılır.

2001

323. Azərbaycan filoloji fikri: dünən, bu gün, sabah [Mətn]: Gənc tədqiqatçıların elmi konfransının tezisləri.- Bakı: BDU, 2001.- 83 s.

Kitabdakı “Firudin bəy Köçərli M.F.Axundov haqqında” başlıqlı məqalədə müəllif tənqidçinin ədibin yaradıcılığı haq-

qındakı mülahizələrini tezislər şəklində işıqlandırmışdır [S.24-25,80].

324. Cəfərov, N. Azərbaycanşünaslığa giriş [Mətn] /Nizami Cəfərov.- Bakı: BDU, 2001.- 120 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin dövlətçilik görüşlərindən və ümummilli lider Heydər Əliyevin 2000-ci ildə xalqa müraciətindəki M.F.Axundzadə haqqındakı fikirlərindən sitat gətirilir [S.38,116].

325. Əhmədov, H. Azərbaycan məktəb və pedaqoji fikir tarixi [Mətn]: dərs vəsaiti /H.Əhmədov.- Bakı: ABU, 2001.- 320 s.

Kitabda “M.F.Axundovun pedaqoji fikirləri (1812-1878)” adlı məqalədə müəllif ədibin pedaqoji görüşləri ilə bağlı ətraflı söhbət açır [S.109-118].

326. Əlioğlu, Y. Şuşa teatrı [Mətn] /Y.Əlioğlu.- Bakı: Nasir, 2001.- 138 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin Şuşa teatrında tamaşaya qoyulan əsərləri haqqında danışılır [S.9-11, 13, 22, 31, 59, 60, 61, 114, 122, 128].

327. Hüseynoğlu, S. Ədəbiyyat [Mətn]: 8-ci sinif üçün dərslik /S.Hüseynoğlu, B.Abbaslı.- Bakı: Təhsil, 2001.- 256 s.

Dərslikdə Mirzə Fətəli Axundzadənin həyatı və yaradıcılığı, Çingiz Hüseynovun ədibə həsr olunmuş “Ana məhəbbəti” adlı məqaləsi və “Hacı-Qara” komediyası öz əksini tapmışdır [S.6-42].

328. Kamal, Ş. M.F.Axundovun məqalələrində realizm [Mətn]: filoloji araşdırmalar /Ş.Kamal.- Bakı: Şirvan nəşr, 2001.- Kitab XIV.- 124 s.

329. Quliyev, V. Açıq sözün hikməti [Mətn] /V.Quliyev.- Bakı: Ozan, 2001.- 520 s.

Kitabın III fəslində “M.F.Axundov haqqında on yazı” və IV fəslində “Axundov haqqında Axundova layiq” başlığı altında verilən məqalələrdə ədib haqqında geniş və əhatəli məlumat almaq olar [S.268-359,365-372].

330. Quliyeva, X. Azərbaycanda maarifçi estetika [Mətn] /K.Əliyeva.- Bakı: Elm, 2001.- 272 s.

Kitabın “Azərbaycan maarifçilərinin publisist yaradıcılığı və milli mədəniyyət nəzəriyyəsi”, “M.F.Axundovun yaradıcılığı” başlıqlı məqalələrində dramaturqun yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açılır [S.61-76, 126-145].

331. Manaflı, X. M.F.Axundovun “Hacı Qara” komediya-sında tipiklik [Mətn]: filoloji araşdırmalar /X.Manaflı.- Bakı: Şirvanəşr, 2001.- Kitab XIII.- 136 s.

2002

332.Dünyamaliyeva, S. Azərbaycan geyim mədəniyyəti tarixi [Mətn] /S.Dünyamaliyeva.- Bakı: Elm, 2002.- 446 s.

Kitabda ədibin komediyalarından mövzu ilə bağlı sitatlar gətirilir [S.353,361].

333. Əliyev, K. Azərbaycan romantizminin poetikası [Mətn] /K.Əliyev.- Bakı: Elm, 2002.- 272 s.

Kitabda dramaturqun “Hacı-Qara”, “Sərgüzəşti-vəziri-xani-Lənkəran” komediyalarından, “Yek kəlmə” haqqında məqaləsindən sitatlar gətirilib [S.175-176,204-205].

334. Əliyeva, G. Poetika məsələləri [Mətn] /G.Əliyeva.- Bakı: Maarif, 2002.- 168 s.

Kitabda “M.F.Axundovun dram nəzəriyyəsi” başlıqlı məqalə də yer alıb [S.154-159].

335. Əliyeva (Kəngərli), A. Azərbaycan romantiklərinin yaradıcılığında türkçülük [Mətn] /Aybəniz Əliyeva (Kəngərli).- Bakı: Elm, 2002.- 332 s.

Kitabın “Türkçülük hərəkatının təşəkkülü və inkişafı tarixindən” adlanan II fəslində “MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDOV VƏ AZƏRBAYCANDA MİLLİ-MƏDƏNİ OYANIŞ” başlıqlı məqalə də yer alıb [S.89-97].

336.Hüseynov, İ. Azərbaycan milli adət və ənənələrinin bədii-estetik mahiyyəti [Mətn]: monoqrafiya /İ.Hüseynov.- Bakı: Mars-Print, 2002.- 308 s.

Kitabın I fəslinin “Müasir incəsənətdə ənənəçilik və tarixi təcrübə” bölməsində M.F.Axundzadənin mövzu ilə bağlı fikirlərindən bəhs edilir [S.114-119].

337. Nəzirli, Ş. Topoqraf-general İbrahim ağa Vəkilov [Mətn] /Şəmistan Nəzirli.- Bakı: Zaman, 2002.- 296 s.+32 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadənin yazdığı və ona yazılan bir neçə məktubdan parçalar öz əksini tapıb [S.170-171,188].

338. Şəki: Alim və ziyalılar [Mətn].- Bakı: Bakı Universiteti, 2002.- 582 s.

Kitabda “Axundov Mirzə Fətəli” başlıqlı məqalədə ədibin həyatı və yaradıcılığı haqqında məlumatlar verilib [S.47-50].

2003

339.Axundov, A. Dil və ədəbiyyat [Mətn]: 2 cildə /A.Axundov.- Bakı: Gənclik, 2003.- C.II.- 438 s.

Kitabda “M.F.Axundovun komediyalarının dil və üslub xüsusiyyətləri” başlıqlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.25-32].

340. Rəşid bəy Axundov: məktublar, sənədlər, tərcümələr, məqalələr [Mətn] /topl. tərt. ed. H.Həsənov, M.Adilov; red. H.Həsənov.- Bakı: Nurlan, 2003.- 461 s.

Kitab görkəmli Azərbaycan dramaturqu və mütəfəkkiri M.F.Axundzadənin oğlu Rəşid bəyin həyat və fəaliyyətindən bəhs edir.

341. Hacıyev, M. İran: Ədəbi etüdlər. Əfqanıstan: Gündəlikdən səhifələr [Mətn] /Maqsud Hacıyev.- Bakı: Mütərcim, 2003.- 312 s.

Kitabda üç böyük azərbaycanlı sənətkarın, M.F.Axundzadə, Q.Saedi və S.Behrənginin yaradıcılığının İran ədəbiyyatındakı rolundan da bəhs edilir.

342. Rəhimli, İ. Üç əsrin yüz otuz ili: Akademik Milli Dram teatrı bu gün [Mətn] /İlham Rəhimli.- Bakı: “Qapp-Poliqraf” Korporasiyası, 2003.- 264 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin əsərlərinin Dram teatrında tamaşaya qoyulma tarixi haqqında məlumat verilir [S.4,5,6,7].

2004

343. Dadaşov, A. Dramaturgiya [Mətn]: dərslik /A.Dadaşov.- Bakı: BDU, 2004.- 320 s.

Kitabdakı “Hacı Qara”nın dramaturji strukturu” başlıqlı məqalədə M.F.Axundzadənin dramaturgiya tariximizdə tutduğu yer və komediya janrı haqqında ətraflı bəhs edilir [S.54-67,69-72,116-120,161,163,164].

344. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərənəşr, 2004.- C.13.- 520 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.82,107,108,174].

345. Məmmədquluzadə, C. Əsərləri [Mətn]: 4 cildə: [Mənuarlar, məqalələr, məktublar] /Cəlil Məmmədquluzadə.- Bakı: Öndər, 2004.- C.4.- 471 s.

Kitabda Cəlil Məmmədquluzadənin M.F.Axundzadənin 100 illiyi münasibətilə yazdığı “Heç bilirikmi?” adlı məqalə də yer alıb [S.185-188].

346. Nəbioğlu, V. Azərbaycan bədii nəsrinin janr-üslub təkamülü [Mətn] /V.Nəbioğlu.- Bakı: Elm, 2004.- 264 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin yaradıcılığı haqqında ətraflı şəkildə bəhs edilir [S.38-77, 100, 104, 126, 206, 222, 244, 245].

2005

347. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərənəşr, 2005.- C.14.- 520 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.5].

348. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərənəşr, 2005.- C.15.- 528 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.282].

349. Hacıyev, A. Ədəbiyyatşünaslığın əsasları [Mətn]: /A.Hacıyev.- Təkrar nəşr.- Bakı: ADPU, 2005.- 367 s.

Kitabda M.F.Axundzadə haqqında da danışılır [S.13,74, 77,130,140,141,160,168,169,176,321].

350. Şükürov, A. Şərq fəlsəfəsi və filosofları [Mətn] /A.Şükürov.- Bakı: Əbilov, Zeynalov və oğulları, 2005.- 668 s.

Kitabın “Şəqr filosofları” adlanan II hissəsində “Mirzə Fətəli Axundov (1812-1878)” adlı məqalə də yer alıb [S.564-570].

2006

351. Ağacanqızı, G. Gürcüstan mətbuatında Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri: (1950-2000-ci illər) [Mətn] /G.Ağacanqızı.- Bakı: Elm, 2006.- 170 s.

Kitabda “Klassik irsə münasibət: Nizami Gəncəvidən Mirzə Fətəli Axundova qədər” adlı məqalə də yer alıb [S.15-47].

352. Əlişanoğlu, T. XX əsr Azərbaycan nəsrinin poetikası [Mətn] /T.Əlişanoğlu.- Bakı: Elm, 2006.- 312 s.

Kitabda mövzu üzrə yeri gəldikcə M.F.Axundzadənin yaradıcılığına da müraciət olunub [S.28-30,35,38,47,49,54, 290].

353. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2006.- C.17.- 528 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.163,188,342].

354. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2006.- C.18.- 552 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.332,357].

355. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2006.- C.19.- 528 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.412,413].

356. Əliyev, K. Azərbaycan romantizminin nəzəriyyəsi [Mətn] /K.Əliyev.- Bakı: Elm, 2006.- 204 s.

Kitabda böyük dramaturq M.F.Axundzadənin ədəbi-elmi görüşləri haqqında da söhbət açılır [S.25,26,56,75,76].

357. Hüseynov, H. XIX əsr Azərbaycan ictimai və fəlsəfi fikir tarixindən [Mətn] /H.Hüseynov.- Bakı: Zəkioglu, 2006.- 543 s.

Kitabın V fəslə Mirzə Fətəli Axundzadəyə həsr olunub [S.209-369].

358. Məmmədov, X. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı [Mətn] /Keyrulla Məmmədov; Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Univesiteti.- Bakı, 2006.- 212 s.

Kitabda “Mirzə Fətəli Axundzadə (1812-1878)” adlı məqalədə ədibin həyat və yaradıcılığı haqqında ətraflı söhbət açılır [S.122-169].

359. Məmmədov, Z. Azərbaycan fəlsəfəsi tarixi [Mətn] /Z.Məmmədov.- Bakı: Şərq-Qərb, 2006.- 327 s.

Kitabda “Mirzə Fətəli Axundzadə” başlıqlı məqalədə mütəfəkkirin həyat və yaradıcılığı, fəlsəfi və ictimai-siyasi görüşləri barədə ətraflı bəhs edilir [S.314-319].

2007

360. Azərbaycan ədəbi dili tarixi [Mətn]: 4 cildə /Sevil Mehdiyeva, Qəzənfər Kazımov və b.; red. Sevil Mehdiyeva; AMEA, Nəsimi ad. Dilçilik İnstitutu.- Bakı: Şərq-Qərb, 2007.- C.III.- 336 s.

Kitabda Azərbaycan ədəbi dili, əsasən bədii üslub üzrə ədəbi dilin leksik, frazeoloji, habelə grammatik mənzərəsi dövrün ədəbi

simaları, o cümlədən M.F.Axundzadənin əsəri əsasında araşdırılır, mətbuat, elmi, dini üslublarla müqayisələr aparılır.

361. Azərbaycan ədəbi dili tarixi [Mətn]: 4 cildə /Ağamusa Axundov, Rəhilə Məhərrəmovə və b.; red. Sevil Mehdiyeva; AMEA, Nəsimi ad. Dilçilik İnstitutu.- Bakı: Şərq-Qərb, 2007.- C.IV.- 424 s.

Kitabda Mirzə Fətəli Axundzadənin əlifba islahatı ilə bağlı fəaliyyətindən də söhbət açılır.

362. Əlibəyzadə, E. Azərbaycan dilinin tarixi [Mətn]: 2 cildə /E.Əlibəyzadə.- Bakı: Azərbaycan Tərcümə Mərkəzi, 2007.- C.I.- 660 s.

Kitabın “Ədəbi şəxsiyyət, zaman və dil”, “Ədəbi şəxsiyyət və dildə sadəlik, realizm” bölməsində böyük mütəfəkkirin dili barədə söhbət açılır.

363. Əlimirzəyev, X. M.F.Axundovun ideal və sənət dünyası [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev.- Bakı: Nurlan, 2007.- 228 s.

Kitab M.F.Axundzadənin bədii yaradıcılığının, ədəbi-tənqidi görüşlərinin və ictimai-fəlsəfi baxışlarının yeni aspektdə tədqiq və təhlilinə həsr olunub.

364. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2007.- C.22.- 528 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.197].

365. Hüseynov, H. Azərbaycanda XIX əsr ictimai və fəlsəfi fikir tarixindən [Mətn] /H.Hüseynov.- Bakı: Şərq-Qərb, 2007.- 400 s.

Kitabın V fəslə Mirzə Fətəli Axundzadənin fəlsəfi fikirlərindən bəhs edir [S.171-278].

366. Qasimov, H. XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı məsələləri [Mətn] /H.Qasimov, N.Nəcəfov.- Bakı: Adiloğlu, 2007.- 260 s.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı məsələlərinə həsr olunan kitabda M.F.Axundzadə haqqında da danışılır.

367. Süleymanlı, S. Nəşriyyat işi və Azərbaycan ədəbiyyatı dünya nəşrində (Avestadan Hüseyn Cavidədək) [Mətn]: dərs vəsaiti /S.Süleymanlı.- Bakı: Təhsil, 2007.- 258 s.

Kitabın “Dahilikdən soraq verən yaradıcılıq” adlanan XI fəslində “Mirzə Fətəli Axundov (1812-1878)” adlı məqalədə ədibin xarici ölkələrdə çap olunan əsərləri barədə məlumat verilir [S.162-172].

368. Şükürov, A. Müstəqil dövrün fəlsəfəsi və filosofları [Mətn] /A.Şükürov.- Bakı: Səda, 2007.- 396 s.

Kitabda Mirzə Fətəli Axundzadənin fəlsəfi görüşlərini tədqiq edən filosoflar haqqında da məlumat verilib [S.66, 86, 93, 97, 117, 118, 123, 356].

2008

369. Ağayev, İ. Ədəbiyyat, mətbuat və publisistika problemləri [Mətn]: seçilmiş məqalələr /İ.Ağayev.- Bakı: Elm, 2008.- 504 s.

Kitabda “M.F.Axundov publisistikasının bəzi xüsusiyyətləri” adlı məqalə də öz əksini tapıb [S.152-161].

370. Ağayev, M. XX əsr Azərbaycan ictimai və fəlsəfi fikrində din problemi [Mətn] /M.Ağayev.- Bakı: Nurlan, 2008.- 167 s.

Kitabda bu sahədə Azərbaycan filosoflarının, o cümlədən M.F.Axundzadənin fəal iştirakından söhbət açılır [S.115, 116, 130, 121, 144, 149].

371. Aslanlı, M. Azərbaycan ədəbi və ictimai-pedaqoji fikrində fiziki tərbiyə məsələləri [Mətn]: monoqrafiya /M.Aslanlı.- Bakı: Azərnəşr, 2008.- 424 s.

Kitabın III fəslinin “Azərbaycan maarifçilərinin ədəbi-bədii və pedaqoji irsində fiziki tərbiyənin yeri” başlıqlı yarım bölməsinin “Mirzə Fətəli Axundov” yarım başlıqlı məqaləsində ədibin fiziki tərbiyə, fiziki kamillik haqqındakı fikirlərindən söhbət açılır [S.256, 263-271].

372. Babayev, B. Azərbaycan realist nəsrində satira [Mətn] /B.Babayev.- Bakı: Elm, 2008.- 324 s.

Kitabda “Realist satirik nəsrdə M.F.Axundov ənənələri və yeni motivlər” başlıqlı məqalə öz əksini tapmışdır [S.87-129].

373. Əhmədli, N. Korifeylərin portretləri [Mətn] /Nəsir Əhmədli.- Bakı: Nurlan, 2008.- 288, [1] s.

Kitabda “MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ” adlı məqalə və “Kəməllüddövlə məktubları”ndan seçmələr də yer alıb [98-103].

374. Əlimirzəyev, X. Ədəbiyyatşünaslığın elmi-nəzəri əsasları [Mətn]: tədris vəsaiti /X.Əlimirzəyev.- Bakı: Nurlan, 2008.- 432 s.

Kitabda “M.F.Axundovun ədəbi-tənqidi görüşləri” və “Ədəbi tənqiddə M.F.Axundovun davamçıları” adlı məqalələrdə ədib haqqında ətraflı məlumat verilir.

375. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2008.- C.24.- 504 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.113].

376. Əliyeva, Z. Azərbaycan maarifçiliyi və dünya ədəbi-nəzəri fikri: Mirzə Fətəli Axundzadə maarifçiliyi Azərbaycan və dünya ədəbi-nəzəri fikrinin gözü ilə [Mətn]: monoqrafiya /Zöhrə Əliyeva; red. Vəqif Arzumanlı.- Bakı: Səda, 2008.- 114 s.

Kitabın içindəkilər: V.Arzumanlı. Ön söz əvəzi. M.F.Axundzadənin maarifçilik görüşlərinin bəzi xüsusiyyətləri – M.F.Axundzadə maarifçiliyi və XIX əsr Azərbaycan ədəbi-nəzəri fikri; XX əsr Azərbaycan ədəbi-fəlsəfi fikrinin M.F.Axundzadə maarifçiliyinə münasibəti; M.F.Axundzadənin maarifçilik görüşlərinə yeni baxış. M.F.Axundzadə maarifçiliyi və dünya ədəbi-nəzəri fikri – Qərbi Avropa maaarifçiliyi və M.F.Axundzadə; Qərb dünyasında M.F.Axundzadə irsinə marağın yeni mərhələsi.

377. Hacıyeva, A. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin öyrənilməsində təzkirələrin rolu [Mətn]: dərs vəsaiti /A.Hacıyeva.- Bakı: Nurlan, 2008.- 80 s.

Kitabda “Dənışməndani-Azərbaycan” təzki-rəsində M.F.Axundzadənin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat veril-diyindən də söhbət açılır [S.47-48].

378. İsmayılov, İ. Azərbaycan ziyalıları XX əsrdə [Mətn] /İsrafil İsmayılov.- Bakı: Vətən, 2008.- 232 s.

Kitabda böyük mütəfəkkir M.F.Axundzadə haqqında da da-nışılır [S.4-5].

379. Salamoğlu, T. Ən yeni Azərbaycan ədəbiyyatı mə-sələləri [Mətn]: monoqrafiya və ədəbi tənqidi məqalələr /T.Salamoğlu.- Bakı: BQU nəşriyyatı, 2008.- 554 s.

Kitabda Ç.Hüseynovun dramaturqa həsr etdiyi “Fətəli fəthi” romanı haqqında ətraflı söhbət açılır [S.186-193,262-275,327-328,344].

380. Süleymanlı, Ş. Azərbaycan ədəbiyyatı ensiklopediyası [Mətn] /Ş.Süleymanlı.- Bakı: Nağıl evi, 2008.- 414 s.

Kitabın “XVIII-XIX əsrlərdə ədəbiyyat” adlanan fəslindəki “MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ (1812-1878)” adlı məqalədə ədib haqqında geniş söhbət açılır [S.181-192].

2009

381. Əlimirzəyev, X. Klassiklərimizin ideal və poetik sənət dünyası [Mətn]: 2 cildə /X.Əlimirzəyev.- Bakı: Elm və Təhsil, 2009.- 554, [2] s.

Monoqrafiyada “M.F.Axundovun şəxsiyyəti, ədəbi, ictimai-fəlsəfi görüşləri” və “Dramaturgiyada M.F.Axundovun ənə-nələrinin ləyaqətli davamçısı” adlı məqallər də yer alıb [S.318-462,480-513].

382. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2009.- C.26.- 512 s.

Kitabda ümummillî lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.87].

383. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2009.- C.28.- 480 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.271].

384. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2009.- C.29.- 520 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.244].

385. Həbibbəyli, İ. Cəlil Məmmədquluzadə mühiti və müasirləri [Mətn] /İ.Həbibbəyli.- Naxçıvan: Əcəmi, 2009.- 424 s.

Kitabda yeri gəldikcə böyük ədibin yaradıcılığına da müraciət olunub.

386. Hüseynov, Ə. Tənqid və ədəbi proses [Mətn] /Ə.Hüseynov.- Bakı: Nurlan, 2009.- 416 s.

Kitabda Ə.Dəmirçizadənin “Axundovun pyeslərindəki komizm” adlı məqaləsi haqqında danışılır [S.376].

387.Hüseynova, M. XX əsr Azərbaycan nəsrində lirik-psixoloji üslub və sənətkar fərdiyyəti [Mətn] /M.Hüseynova.- Bakı: Elm, 2009.- 292 s.

Kitabda ədibin “Aldanmış kəvakib” povesti haqqında da söhbət açılır [S.3,28,29,51,52,61,70,79].

388. Rəhimli, T. Ədəbiyyat və tənqidin yaradıcılıq problemləri [Mətn] /T.Rəhimli.- Bakı: Avropa, 252 s.

Əməkdar elm xadimi, akademik Kamal Talıbzadənin elmi-nəzəri irsinin tədqiqinə həsr edilmiş bu kitabda tənqidçinin böyük dramaturq M.F.Axundzadənin yaradıcılığının tədqiqinə həsr etdiyi elmi irsindən də geniş bəhs edilir [S. 145,148,149,171-177,198,201-204].

389. Salamoğlu (Cavadov), T. Ən yeni Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri [Mətn]: monoqrafiya və ədəbi tənqidi mə-

qalələr /T.Salamoğlu.- II nəşr.- Bakı: "E.L.", NPS MMC, 2009.- 480 s.

Kitabın "Tarixi şəxsiyyətlərin xarakteri dövrün mütərəqqi ideyalarının daşıyıcısı kimi" bölməsində M.F.Axundzadənin dövrü, həyatı, ictimai-siyasi və yaradıcılıq fəaliyyətinin bədii əksini verən Ç.Hüseynovun "Fətəli fəthi" romanı haqqında geniş söhbət açılır [S.214, 226-237].

390. Salamoğlu, T. Tarixi və çağdaş ədəbi prosesə dair araşdırmalar [Mətn]: məqalələr toplusu /T.Salamoğlu.- Bakı: "E.L.", 2009.- 216 s.

Toplunun "Ədəbi tənqid tarixi" adlanan II bölməsində "M.F.Axundov milli ədəbi tənqidin banisi kimi" başlıqlı məqalə də öz əksini tapmışdır [S.86-107].

391. Sultanlı, V. Azərbaycan ədəbi tənqidi [Mətn]: dərs vəsaiti /V.Sultanlı.- Bakı: Azər nəşr, 2009.- 204 s.

Kitabın "Ədəbi tənqid XIX əsrdə və XX yüzilin əvvəllərində" və "Mühacirət ədəbi tənqidi və ədəbiyyatşünaslığı" adlanan bölmələrində ədibin tənqidi fəaliyyəti və onun yaradıcılığına həsr olunmuş Əbdülvahab Yurdsevərin "Mirzə Fətəli Axundzadənin həyatı və dram əsərləri" (Ankara, 1950) adlı tədqiqat əsəri haqqında ətraflı danışılır [S.59-61, 168-169].

392. Vəliyev, Ə. Əqidə, ruh və teatr [Mətn]: XX əsrin II yarısında Azərbaycan mədəniyyətində milli teatr konsepsiyalarının sosial-fəlsəfi və siyasi-ideoloji paradigması /Ədalət Vəliyev.- Bakı, 2009.- 236 s.

Kitabda M.F.Axundzadənin tamaşaya qoyulan komediyaları haqqında da ətraflı söhbət açılır [S.39,41,50,83,145, 153-156,179,190,222].

2010

393. Allahverdiyev, C. İrəvan ədəbi mühiti (1920-1950) [Mətn] /C.Allahverdiyev.- Bakı: Elm, 2010.- 250 s.

Kitabda M.F.Axundzadəyə həsr olunmuş "Səbuhi" filmi haqqında məlumat verilir [S.227-228].

394. Əlibəyzadə, E. Azərbaycanşünaslığa giriş [Mətn] /E.Əlibəyzadə.- Bakı: Ozan, 2010.- 856 s.

Kitabda Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında da ətraflı danışılır [S.313-320,355,590-594,596,597,602,638,708].

395. Əlimirzəyev, X. Dahi sənətkar, böyük vətəndaş [Mətn]: C.Məmmədquluzadənin həyatı, dövrü, mühiti, ədəbi-ictimai fəaliyyəti /Xalid Əlimirzəyev.- Bakı: Elm və Təhsil, 2010.- 684 s.

Kitabda yeri gəldikcə M.F.Axundzadənin də yaradıcılığına müraciət olunub [S.59-63,81-86,94-97,128-129,213-216,652-666].

396. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azər nəşr, 2010.- C.31.- 512 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.294-295].

397. Mustafayev, M. XIX əsr ədəbi irsi ədəbiyyatşünaslıqda [Mətn] /M.Mustafayev.- Bakı: Xəzər Universiteti nəşriyyatı, 2010.- 240 s.

Kitabın “Tənqid və ədəbiyyatımızın metodoloji problemləri” bölməsindəki “Yeni dövr ədəbiyyatımızın zirvəsi – M.F.Axundzadə” və “XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatına münasibətdə sinfi baxışın formalaşması” bölməsindəki “M.F.Axundzadə haqqında yazılan monoqrafiyaların tipoloji xüsusiyyətləri” adlı məqalələrdə ədib haqqında ətraflı məlumat verilir [S.45-61,94-106].

2011

398.Çobanov, M. Ədəbi düşüncələr [Mətn] /M.Çobanov.- Bakı: Borçalı, 2011.- 428 s.

Kitabda “Mirzə Fətəli” pyesi və eyniadlı məqalə də yer alıb [S.21-22,22-25].

399. Əlimirzəyev, X. Ədəbiyyatşünaslığın elmi-nəzəri əsasları [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev.- Bakı: Elm və Təhsil, 2011.- 416 s.

Kitabda “M.F.Axundovun ədəbi-tənqidi görüşləri”, “Ədəbi tənqiddə M.F.Axundovun davamçıları” məqalələri də yer almışdır [S.98-112,113-151].

400. Əlimirzəyev, X. Ədəbi-tənqidi məqalələr [Mətn]: (1960-1980-ci illər) /Xalid Əlimirzəyev.- Bakı: Elm və Təhsil, 2011.- 672 s.

Kitabda M.F.Axundzadəyə həsr olunmuş “Ağsaçlı Qafqaz” poeması haqqında oxucu qeydləri” adlı məqalə də yer alıb [S.29-38].

401. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2011.- C.35.- 520 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri də öz əksini tapmışdır [S.205,289,340].

402. Əliyev, H. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr [Mətn]: çoxcildli /Heydər Əliyev.- Bakı: Azərnəşr, 2011.- C.36.- 512 s.

Kitabda ümummilli lider Heydər Əliyevin Bakıda dahi rus şairi Puşkinin abidəsinin açılış mərasimindəki nitqində böyük mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında fikirləri və ədibin Puşkinin ölümünə həsr etdiyi əsərindən söylədiyi parça da öz əksini tapmışdır [S.43,257,260,261].

403. Nəzirli, Ş. Qoridən gələn qatar [Mətn] /Şəmistan Nəzirli.- Bakı: Şərq-Qərb, 2011.- 492 s.

Müəllif kitabda Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında da söhbət açır [S.31, 32, 53-56 ,60-90, 106, 118, 162, 174, 176, 290, 312, 313, 319, 323, 334, 363].

404. Paşayev, Q. Dilimiz-varlığımız [Mətn] /Q.Paşayev.- Bakı: Ozan, 2011.- 208 s.

Kitabın “Qürur duyduğum tarixi şəxsiyyətlər” adlanan II fəslində “M.F.Axundovun həyatında dillərin rolu” başlıqlı məqalədə ədibin digər dillərə münasibətindən danışılır [S.95-103].

2012

405. Kamranqızı, Z. Mirzə Fətəli Axundzadə xalq ədəbiyyatından realizmə qədər [Mətn] /Leyla Kamranqızı.- Bakı: Elm, 2012.- 504 s.

406. M.F.Axundzadə irsinin kitabxanalarda təbliği [Mətn]: metodik tövsiyə /tərt. ed. N.Alişova; ixtisas red. və bur. məs. K.Tahirov; red. G.Səfərəliyeva; Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2012.- 73 s.

407. Məmmədova, L. (Kamran qızı). Mirzə Fətəli Axundzadə: Xalq ədəbiyyatından realizmə qədər [Mətn] /Leyla Məmmədova (Kamran qızı); red. R.Qeybullayeva; Bakı Slavyan Universiteti.- Bakı: Elm, 2012.- 504 s.

Kitabın içindəkilər: M.F.Axundzadənin yaradıcılığı ədəbi-ictimai mühit kontekstində - M.F.Axundzadənin həyat və yaradıcılığı müasirlik baxımından; Dramaturgiya - M.F.Axundzadə yaradıcılığının mühüm mərhələsi kimi; M.F.Axundzadə realizminin xarakterik xüsusiyyətləri; Xalq yaradıcılığı müasirlik prizmasından; Ədəbi-ictimai mühitdə M.F.Axundzadə irsinə münasibət.

408. Şamioğlu, Ş. Mirzə Fətəli Axundzadənin gürcü müasirləri [Mətn]: monoqrafiya /Şahbaz Şamioğlu.- Bakı: Mütərcim, 2012.- 114 s.

Monoqrafiyada M.F.Axundzadənin gürcü müasirləri ilə əlaqələri tədqiq olunmuş və XIX əsr gürcü ədəbi-nəzəri fikrinin tanınmış nümayəndələrinin böyük ədibin yaradıcılığı ilə bağlı araşdırmaları təhlil edilmişdir.

409. Sultanlı, V. Azərbaycan ədəbi tənqidi [Mətn] /V.Sultanlı.- Bakı: Elm, 2012.- 224 s.

Kitabda Azərbaycan ədəbiyyatında professional ədəbi tənqidin yaradıcısı adlandırılan M.F.Axundzadəyə həsr olunmuş məqalə də öz əksini tapıb [S.69-71].

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ HAQQINDA KİTABLARDA VƏ DÖVRİ MƏTBUATDA ÇAP EDİLMİŞ MƏQALƏLƏR

1957

410. Axundov, B. Mirzə Fətəli Axundov və Həsənbəy Zərdabinin ictimai-iqtisadi görüşlərinə dair [Mətn] /B.Axundov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri.- 1957.- №3.- S.129-141.

411. Cəfərov, Ş. Mirzə Fətəli Axundovun haqqında qiymətli kitab [Mətn] /Şəmsəddin Cəfərov //Sovet Ermənistanı. - 1957. - 23 noyabr.

412. Dəmirçizadə, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun arxivində Dədə Qorqudun izi [Mətn] /Əzəl Dəmirçizadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1957.- 21 aprel.

413. Göyüşov, Z. Azərbaycan maarifpərvərlərinin etik görüşlərində humanizm ideyaları [Mətn] /Z.Göyüşov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri.- 1957.- №8.- S.143-153.

414. Göyüşov, Z. XIX əsrin ikinci yarısında yaşamış Azərbaycan maarifçilərinin etik görüşlərində müsbət əxlaqi keyfiyyət və sifətlər [Mətn] /Z.Göyüşov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri.- 1957.- №12.- S.189-202.

415. Haqverdiyev, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun həyat və fəaliyyəti [Mətn] //Ə.Haqverdiyev. Seçilmiş əsərləri: 2 cildə.- Bakı, 1957.- C.2.- S.359-369.

416. Haqverdiyev, Ə. Mirzə Fətəlinin faciəsi [Mətn] //Ə.Haqverdiyev. Seçilmiş əsərləri: 2 cildə.- Bakı, 1957.- C.2.- S.373-357.

417. Xalqımızın mədəniyyət xəzinəsi [Mətn]: [M.F.Axundovun əsərlərinin çap olunması tarixi haqqında] //Kommunist.- 1957.- 12 iyul.

418. İbrahimov, M. Böyük demokrat [Mətn] /Mirzə İbrahimov //Molla Nəsrəddin /red. M.Cəlil.- Bakı, 1957.- S.20-31; 25-36.

419. Məlikova, M. Mirzə Fətəli Axundov feodalizm cəmiyyətinin məhv edilmə yolları haqqında [Mətn] /Məsmə Məlikova //S.M.Kirov ad. Azərbaycan Dövlət Universiteti. Elmi Əsərləri.- Bakı, 1957.- №1.- S.153.

420. Məlikova, M. Mirzə Fətəli Axundovun dövlət- hüquq görüşləri [Mətn] /Məsmə Məlikova //Aspirantların elmi əsərləri (S.M.Kirov ad. ADU).- 1957.- bur.II.- S.218-220.

421. Məmmədov, Ə. Mirzə Fətəli Axundov arxivinin təsviri [Mətn]: [A.İbrahimovun eyniadlı kitabı haqqında] /Əzizağa Məmmədov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri.- 1957. - №5.- S.169-173.

422. Məmmədov, N. Mirzə Fətəli Axundovun “Xırs quldurbasan” komediyasının iki variantı haqqında [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərb.SSR EA-nın Məruzələri.- 1957.- C.XIII.- №5.- S.575-578.

423. Mirəhmədov, Ə. Şərqi böyük oğlu [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 145 illiyi münasibətilə] /Əziz Mirəhmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1957.- 13 iyul.

424. Səidzadə, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun tarixə dair əsərləri [Mətn] /Əliəjdər Səidzadə //Azərb.SSR EA-nın Məruzələri.- 1957. - №6. - S.708.

1958

425. Ağayev, Ə. Böyük ədib və mütəfəkkir [Mətn] /Əkbər Ağayev //Azərbaycan müəllmi.- 1958.- 9 mart.

426. Babayev, A. Orta məktəbdə Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığının tədrisi haqqında [Mətn] /A.Babayev //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- Bakı, 1958. Bur.III.- S.75-97.

427. Cəbbarlı, C. Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] //Cəfər Cəbbarlı. Əsərləri: 3 cildə.- Bakı, 1958.- C.2.- S.259-265.

428. Əfəndiyev, S. Mirzə Fətəli Axundov orta məktəbdə [Mətn] /Sədi Əfəndiyev //Azərbaycan müəllimi.- 1958.- 9 mart.

429. Əhmədov, C. Ölməz sənətkar [Mətn] /Camal Əhmədov //Azərbaycan pioneri.- 1958.- 11 mart.

430. Əliyev, X. Mirzə Fətəli Axundov – jurnalist [Mətn] /Xeyrulla Əliyev //Kirovabad kommunisti.- 1958.- 11 mart.

431. Hüseyn, M. M.F.Axundovun dramaturgiyası haqqında bəzi qeydlər [Mətn] //H.Mehdi. Ədəbiyyat və sənət məsələləri.- Bakı, 1958.- S.408-424.

432. Hüseynzadə, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun tarixə dair mülahizələri [Mətn] /Əli Hüseynzadə //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri.- 1958.- №1.- S.41-51.

433. Xetaquri, S. Xalqlar dostluğunun yeni parlaq təzahürü [Mətn]: [Tbilisidə M.F.Axundovun abidəsinin açılışı münasibəti ilə] /S.Xetaquri //Şərqi şəfəqi.- 1958.- 11 iyul.

434. Kərimova, T. Sona xanımın obrazı [Mətn] /Tamara Kərimova //Nuxa fəhləsi.- 1958.- 26 dekabr.

435. Qədirzadə, S. Dostluq və məhəbbət timsalı [Mətn]: Tiflisidə M.F.Axundovun heykəlinin açılışı münasibətilə /S.Qədirzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1958.- 19 iyul.

436. Məmməd, A. Mirzə Fətəli Axundov və sovet komediyaları [Mətn] /Məmməd Arif //Ədəbi-tənqidi məqalələr.- Bakı, 1958.- S.125-129.

437. Məmmədov, N. Böyük yazıçı və filosof [Mətn]: [ədibin vəfatının 80 illiyi münasibətilə] /N.Məmmədov //Kommunist.- 1958.- 9 mart.

438. Məmmədov, N. M.F.Axundovun komediyaları Peterburq mətbuatında [Mətn] /N.Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1958.- 9 mart.

439. Məmmədov, N. M.F.Axundovun komediyalarında realizmin əsas xüsusiyyətləri [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1958.- №3.- S.170-177.

440. Mirzə Fətəli Axundova həsr edilmiş elmi sessiya [Mətn]: [vəfatının 80 illiyi münasibətilə] //Kommunist.- 1958.- 12 mart.

441. Muradov, M. Tbilisidə M.F.Axundova abidə qoyulmuşdur [Mətn] /M.Muradov //Kommunist.- 1958.- 12 iyul.

442. Rəhimov, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun anadan olduğu evi qoruyub saxlamalı [Mətn] /Əli Rəhimov //Kommunist.-

1958.- 30 mart.

443. Rəsulov, H. Azərbaycan dramaturgiyasının banisi [Mətn] /H.Rəsulov //Nuxa fəhləsi.- 1958.- 9 mart.

444. Sultanov, M. Yazıcının arxivi [Mətn]: [M.F.Axundovun Respublika Əlyazmalar Fondunda mühafizə edilən arxivi haqqında] /Məmmədağa Sultanov //Bakı.- 1958.- 8 mart.

445. Sumbatzadə, Ə. M.F.Axundovun ölümünün 80 illiyinə həsr edilmiş elmi sessiyanın açılışında giriş sözü [Mətn] /A.Sumbatzadə //Kommunist.- 1958.- 12 mart.

446. Talıbzadə, K. F.Köçərli böyük ədib haqqında [Mətn]: [M.F.Axundovun vəfatının 80 illiyi münasibətilə] /Kamal Talıbzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1958.- 8 mart.

1959

447. Bağirov, Ə. Mirzə Fətəli Axundov haqqında monoqrafiya [Mətn]: [M.Rəfilinin əsəri haqqında] /Əlifəğa Bağirov, Nadir Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1959.- 4 yanvar.

448. Kəndli, Q. Azərbaycan dramaturqlarının əsərləri İran Azərbaycanı səhnəsində [Mətn]: [1941-1946-cı illərdə İran Azərbaycanı səhnəsində M.F.Axundovun əsərlərinin tamaşaya qoyulması haqqında] /Qafar Kəndli //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1959.- №3.- S.81-92.

449. Məmmədov, N. M.F.Axundovun əsərlərinin birinci cildi [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1959.- №12.- S. 214.

1960

450. Cəfərov, M.C. Mirzə Fətəli Axundovun tənqidi-estetik görüşləri [Mətn] /Məmməd Cəfər Cəfərov //Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 3 cildə /AMEA Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı, 1960.- C.II.- S.274-290.

451. Əhmədov, Ə. M.F.Axundovun ateizminin fəlsəfi əsası [Mətn] /Ə.Əhmədov //Azərbaycan.- 1960.- №2.- S.153-164.

452. M.F.Axundov və A.Sereteli [Mətn] //Bakı.- 1960.- 16 fevral.

453. M.F.Axundovun əsərləri fransız dilində [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1960.- 9 yanvar.

454. Mirzə Fətəli Axundovun 100 illik yubileyi haqqında maraqlı sənəd [Mətn] //Bakı.- 1960.- 3 yanvar.

455. Məmmədov, N. M.F.Axundovun dramaturgiyası haqqında alman dilində kitab [Mətn]: [H.V.Brandsın Visbadendə alman dilində nəşr edilən "M.F.Axundovun komediyalarında Azərbaycan xalqının həyatı və yenilik təmayülü" kitabı haqqında] /N.Məmmədov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1960.- №4.- S.123-133.

456. Musayev, Ə. Rus və Qərbi Avropa mənbələri Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] /Ə.Musayev //Lenin bayrağı.- 1960.- 23 avqust.

457. Parisdən məktub [Mətn]: [M.F.Axundovun əsərləri fransız dilində] //Bakı.- 1960.- 8 yanvar.

1961

458. Cəfərov, Ş. Mübariz ateist [Mətn] /Şəmsəddin Cəfərov //Elm və həyat. - 1961.- №23.- S.19-20.

459. Həyat zadə, M. M.F.Axundov və Şərq despotizmi [Mətn] /M.Həyat zadə //Azərbaycan müəllimi.- 1961.- 5 oktyabr.

460. İbrahimov, M. Qabaqcıl fikirlərin carçısı [Mətn] //M.İbrahimov. Xəlqilik və realizm cəbhəsindən.- Bakı, 1961.- S.324-330.

461. Qurbanov, Ş. M.F.Axundov komediyalarının ilk təməlləri [Mətn] /Ş.Qurbanov //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1961.- №5.

462. Məmmədquluzadə, C. Mirzə Fətəli Axundov dinlər haqqında [Mətn] //Məmmədquluzadə C. Felyetonlar. Məqalələr. Xatirələr. Məktublar.- Bakı, 1961.- S.854-861.

463. Məmmədquluzadə, C. Mirzə Fətəli Axundov və qadın məsələsi [Mətn] //Cəlil Məmmədquluzadə. Felyetonlar, məqalələr, xatirələr, məktublar.- Bakı, 1961.- S.847-852.

464. Məmmədov, N. M.F.Axundovun əsərləri İran, ingilis, fransız mətbuatında [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1961.- №10.- S.50-60.

465. Orucəli, H. Böyük realist [Mətn] /H.Orucəli //Ədəbi qeydlər.- 1961.- S.49-59.

1962

M.F.Axundov - 150

466. Aşaşeli, A. Eşq olsun! [Mətn]: [şeir] /M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /Aleksandr Aşaşeli; tərc. ed. Ə.Həsərət //Ədəbiyyat.- 1962.- 27 oktyabr.- S.4.

467. Aşaşeli, A. Mirzə Fətəli Axundovun xatirəsinə [Mətn]: [şeir] /Aleksandr Aşaşeli; tərc. ed. Ə.Saraçlı //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 16 oktyabr.

468. Abdullayev, B. M.F.Axundovun komediyalarının sinonimikası [Mətn] /B.Abdullayev //Azərbaycan SSR EA Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1962.- №10.- S.47-54.

469. Abdullayev, C. M.F.Axundov tənqid haqqında [Mətn] /C.Abdullayev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 24 oktyabr.

470. Acalov, A. (Abdulla Abbas). Lermontovun yaxın dostu [Mətn]: [M.Y.Lermontovla Mirzə Fətəli Axundovun dostluğu haqqında] /Abbas Acalov //Avtomobil nəqliyyatçısı. - 1962. - 20 iyul; 12 oktyabr.

471. Adil, B. Səbuhinin məzarı [Mətn]: [şeir] /B.Adil //Bakı.- 1962.- 25 oktyabr.

472. Adil, B. Tamaşa doğrudan da yenidir [Mətn]: “Xəsis” pyesinin tamaşası haqqında /B.Adil //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 3 noyabr.- S.3.

473. Adilov, M. Mirzə Fətəli Axundovun dili və dram sənətkarlığı haqqında bəzi qeydlər [Mətn] /Musa Adilov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1962.- №10.- S.57-64.

474. Adilov, M. Mirzə Fətəli Axundovun dram sənətkarlığı [Mətn] /Musa Adilov //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 12 oktyabr.

475. Ağamalıoğlu, S. Mirzə Fətəli Axundov və yeni əlifba [Mətn] /Səmədağa Ağamalıoğlu //Mirzə Fətəli Axundov:

məqalələr məcmuəsi /tərt. Nadir Məmmədov; red. Kamran Məmmədov.- Bakı: Azərbaycan EA nəşr-tı, 1962.- S.108-113.

476. Ağamirov, A. “Xəsis” [Mətn]: Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrında yeni tamaşa haqqında /Alp Ağamirov //Kommunist.- 1962.- 31 oktyabr.- S.4.

477. Ağayev, Ə. Dahi mütəfəkkir (Mirzə Fətəli Axundov haqqında) [Mətn] /Əkbər Ağayev //Azərbaycan pioneri. - 1962. - 26 oktyabr.

478. Ağayev, Ə. M.F.Axundov və dünya ədəbiyyatı [Mətn] /Ə.Ağayev //Kommunist.- 1962.- 20 sentyabr.

479. Ağayev, Ə. M.F.Axundov və dünya ədəbiyyatı [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Əkbər Ağayev //Kommunist.- 1962.- 20 sentyabr.- S.3.

480. Axundov, B. Böyük humanist və azadlıq mübarizi [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə /B.Axundov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 1 noyabr.

481. Axundov, Ə. M.F.Axundov və şifahi xalq yaradıcılığı [Mətn] /Əhliman Axundov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 14 sentyabr.- S.3.

482. Axundov, İ. Tükənməz ilham mənbəyi [Mətn] /İsmayıl Axundov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

483. Axundov, M. Böyük mütəfəkkir [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə /M.Axundov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 21 oktyabr.

484. Axundov, M. M.F.Axundovun əsərlərində təbiətşünaslıq məsələləri [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /M.Axundov //Kommunist.- 1962.- 14 oktyabr.- S. 3.

485. Axundov, N. M.F.Axundov haqqında xaricdə son mənbələr [Mətn] /N.Axundov //Bakı.- 1962.- 30 iyul.

486. Aliyə xanım (Mirzə Fətəli Axundovun nəvəsi) [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun həyatından //Mirzə Fətəli Axundov: məqalələr məcmuəsi /tərt. Nadir Məmmədov; red. Kamran Məmmədov.- Bakı, 1962.- S.317-319.

487. Alman aliminin əsəri [Mətn]: [H.V.Brandsın Visbarendə alman dilində nəşr edilən “M.F.Axundovun komediyalarında Azərbaycan xalqının həyatı və yenilik təmayülü” kitabı haqqında] //Bakı.- 1962.- 25 oktyabr.

488. Arif, M. Böyük humanist [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov haqqında] /Məmməd Arif //Abşeron.- 1962.- 27 oktyabr.

489. Arif, M. Böyük humanist və maarifçi [Mətn] [Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Məmməd Arif //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri.- 1962.- №10.- S.3-11.

490. Azadlıq və qardaşlıq nəğməkarı [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə İttifaqlar Evinin sütunlu salonunda təntənəli yığıncaq //Ədəbiyyat.- 1962.- 1,3 noyabr.- S.3.

491. Azərbaycan xalqının böyük oğlu [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında elmi sessiya //Kommunist.- 1962.- 7 iyul.- S.3.

492. Azərbaycan xalqının böyük oğlu M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 22 iyul.- S.3.

493. Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının institutlarında elmi sessiyaların keçirilməsi haqqında [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında //Kommunist.- 1962.- 28 sentyabr.- S.4.

494. Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının yubiley sessiyası [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi qarşısında //Kommunist.- 1962.- 25 oktyabr.- S.3.

495. Bağirov, Ə. M.F.Axundov pyeslərinin tamaşası tarixindən [Mətn] /Əlifəğa Bağirov //Azərbaycan.- 1962.- №8.- S.11-20.

496. Bağirov, M. Mirzə Fətəli Axundovun dramaturgiyası [Mətn] /Məmmədəğa Bağirov //Azərbaycan məktəbi.- 1962.- №9.- S.6-16.

497. Bağirov, M. Ölməz sənətkar [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə /Məmmədəğa Bağirov //Pioner.- 1962.- №10.- S.1.

498. Bakı Karamel Fabriki Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi münasibəti ilə üzərində ədibin şəkli olan 300 000-ə qədər şokolad-konfet qutusu istehsal etmişdir [Mətn] //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 27 oktyabr.

499. Bayramov, M. M.F.Axundov haqqında [Mətn] /M.Bayramov, M.Şirvanzadə //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 24 oktyabr.

500. Birləşmiş elmi sessiya [Mətn]: Şərqsünaslıq və Əlyazmalar İnstitutunda //Kommunist.- 1962.- 18 oktyabr.- S.3.

501. Bizim müasirimiz [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundovun 150 illik yubileyi münasibətilə] //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 27 oktyabr.

502. Böyük sənətkarın yubiley şənlikləri [Mətn]: Gürcüstan torpağında. M.F.Axundov – 150 //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 3 noyabr.- S.3.

503. Cabbarlı, C. M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Cəfər Cabbarlı //Mirzə Fətəli Axundov: məqalələr məcmuəsi /tərt. Nadir Məmmədov; red. Kamran Məmmədov.- Bakı, 1962.- S.102-107.

504. Cəfər, M. Böyük humanist [Mətn] /Məmməd Cəfər //Bakı.- 1962.- 16-19 iyul.

505. Cəfər, M. Qoca dahi bizimlədir [Mətn]: M.F.Axundov – 150 /Məmməd Cəfər //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.1.

506. Cəfər, M. M.F.Axundov görüşlərində müasirlik [Mətn] /Məmməd Cəfər //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- Bakı, 1962.- burax. IV.- S.12-22.

507. Cəfər, M. M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında [Mətn] /Məmməd Cəfər //Mingəçevir işçisi.- 1962.- 2-4-21-28 avqust.

508. Cəfər, M. Mütəfəkkirin şəxsiyyəti [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi qarşısında /Məmməd Cəfər //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S. 34-45.

509. Cəfərli, Ə. Axundov və Abovyan [Mətn] /Ə.Cəfərli //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 30 may.

510. Cəfərov, C. Bəşəriyyətin dostu [Mətn] /C.Cəfərov //Elm və həyat.- 1962.- №10.- S.1-3.

511. Cəfərov, C. Bəşəriyyətin dostu [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi /Cəfər Cəfərov //Elm və həyat.- 1962.- №10.- S.1-2.

512. Cəfərov, C. M.F.Axundov və dünya mədəniyyəti [Mətn] /C.Cəfərov //Azərbaycan kommunisti.- 1962.- №10.- S. 32-38.

513. Cəfərov, Ş. Azərbaycan xalqının böyük vətənpərvəri [Mətn] /Şəmsəddin Cəfərov //Şəfəq.- 1962.- 30 avqust.

514. Cəfərov, Ş. Vətənpərvər mütəfəkkir [Mətn] /Şəmsəddin Cəfərov //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 26 noyabr.

515. Dağıstanlı, İ. İlham mənbəyi [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /İ.Dağıstanlı //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.

516. Dağıstanlı, İ. Məhəbbətim hüdudsuzdur [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə - xatirələri /İsmayıl Dağıstanlı //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

517. Dəmirçizadə, Ə. Canlı dil uğrunda [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Əzəl Dəmirçizadə //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 25 oktyabr.

518. Dilbazi, M. Səbuhi [Mətn]: [şeir] /Mirvarid Dilbazi //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.133.

519. Evald, S. Sən ölməzsən! [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə [şeir] /Sokol Evald; (Latviya SSR) //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2.

520. Ədib haqqında fikirlər [Mətn]: N.Çernişevski, A.Fadəyev, L.Araqon, A.Sereteli //Bakı.- 1962.- 26 oktyabr.

521. Əfəndiyev, Ə. Ədibin ikinci vətəni: M.F.Axundov və Tiflis ədəbi mühiti [Mətn] /Ə.Əfəndiyev, M.Nəcəfov //Bakı.- 1962.- 24 oktyabr.

522. Əfəndiyev, H. M.F.Axundov Azərbaycan realist satirik nəsrinin banisidir [Mətn] /H.Əfəndiyev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.23-34.

523. Əfəndiyev, H. M.F.Axundovun əsərlərində müsbət qadın surətləri [Mətn] /Hidayət Əfəndiyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 15 sentyabr.- S.3.

524. Əfəndiyev, H. Realizmin misilsiz ustadı [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Hidayət Əfəndiyev //Sovet kəndi.- 1962.- 27 oktyabr.

525. Əfəndiyev, P. Mirzə Fətəli Axundov və H.B.Zərdabi [Mətn] /Paşa Əfəndiyev //Azərbaycan.- 1962.- №10. - S.90-94.

526. Əfəndiyev, P. Zəngin yaradıcılıq çeşməsi [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Paşa Əfəndiyev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 26 oktyabr.

527. Əfəndiyev, S. M.F.Axundovun yaradıcılığında xalqlar dostluğu ideyaları [Mətn] /S.Əfəndiyev //Lenin bayrağı.- 1962.- 20, 22, 24,26 iyul.

528. Əfəndiyev, S. Yubilyarın vətəninə [Mətn]: M.F.Axundov – 150. Şəki-Nuxa /S.Əfəndiyev //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.4.

529. Əhmədli, N. M.F.Axundovun əsərləri xarici dillərdə [Mətn] /N.Əhmədli //Sovet Gürcüstanı.- 1962.- 22 sentyabr.

530. Əhmədov, C. Mirzə Fətəli Axundov əsərlərinin bədii xüsusiyyətlərinin tədrisi təcrübəsindən [Mətn] /Camal Əhmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 20 sentyabr.

531. Əhmədov, Ə. Axundov və təbiətşünaslıq [Mətn] /Ə.Əhmədov //Elm və həyat.- 1962.- №10.- S.5.

532. Əhmədov, Ə. Mübariz materialist [Mətn] /Ənvər Əhmədov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.61-66.

533. Əhmədov, N. Dünya xalqlarının dilində [Mətn]: M.F.Axundovun əsərlərinin dünya dillərinə tərcüməsi haqqında /Nəbi Əhmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 3 oktyabr.

534. Əkbərov, B. Həyata keçmiş arzular [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibəti ilə] /B.Əhmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 24 oktyabr.

535. Ələsgərov, S. Yubilyara hədiyyəm [Mətn]: “Şərq poeması” mövzusunda bəstələdiyi fortepiano və oxumaq üçün

“Romans ballada” haqqında /Süleyman Ələsgərov //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

536. Əlibəyzadə, E. M.F.Axundov və ədəbi dilimizin bəzi nəzəri məsələləri [Mətn] /Elməddin Əlibəyzadə //Azərbaycan.- 1962.- № 9.- S. 28-34.

537. Əlibəyzadə, E. Mirzə Fətəli Axundovun dram əsərlərinin dili haqqında [Mətn] /Elməddin Əlibəyzadə //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- Bakı, 1962.- bur.IV.- S.23-40.

538. Əlimirzəyev, X. C.Məmmədquluzadə Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev //Lenin tərbiyəsi uğrunda.- 1962.- 12 aprel.

539. Əlimirzəyev, X. Dramaturgiyada M.F.Axundovun böyük davamçısı [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi qarşısında /X.Əlimirzəyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 22 sentyabr.- S.3.

540. Əlimirzəyev, X. Mirzə Fətəli Axundov və C.Məmmədquluzadə ədəbi görüşlərində ideya birliyi [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev //S.M.Kirov adına ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1962.- №4.- S.75-87.

541. Əlimirzəyev, X. Mirzə Fətəli Axundov və C.Məmmədquluzadənin ədəbi dil uğrunda mübarizəsi [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev //Lenin tərbiyəsi uğrunda.- 1962.- 21 iyul.

542. Əlimirzəyev, X. Ədəbi tənqidimizdə M.F.Axundovun görkəmli davamçısı [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Xalid Əlimirzəyev //Azərbaycan.- 1962.- №9.- S.35.

543. Əlimirzəyev, X. Mirzə Fətəli Axundov ədəbi-tənqid haqqında [Mətn] /X.Əlimirzəyev, S.Abdullayev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 24 oktyabr.

544. Əlioğlu, M. M.F.Axundov və Şərq [Mətn] /M.Əlioğlu //Bakı.- 1962.- 14,15 sentyabr.

545. Əliyev, S. M.F.Axundov və mətbuat [Mətn] /S.Əliyev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №5-6.- S.139-149.

546. Əliyeva, A. Respublikamızın ali məktəblərində [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /A.Əliyeva, Ə.İsayeva //Kommunist.- 1962.- 3 sentyabr.- S.3.

547. Əliyeva, D. M.F.Axundov və gürcü ədəbiyyatı [Mətn] /D.Əliyeva //Azərbaycan qadını.- 1962.- №9.- S.9-10.

548. Əliyeva, Ə. Mirzə Fətəli Axundov və teatr [Mətn] /Ədilə Əliyeva //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 26 avqust.

549. Əliyeva, Z. Böyük yazıçının əsərləri erməni dilində [Mətn] /Z.Əliyeva //Kommunist.- 1962.- 26 avqust.

550. Əliyeva, Z. M.F.Axundovun komediyaları erməni dilində [Mətn] /Z.Əliyeva //Azərbaycan qadını.- 1962.- №7.

551. Əmirbəyov, O. Fransız şərqşünasları M.F.Axundov haqqında [Mətn] /O.Əmirbəyov //V.İ.Lenin ad. Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun Elmi Əsərləri.- 1962.- burax. XVIII.- S.267-272.

552. Gədəbəyli, D. Səbuhi [Mətn]: [şeir] /D.Gədəbəyli //Sovet kəndi.- 1962.- 27 oktyabr.

553. Gürcüstan torpağında [Mətn]: M.F.Axundovun yubileyi Gürcüstanda //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 3 noyabr.

554. Hacıyev, D. Mirzə Fətəli Axundovun əsərlərində xalq nümayəndələri [Mətn] /Davud Hacıyev //Kirovabad kommunisti.- 1962.- 11 sentyabr.

555. Hacıyev, Ə. Sənətkarı yad edərkən [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov haqqında] /Əşrəf Hacıyev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 22 iyun.

556. Hacıyev, T. Mirzə Fətəli Axundov yaradıcılığında xalqilik və xarakter yaratma üsulu [Mətn] /T.Hacıyev //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.124-134.

557. Hacıyev, T. Onun xələfləri [Mətn]: [M.F.Axundov məktəbinin davamçıları] /T.Hacıyev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 26 oktyabr.

558. Haşimova, P. (S) Ədibinin adını daşıyan kitabxana [Mətn]: M.F.Axundov – 150 /P.(S) Haşimova //Kommunist.- 1962.- S.4.

559. Heykəltəraşın hədiyyəsi [Mətn]: [Əməkdar incəsənət xadimi Tokay Məmmədovun hazırladığı büstün M.F.Axundovun Nuxa şəhərindəki ev-muzeyinin qarşısında qoyulacağı haqqında] //Kommunist.- 1962.- 6 oktyabr.- S.4.

560. Həbibov, N. M.F.Axundov və təsviri incəsənət [Mətn] /Nurəddin Həbibov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1962.- №10.- S.87-93.

561. Həsənova, R. M.F.Axundov və rus mədəniyyəti [Mətn] /R.Həsənova //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.11-12.

562. Hikmət, N. M.F.Axundov haqqında [Mətn] /N.Hikmət //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

563. Hüseyn, M. Bizim müasirimiz [Mətn] /M.Hüseyn //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.1-4.

564. Hüseynov, S. Böyük dostluq [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Sadıq Hüseynov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 25 avqust.- S.3.

565. Hüseynov, S. M.F.Axundov və S.Ə.Şirvani [Mətn] /Sadıq Hüseynov //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1962.- bur.IV.- S.12.

566. Hüseynzadə, H. O yenə qayıtdı [Mətn]: [şəir] /H.Hüseynzadə //Bakı.- 1962.- 6 avqust.

567.Hüseynzadə, H. Onlar görüşdülər [Mətn]: [şəir] /H.hüseynzadə //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.29-33.

568.Hüseynzadə H. Səbuhi [Mətn]: [poemadan parça] /H.Hüseynzadə //Kommunist.- 1962.- 20 oktyabr.

569. Hüseynzadə, L. Möhkəm dostluq timsalı [Mətn]: M.F.Axundov və Ermənistan /L.Hüseynzadə //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 6 oktyabr.

570. Xalq üçün döyünən ürək [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov-150] //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.3-15.

571. Xalqın unudulmaz oğlu [Mətn] //Kommunizm yolu.- 1962. - 12 iyul.

572. Xanyan, S. M.F.Axundov erməni mətbuatında [Mətn] /S.Xanyan //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 27 oktyabr.

573. Xəndan, C. Mirzə Fətəlinin faciəsi [Mətn] /Cəfər Xəndan //Mirzə Fətəli Axundov: məqalələr məcmuəsi.- Bakı, 1962.- S.93-95.

574. Xəzri, N. Səhər oğlu [Mətn]: [şeir] //Bakı.- 1962.- 26 oktyabr.

575. İbrahimov, M. Mirzə Fətəli Axundov və təbabət [Mətn] /Mirzə İbrahimov //Elm və həyat.- 1962.- №9.- S.10.

576. İbrahimov, M. Xalq üçün döyünən ürək [Mətn] /Mirzə İbrahimov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.3-15.

577. İbrahimov, M. Gül, çiçəklə [Mətn]: [M.F.Axundovun vətəninə] /Mirzə İbrahimov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 3 noyabr.

578. İbrahimov, M. Günəş kimi işıqlı [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Mirzə İbrahimov //Pioner.- 1962.- №7.- S.6-7.

579. İbrahimov, M. Mirzə Fətəli Axundov din və fanatizm əleyhinə mübarizədə [Mətn] /Mirzə İbrahimov //İrəli.- 1962.- 12 iyul.

580. İmanzadə, S. Qadın azadlığının carçısı [Mətn]: [M.F.Axundov – 150] /Səidə İmanzadə //Elm və həyat.- 1962.- №10.- S.3.

581. İmanzadə, S. M.F.Axundov və qadın məsələsi [Mətn] /Səidə İmanzadə //Azərbaycan qadını.- 1962.- №6.- S.15.

582. İsmayılov, Q. Gənc alimin hədiyyəsi [Mətn]: [Nadir Məmmədovun Mirzə Fətəli Axundov haqqında yeni tədqiqat əsərinə dair] /Qədir İsmayılov //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 20 oktyabr.

583. İsrailov, H. Yeni sənət [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi qarşısında /Hüseyn İsrailov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 23 iyun.- S.3.

584. Kandel, B. M.F.Axundov komediyalarının alman dilinə tərcümələri haqqında [Mətn] /B.Kandel //M.F.Axundov. Məqalələr məcmuəsi.- Bakı, 1962.

585. Kerbabayev, B. Ədəbiyyat çınarı [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında] /B.Kerbabayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 29 sentyabr.

586. Kərim, Ə. Qarlı qış axşamında [Mətn]: [şeir] /Əli Kərim //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.109.

587. Kitablar, məcmuələr, plakatlar [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında //Kommunist.- 1962.- 5 sentyabr.- S.4.

588. Komissarov, D. M.F.Axundov və İran ədəbiyyatı [Mətn] /D.Komissarov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.46-49.

589. Koreyada Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi qeyd edilir [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 18 avqust.

590. Kurməmmədov, M. Qardaşlığın sağlığına [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /M.Kurməmmədov; (Türkmən dram teatri) //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2.

591. Qabil. Odlu günəş, nəğməkar çay [Mətn]: M.F.Axundov – 150 /Qabil //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.7.

592. Qarabağlı, Y. Mirzə Fətəli Axundov gənclərin tərbiyəsi haqqında [Mətn] /Yəhya Qarabağlı //Azərbaycan mədəniyyəti.- 1962.- 6 sentyabr.

593. Qarabağlı, Y. Mirzə Fətəli Axundov və məktəb [Mətn] /Yəhya Qarabağlı //Azərbaycan mədəniyyəti.- 1962.-27 oktyabr.

594. Qasimov, M. Azərbaycan xalqının görkəmli mütəfəkkiri [Mətn] /M.Qasimov //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.3-10.

595. Qasimov, M. M.F.Axundov Azərbaycanın Rusiyaya birləşdirilməsinin əhəmiyyəti haqqında [Mətn] /M.Qasimov //Sovet kəndi.- 1962.- 25 oktyabr.

596. Qasimov, M. M.F.Axundov elm və mədəniyyət haqqında [Mətn] /M.Qasimov //Kommunist.- 1962.- 21 oktyabr.- S.3.

597. Qasimzadə, F. İran alimləri M.F.Axundov haqqında [Mətn] /F.Qasimzadə, Ə.Rəhimov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

598. Qasımzadə, F. İran alimləri M.F.Axundov haqqında [Mətn] /F.Qasımzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

599. Qasımzadə, F. Milli zülmə və müstəmləkəçiliyə qarşı böyük mübariz [Mətn] /F.Qasımzadə //Kommunist.- 1962.- 12 oktyabr.

600. Qasımzadə, F. Mirzə Fətəli Axundov dramaturgiyasının sənətkarlıq xüsusiyyətləri [Mətn] /Feyzulla Qasımzadə //Azərbaycan.- 1962.- №9.- S.12-23.

601. Qasımzadə, F. Müstəmləkəçilik əleyhinə mübarizədə [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Feyzulla Qasımzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 11 avqust.- S.3.

602. Qasımzadə, Q. Gürcüstan torpağının baharı [Mətn]: [Tbilisidə yaşamış Azərbaycan yazıçılarından Mirzə Fətəli Axundov, C.Məmmədquluzadə və b. haqqında] /Qasım Qasımzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 31 mart.

603. Qonaqlarımız böyük mütəfəkkir haqqında [Mətn]: G.Markov, D.Blaqoy, N.Zaryan, N.Hikmət M.F.Axundov haqqında //Bakı.- 1962.- 27 oktyabr.

604. Quliyev, C. Böyük materialist və mübariz ateist [Mətn]: M.F.Axundov – 150 /Cahid Quliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.4.

605. Quliyev, C. Böyük mütəfəkkir [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibəti ilə] /Cahid Quliyev //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 21 oktyabr.

606. Quliyev, C. Mirzə Fətəli Axundovun fəlsəfi görüşləri [Mətn] /Cahid Quliyev //Lenin bayrağı.- 1962.- 12-13 iyul.

607. Quliyev, N. Mirzə Fətəli Axundovun yolu ilə [Mətn]: [ədibin Azərbaycan yazıçılarının yaradıcılığına təsiri haqqında] /N.Quliyev //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.111-119.

608. Quluzadə, M. Yaradıcılıq vüsəti [Mətn]: M.F.Axundov və rus mədəniyyəti /M.Quluzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

609. Qurbanov, Ş. Sevilin böyük bacıları [Mətn]:

[M.F.Axundovun əsərlərində qadın obrazları] /Şamil Qurbanov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 26 oktyabr.

610. Qurbanov, Ş. “Şərq poeması”nın tarixi [Mətn] /Ş.Qurbanov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №10.- S.13-23.

611. Qurbanov, Ş. M.F.Axundov komediyalarının ilk tamaşaları [Mətn] /Ş.Qurbanov //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.69-87.

612. Qurbanov, Ş. Mirzə Fətəli Axundov və Azərbaycan qadını [Mətn] /Şamil Qurbanov //Azərbaycan qadını.- 1962.- №10.- S.8.

613. Qurbanov, Ş. Müqəddimə [Mətn] /Ş.Qurbanov //M.F.Axundov. Puşkinin ölümünə Şərq poeması.- Bakı, 1962.- S.15-19.

614. Qurbanov, Ş. Tbilisi – M.F.Axundov küçəsi [Mətn] /Ş.Qurbanov //Bakı.- 1962.- 30 avqust.

615. “M.F.Axundov” kino-oçerki [Mətn]: 150 illik yubileylə əlaqədar //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 4 avqust.- S.1.

616. M.F.Axundovun abidəsi yanında təntənəli mitinq [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.1.

617. M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə təntənəli yubiley yığıncağı [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 28 oktyabr.- S.3.

618. M.F.Axundovun vətənidə şənliklər [Mətn]: M.F.Axundov – 150 //Kommunist.- 1962.- 30 oktyabr.- S.2.

619. M.F.Axundovun yeni portreti [Mətn]: Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində təşkil olunmuş sərgi haqqında //Kommunist.- 1962.- 5 sentyabr.- S.4.

620. Mahmud, T. Onun poeziyası [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında] /Tofiq Mahmud //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 21 oktyabr.

621. Mahmudov, R. M.F.Axundov və mətbuat [Mətn] /Rəşid Mahmudov //Kommunist.- 1962.- 16 oktyabr.

622. Markov, G. Bəşər oğlu [Mətn] /Georgi Markov; (SSRİ Yazıçılar İttifaqı) //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2.

623. Meribaşvili, K. O yenə bizimlədir [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /K.Meribaşvili (gürcü rəssam, professor) //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

624. Məhərrəmov, M. M.F.Axundov və psixologiya elmi [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Məmmədli Məhərrəmov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 6 oktyabr.

625. Məhərrəmov, M. Mirzə Fətəli Axundovun psixologiyaya dair fikirləri haqqında [Mətn] /Məmmədli Məhərrəmov //Azərbaycan məktəbi.- 1962.- №10.- S.25-32.

626. Məktublardan parçalar [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında – bölgə xəbərləri //Kommunist.- 1962.- 29 iyul.- S.4.

627. Məmmədyanlı, Ə. M.F.Axundov haqqında düşüncələr [Mətn] /Ə.Məmmədyanlı //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.18-28.

628. Məmmədli, Q. Böyük ateist [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Qulam Məmmədli //Bakı.- 1962.- 26 oktyabr.

629. Məmmədov, A. M.F.Axundov və Bestujev-Marlinski [Mətn] /A.Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 7 oktyabr.

630. Məmmədov, A. M.F.Axundov və rus realizmi [Mətn] /A.Məmmədov //Kommunist.- 1962.- 7 oktyabr.

631. Məmmədov, A. O, musiqini çox sevərmiş [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /Arif Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.6.

632. Məmmədov, B. M.F.Axundov və “Əkinçi” qəzeti [Mətn] /B.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 27 sentyabr.

633. Məmmədov, Ə. Azərbaycan maarifçiləri və yazıçıları Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] /Ə.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 27 oktyabr.

634. Məmmədov, Ə. M.F.Axundov və Tbilisi [Mətn] /Əflatun Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 16 sentyabr.

635. Məmmədov, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun arxivi [Mətn] /Ə.Məmmədov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.120-123.

636. Məmmədov, D. Mirzə Fətəli Axundov və Bestujev-Marlinski [Mətn] /D.Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 7 oktyabr.

637. Məmmədov, F. Günəş kimi sönməz [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /F.Məmmədov //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

638. Məmmədov, H. “Kəmalüddövlə məktubları”nda dini etiqad və mərasimlərin tənqidi [Mətn] /H.Məmmədov //Sovet kəndi.- 1962.- 23 oktyabr.

639. Məmmədov, K. M.F.Axundov və Qabriel Şundukyan [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Kamran Məmmədov //Kommunist.- 1962.- 28 sentyabr.- S.3.

640. Məmmədov, M. Onun gülüşü [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /M.Məmmədov //Kommunist.- 1962.- 24 oktyabr.- S.3.

641. Məmmədov, M. Teatr və dramaturgiyamızın banisi [Mətn] /Mehdi Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 6 may.

642. Məmmədov, N. Ədibin Şərq ədəbiyyatına təsiri [Mətn] /N.Məmmədov //Bakı.- 1962.- 27 oktyabr.

643. Məmmədov, N. M.F.Axundov irsinin inqilabdan əvvəl öyrənilməsi [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 28 iyul.- S. 3-4.

644. Məmmədov, N. M.F.Axundovun komediyaları rus və alman mətbuatında [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1962.- №7.- S.186-196.

645. Məmmədov, S. Obrazlar yubileyi təbrikə gəlir [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /S.Məmmədov //Bakı.- 1962.- 22 oktyabr.

646. Məmmədov, V. “Əkinçi” və M.F.Axundov [Mətn] /Vəli Məmmədov //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.63-67.

647. Məmmədov, Z. Realist sənətkar [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Z.Məmmədov //Bakı.- 1962.- 19 oktyabr.

648. Məmmədzadə, H. M.F.Axundov və XIX əsr İran mərifətiləri [Mətn] /H.Məmmədzadə //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №10.- S.25-35.

649. Mir Cəlal (Paşayev). Yeni ədəbiyyatın bayraqdarı [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /Mir Cəlal (Paşayev) //Bakı.- 1962.- 26 oktyabr.

650. Mirəhmədov, Ə. M.F.Axundov Gürcüstanda [Mətn] /Əziz Mirəhmədov //Sovet Gürcüstanı.- 1962.- 27 oktyabr.

651. Mirzə Fətəli Axundov müasirimizdir [Mətn]: Azərbaycan SSR Yazıçılar İttifaqı ilə Ümumittifaq yubiley komissiyasının birgə iclası //Kommunist.- 28 oktyabr.- 1962.- S.3.

652. Mirzə Fətəli Axundov və gürcü ədəbiyyatı [Mətn] //Azərbaycan qadını.- 1962.- №9.- S.9.

653. Mirzə Fətəli Axundov və Tbilisi [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 29 iyul.

654. Mirzə Fətəli Axundovun akademik nəşrinin ikinci cildi [Mətn]: [ədibin anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə yubiley komitəsinin məlumatı] //Elm və həyat.- 1962.- №1.- S.23; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 17 fevral.

655. Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 17 fevral.

656. Mirzə Fətəli Axundovun arxivi [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 18 fevral.

657. Mirzə Fətəli Axundovun əsərləri tacik dilində [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 20 oktyabr.

658. Mirzə Fətəli Axundovun fəlsəfi irsi [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 12 sentyabr.

659. Mirzə Fətəli Axundovun qəbri üstündə [Mətn] //Bakı.- 1962.- 12 may.

660. Murtuzayev, S. Mirzə Fətəli Axundov müasir Azərbaycan ədəbi dilinin banisidir [Mətn] /S.Murtuzayev //Azərbaycan.- 1962.- №8.- S.3-9.

661. Musayev, Q. Azərbaycanda Mirzə Fətəli Axundovun ədəbi-bədii irsinin tədqiqi tarixinə dair [Mətn] /Qılman Musayev //Mirzə Fətəli Axundov ad. Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun

Əsərləri.- 1962.- bur.XVIII.- №240.- S.22.

662. Musayev, Q. Orta və ali məktəblərimizdə Mirzə Fətəli Axundov irsinin təbliğinə dair [Mətn] /Qılman Musayev //Azərbaycan məktəbi.- 1962.- №10.- S.42.

663. Mustafayev, C. Böyük humanist [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi qarşısında /C.Mustafayev //Kommunist.- 1962.- 6 sentyabr.- S.3.

664. Mustafayev, C. M.F.Axundovun estetik görüşləri haqqında qiymətli əsər [Mətn]: Tənqid və bibliografiya /C.Mustafayev //Kommunist.- 1962.- 23 oktyabr.- S.3.

665. Mustafayev, X. M.F.Axundov və rus estetik fikri [Mətn] /X.Mustafayev //Lenin yolu.- 1962.- 15 avqust.

666. Mustafayev, X. M.F.Axundov və rus ədəbiyyatı [Mətn] /X.Mustafayev //Abşeron.- 1962.- 21 sentyabr.

667. Mustafayev, M. Mirzə Fətəli Axundov və Q.B.Zakir [Mətn] /M.Mustafayev //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.86-89.

668. Nəcəfov, M. Böyük dramaturqun heykəlləri [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 6 oktyabr.

669. Nəcəfova, M. M.F.Axundova həsr olunmuş sərgi [Mətn]: [M.F.Axundov adına Respublika kitabxanasında görkəmli mütəfəkkirin anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə açılmış sərgi haqqında] /M.Nəcəfova //Ədəbiyyat.- 1962.- 21 iyul.- S.3.

670. Nəcəfova, M. M.F.Axundovun əsərləri qardaş xalqların dillərində [Mətn] /M.Nəcəfova, T.Həsənova //Sovet kəndi.- 1962.- 27 oktyabr.

671. Nəsiboğlu, V. M.F.Axundov haqqında məqalələr məcmuəsi [Mətn] /V.Nəsiboğlu //Kommunist.- 1962.- 25 oktyabr.

672. Nəsirli, M. Axundovun əsərlərində müstəmləkə zülmünün ifşası [Mətn] /Müzəffər Nəsirli //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 2 avqust.

673. Nəsirli, M. Mirzə Fətəli Axundovun yeni əlifba uğrunda mübarizəsi [Mətn] /Müzəffər Nəsirli //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 22 oktyabr.

674. Nuhov, C. XIX əsr rus ədəbi tənqidi M.F.Axundov haqqında [Mətn] /C.Nuhov //Şəfəq.- 1962.- 17 oktyabr.

675. Nuriyeva, L. Böyük yazıcının adını daşıyan kitabxanada [Mətn]: [M.F.Axundovun 150 illik yubileyi qarşısında] /L.Nuriyeva //Kommunist.- 1962.- 4 avqust.

676. Nüşabə, A. “Kəmalüddövlə məktubları” fars dilində [Mətn] /A.Nüşabə //Bakı.- 1962.- 25 oktyabr.

677. Özbək xalqı M.F.Axundovun xatirəsini yad edir [Mətn] //Bakı.- 1962.- 25 oktyabr.

678. Pənahov, P. Arzu elədiyin dövrəyə gəldin [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyinə həsr edilmişdir [şəir] /Pənah Pənahov //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

679. Respublika yubiley komitəsində [Mətn]: [M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 11 avqust.

680. Rəhimov, Ə. İran alimi M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Əbülfəz Rəhimov //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 21 oktyabr.

681. Rəhimov, Ə. İran alimləri Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] /Əbülfəz Rəhimov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr; Sovet Gürcüstanı.- 1962.- 22 sentyabr.

682. Rəhimov, Ə. Mədərris Təbrizi M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Ə.Rəhimov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 29 sentyabr; Sovet Gürcüstanı.- 1962.- 22 sentyabr.

683. Rəhimov, S. Əbədi ömür [Mətn] /Süleyman Rəhimov //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2-3.

684. Rüstəm, S. Səbuhini düşünərkən [Mətn]: M.F.Axundovun yubileyi münasibətilə /Süleyman Rüstəm //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2.

685. Rüstəm, S. Yada düşənlər [Mətn]: M.F.Axundov – 150 /Süleyman Rüstəm //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.- S.5.

686. Rza, R. Bizim iftixarımız [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.3.

687. Rzayev, A. M.F.Axundovun hüquq görüşləri haqqında bəzi qeydlər [Mətn] /A.Rzayev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. İctimai elmlər seriyası.- Bakı, 1962.- №4.- S.35.

688. Sahib, F. Eldə dolaşır adın [Mətn]: [şeir] /F.Sahib //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 21 oktyabr.

689. Səfiyev, F. “Hacı Qara” komediyasının tənqid hədəfi [Mətn] /Fərəməz Səfiyev //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 17 oktyabr.

690. Səfiyev, F. Mirzə Fətəli Axundov və zəhmətkeş kəndlilər [Mətn] /Fərəməz Səfiyev //Sovet kəndi.- 1962.- 11 oktyabr.

691. Səmədov, Z. “Aldanmış kəvakib” əsərinin tədrisi təcrübəsindən [Mətn] /Zərbəli Səmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1962.- 12 avqust.

692. Sənətkara layiq [Mətn]: [Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Tarixi Muzeyində M.F.Axundova həsr olunmuş sərgi haqqında] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

693. Stepanyan, L. Böyük dostluğa dair sənədlər [Mətn]: M.F.Axundov və X.Abovyan /L.Stepanyan, H.Qazaryan //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 27 oktyabr.

694. Sultanov, F. Ədibi dünya tanıyır [Mətn]: M.F.Axundovun əsərlərinin SSRİ dillərində və xarici dillərdə nəşrinə dair /F.Sultanov //Xəzər kommunisti.- 1962.- 5 sentyabr; Bakı.- 1962.- 28 avqust.

695. Sultanov, M. Mirzə Fətəli Axundovun “Puşkinin ölümünə Şərq poeması” [Mətn] /Məmmədəğa Sultanov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.16-17.

696. Şahsuvaryan, A. Axundovun əsərləri erməni dilində [Mətn] /A.Şahsuvaryan //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 13 oktyabr.

697. Şahsuvaryan, A. Böyük mütəfəkkirin həyatından yeni səhifə [Mətn]: M.F.Axundov və Q.Sundukyan /A.Şahsuvaryan //Sovet Ermənistanı.- 1962.- 8 sentyabr.

698. Şərif, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun satira sənətkarlığı [Mətn] /Əziz Şərif //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.68-74.

699. Şirvan, Y. M.F.Axundovun Türkiyə mürtəcə qüvvələrinə qarşı mübarizəsinə dair [Mətn] /Yusif Şirvan //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.75-81.

700. Şükürov, S. Böyük mütəfəkkirin dərsliyi [Mətn]: X.Abovyanın “Naxaşavix” əsərində M.F.Axundovun yeni dərslik tərtib etmək təşəbbüsü haqqında verdiyi məlumat /Sadıq Şükürov //Bakı.- 1962.- 1 oktyabr.

701. Şükürov, S. M.F.Axundov erməni ədəbiyyatında [Mətn] /Sadıq Şükürov //Azərbaycan.- 1962.- №10.- S.82-86.

702. Şükürov, S. M.F.Axundovun dostları [Mətn]: A.Sereteli; Bestuyev Marlinski; Xaçatur Abovyan: 150 illik yubileyi qarşısında /S.Şükürov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 15 sentyabr.- S.3.

703. Şükürov, S. Mirzə Fətəli Axundovun dostları [Mətn]: [M.F.Axundovun Akaki Sereteli, Bestuyev Marlinski, Xaçatur Abovyanla dostluğu və ədəbi əlaqələri haqqında] /Sadıq Şükürov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 15 sentyabr.

704. Şükürov, S. “Şərq poeması”nın erməni dilinə tərcüməsi [Mətn] /S.Şükürov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 13 oktyabr.- S. 3.

705. Talıbov, Y. O. bütün xalqların dostu idi [Mətn] /Y.Talıbova //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 26 oktyabr.

706. Talıbzadə, İ. Zalımın goruna od vurur [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə] /İ.Talıbzadə //Azərbaycan gəncləri.- 1962.- 21 oktyabr.

707. Talıbzadə, K. Realizmin bayraqdarı [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /K.Talıbzadə //Elm və həyat.- 1962.- №9.- S.8-9.

708. Tıçına, P. Azərbaycan Sovet Yazıçılar İttifaqına [Mətn]: [M.F.Axundovun 150 illik yubileyi münasibətilə təbrik] /Pavlo Tıçına //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 3 noyabr.

709. Tixonov, N. Fikirlər dəryasına qərq olmuş ürək [Mətn]: M.F.Axundov və onun rus ədəbiyyatı ilə əlaqəsi /N.Tixonov //Azərbaycan.- 1962.- №9.- S. 8-11.

710. Tixonov, N. M.F.Axundov [Mətn] /N.Tixonov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

711. Tudə, Ə. Məşəl olan qələm [Mətn]: [şeir] /Əli Tudə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 29 sentyabr.

712. Tulə, T. Müəllim, ustad [Mətn]: M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə /Turab Tulə; (özbək şairi) //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.- S.2.

713. Yeni dünyanın müjdəçisi [Mətn] //Kommunist.- 1962.- 27 oktyabr.

714. Yeni kitablar [Mətn]: [M.F.Axundovun 150 illiyi münasibətilə “Aldanmış kəvakib” əsərinin “Azərnəşr” tərəfindən yubiley nəşri haqqında] //Kommunist.- 1962.- 21 sentyabr.- S.3.

715. Yerevanlı, Ə. İnqilabdan əvvəlki erməni mətbuatı M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Əkbər Yerevanlı //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 22 oktyabr.- S.3.

716. Yubileyqabağı tədbirlər [Mətn]: bölgələrdən yubiley xəbərləri //Kommunist.- 1962.- 21 sentyabr.- S.3.

717. Yubiley komitəsində [Mətn]: [M.F.Axundovun yubiley komitəsinin növbəti iclası keçirilmişdir] //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 13 oktyabr.

718. Zahidov, V. Özbək xalqı M.F.Axundovun xatirəsini yad edir [Mətn] /V.Zahidov //Bakı.- 1962.- 25 oktyabr.

719. Zeynallı, A. Səbuhinin qəzəbi [Mətn]: [şeir] /Atif Zeynallı //Ədəbiyyat qəzeti.- 1962.- 15 sentyabr.

720. Zeynalov, A. “Kəşkül” məcmuəsi M.F.Axundov haqqında [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında /A.Zeynalov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 25 avqust.- S.3.

721. Zeynalova, Ş. Müxtəlif dillərdə [Mətn]: M.F.Axundovun əsərlərinin dünya dillərinə tərcüməsi haqqında /Ş.Zeynalov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1962.- 27 oktyabr.

1963

722. “Aldanmış kəvakib” [Mətn]: [MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDOVUN seçilmiş əsərləri Moskvada çap olunmuşdur] //Ədəbiyyat və

incəsənət.- 1963.- 1 iyun.

723. Əfəndiyev, H. Mirzə Fətəli Axundovun nəsrİ [Mətn] //Əfəndiyev H. Azərbaycan bədii nəsrinin tarixindən.- Bakı, 1963.- S.165-235.

724. Əfəndiyev, S. Yubliyarın vətəninə [Mətn] /Sədi Əfəndiyev //Kommunist.- 1963.- 27 oktyabr.

725. Harutunyan, S. Mirzə Fətəli Axundov və erməni xalqının mədəniyyəti [Mətn] /S.Harutunyan //Ədəbi Ermənistan: almanax.- Yerevan, 1963.- Kitab 5.- S.174.

726. İsmayılov, Q. Müasir Azərbaycan təfəkkür və ədəbiyyatının atası [Mətn]: Amsterdamda ingiliscə nəşr edilən "Kürd məsələləri" (1962/3, № 15) jurnalında M.F.Axundov haqqında çap olunan eyniadlı məqalə haqqında /Q.İsmayılov //Bakı.- 1963.- 25 oktyabr.

727. Kərimov, İ. Gənc Tamaşaçılar Teatrı və məktəb [Mətn]: Teatrda M.F.Axundovun əsərlərinin tamaşaya qoyulması haqqında /İnqilab Kərimov //Azərbaycan məktəbi.- 1963.- №3.- S.63-69.

728. Mahmudov, R. Azərbaycan jurnalistikasının banisi [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov haqqında] /Rəşid Mahmudov //Azərbaycan.- 1963.- №4.- S.202-211.

729. Məmmədov, A. M.F.Axundov və rus realizmi [Mətn] /Arif Məmmədov //Kommunist.- 1963.- 7 oktyabr.- S.3.

730. Məmmədov, N. Qiymətli tədqiqat əsəri [Mətn]: [F.Qasımzadənin Mirzə Fətəli Axundov haqqında tədqiqat əsəri haqqında] /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1963.- 2 fevral.

731. Musayev, Ə. M.F.Axundov və rus mətbuatı [Mətn] /Ə.Musayev //Lenin bayrağı.- 1963.- 23 avqust.

732. Mustafayev, X. M.F.Axundov və rus ədəbiyyatı [Mətn] /X.Mustafayev //Aspirantların elmi əsərlərinin məcmuəsi (Azərbaycan Dövlət Universiteti).- Bakı, 1963.- S.19-33.

733. Nəfisi, S. Unudulmaz təəssürat [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə Bakıya gələn İran yazıçısı və aliminin təəssüratı /S.Nəfisi //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1963.- 18 may.

734. Səfərov, Ə. M.F.Axundov İran mətbuatında [Mətn] /Ə.Səfərov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1963.- 9 mart.

735. Səidzadə, Ə. M.F.Axundov və M.Y.Lermontov [Mətn] /Ə.Səidzadə //Azərbaycan.- 1963.- №12.- S.136-145.

736. Yeni kitablar [Mətn]: [C.Cəfərovun “Mirzə Fətəli Axundov” kitabı haqqında] //Ədəbiyyat qəzeti.- 1963.- 4 may.

1964

737. Əfəndiyev, H. M.F.Axundov və rus realist nəsrində [Mətn] /H.Əfəndiyev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. Dil və ədəbiyyat seriyası.- 1964.- №3.- S.31-34.

738. Karapetyan, B. Şirin xatirələr [Mətn]: [M.F.Axundov və S.Vurgun haqqında] /Babmen Karapetyan //Ədəbiyyat qəzeti.- 1964.- 7 noyabr.

739. Quliyev, Ş. Qocur yaylağında [Mətn]: [Mirzə Fə-təli Axundov haqqında] /Şəhriyar Quliyev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1964.- 15 avqust.

740. Qurbanov, Ş. M.F.Axundov rus mətbuatında [Mətn] /Ş.Qurbanov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1964.- 29 fevral.

741. Məmmədov, N. Mirzə Fətəli Axundovun “Xırs quldurbasan” komediyasının ilk variantı [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri.- Bakı, 1964.- S.319-342.

742. Məmmədov, N. Böyük zəhmətin yaxşı nəticəsi [Mətn]: [A.N.Lermanın “Mirzə Fətəli Axundov rus mətbuatında” biblioqrafiyası haqqında] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1964.- №9.- S.151-154.

743. Musayev, Ə. Qafqazdan gələn “qonaq” [Mətn] /Ə.Musayev //Azərbaycan gəncləri.- 1964.- 12 iyun.

744. Musayev, Ə. Qərbi Avropa mətbuatı M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Ə.Musayev //Azərbaycan gəncləri.- 1964.- 1 mart.

745. Musayev, Ə. Mirzə Fətəli Axundov və rus mətbuatı [Mətn] /Ə.Musayev //M.F.Axundov ad. API-nin Əsərləri. Dil və Ədəbiyyat seriyası.- 1964.- bur.I.- S.135-158.

746. Musayev, Ə. Mütərəqqi Rusiyanın böyük dostu [Mətn] /Ə.Musayev //Azərbaycan müəllimi.- 1964.- 28 may.

747. Musayev, Ə. Rus və Qərbi Avropa mənbələri M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Ə.Musayev //M.F.Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunun Elmi Xəbərləri. Filologiya seriyası.- 1964.- burax.1.- S.135-158.

748. Səidzadə, Ə. Mirzə Fətəli Axundov inqilabdan əvvəlki rus mətbuatında [Mətn] /Əliəjdər Səidzadə //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. İctimai elmlər seriyası.- 1964.- №1.- S.91-98.

749. Səidzadə, Ə. Nəcəf şəhərində imamın bir Paşanı tən yarı bölməsi möcüzü [Mətn]: [M.F.Axundovun möcüzələr haqqında yazdığı şeirlərindən birinin tarixçəsi haqqında] /Əliəjdər Səidzadə //Azərbaycan müəllimi.- 1964.- 19 yanvar.

750. Sultanlı, Ə. Mirzə Fətəli Axundov Azərbaycan dramaturgiyasının banisi kimi [Mətn] //Sultanlı Ə. Azərbaycan dramaturgiyasının inkişafı tarixindən.- Bakı, 1964.- S.87-134.

1965

751. Əsədullayev, S. “Aldanmış kəvakib” ilk realist romandır [Mətn] /S.Əsədullayev //Azərbaycan.- 1965.- №8.- S.183-193.

752. Hüseynov, S. M.F.Axundov dilşünas kimi [Mətn] /S.Hüseynov //Bakı.- 1965.- 10 aprel.

753. Zahidov, V. Özbək xalqı Mirzə Fətəli Axundovun xatirəsini yad edir [Mətn] /V.Zahidov //Bakı.- 1965.- 25 oktyabr.

1966

754. Cəfər, M.C. Səy, qətiyyət, söz və iş birliyi [Mətn] //Cəfər M. Mütəfəkkirin şəxsiyyəti.- Bakı, 1966.- S.12-15.

755. Eminov, R. M.F.Axundov və Ağaxan Kirmani [Mətn] /Rüstəm Eminov //Elm və həyat.- 1966.- №9.- S.22-23.

756. Eminov, R. Mirzə Fətəli Axundovun İranın mütərəqqi ictimai-fəlsəfi fikrinin inkişafına təsiri [Mətn] /Rüstəm Eminov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Tarix, Fəlsəfə və Hüquq seriyası.- 1966.- №3.- S.80-90.

757. Hüseynov, S. Mirzə Fətəli Axundov və S.Ə.Şirvani [Mətn] /Sadıq Hüseynov //Azərbaycan.- 1966.- №7.- S.199-204.

758. Məmmədov, M. M.F.Axundovun ateizm ideyaları [Mətn] /M.Məmmədov //Elm və həyat.- 1966.- №12.- S.11-12.

759. Musayev, Ə. Əqidə dostları [Mətn]: [M.F.Axundov və Mirzə Cəlil haqqında] /Əli Musayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1966.- 18 iyun.

760. Musayev, Ə. M.F.Axundovun mütərəqqi rus mədəniyyətinə münasibəti məsələsinə dair [Mətn] /Ə.Musayev //M.F.Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunun Elmi Xəbərləri.- 1966.- №4.

1967

761.Arif, M. Mirzə Fətəli Axundov və sovet komediyası [Mətn] //Arif M. Seçilmiş əsərləri.- Bakı, 1967.- S.288-292.

762. Kərimov, İ. M.F.Axundov və teatr [Mətn] /İnqilab Kərimov //Bakı.- 1967.- 17 may.

763. Zəkiyev, İ. Mirzə Fətəli Axundovun avtoqrafları [Mətn] /İmaməddin Zəkiyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1967.- 2 dekabr.

764. Zəkiyev, İ. Yazıçı və kitab [Mətn]: [M.F.Axundovun kitab mədəniyyəti haqqında fikirləri] /İmaməddin Zəkiyev //Kitablar aləmində.- 1967.- №1.- S.70-73.

765. Zəkiyev, İ. Yazıçı məsuliyyəti və söz gözəlliyi [Mətn]: [M.F.Axundovun bu barədəki fikirləri haqqında] /İmaməddin Zəkiyev //Elm və həyat.- 1967.- №3.- S.24-25.

1968

766.Cəfərov, C. Mirzə Fətəli Axundov və dünya mədəniyyəti [Mətn] //Cəfərov C. Əsərləri: 2 cilddə.- Bakı, 1968.- C.II.- S.317-328.

767. Cəfərov, C. Mirzə Fətəli Axundov və rus realizmi ənənələri [Mətn] //Cəfərov C. Əsərləri: 3 cilddə.- Bakı, 1968.- C.II.- S.300-316.

768. Əlimirzəyev, X. Mirzə Fətəli Axundovun ədəbi-tənqidi görüşləri [Mətn] /Xalid Əlimirzəyev //S.M.Kirov adına ADU-nun

Elmi Əsərləri. Dil və Ədəbiyyat seriyası.- 1968.- №4.- S.80-88.

769. Əliyev, K. M.F.Axundovun əsərlərində üslub məsələləri [Mətn] /Kamil Əliyev //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1968.- №4.- S.49-54.

770. Əsiriyyə bir dilbərin [Not] /sözləri M.F.Axundov, musiqisi Ağabacı Rzayeva //Rzayeva A. Romanslar: fortepiano ilə oxumaq üçün.- Bakı, 1968.- S.5-7.

771. Hacıyev, M. Mirzə Fətəli Axundovun “Aldanmış kəvakib” povestinin dilinin tədrisinə aid [Mətn] /M.Hacıyev //V.İ.Lenin adına ADPI-nin Elmi Əsərləri.- 1968.- №1.- S.39-52.

772. Hüseynov, S. XIX əsr rus mətbuatını vərəqlərkən [Mətn] /S.Hüseynov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1968.- 27 iyul.- S.12.

773. Qasımzadə, F. Mirzə Fətəli Axundovun nəsr [Mətn] //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi.- Bakı, 1968.- S.312-354.

774. Qasımzadə F. Mirzə Fətəli Axundovun şeir yaradıcılığı [Mətn] //Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi.- Bakı, 1968.- S.275-282.

775. Qurbanov, Ş. “Kəmalüddövlə məktubları”nın nəşri [Mətn] /Şamil Qurbanov //Bakı.- 1967.- 4 iyul.

776. M.F.Axundovun komediyaları fransız dilində nəşr olunmuşdur [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1968.- 3 fevral.- S.5.

777. Mişiyev, A. M.F.Axundovun yaradıcılığı “Kavkaz”ın səhifələrində [Mətn] /A.Mişiyev //Ulduz.- 1968.- №3.

778. Musayev, S. Mirzə Fətəli Axundovun ədəbi tənqidi görüşlərində müsbət qəhrəman məsələsi [Mətn] /Sokrat Musayev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. Dil və Ədəbiyyat seriyası.- 1968.- №6.- S.91-97.

779. Səfiyev, F. Mirzə Fətəli Axundov və qadın azadlığı [Mətn] /Fərəməz Səfiyev //Azərbaycan qadını.- 1968.- №6.- S.22-23.

780. Zəkiyev, İ. Vəqif əsərlərinin nəşrinə dair bəzi qeydlər [Mətn]: [M.F.Axundovun M.P.Vəqifin əsərlərinin nəşr

edilməsindəki rolu haqqında] /İmaməddin Zəkiyev //Kitablar aləmində.- 1968.- №4.- S.72-74.

1969

781. Gürcü alimi M.F.Axundovu öyrənir [Mətn] //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1969.- №2.- S.138.

782. Həsənov, A. Yusif Sərrac kimdir [Mətn]: [M.F.Axundovun “Aldanmış kəvakib” povesti haqqında] /A.Həsənov, S.Onullahi //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1969.- 4 yanvar.

783. Qasımzadə, F. Şərq xalqlarını qəflət yuxusundan oyadan əsər [Mətn] /Fuad Qasımzadə //Axundov M.F. Kəmalüddövlə məktubları.- Bakı, 1969.- S.3-9.

784. Məmmədov, Ə. Gürcü alimi Mirzə Fətəli Axundovu öyrənir [Mətn] /Əflatun Məmmədov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1969.- №2.- S.138-140.

785. Məmmədov, N. Azərbaycanda ilk ədəbi yubiley [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1969.- №5.- S.199-204.

786. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn]: Azərbaycan yazıçılarının həyatından dəqiqələr //Ulduz.- 1969.- №1.- S.38.

787. Piriye, Y. Mirzə Fətəli Axundovun “Puşkinin ölümünə Şərq poeması”nın tədrisi prosesində bədii təhlilin aparılması haqqında [Mətn] /Y.Piriye //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- Bakı, 1969. – bur.I.- S.53-58.

788. Səfiyev, F. Dramaturgiyamız: Axundov əənələri [Mətn] /Fərəməz Səfiyev //Ulduz.- 1969.- №10.- S.29-30.

789. Zeynalova, K. M.Şaxtaxtinski Mirzə Fətəli Axundov haqqında [Mətn] /K.Zeynalova //Bakı.- 1969.- 15 avqust.

790. Zəkiyev, İ. Bir avtoqrafın taleyi [Mətn]: [Mirzə Kazım bəyin M.F.Axundovun “Kəmalüddövlə məktubları” fəlsəfi traktatına münasibətinə dair] /İmaməddin Zəkiyev //Kitablar aləmində.- 1969.- №2.- S.49-52.

1970

791. Arif, M. Mirzə Fətəli Axundovun komediyaları [Mətn] // Arif M. Seçilmiş əsərləri: 3 cildə.- Bakı, 1970.- C.III.- S.5-16.

792. Əmirov, F. Ədibin məzarı qarşısında [Mətn] // Əmirov F. Musiqi düşüncələri /red. A.Vəfalı.- Bakı, 1970.- S.39-40.

793. Eminov, O. “Məktəb” jurnalında klassik ədəbiyyatın təbliği [Mətn]: [M.F.Axundovun həyat və yaradıcılığına dair məlumatın verilməsi haqqında] /O.Eminov // Elm və həyat.- 1970.- №6.- S.22-23.

794. Mirəhmədov, Ə. M.F.Axundov və K.Bolney [Mətn]: Tarixdən səhifələr /Əziz Mirəhmədov // Elm və həyat.- 1970.- №6.- S.14-15.

795. Nadirova, V. M.F.Axundov dramaturgiya və teatr haqqında [Mətn]: xülasə /V.Nadirova // Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1970.- №2.- S. 59-66.

796. Vurğun, S. M.F.Axundov bizimlədir [Mətn]: Böyük mütəfəkkirin ölümünün 75 illiyi münasibətilə /Səməd Vurğun // Böyük sənət uğrunda.- Bakı, 1970.- S.135-138.

797. Zəkiyev, İ. XIX əsrin kitablarını vərəqlərkən... [Mətn]: M.F.Axundovun Azərbaycan SSR EA, Respublika Əlyazmaları Fondunda saxlanılan şəxsi kitabxanasındakı kitablarda yazılmış avtoqraflar haqqında /İmaməddin Zəkiyev // Kitablار aləmində.- 1970.- №4.- S.42-45.

1971

798. Bəhri qızı. Mirzə Melküm xan və M.Şahtaxtinski haqqında bəzi tarixi sənədlər [Mətn] /Bəhri qızı // Elm və həyat.- 1971.- №7.- S.30.

799. Eminov, R. Mütəfəkkirin görüşləri [Mətn]: M.F.Axundovun fəlsəfi baxışları ilə Ə.Talıbovun fəlsəfi görüşləri arasında oxşar cəhətlər haqqında /Rüstəm Eminov // Ədəbiyyat və incəsənət.- 1971.- 20 noyabr.- S.4.

800. “Hacı Qara” İran səhnəsində... [Mətn] // Bakı.- 1971.- 10 iyul.

801. İbrahim Xəlil real şəxsdir [Mətn]: Axundov komediyalarının “qəhrəmanlarının” prototipləri haqqında //Bakı.- 1971.- 6 sentyabr.

802. Kərimzadə, F. Toydan sonra tamaşa [Mətn]: [“Xırs quldurbasan” komediyası haqqında] /F.Kərimzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1971.- 13 noyabr.

803. Məmmədov, N. M.F.Axundovun yeni əsərləri tapılmışdır [Mətn] /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1971.- 9 yanvar.- S. 11.

804. Məmmədzadə, H. 100 ildən sonra [Mətn]: M.F.Axundovun “Təmsilat”ının fars dilində Tehranda yeni nəşri /Həmid Məmmədzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1971.- 27 mart.- S.14.

805. Rəhmanov, F. “Hacı Qara” İran səhnəsində [Mətn] /F.Rəhmanov //Bakı.- 1971.- 10 iyul.

806. Səidzadə, Ə. İbrahimxəlil real şəxsdir [Mətn] /Əliəjdər Səidzadə //Bakı.- 1971.- 6 sentyabr.

807. Yəqubi, Ə. M.F.Axundovun naməlum bir əsəri [Mətn]: Ədəbi irsimizdən /Əsəd Yəqubi //Bakı.- 1971.- 20 aprel.

808. Yəqubi, Ə. İlk ana dili dərsliyimiz [Mətn]: M.F.Axundovun ana dili dərsliyi haqqında /Əsəd Yəqubi //Kommunist.- 1971.- 20 iyul.

809. Zeynalov, N. M.F.Axundov və “Əkinçi” qəzeti [Mətn] /N.Zeynalov //ADU-nun Elmi Əsərləri. Jurnalistika seriyası.- 1971.- №2.- S.16-22.

810. Zəkiyev, İ. Bir mübahisə haqqında [Mətn]: M.F.Axundovun əlifba islahatı keçirməyə başladığı tarixə dair /İmaməddin Zəkiyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1971.- 13 fevral.- S.4.

1972

811.Cəfərpur, İ. Mirzə Fətəli Axundov və Şərq [Mətn]: [professor Həmid Məmmədzadənin “Mirzə Fətəli Axundov və Şərq” adlı monoqrafiyası haqqında] /İsmayıl Cəfərpur //Azərbaycan.- 1972.- №7.- S.204-207.

812. Eminov, R. M.F.Axundov və İranda estetik fikrin inkişafı [Mətn] /Rüstəm Eminov //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. Tarix və fəlsəfə seriyası.- 1972.- №1.- S.73-79.

813. Həsənov, O. Mirzə Fətəli Axundov və Şərq problemi [Mətn]: [H.Məmmədzaadənin “Mirzə Fətəli Axundov və Şərq” kitabı haqqında] /Orucəli Həsənov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1972.- 15 iyun.

814. Xələfov, Ə. M.F.Axundov əsərlərinin biblio-qrafiyası [Mətn] /Ə.Xələfov //Azərbaycan Dövlət Universitetinin Elmi Əsərləri.- 1972.- №1.- S.11-17.

815. Xəndan, C. Mirzə Fətəli [Mətn] //Xəndan C. Seçilmiş əsərləri.- Bakı, 1972.- S.3-8.

816. Məmmədov, Ə. Mirzə Fətəli Axundov və Şərq [Mətn] /Əflatun Məmmədov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1972.- №2.- S.136-139.

817. Məmmədov, Ə. Mirzə Fətəli Axundov və Şərq [Mətn]: Tənqid və biblioqrafiya /Ə.Məmmədov //Azərb. SSR EA Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil, incəsənət seriyası.- 1972.- №1.- S.136-139.

818. Mustafayev, M. M.F.Axundov və Şərq [Mətn] /M.Mustafayev //Azərbaycan müəllimi.- 1972.- 3 mart.

819. Orucəli, H. M.F.Axundov və Şərq problemi [Mətn]: [Həmid Məmmədzaadənin “Elm” nəşriyyatı tərəfindən buraxılan “M.F.Axundov və Şərq” monoqrafiyası haqqında] /H.Orucəli //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1972.- 15 iyul.- S. 12-13.

820. Şükürov, S. Qırılmaz tellər [Mətn] //S.Şükürov. Ədəbi əlaqələrdən səhifələr.- Bakı 1972.- S.69-88.

821. Zamanov, A. Orijinal tədqiqat [Mətn]: [H.Məmmədzaadənin “M.F.Axundov və Şərq” monoqrafiyası haqqında] /Abbas Zamanov //Kommunist.- 1972.- 11 mart.

822. Zeynalov, N. Qiymətli tədqiqat əsəri [Mətn]: [Həmid Məmmədzaadənin “Mirzə Fətəli Axundov və Şərq” kitabı haqqında] /Nəriman Zeynalov //Bakı.- 1972.- 14 yanvar.

1973

823. Ağayev, İ. M.F.Axundov publisistikasının xüsusiyyətləri [Mətn] /İslam Ağayev //S.M.Kirov ad. ADU-nun Elmi Əsərləri. Jurnalistika seriyası.- 1973.- №3.- S.34-40.

824. Cəfər, M.C. Mirzə Fətəlinin ədəbi-tənqidi görüşləri [Mətn] //Cəfər M. Seçilmiş əsərləri: 2 cildə.- Bakı, 1973.- C.I.- S.131-221.

825. Cəlilov, C. M.F.Axundovun “Komediyalar”ının yeni nəşri haqqında [Mətn] /C.Cəlilov //Kitablar aləmində.- 1973.- №4 (34).- S.64-66.

826. Eminov, R. Ə.Talıbovun fəlsəfi görüşlərinin formalaşmasında M.F.Axundovun rolu [Mətn] /R.Eminov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası.- 1973.- №4.- S.113-121.

827. Eminov, R. M.F.Axundov və İranda estetik fikrin inkişafı [Mətn] /Rüstəm Eminov //Azərbaycan.- 1973.- №2.- S.199-205.

828. Əfəndiyev, P. “Qafqaz” qəzetindəki qeydin müəllifi barədə [Mətn]: “Qafqaz” qəzetində Koroğlu dastanı haqqında bir yazının M.F.Axundova aid olmasını sübut edən fikirlər haqqında /P.Əfəndiyev //Bakı.- 1973.- 5 mart.

829. Əliyev, Ə. M.F.Axundov yolunun davamçısı [Mətn]: Ərəb əlifbasının islahatı uğrunda mübarizə aparmış Məhəmmədəğa Şaxtaxlı haqqında /Əsgər Əliyev //Azərbaycan müəllimi.- 1973.- 14 dekabr.- S.4.

830. Məmmədov, Ş. Ədəbi irsə məhəbbət: Məktəbdə M.F.Axundov ədəbi irsinin tədrisi [Mətn] /Şamxəlil Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1973.- 14 noyabr.- S.2.

831. “Mərdi xəsis” Məşhəddə [Mətn]: M.F.Axundovun “Hacı Qara” komediyasının İranda tamaşaya qoyulması haqqında //Bakı.- 1973.- 6 iyul.

832. Rzayev, A. “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” Peterburq səhnəsində [Mətn]: teatr tariximizdən /A.Rzayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1973.- 25 avqust.- S.13.

833. Tıçına, P. Dan yeri sökülməmiş doğan günəş [Mətn]: Kiyevdə M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyinə həsr edilmiş yubiley sessiyasında giriş sözü /Pavlo Tıçına //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1973.- 4 avqust.- S. 5.

1974

834. Bədəlov, E. M.F.Axundov və kitab mədəniyyəti [Mətn]: [İ.Zəkiyevin “M.F.Axundov və kitab mədəniyyəti” əsərinin çapdan buraxılması haqqında məlumat] /E.Bədəlov //Bakı.- 1974.- 26 sentyabr.- S.3.

835. Xəlilov, Q. Nəsr tariximizin tədqiqi [Mətn]: [professor Hidayət Əfəndiyevin “M.F.Axundov realist-satirik nəsrinin davamçısı” adlı monoqrafik tədqiqat əsəri haqqında] /Qulu Xəlilov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1974.- 20 iyul.- S. 14-15.

836. Quliyeva, G. Mütərəqqi təsir [Mətn]: M.F.Axundov və Azərbaycan teatrı /G.Quliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1974.- 2 iyun.

837. Talıbzadə, K. Mirzə Fətəli Axundovun görkəmli tədqiqatçısı F.Köçərli haqqında [Mətn] /K.Talıbzadə //Ədəbi irs və varislər.- Bakı, 1974.- S.211-224.

838. Talıbzadə, K. Realizmin bayraqdarı [Mətn]: [M.F.Axundovun yaradıcılığı haqqında] /K.Talıbzadə //Ədəbi irs və varislər.- Bakı, 1974.- S.211-224.

1975

839. Kürçaylı, Ə. Həmişə müasir [Mətn]: [“Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran” komediyasının ADDT-da tamaşası haqqında] /Ə.Kürçaylı //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1975.- 24 may.

840. Rzayev, T. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /Tural Rzayev //Azərbaycan müəllimi.- 1975.- 26 fevral.

841. Sultanov, M. Tacik alimi şərh edir [Mətn]: [Rəhim Haşiminin M.F.Axundovdan bəhs etdiyi “Ustalar və dostlar” kitabı haqqında] /Məmmədəğa Sultanov //Bakı.- 1975.- 4 noyabr.

1976

842. Axundov Mirzə Fətəli (1812, Şəki – 10.3.1878, Tiflis) [Mətn] //Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası: 10 cildə.- Bakı, 1976.- C.I.- S.496-499.

843. Cəlilov, C. Mirzə Fətəli Axundovun “Aldanmış kəvakib” povestinin rusca nəşrləri [Mətn] /C.Cəlilov //Azərbaycan

Pedaqoji Rus Dili və Ədəbiyyatı İnstitutunun Elmi Əsərləri.- 1976.- C.XII.- №2.- S.99-105.

1977

844. Babayev, E. Aldanmış ulduzlar [Mətn]: [“Aldanmış kəvakib” əsərinin əsasında yazılmış V.Paşayevin eyniadlı operası haqqında] /E.Babayev //Azərbaycan gəncləri.- 1977.- 8 dekabr.

845. Cəlilov, C. Mirzə Fətəli Axundovun “Komediyaları”nın “Qafqaz” qəzetində nəşri haqqında [Mətn] //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1977.- №1.- S.62-66.

846. Çəmənəminli, Y.V. Fransa mütəfəkkiri Mirzə Fətəli haqqında [Mətn] //Çəmənəminli Y.V. Əsərləri: 3 cildə.- Bakı, 1977.- C.III.- S.105-109.

1978

847. Dadaşzadə, A. “Dərviş Parisi dağıdır” [Mətn] /A.Dadaşzadə //Bakı.- 1978.- 8 iyul.

848. Əhmədov, H. M.F.Axundov “Əlifba” dərslisi yazmışdırmı? [Mətn] /Hüseyn Əhmədov //Azərbaycan məktəbi.- 1978.- №7.- S.74-80.

849. Əliyeva, Ə. Realist sənət uğrunda [Mətn]: M.F.Axundovun vəfatının 100 illiyi /Ədilə Əliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1978.- 11 mart.- S.2.

850. Həsənov, H. Keçən əsrdən məktublar [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundovun oğlu Rəşid bəylə məktublaşması] /Həsən Həsənov //Azərbaycan.- 1978.- №2.- S.129-140.

851. İsmayılov, Q. Şərqi ilk dramaturqu... [Mətn] /Qədir İsmayılov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1978.- 24 iyun.- S.7.

852. Qarayev, Y. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] /Yaşar Qarayev //Azərbaycan EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1978.- №3.- S.3-7.

853. Qəhrəmanova, S. M.F.Axundovun yeni tapılmış iki məktubu haqqında [Mətn] /S.Qəhrəmanova //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat Dil və İncəsənət seriyası.- 1978.-

№3.- S.37-38.

854. Məmmədov, N. “Ya çox yazmaq lazımdır, ya heç yazmamaq...” [Mətn] /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1978.- 26 avqust.- S.6.

855. Muxtarov, H. Moskvada nəşr olunmuşdur [Mətn]: Moskvanın “Mısl” nəşriyyatında Şeydabəy Məmmədovun “MİRZƏ Fətəli Axundov” kitabının çap edilməsi haqqında /Hacı Muxtarov //Bakı.- 1978.- 7 sentyabr.

856. Musayev, V. Molla İbrahimxəlil real şəxsiyyətdir... [Mətn] /Vaqif Musayev //Bakı.- 1978.- 4 dekabr.

857. Rəhimli, İ. “Dərviş Parisi dağıdır” [Mətn]: [M.F.Axundovun əsəri əsasında çəkilmiş eyniadlı film haqqında] /İ.Rəhimli //Kommunist.- 1978.- 18 iyul.

858. Yəqubi, Ə. M.F.Axundovun əlifba dərsliyi haqqında [Mətn]: “Əlifba-ye cədid” kitabı haqqında /Ə.Yaqubi //Bakı.- 1978.- 4 yanvar.

859. Zamanov, Ş. “Balaca parijlinin həyatı” haqqında [Mətn]: fransız yazıçısı Alfred de Breanın (Qezönekın) eyniadlı əsərinin M.F.Axundovun oğlu Rəşidbəy tərəfindən tərcümə edilməsi haqqında /Ş.Zamanov //Azərbaycan.- 1978.- №11.- S.197-199.

1979

860. Abdullayeva, S. Mirzə Fətəli Axundova məxsus xalq çalğı alətlərimiz [Mətn] /Səadət Abdullayeva //Qobustan.- 1979.- №1.- S.89-91.

861. Əhmədov, T. Dostluq duyğuları [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov və İ.Yenikolopov haqqında] //Əhmədov T. Dostluq duyğuları.- Bakı, 1979.- S.149-154.

862. Kazımov, A. Müsyo Jordan və dərviş Məstəli şah [Mətn]: M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Dövlət Akademik Dram Teatrında M.F.Axundovun eyniadlı komediyasının tamaşası haqqında /A.Kazımov //Bakı.- 1979.- 19 sentyabr.

863. Qarayev, Y. Milli mədəniyyətimizin böyük carçısı [Mətn]: M.F.Axundov və Azərbaycan maarifçiliyi /Y.Qarayev //Azərbaycan.- 1979.- №8.- S.164-178.

864. Quliyev, Ə. M.F.Axundov komediyalarının qərbi Avropada nəşri [Mətn] /Ə.Quliyev //Mədəni-maarif işi.- 1979.- №1.- S.43-44.

865. Mentsel, T. Mirzə Fətəli Axundovun vəfatının 150 illiyinin qeyd edən yubiley komitəsinə. Şəxsən Əbdürrəhimbəy Haqverdiyevə [Mətn]: məktub /T.Mentsel //Azərbaycan.- 1979.- №4.- S.203-204.

866. Məmmədov, N. Mirzə Fətəli Axundov haqqında yeni əsər [Mətn]: [Şeydabəy Məmmədovun “Mirzə Fətəli Axundov” kitabı haqqında] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1979.- №2.- S.191-194.

867. Yəqubi, Ə. M.F.Axundov əlifba dərslisi yazmışdır [Mətn] /Ə.Yaqubi //Azərbaycan məktəbi.- 1979.- №7.- S.52-60.

1980

868. Baharlı, M. M.F.Axundovun “Əlifba” dərslisi [Mətn] /Məhəmməd Baharlı //Azərbaycan gəncləri.- 1980.- 23 oktyabr.

869. Kərimova, B. Bir görüşün tarixi [Mətn]: A.Dümanın və M.F.Axundovun görüşü haqqında /B.Kərimova //Azərbaycan müəllimi.- 1980.- 19 mart.

870. Məmmədov, H. M.F.Axundovun realizmi [Mətn] /H.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1980.- 28 may.

871. Mütəllibov, T. Klassik irsin müasir oxunuşu [Mətn] /Təhsin Mütəllibov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1980.- 4 yanvar.- S.6.

872. Poladova, Z. M.F.Axundovun əlifba dərslisi [Mətn] /Z.Poladova, M.Baharlı //Azərbaycan məktəbi.- 1980.- №12.- S.44-50.

873. Zəkiyev, İ. İllər və tədqiqatlar [Mətn]: [M.F.Axundzadənin ideyalarının qələbəsi haqqında] /İmaməddin Zəkiyev //Azərbaycan Dövlət Kitabxanasının Əsərləri.- Bakı, 1980.- №1.- S.147-167.

874. Zəkiyev, İ. Mirzə Fətəli Axundov haqqında yeni kitab [Mətn]: [N.Məmmədovun “Mirzə Fətəli Axundovun realizmi” kitabı haqqında] /İmaməddin Zəkiyev //Azərbaycan müəllimi.- 1980.- 28 may.

1981

875. Abbas, A. M.F.Axundov və Qriqol Orbeliani - ədəbi əlaqələr [Mətn] /Abbas Abdulla //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1981.- 13 mart.

876. Çaçanidze, V. Mirzə Fətəli Axundov və Qriqol Orbeliani [Mətn] /Vaso Çaçanidze; çevirəni V.Quliyev //Azərbaycan.- 1981.- №1.- S.151-156.

877. Çaçanidze, V. Mirzə Fətəli Axundov və Qriqol Orbeliani [Mətn] /Vaso Çaçanidze; çevirəni: A.Abdulla //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1981.- 13 mart.- S.3.

878. İsmayilov, H. Alman alimi M.F.Axundov haqqında [Mətn]: məşhur alman türkoloqu, professor Teodor Manselin məktubu /Hikmət İsmayilov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1981.- 1 may.- S.7.

879. Köçərli, F. Böyük humanist [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /Firudin bəy Köçərli //Kommunist.- 1981.- 2 oktyabr.

880. Qarayev, Y. Axundovun türk tədqiqatçısı [Mətn]: [Yavuz Akpınar haqqında] /Yaşar Qarayev, Azad Zamanov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1981.- 13 mart.

881. Quliyev, V. Tərcüməçidən [Mətn]: [Vaso Çaçanidzenin "Mirzə Fətəli Axundov və Qriqol Orbeliani" məqaləsi haqqında] /V.Quliyev //Azərbaycan.- 1981.- №1.- S.156-159.

882. Muxtarov, H. M.F.Axundovun xatirə günləri [Mətn] /Hacı Muxtarov //Azərbaycan müəllimi.- 1981.- 12 iyun.

883. Tağızadə, S. Aristofan siqlətli yumorist [Mətn]: [Almaniyada M.F.Axundov yaradıcılığı ilə məşğul olmuş professor Georq Yakob və Teodor Mentsel haqqında] /Samir Tağızadə //Azərbaycan.- 1981.- №6.- S.158-165.

884. Yəqubi, Ə. Qiymətli tapıntı [Mətn]: [M.F.Axundov tərəfindən yazılan "Əlifbaye cədid" adlı dərsliyin aşkar edilməsi haqqında] /Əsəd Yaqubi //Bakı.- 1981.- 10 aprel.

1982

M.F.Axundzadə - 170

885. Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsində: Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsi M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi haqqında qərar qəbul etmişdir [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 6 avqust.- S. 4.

886. Abbasov, H. Müasirimiz [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /Hacığa Abbasov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.4.

887. Abbasov, H. Müasirimiz: Aktyorun qeydləri [Mətn]: M.F.Axundov haqqında xatirələr /H.Abbasov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.5.

888. Axundov Gürcüstanda [Mətn]: [Tbilisidəki Azərbaycan orta məktəbinə M.F.Axundovun adının verilməsi haqqında] //Kommunist.- 1982.- 11 mart.

889. Akpınar, Y. Ensiklopedik şəxsiyyət [Mətn] /Yavuz Akpınar //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.171.

890. Babayev, A. M.F.Axundov irsi məktəbdə [Mətn] /Ağadadaş Babayev //Azərbaycan müəllimi.- 1982.- 15 oktyabr.

891. Berulava, X. Səbuhinin evində [Mətn]: [şeir] /X.Berulava //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

892. Bədirbəyli, L. Əvəzsiz dramaturgiya məktəbi [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibəti ilə] /Leyla Bədirbəyli //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 12 oktyabr.

893. Bəktaş, İ. M.F.Axundov sənəti F.B.Köçərlinin tədqiqində [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi qarşısında /İ.Bəktaş //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 27 avqust.- S.6.

894. Böyük ədib haqqında [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 13 noyabr.- S.3.

895. Böyük yazıçı, mütəfəkkir, humanist [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə təntə-

nəli yığıncaq //Kommunist.- 1982.- 19 oktyabr; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.- S.2.

896. Cahangirov, M. Milli ədəbi dil anlayışı və M.F.Axundov bu dilin prinsipləri haqqında [Mətn] /M.Cahangirov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Dil, ədəbiyyat və incəsənət seriyası.- 1982.- №1.- S.45-50.

897. Cəmil, Ə. M.F.Axundova [Mətn]: [şəir] /Ə.Cəmil //Sovet kəndi.- 1982.- 16 oktyabr.

898. Dadaşova, X. Maraqlı tədbirlər [Mətn] [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] /X.Dadaşova //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 16 oktyabr.

899. Dostluq və qardaşlıq nəğməkarı [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi şərəfinə mitinq //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.- S.2.

900. Elçin. “Mənim fikirlərim haqdır” [Mətn]: M.F.Axundovun şəxsiyyəti və yaradıcılığı haqqında düşüncələr /Elçin //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 10 dekabr.- S.6.

901. Elmi sessiya [Mətn]: [M.F.Axundovun 170 illik yubileyi münasibəti ilə Azərbaycan SSR EA-da keçirilmiş sessiya haqqında] //Kommunist.- 1982.- 20 oktyabr; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.

902. Ensiklopedik şəxsiyyət [Mətn]: [türk alimi, Atatürk Universitetinin əməkdaşı Yavuz Akpınarın “MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ” adlı monoqrafiyası haqqında] //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.17-18.

903. Əfəndiyev, İ. Mədəniyyətimizin parlaq ulduzu [Mətn]: M.F.Axundovun 170 illiyi /İlyas Əfəndiyev //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.19-20.

904. Əhmədov, T. Görkəmli filosof, dramaturq: Azərbaycan ədəbiyyatında tənqidi realizmin, dramaturgiyanın və realist nəsrin banisi M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Teymur Əhmədov //Kitablar aləmində.- 1982.- №3.- S.28-30.

905. Ələsgərov, S. Sevimli mövzu [Mətn]: M.F.Axundovun “Şərq poeması” əsasında müəllifin bəstələdiyi “Romansballada”sı haqqında /S.Ələsgərov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.- S.5.

906. Əlimirzəyev, X. Böyük dramaturq [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /X.Əlimirzəyev //Təşviqat.- 1982.- №21.- S.41-44.

907. Əlimirzəyev, X. Ölməz söz ustası [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 170 /X.Əlimirzəyev //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 16 oktyabr.

908. Əliyev, P. Yeni töhfələrlə gəlirik: Aktyor sözü [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /P.Əliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.5.

909. Fədayev, A. Zəkalara yol tapan sənətkar [Mətn]: [M.F.Axundov-170] /A.Fədayev, Qrişaşvili və b. //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

910. Fərzəli, Ə. Onlar yenə görüşdü [Mətn]: [M.F.Axundovla dekabrist B.Marlinskinin Suxumidə axıncı görüşünə həsr olunmuş şeir] /Ə.Fərzəli //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.- S.5.

911. Həmidova, H. Müxtəlif dillərdə və ölkələrdə [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /Hərifət Həmidova //Bakı.- 1982.- 18 oktyabr.

912. Həsənli, A. Qəflət yuxusundan oyatdın Şərqi [Mətn]: [şeir] /Ağacəfər Həsənli //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.18.

913. Hüseynov, S. “Əkinçi”nin ilhamçısı [Mətn]: [M.F.Axundovun fəaliyyəti haqqında] /Sadıq Hüseynov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 19 noyabr.

914. Hüseynov, Ş. Böyük sənətkara məhəbbət [Mətn]: M.F.Axundov XIX əsrin ikinci yarısı gürcü mətbuatında /Ş.Hüseynov //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.32-36.

915. Hüseynova, F. Əsrin güzgüsü [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /Firudin Hüseynov //Azərbaycan müəllimi.- 1982.- 15 oktyabr.

916. Xalq məhəbbətinin ifadəsi [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 7 oktyabr.

917. Xəlilov, Q. Böyük humanist [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /Qeysər Xəlilov //Kommunist.- 1982.- 16 oktyabr.

918. Xəndan, C. Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığında Cənubi Azərbaycan mövzusu [Mətn]: alimin arxivindən /Cəfər Xəndan //Ulduz.- 1982.- №10.- S.6-8.

919. İki qardaş xalqın böyük oğlu [Mətn]: Tbilisidə yubiley yığıncağı: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə //Kommunist.- 1982.- 6 oktyabr; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 7 oktyabr.- S.3.

920. İsayev, N. Mübariz materialist [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] /N.İsayev //Bakı.- 1982.- 21 oktyabr.

921. Kacaya, Q. Ölməz obraz [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Q.Kacaya //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

922. Kazımxadə, K. M.F.Axundovun tipləri [Mətn]: Müsyo Jordan, Sona, Kərəməli, Hacı Qara, Dərviş Məstəli şah, Lənkəran xanı, Naçalnik, İbrahimxəlil kimyagər - əsərlərinə çəkilmiş illüstrasiyalar /K.Kazımxadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.4.

923. Kazımxadə, K. Ölməz obraz [Mətn] /K.Kazımxadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.

924. Kazımxadə, K. Ölməz obraz [Mətn]: [M.F.Axundovun 170 illik yubileyi münasibəti ilə] /K.Kazımxadə //Kommunist.- 1982.- 3 oktyabr.

925. Kərimov, K. Yubiley şərəfinə [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi qarşısında /K.Kərimov //Kommunist.- 1982.- 9 oktyabr.

926. Köçərli, F. Qardaşlıq, azadlıq carçısı [Mətn] /F.Köçərli //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

927. Köçərli, F. Qardaşlıq, azadlıq carçısı [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /F.Köçərli //Şəfəq.- 1982.- 19 oktyabr.- S.4.

928. Qarayev, Y. Böyük yazıçı mütəfəkkir və ictimai xadim [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi qarşısında

/Y.Qarayev //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1982.- №4.- S.9-11.

929. Qarayev, Y. Müasirimiz Axundov [Mətn] /Yaşar Qarayev //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.3-8.

930. Qarayev, Y. Ulduzların müdrikliyi [Mətn]: [Ç.Hüseynovun M.F.Axundova həsr etdiyi povest haqqında] /Yaşar Qarayev //Azərbaycan.- 1982.- №8.- S.180-182.

931. Qarayev, Z. Axund Hacı Ələsgər [Mətn]: M.F.Axundovun yetişməsində Axund Hacı Ələsgərin rolu haqqında /Z.Qarayev //Elm və həyat.- 1982.- №11.- S.27.

932. Qarayev, Z. Qocur yaylağı [Mətn]: Tbilisinin Qocor kəndində M.F.Axundovun bağının, malikanəsinin tapılması haqqında /Z.Qarayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.4.

933. Qasımzadə, F. İlk inqilabçı demokratımız [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /Fuad Qasımzadə //Kommunist.- 1982.- 19 oktyabr.

934. Qurbanov, Ş. Humanist sənətkar [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] /Ş.Qurbanov //Bakı.- 1982.- 16 noyabr.

935. M.F.Axundov və X.Abovyan Tbilisidə: [şəkil] /rəssamı M.Abdullayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.5.

936. M.F.Axundov: [şəkil] /rəssamı K.Nəcəfzadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.4.

937. Mirzə Fətəli Axundov müdrikliyi [Mətn] //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.8,15.

938. M.F.Axundovun ömür yolu [Mətn]: 170 illiyi münasibətilə //Sovet kəndi.- 1982.- 16 oktyabr.

939. Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi şərəfinə [Mətn]: [anadan olmasının 170 illiyi] //Kommunist.- 1982.- 16 oktyabr.

940. Mehdiyev, X. M.F.Axundov və onun "Fövqəl-füsəha"çı dostlarının şahmatla bağlı fikirləri [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /X.Mehdiyev //Məktəbdə bədən tərbiyəsi: metodik məcmuə.- 1982.- №5.- S.26-29.

941. Məmmədov, A. Öyrənildikcə öyrənilən ədib [Mətn]: ["Aldanmış kəvakib"də sənətkarlıq xüsusiyyətləri] /A.Məmmədov //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.21-24.

942. Məmmədov, M. Onun mütəfəkkir və sənətkar dühası [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /M.Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.4.

943. Məmmədov, N. M.F.Axundov - 170 [Mətn] /Nadir Məmmədov //Elm və həyat.- 1982.- №11.- S.24-26.

944. Məmmədov, N. Nikbin poeziya [Mətn]: M.F.Axundovun 170 illiyi münasibətilə /Nadir Məmmədov //Bakı.- 1982.- 19 oktyabr.

945. Məmmədov, N. Realist ədəbiyyat uğrunda [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.9-15.

946. Məmmədov, Ş. Böyük ədib və el ədəbiyyatı [Mətn] /Şamxəlil Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1982.- 15 oktyabr.

947. Məmmədov, Ş. Böyük sənətkara məhəbbətlə [Mətn]: [M.F.Axundov gürcü mətbuatında] /Şurəddin Məmmədov //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.32-36.

948. Məmmədova, A. Şərqdə M.F.Axundov ədəbi irsinə ehtiram [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /A.Məmmədova, S.Babazadə //Mədəni-maarif işi.- 1982.- №4.- S.20-22.

949. Mirəhmədov, Ə. Arzular və həqiqətlər [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Əziz Mirəhmədov //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

950. Mirzə Fətəli Axundov: (1812-1878) [Mətn]: tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi: Anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə /tərt. T.B.Baybekova, R.Q.Muradova; M.F.Axundov ad. Azərbaycan Respublika Dövlət Kitabxanası.- Bakı, 1982.- 59 s.

951. Musayev, Ə. 2 dekabr 1911-ci il [Mətn]: M.F.Axundovun 170 illiyi münasibətilə /Əli Musayev //Sovet kəndi.- 1982.- 16 oktyabr.

952. Mütəfəkkir və mübariz [Mətn]: [M.F.Axundovun

anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] //Kommunist.- 1982.- 6 oktyabr.

953. Onun adı əsrlər boyu yaşayacaqdır [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyinə həsr edilən təntənəli yığıncaq //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 20 oktyabr.

954. Paşalışvili, S. Mirzə Fətəli Axundovun xatirəsinə [Mətn]: [şeir] /S.Paşalışvili; gürcü dilindən tərcümə edən Ş.Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 12 oktyabr.

955. Paşayev, Q. M.F.Axundov və qabaqcıl mədəniyyət [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /Q.Paşayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 22 oktyabr.- S.7.

956. Rəfili, M. Axundov haqqında [Mətn]: müəllifin “M.F.Axundov” adlı monoqrafiyasından /M.Rəfili //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.16-17.

957. Romanov, S. Ölməz obrazlar [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /S.Romanov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.5.

958. Salamov, A. Sənətkarın adına, şöhrətinə layiq [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə] /A.Salamov //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 16 oktyabr.

959. Saləddin, Ə. Folklorla bağlı sənət [Mətn]: M.F.Axundov yaradıcılığının folklorla əlaqəsi haqqında /Ə.Saləddin //Azərbaycan gəncləri.- 1982.- 14 oktyabr.

960. Səfiyev, A. “Xalqı sevməyimin nişanəsi” [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Arif Səfiyev //Bakı.- 1982.- 18 oktyabr.

961. Sənətkar haqqında söz [Mətn]: C.Məmmədquluzadə, Ə.Haqverdiyev, Seyid Hüseyn, C.Cabbarlı, S.Vurğun, M.Arif, M.İbrahimov, O.İ.Senkovski (1851), A.V.Drujinin (1852), B.dö Meynar //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.26-27.

962. Sənətkar haqqında söz [Mətn]: ...alman mətbuatında //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.25.

963. Şevardnadze, E. Mirzə Fətəli Axundovun 170 illiyi münasibəti ilə nitqi [Mətn] /Eduard Şevardnadze //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 7 oktyabr.

964. Tağızadə, S. Bir imzanın izi ilə [Mətn]: [Baron Brambeus və M.F.Axundov] /S.Tağızadə //Azərbaycan.- 1982.- №10.- S.28-32.

965. Talıbzadə, K. Realist tənqidin bayraqdarı [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Kamal Talıbzadə //Ulduz.- 1982.- №10.- S. 8-14.

966. Tarverdiyeva, K. Xalqlar dostluğunun böyük carçısı [Mətn]: M.F.Axundov – 170 /Kövsər Tarverdiyeva //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1982.- №3.- S.64-71.

967. Vahabzadə, B. Yeni ədəbiyyatın banisi [Mətn]: Azərbaycanın böyük yazıçı və mütəfəkkiri Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Bəxtiyar Vahabzadə //Bakı.- 1982.- 18 oktyabr.

968. Vəliyev, K. Tale ulduzu [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /Kamil Vəliyev //Ulduz.- 1982.- №10.- S.1-5.

969. “Vətən eşqilə yanıram mən” [Mətn]: [M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə Tbilisidəki şənliklər haqqında] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 7 oktyabr.- S. 2-3.

970. Yazıçının məzarını ziyarət etmişlər [Mətn]: [M.F.Axundovun 170 illik yubileyi münasibətilə] //Kommunist.- 1982.- 6 oktyabr; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 7 oktyabr.

971. Yəqubi, Ə. İki əlyazması [Mətn]: M.F.Axundovun əlifba layihəsi və əlifba dərsliyi haqqında /Ə.Yaqubi //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1982.- 15 oktyabr.- S.5.

972. Yubiley nəşrləri [Mətn]: M.F.Axundovun 170 illiyi münasibətilə //Sovet kəndi.- 1982.- 16 oktyabr.

973. Yusifov, R. “Səbuhi”nin töhfəsi [Mətn]: M.F.Axundovun 170 illiyi münasibətilə /Ramiz Yusifov //Sovet kəndi.- 1982.- 16 oktyabr.

974. Zəkalarə yol tapan sənətkar [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi /A.Fadəyev, İ.Qrişəşvili, Lui Araqon, Mirzə Tursunzadə M.F.Axundov haqqında //Kommunist.- 1982.- 17 oktyabr.

1983

975. Arzumanova, İ. “Mürafə vəkilləri” ingilis dilində [Mətn] /İ. Arzumanova //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 25 noyabr.- S. 3.

976. Bəxtiyar, M.H. Səbuhi [Mətn]: [şeir] /Məmməd Hüseyn Bəxtiyar //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 21 oktyabr.

977. Əfəndiyev, S. Burada Mirzə Fətəli oxumuşdur [Mətn] /Sədi Əfəndiyev //Azərbaycan gəncləri.- 1983.- 1 fevral.

978. Əhmədov, H. Mirzə Fətəli Axundov ana dili məktəbi uğrunda mübarizədə [Mətn] /Hüseyn Əhmədov //Azərbaycan məktəbi.- 1983.- №1.- S.43-48.

979. Həsənov, R. Əxlaqi və ateist tərbiyənin vəhdəti [Mətn] /R. Həsənov //Elm və həyat.- 1983.- №3.- S.9-10.

980. İsmayilov, Ə. Xalqla çiyin-çiyinə [Mətn]: [“Lənkəran xanının vəzir” komediyası haqqında] /Ə. İsmayilov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 11 mart.

981. Kərimov, E. M.F. Axundov və Rusiya Coğrafiya Cəmiyyəti [Mətn] /E. Kərimov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1983.- 18 fevral.

982. Məmmədov, N. M.F. Axundov realizmi [Mətn]: Axundovşünaslığa yeni hədiyyə /N. Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1983.- 6 aprel.

983. Tağızadə, T. M.F. Axundovun fəlsəfi əsərlərində tibbi görüşlər [Mətn] /T. Tağızadə, X. Abdullayev, A. Allahverdiyev //Azərbaycan Tibb jurnalı.- 1983.- №6.- S.71-74.

984. Tbilisiyə yola düşmüşlər [Mətn]: [M.F. Axundovun ev-muzeyində Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşlar ilə keçirilən görüş haqqında] //Bakı. – 1983. – 11 noyabr.

1984

985. Bünyadov, Z. Mirzə Fətəli Axundova dair yeni sənədlər [Mətn] /Z. Bünyadov, H. Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1984.- 3 avqust; 12 oktyabr.

986. Əlimirzəyev, X. Mirzə Fətəli Axundovun ictimai-estetik görüşləri [Mətn] //Əlimirzəyev X. Bədii həqiqət uğrunda.- Bakı, 1984.- S.55-69.

987. Gözəlov, Ə. Barbye do Meinar və M.F.Axundov [Mətn]: [M.F.Axundovun əsərlərini fransız dillərinə çevirən şərqşünaslar haqqında] /Ə.Gözəlov //Elm və həyat.- 1984.- №11.- S.21-23.

988.Həsənov, O. Böyük realist [Mətn] //Həsənov O. Ədəbi qeydlər.- Bakı, 1984.- S.49-59.

989. Qarayev, Z. M.F.Axundovun yeni əsəri [Mətn]: ["Səfərdə" adlı əsəri haqqında] /Zaman Qarayev //Elm və həyat.- 1984.- №2.- S.20.

990. M.F.Axundova dair yeni sənədlər [Mətn]: İstanbulda "Cəmiyyəti-elmiyyəyi-Osmaniyyə"də M.F.Axundovun yeni əlifba layihəsilə əlaqədar olaraq keçirilmiş iclasın protokolundan çıxarış, əlifba yaratdığına görə "Məcidiyyə" nişanı verilməsi üçün cəmiyyətin baş naziri Fuad paşaya yazdığı diləkçəsi və M.F.Axundova "Məcidiyyə" nişanı verilməsinə dair fərman //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1984.- 12 oktyabr.- S.8.

991.Məmmədov, K. Məfkurə dostları [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundov, İsmayıl bəy Qutqaşanlı və b.] //Məmmədov Kamran. Qasım bəy Zakir.- Bakı, 1984.- S.124-131.

992. Sultanov, M. M.F.Axundov arxeoqraf kimi [Mətn]: [M.F.Axundov və M.H.Qayıbovun arxeoqrafiya komissiyasındakı fəaliyyəti haqqında] /Məhyəddin Sultanov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1984.- 20 yanvar.- S.8.

993. Tağızadə, S. M.F.Axundov və Şarl Monteskyö [Mətn] /S.Tağızadə //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1984.- №3.- S.29-35.

994. Vəliyev, K. Böyük mütəfəkkir [Mətn] /Kamil Vəliyev //Fikrin karvanı.- Bakı, 1984.- S.20-33.

1985

995. Azərbaycan KP MK. M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi haqqında Azərbaycan KP MK-nın Qərarı [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1985.- 5 iyul.- S.2.

996. Bünyadov, Z. M.F.Axundovun tərcüməçiliyinə dair [Mətn] /Z.Bünyadov, H.Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1985.- 16 avqust.- S. 6.

997. Həsənov, O. M.F.Axundov və Şərq problemi [Mətn] //Həsənov O. Tarixilik və müasirlik.- Bakı, 1985.- S.23-30.

998. Məmmədov, B. M.F.Axundovun naməlum tərcüməsi [Mətn]: M.F.Axundovun Gürcüstan SSR Mərkəzi Dövlət Arxivində saxlanılan “Qafqaz Arxeoqrafiya Komissiyası aktları” kitabı haqqında /B.Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1985.- 14 iyun.- S.8.

999. Məmmədov, Ş. M.F.Axundov irsinə məhəbbət [Mətn]: M.F.Axundovun seçilmiş əsərlərinin Tbilisidə çapdan çıxması ilə əlaqədar /Şurəddin Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1985.- 8 fevral.- S.3.

1000. Şükürov, S. Böyük mütəfəkkirin ailə həyatı haqqında [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi qarşısında /Sadıq Şükürov //Azərbaycan müəllimi.- 1985.- 11 sentyabr.

1986

1001. Axundov, N. M.F.Axundovun həyatını dəqiq işıqlandırmaqlı. Açıq məktub: “M.F.Axundovun təvəllüd tarixinə dair” məqaləsinə cavab [Mətn] /Nazim Axundov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1986.- 8 avqust.- S.8.

1002. Əliyev, M. M.F.Axundov və A.S.Puşkin [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /M.Əliyev //Gənc fəhlə.- 1986.- №3.- S.24-25.

1003. Gözəlov, Ə. Lüi Bazen M.F.Axundovun yaradıcılığı haqqında [Mətn] /Ə.Gözəlova //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1986.- №1.- S.85-89.

1004. Məmmədov, X. Böyük maarifçi [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /X.Məmmədov //Azərbaycan məktəbi.- 1986.- №3.- S.57-63.

1005. Məmmədov, İ. M.F.Axundovun təvəllüd tarixinə dair [Mətn] /İ.Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1986.- 20 iyun.

1006. Məmmədov, Ş. Mirzə Fətəli Axundov irsinə məhəbbətlə [Mətn] /Şurəddin Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1986.- 8 fevral.

1007. Məmmədova, D. M.F.Axundov və xalq satirası [Mətn] /D.Məmmədova //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1986.- №1.- S.74-79.

1008. Məmmədov, B. M.F.Axundov dramaturgiyasında konflikt və xarakter [Mətn] /B.Məmmədov //Klassik Azərbaycan ədəbiyyatında realizm: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1986.- S.3-11.

1009. Məmmədov, A. Mirzə Fətəli Axundovun bir məktubunun izi ilə [Mətn]: [Azərbaycan-Gürcüstan ədəbi əlaqələri tarixindən] /Adil Məmmədov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1986.- №2.- S.42-47.

1010. Mümtaz, S. Mirzə Fətəli (Səbuhi) və Osmanlı sədrizadəsi Fuad paşa [Mətn] /Salman Mümtaz //Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları.- Bakı, 1986.- S.217-220.

1011. Mümtaz, S. Mirzə Fətəli (Səbuhi) və Cəfərqulu xan Nəva [Mətn] /Salman Mümtaz //Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları.- Bakı, 1986.- S.213-216.

1012. Mümtaz, S. Mirzə Fətəli (Səbuhi) və Mirzə Məhəmməd Katib [Mətn] /Salman Mümtaz //Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları.- Bakı, 1986.- S.238-240.

1013. Mümtaz, S. Mirzə Fətəli (Səbuhi), Mirzə Şəfi Vəzəh və Molla Abbas Aşıftə [Mətn] /Salman Mümtaz //Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqları.- Bakı, 1986.- S.226-231.

1014. Şükürov, S. Yox, cənab Axundov [Mətn]: sənədli hekayə: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /Sadiq Şükürov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1986.- 28 oktyabr.- S.4; Azərbaycan müəllimi.- 1986.- 7 mart.

1015. Tağızadə, S. M.F.Axundov və Ernest Vozef Renan [Mətn]: Azərbaycan Fransa əbədi əlaqələri tarixindən /S.Tağızadə //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1986.- №2.- S.30-34.

1016. Yəqubi, Ə. M.F.Axundovun əlifba dərsliyi nə üçün

inkar edilir [Mətn] /Ə.Yəqubi //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1986.- №3.- S.78-83.

1017. Zeynalov, A. M.F.Axundovun əsərlərinin senzura tarixindən [Mətn] /A.Zeynalov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1986.- №1.- S.42-48.

1987

1018. Adilov, M. M.F.Axundovun əsərlərinin antroponimiyası [Mətn] /M.Adilov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.72-80.

1019. Axundov, M. M.F.Axundovun əsərlərində təbiətşünaslıq materialları [Mətn] /M.Axundov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.17-23.

1020. Arif, M. Mütəfəkkir yazıçı [Mətn] /Məmməd Arif //Kitablar aləmində.- 1987.- №3.- S.10-11.

1021. Babayev, B. M.F.Axundov yaradıcılığında tipiklik məsələsinə dair [Mətn] /B.Babayev //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.119-121.

1022. Bağirov, Ə. M.F.Axundovun ərəb əlifbasına qarşı mübarizəsi və yeni əlifba layihələri [Mətn] /Ə.Bağirov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.115-118.

1023. Bayramov, A. Alman ədəbiyyatşünaslığı və M.F.Axundov [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Akif Bayramov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 31 iyul.- S.7.

1024. Bəktaş, İ. M.F.Axundov F.Köçərli yaradıcılığında [Mətn] /İ.Bəktaş //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.87-91.

1025. Bəşirov, V. Xalqlar dostluğunun carçısı [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Vidadi Bəşirov //Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 18 dekabr.

1026. Cavadova, M. Azərbaycan ədəbi dilinin təşəkkülündə M.F.Axundovun rolu [Mətn] /M.Cavadova //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.

1027. Cəmilzadə, E. Oğlu Rəşid bəylə ədibin məktublaşmasından [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Eldar Cəmilzadə //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S.21-25.

1028. Əfəndiyev, P. Böyük ədib və xalq yaradıcılığı [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /P.Əfəndiyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 12 iyun.- S.6.

1029. Əhmədov, C. Böyük mütəfəkkirin pedaqoji görüşləri [Mətn] /C.Əhmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 24 iyun.

1030. Əhmədov, C. M.F.Axundov təlim-tərbiyə haqqında [Mətn] /C.Əhmədov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.93-100.

1031. Əlimirzəyev, X. Böyük dramaturq [Mətn] /X.Əlimirzəyev //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.47-54.

1032. Əliyev, Z. M.F.Axundovun ictimai-pedaqoji görüşlərinə dair [Mətn] /Z.Əliyeva, Ə.Ağayeva //Azərbaycan məktəbi.- 1987.- №10.- S.56-63.

1033. Əliyeva, D. İlya Çavçavadze və M.F.Axundov [Mətn]: İlya Çavçavadze - 150 /D.Əliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 9 oktyabr.- S.7.

1034. Əliyeva, Z. Mirzə Fətəli Axundovun ictimai-pedaqoji görüşlərinə dair [Mətn] /Z.Əliyeva, Ə.Ağayev //Azərbaycan məktəbi.- 1987.- №10.- S.56-63.

1035. Əlizadə, M. M.F.Axundov “Məhdəviyyət” əfsanəsi və onun mürtəce mahiyyəti haqqında [Mətn] /M.Əlizadə //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.- S.24-38.

1036. Əsgərli, Z. M.F.Axundov faciə janrı haqqında [Mətn] /Zaman Əsgərli //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.29-33.

1037. Hacıbabayev, A. Şəkidə teatr günləri [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /A.Hacıbabayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 4 dekabr.

1038. Hacıyev, T. M.F.Axundovun bədii əsərlərinin dili [Mətn] /T.Hacıyev //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.55-64.

1039. Həsənov, H. Keçən əsrdən məktublar [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundovun oğlu Rəşidlə məktublaşması] /Həsən Həsənov //Alfred Do Brea. Bir balaca parijlinin həyatı: roman /fransızcadan tərc. ed. Rəşid Axundov.- Bakı, 1987.- S.189.

1040. Hüseynov, F. Böyük realist [Mətn] /F.Hüseynov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.3-9.

1041. Xələfov, Ə. M.F.Axundovun köməkçisi [Mətn] /Ə.Xələfov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 2 oktyabr.

1042. Xəlilov, A. Axundovun ədəbi irsi haqqında [Mətn] /A.Xəlilov //Kitablar aləmində.- 1987.- №3.- S.13-15.

1043. İnqilab. “Ədalətə rəvac vermək” naminə [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /İnqilab //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 17 iyul.- S.5.

1044. Köçərli, F. Görkəmli ateist, filosof-materialist [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /F.Köçərli //Azərbaycan kommunisti.- 1987.- №9.- S.81-84.

1045. Qarayev, Z. Ədibin xatirə-povesti [Mətn]: M.F.Axundovun müasir oxucularımıza bəlli olmayan “Po puti” “Səfərdə” xatirə povesti haqqında /Zaman Qarayev //Azərbaycan.- 1987.- №10.- S.158-159.

1046. Qarayev, Z. Mirzə Rəşidin tərcüməsi [Mətn]: M.F.Axundov – 175: M.F.Axundovun oğlu Mirzə Rəşidin fransız dilindən tərcümə etdiyi “Bir balaca parijlinin həyatı” romanı haqqında /Zaman Qarayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 4 sentyabr.- S.8.

1047. Qasımzadə, F. Dahi mütəfəkkir, inqilabçı-demokrat [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /F.Qasımzadə //Azərbaycan məktəbi.- 1987.- №1.- S.46-51.

1048. Qasımzadə, F. İlk inqilabçı demokratımız [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Fuad Qasımzadə //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S. 17-20.

1049. Qasımzadə, F. M.F.Axundovun inqilabi demokratizmi [Mətn] /F.Qasımzadə //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.10-16.

1050. Qəniyev, S. “Kəmalüddövlə məktubları” əsərində təlim-tərbiyə məsələləri [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /S.Qəniyev //Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 26 avqust.

1051. Qoldşteyn, A. Utopiya və gerçəklik [Mətn]: M.F.Axundovun ictimai görüşlərinin inkişafındakı ardıcılıq haqqında /A.Qoldşteyn //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 17 aprel.- S.6.

1052. Quliyev, V. M.F.Axundov rus alimlərinin məktublaşmalarında [Mətn] /V.Quliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1987.- 25 dekabr.- S.3.

1053. Quliyev, V. M.F.Axundovun rus şərqşünaslığı ilə əlaqələrinə dair [Mətn]: [M.F.Axundov və N.Dubrovin] /Vilayət Quliyev //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.100-108.

1054. Quliyev, V. Şərqdə ilk dəfə [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /V.Quliyev //Kitablar aləmində.- 1987.- №5.- S.11-12.

1055. Qurbanov, Ş. M.F.Axundov komediyalarının ilk tamaşaları və Azərbaycan teatrşünaslığının təşəkkülü [Mətn] /Ş.Qurbanov //MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDOV: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.101-108.

1056. M.F.Axundov haqqında [Mətn]: F.Köçərli, S.Hüseyn, S.Vurğun, M.Hüseyn, A.Fadəyev və N.Hikmətin fikirləri //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S.18-19.

1057. M.F.Axundovun sözü [Mətn]: sitatlar //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S.28-29.

1058. Məhəmmədli, T. Axundzadə [Mətn] //Məhəmmədli Tərbiyə. Dənəşməndani Azərbaycan.- Bakı, 1987.- S.28-34.

1059. Məmməd, C. Böyük bir məramın böyük atası [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi /Məmməd Cəfər //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S.14-16.

1060. Məmmədov, A. Mütəfəkkir yazıçı! [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Arif Məmmədov //Kitablar aləmində.- 1987.- №3.- S.10-11.

1061. Məmmədov, Ə. M.F.Axundov ədəbi məktəbinin görkəmli davamçısı [Mətn] /Ə.Məmmədov //Azərbaycan SSR EA-nın

Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.109-116.

1062. Məmmədov, N. M.F.Axundov azadlıq və bə-rabərlik haqqında [Mətn] /N.Məmmədov //Azərbaycan SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.34-39.

1063. Məmmədov, N. Tənqidçi-nəzəriyyəçi qələmi [Mətn] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1987.- №12.- S.31-33.

1064. Məmmədov, V. Maraqlı tədqiqat əsəri [Mətn]: İzzət Rüstəmovun “Mirzə Fətəli” kitabı haqqında /Vəli Məmmədov //Kitablar aləmində.- 1987.- №3.- S.17-19.

1065. Məmmədova, D. M.F.Axundovun komediya-larındakı adların mənşəyi haqqında [Mətn] /D.Məmmədova //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №1.- S. 33-37.

1066. Məmmədzadə, B. M.F.Axundov yaradıcılığında “dram fənni” və dram janrı [Mətn] /B.Məmmədzadə //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.- S.109-114.

1067. Novruzov, Ə. Böyük dramaturq poeziya haqqında [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Ə.Novruzov //Gənc fəhlə.- 1987.- №8.- S.18-19.

1068. Novruzova, R. M.F.Axundov Əziz Şərifin tədqiqat-larında [Mətn] /R.Novruzova //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.124-132.

1069. Nurəliyeva, T. M.F.Axundov kolleksiyası [Mətn] /T.Nurəliyeva //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.117-123.

1070. Sadıqov, Ə. “Aldanmış kəvakib” povestinin dili [Mətn] /Ə.Sadıqov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.89-95.

1071. Salmanov, Ş. M.F.Axundovun yaradıcılıq irsi Azər-baycan sovet ədəbiyyatşünaslığında [Mətn] /Ş.Salmanov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.8-20.

1072. Səfiyev, A. M.F.Axundovun estetikasında ko-miklik məsələsi [Mətn] /A.Səfiyev //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, Dil və İncəsənət seriyası.- 1987.- №3.- S.21-28.

1073. Şamilov, Ə. Axundovun əsərlərinin nəşri tarixindən [Mətn] /Əli Şamilov //Kitablar aləmində.- 1987.- №3.- S.16-17.

1074. Tağıyev, R. Axundov Əmin Abidin araşdırmalarında [Mətn] /R.Tağıyev //Elm.- 1987.- 17 iyul.

1075. Tahirbəyov, B. M.F.Axundov və dünya ədəbiyyatı [Mətn] /B.Tahirbəyov //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.39-46.

1076. Vəliyev, V. M.F.Axundov və xalq yaradıcılığı [Mətn] /V.Vəliyev //Mirzə Fətəli Axundov: elmi əsərlərin tematik məcmuəsi.- Bakı, 1987.-S.81-86.

1077. Yəqubi, Ə. “Təmsilat” haqqında xarici rəylər [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Əsəd Yaqubi //Azərbaycan müəllimi.- 1987.- 9 dekabr.

1988

M.F.Axundzadə - 175

1078. Ağayev, N. Bakıda bir heykəl var... [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Nizami Ağayev //Kommunist.- 1988.- 24 sentyabr.

1079. Axundov, A. Ədəbi dilimizin fədaisi [Mətn] /Ağamusa Axundov // Bakı.- 1988.- 1 noyabr.

1080. Axundov, N. “Kəmalüddövlə məktubları”nın nəşrinə dair [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Nazim Axundov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 12 fevral.- S.6.

1081. Axundov, N. Kəmalüddövlə məktublarının nəşrinə dair [Mətn] /Nazim Axundov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 12 fevral.

1082. Allahverdiyev, Q. “Kəmalüddövlə məktubları”- nda dini mistikanın və fanatizmin tənqidi [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Qaley Allahverdiyev, Teymur Kərimov //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 1988.- №1- 2.- S.60-63.

1083. Anar. M.F.Axundov adına mükafatlar [Mətn]: M.F.Axundovun 175 illiyi münasibətilə təsis ediləcək beş mükafat haqqında /Anar //Kommunist.- 1988.- 13 may.

1084. Anar. Sübhün səfiri [Mətn] /Anar //Kommunist.- 1988.- 29 oktyabr.

1085. Azəroğlu. Şərqi kəvakibi: “Aldanmış kəvakib”in müəllifinə [Mətn]: [şeir] /Azəroğlu //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S. 4.

1086. Babanlı, T. Görkəmli adamlar M.F.Axundov haqqında [Mətn] /Tomris Babanlı //Kitablar aləmində.- 1988.- №3.- S.19-20.

1087. Bayramova, O. “Əsərlər”in birinci cildi [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /O.Bayramova //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 28 oktyabr.

1088. Bazen Lui, Banin. M.F.Axundov yubileyinin iştirakçıları [Mətn]: Parisdə YUNESCO-nun şöbə müdürü Ramiz Abutalıbova və Azərbaycan Yazıçılar İttifaqı İdarə Heyətinin birinci katibi Anara Axundovun 175 illiyi münasibəti ilə yazdıqları məktublar /Bazen Lui, Banin //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 4 noyabr.- S.1.

1089. Böyük yazıçının xatirəsinə həsr olunur [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi ilə əlaqədar //Kommunist.- 1988.- 12 mart.

1090. Böyük yazıçının yubileyi şərəfinə [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə //Kommunist.- 1988.- 29 sentyabr.

1091. Cəmilzadə, E. M.F.Axundovun naməlum məktubu [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Eldar Cəmilzadə //Ulduz.- 1988.- №5.- S.52-53.

1092. Cəmilzadə, E. Məktubun ikinci həyatı [Mətn] [M.F.Axundovun oğlu Rəşid bəyin 1875-ci ildə yazdığı məktub haqqında] /Eldar Cəmilzadə //Elm və həyat.- 1988.- №4.- S.28-29.

1093. Cəmilzadə, E. Məktubun ikinci həyatı [Mətn]: [M.F.Axundovun oğlu Rəşid bəyin 1875-ci ildə yazdığı məktub] /Eldar Cəmilzadə //Elm və həyat.- 1988.- №4.- S.28-29.

1094. Danışır M.F.Axundov yubileyinin iştirakçıları [Mətn]: Mişel Süleyman (Livan), Campiero Bellinceri (İtaliya), Saleh Əliyev (Moskva) //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.1.

1095. Əbdülsəlimzadə, Q. Mütəfəkkirin iqtisadi görüşləri [Mətn] /Q.Əbdülsəlimzadə //Bakı.- 1988.- 27 oktyabr.

1096. Əlimirzəyev, X. Böyük ideallar carçısı [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi /X.Əlimirzəyev //Təşviqatçı.- 1988.- №11.- S.39-42.

1097. Əliyev, S. M.F.Axundov və mətbuat [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Seyfulla Əliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 4 noyabr.- S.6.

1098. Əliyev, V. Natiqlik sənəti və nitq mədəniyyəti [Mətn]: [M.F.Axundovun əsərlərinin nitqi haqqında] /V.Əliyev, Ə.Quliyev //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 26 yanvar.

1099. Əliyeva, D. Tiflis ədəbi mühiti [Mətn] /Dilarə Əliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 10 iyun.

1100. Əliyeva, E. Sabaha aparən yollar [Mətn]: [M.F.Axundov əsərlərinin tamaşalarına respublika festivalının Bakıdakı baxış həftəsi haqqında] /Elmira Əliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 22 yanvar.- S.5.

1101. Əliyeva, E. Uğurun sirri [Mətn]: M.F.Axundovun “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” komediyası S.Rəhman adına Şəki Dövlət Dram Teatrında müasir versiyada /Elmira Əliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 20 may.- S.5.

1102. Əsgərov, Ə. (Qiyaslı) İqtisadi görüşlər [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov /Əjdər Əsgərov (Qiyaslı) //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.5.

1103. Əzimov, Ə. Dram sənəti haqqında [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Ə.Əzimov //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 6 yanvar.

1104. Fərəcov, Q. Dilimizin bədii boyası [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /Qərib Fərəcov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.

1105. Fransız professorun ürək sözü [Mətn]: [Parisdəki Türkologiya İnstitutunun direktoru, Sorbonna Universitetinin

professoru Laun Bazen M.F.Axundov haqqında] //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 29 oktyabr.

1106. Gədikli, Y. “Sizə salam gətirmişəm” [Mətn]: M.F.Axundovun yubileyi ilə əlaqədar respublikamıza gəlmiş Yusif Gədikli ilə müsahibə /Yusif Gədikli //Kommunist.- 1988.- 3 noyabr.

1107. Hacıbabayev, A. Əsrimizin əvvəllərində [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /A.Hacıbabayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.

1108. Hüseynova, S. Fəlsəfi fikrin vüsəti [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /S.Hüseynova //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 11 mart.

1109. Xalqların sərvəti [Mətn]: Oktyabrın 26-da Bakıda M.F.Axundovun 175 illiyi münasibətilə Respublika Elmlər Akademiyasının və Yazıçılar İttifaqının təşkil etdiyi elmi simpozium haqqında məlumat //Kommunist.- 1988.- 27 oktyabr; Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.2.

1110. Xəlilov, Ə. Rus şeirinə Şərq çələngi [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /Ə.Xəlilov //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 17 may.

1111. “Xoş gördük Mirzə Fətəli, xoş gördük, Azərbaycan” [Mətn]: [M.F.Axundovun 175 illik yubileyi ilə əlaqədar qonaqlarla söhbət] //Kommunist.- 1988.- 29 oktyabr.

1112. İbrahimov, M. Sözüün sirri [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /M.İbrahimov //Bakı.- 1988.- 28 oktyabr.

1113. Kazımov, A. Sənətkar və ekran [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi qarşısında /Aydın Kazımov //Kommunist.- 1988.- 30 yanvar.

1114. Köçərli, F. Axundovşünaslıqda yeni söz [Mətn]: Murtuz Sadıqovun “Yazıçı” nəşriyyatı tərəfindən buraxılmış “M.F.Axundov və rus ədəbiyyatı” kitabının Azərbaycan SSR Dövlət Mükafatına təqdim edilməsi haqqında /F.Köçərli //Kommunist.- 1988.- 8 aprel.

1115. Köçərli, F. Böyük humanist [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /F.Köçərli //Kommunist.- 1988.- 2 oktyabr.

1116. Köçərli, F. Şərqi ilk materialist filosofu [Mətn] /Firudin bəy Köçərli //Bakı.- 1988.- 10 oktyabr.

1117. Qarayev, Z. Bir tapıntı [Mətn]: [tapıntının M.F.Axundova məxsus olmasına dair] /Zaman Qarayev //Elm və həyat.- 1988.- №4.- S.29.

1118. Qarayev, Z. Böyük söz ustasının dostları [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Z.Qarayev //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 1 iyun.

1119. Qarayev, Z. M.F.Axundov və hərbi elmi [Mətn] /Z.Qarayev //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 28 yanvar.

1120. Qarayev, Z. Məktubun ikinci həyatı [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /Z.Qarayev //Elm və həyat.- 1988.- №4.- S.28-29.

1121. Qasımzadə, F. Qadın azadlığının böyük carçısı [Mətn]: M.F.Axundovun yaradıcılığından /Fuad Qasımzadə //Azərbaycan qadını.- 1988.- №5.- S.12-13.

1122. Qasımzadə, F. Səbuhi və gənclik. Gənclik və Səbuhi [Mətn] /Feyzulla Qasımzadə //Ulduz.- 1988.- №6.- S.70-75.

1123. Qəhrəmanova, S. Axundov və Tiflis ədəbi mühiti [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /S.Qəhrəmanova //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 29 oktyabr.

1124. Quliyev, Ə. Rus mədəniyyətinə ehtiramla [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /Ə.Quliyev //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 28 oktyabr.

1125. Quliyev, M. Sənətkara məhəbbətlə [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /Məmməd Quliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.5.

1126. Quliyev, V. Mənim fikirlərim haqdır [Mətn] /Vilayət Quliyev //Sovet kəndi.- 1988.- 29 oktyabr.

1127. Quliyev, V. Mirzə Fətəlinin qardaşı vardımı? [Mətn] /Vilayət Quliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 17 iyun.

1128. Quliyev, V. Şərqi ilk dramaturqu [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /V.Quliyev //Kommunist.- 1988.- 14 oktyabr.

1129. Quliyeva, X. Dünya maarifçi ədəbi estetik fikrinin

əsas prinsipləri [Mətn]: [məqalədə M.F.Axundovdan da bəhs edilir] /Xatirə Quliyeva //Azərbaycan.- 1988.- №1.

1130. Quliyeva, X. İlk realist nasir və dramaturq [Mətn]: ədəbiyyatşünas Cəfər Cəfərovun əsərlərində Axundov irsi /Xatirə Quliyeva //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 20 may.- S.6.

1131. M.F.Axundovun yubileyi şərəfinə [Mətn] //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 22 yanvar.- S.1.

1132. Mahmudov, E. M.F.Axundov gürcü poeziyasında [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /E.Mahmudov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.5.

1133. Məhəmmədi, M. Yusif Sərrac əhvalatı [Mətn]: M.F.Axundovun “Aldanmış kəvakib”ində təsvir olunan hadisə barəsində bir əhvalat /Məsiməğa Məhəmmədi //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 23 sentyabr.- S.6.

1134. Məlikova, S. Yubiley sərgisi [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /Solmaz Məlikova //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S.4-5.

1135. Məmmədbəyli, S. Böyük sənətkara həsr olunmuşdur [Mətn]: [Nizami adına Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyində M.F.Axundovun 175 illiyi münasibətilə açılmış “M.F.Axundov otağı” haqqında] /Solmaz Məmmədbəyli //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 5 aprel.

1136. Məmmədbəyli, S. Dostluqda sadıq sənətkar [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /S.Məmmədbəyli //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 8 iyun.

1137. Məmmədov, A. “...Əlimdən gələn hər işi etmişəm” [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /A.Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 29 oktyabr.

1138. Məmmədov, A. Mirzə Fətəli gülüşü [Mətn] /A.Məmmədov //Ulduz.- 1988.- №1.- S.66-68.

1139. Məmmədov, B. Böyük ədibin dostu [Mətn]: M.F.Axundov və görkəmli ədib Xasay xan Usmiyev arasındakı dostluq haqqında /Bəylər Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 27 may.- S.6.

1140. Məmmədov, B. M.F.Axundov və müasirlik [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi münasibətilə /Bəylər Məmmədov //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 14 yanvar.

1141. Məmmədov, N. “Aldanmış kəvakib” tarixi əsərdirmi? [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Nadir Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 19 oktyabr.

1142. Məmmədov, Ş. Böyük ədib və “İveriya” qəzeti [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Ş.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 5 fevral.

1143. Muxtarov, H. Böyük ədib rus dili və tərcümə haqqında [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /Hacı Muxtarov //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 17 fevral.

1144. Musayev, B. M.F.Axundov və rus ədəbiyyatı [Mətn] /B.Musayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 15 aprel.

1145. Musayev, T. Fikir bahadırları [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında] /T.Musayev, O.Abdullayev //Ulduz.- 1988.- №8.- S.56-60.

1146. Nağıyeva, C. Mirzə Fətəlinin şəxsi möhürləri [Mətn] /C.Nağıyeva, T.Nurəliyeva //Bakı.- 1988.- 12 yanvar.

1147. Neuvajni, F. M.F.Axundovun müasirliyi [Mətn] /Florion Neuvajni (Polşa) //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 4 noyabr.- S.1.

1148. Nəbiyev, B. Durğunluğa qənim [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında] /Bəkir Nəbiyev //Bakı.- 1988.- 5 iyul.

1149. Nəzərov, İ. M.F.Axundovun ədəbi-tənqidi görüşlərinin tədrisi [Mətn] /İ.Nəzərov //Azərbaycan müəllimi.- 1988.- 25 noyabr.

1150. Nəzirli, Ş. İlk maarif işığı [Mətn]: sənədli hekayə: M.F.Axundovun 175 illiyi münasibətilə /Şəmistan Nəzirli //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 28 iyul.

1151. Ortaylı, İ. M.F.Axundzadə əsərlərində estetik qanunlar [Mətn] /İlbər Ortaylı (türk) //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 4 noyabr.- S.3.

1152. Paşaoğlu, A. Xarici ölkələrdə M.F.Axundov yaradıcılığına maraq [Mətn] /A.Paşaoğlu //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 15 sentyabr.

1153. Rzayev, B. İki dəfə yaşanmış ömür [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /B.Rzayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 5 fevral.

1154. Sadıqov, M. Xarici ölkələrdə M.F.Axundov yaradıcılığına maraq [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi ilə əlaqədar ədibin adını daşıyan Rus dili və Ədəbiyyatı Pedaqoji İnstitutunun professoru ilə müsahibə /M.Sadıqov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 16 sentyabr.- S.1.

1155. Sadıqov, M. M.F.Axundovun yapon tədqiqatçısı [Mətn] /M.Sadıqov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 5 fevral.

1156. Salmanov, Ş. Tənqidin yüksək amalı [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /Şamil Salmanov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 28 oktyabr.- S. 4,7.

1157. Saləddin, Ə. M.F.Axundov şeiri və folklor [Mətn] /Ə.Saləddin //Ulduz.- 1988.- №6.- S.75-78.

1158. Sərkəroğlu, Ə. Zəngin irsə maraq [Mətn]: [fransız şərqşünasları M.F.Axundov haqqında] /Ə.Sərkəroğlu //Bakı.- 1988.- 29 oktyabr.

1159. Süleymanov, M. M.F.Axundovun vətəninə salam! [Mətn]: [şeir] //Mişel Süleymanov (Livan); tərcümə edən Nəbi Xəzri //Azərbaycan gəncləri.- 1988.- 29 oktyabr.

1160. Şuşinski, F. M.F.Axundov Qarabağda [Mətn]: Yeni məlumat /Firudin Şuşinski //Kommunist.- 1988.- 15 aprel.

1161. Tağızadə, S. “Azərbaycan Molyeri”. İtalyan alimi A.Bausaninin “Axundzadə Mirzə Fəth-Əli” məqaləsinin izi ilə [Mətn]: M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi /Samir Tağızadə //Kommunist.- 1988.- 11 mart.

1162. Tatarjevska, İ. Tənqidçi və estetik [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov – 175 /İren Tatarjevska //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 18 oktyabr.- S. 5.

1163. Təbrizi Qulamirza Səbri. Mirzə Fətəli Axundzadənin xatirəsi [Mətn]: [şeir] /Qulamirza Səbri Təbrizi //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1988.- 4 noyabr.- S.1.

1164. Türkiyədə nəşr olunmuşdur [Mətn]: Türkiyədə Azərbaycan ədəbiyyatının təbliğatçısı doktor Əli Yavuz

Akpınarın "M.F.Axundov. Komediylar (temsiller)" kitabını nəşr etdirməsi haqqında //Kommunist.- 1988.- 22 oktyabr.

1165. Vaçnadze, N. İki xalqın oğlu [Mətn]: M.F.Axundov – 175 /N.Varnadze //Bakı.- 1988.- 28 oktyabr.

1166. Vahabzadə, B. İdrak nəhəngi [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /Bəxtiyar Vahabzadə //Bakı.- 1988.- 28 oktyabr.

1167. "Yurd" qəzeti M.F.Axundov haqqında [Mətn] //Kommunist.- 1988.- 7 avqust.

1168. Zeynalov, A. Ədibin ilk kitabı [Mətn]: [M.F.Axundov-175] /A.Zeynalov //Bakı.- 1988.- 26 noyabr.

1169. Zəkiyev, İ. Klassik irsə müasir nəzər [Mətn]: [M.F.Axundovun mütərəqqi baxışları haqqında] /İmaməddin Zəkiyev //Ulduz.- 1988.- №5.- S.55-59.

1989

1170. Əbdülsəlimzadə, Q. Mirzə Fətəli Axundovun ictimai-iqtisadi görüşləri [Mətn] /Q.Əbdülsəlimzadə //Azərbaycan xalq təsərrüfatı.- 1989.- №3.- S.58-64.

1171. Həsənov, Ə. M.F.Axundovun dramlarında qadın surətləri [Mətn] /Ə.Həsənov //Elm və həyat.- 1989.- №11.- S.13.

1172. Köçərli, F. M.F.Axundov və yeni dövr Azərbaycan mədəniyyətinin təşəkkülü [Mətn]: birinci məqalə /Firudin Köçərli //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası.- 1989.- №3.- S.3-15.

1173. Quliyev, V. "Təmsilat" geniş üfüqlərdə [Mətn]: Türkiyə Egey Universitetinin dosenti, doktor Əli Yavuz Akpınarın İzmirdə çap etdirdiyi M.F.Axundovun komediyları haqqında /Vilayət Quliyev //Kommunist.- 1989.- 26 yanvar.

1174. Quliyev, V. Mirzə Qafar kimdir? [Mətn]: M.F.Axundovun bir məktubunun izi ilə /Vilayət Quliyev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 18 avqust.- S.6.

1175. Əbdülsəlimzadə, Q. M.F.Axundovun ictimai-iqtisadi görüşləri [Mətn] /Q.Əbdülsəlimzadə //Azərbaycan xalq təsərrüfatı.- 1989.- №3.- S.58-64.

1176. Tanilli, S. Ömrün on günü. Vətən unudulmur, Vətən unutmur [Mətn]: M.F.Axundovun 175 illik yubileyinə gəlmiş Sərvər Tanilli, İren xanım Məlikova, Əbdüllətif Bəndəroğlu və Davud İmdadiyanla söhbət /Sərvər Tanilli, İren Məlikova, Əbdüllətif Bəndəroğlu //Elm və həyat.- 1989.- №3.- S.10-11.

1177. Rzayev, T. Mirzə Fətəli əsərlərinin türk nəşri [Mətn] /Tural Rzayev //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 30 iyun.- S.5.

1178. Məmmədov, C. Filoloji elmimizin addımları [Mətn]: Azərbaycan Dövlət Universiteti filologiya fakültəsinin alimlərinin M.F.Axundovun 175 illik yubileyi ərəfəsində hazırladıqları və çap etdirdikləri “Mirzə Fətəli Axundov” toplusu haqqında /Cahangir Məmmədov //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1989.- 10 mart.- S.6.

1990

1179. Cahangirov, M. Klassik irsimizin elmi-tənqidi nəşrinə dair [Mətn]: M.F.Axundovun əsərlərinin I cildi əsasında /M.Cahangirov //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1990.- №3.- S.3-16.

1180. Əliyev, C. M.F.Axundov və Avropa maarifçi dram problemi [Mətn] /Cavanşir Əliyev //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil, incəsənət seriyası.- 1990.- №2.- S.30-42.

1181. Hüseynova, T. M.F.Axundov və Fransa maarifçiliyi [Mətn] /T.Hüseynova //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1990.- 10 avqust.- S. 6.

1182. Köçərli, F. M.F.Axundov və yeni dövr Azərbaycan mədəniyyətinin təşəkkülü: Milli maarifçiliyin fəlsəfəsi [Mətn]: üçüncü məqalə /F.Köçərli //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası.- 1990.- №4.- S.8-16.

1183. Köçərli, F. M.F.Axundov və yeni dövr Azərbaycan mədəniyyətinin təşəkkülü. M.F.Axundov və milli maarifçilik [Mətn]: ikinci məqalə /F.Köçərli //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Tarix, fəlsəfə və hüquq seriyası.- 1990.-№1.- S.80-92.

1184. Qasımov, H. “Kəmalüddövlə məktubları”nın janrı və M.F.Axundovun sənət görüşləri haqqında” [Mətn] /H.Qasımov

//Klassik Azərbaycan ədəbiyyatının ideya-mövzu problemləri.- Bakı, 1990.- S.62-68.

1185. Məmmədov, N. Bir mübahisə haqqında [Mətn]: [M.F.Axundovun vəfatı və dəfni haqqında] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1990.- №8.- S.176-180.

1186. Məmmədova, D. M.F.Axundovun komediyalarında remarka [Mətn] /Dilarə Məmmədova //Azərb.SSR EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil, incəsənət seriyası.- 1990.- №1.- S.16-25.

1187. Tağızadə, S. “Şahnamə”, yoxsa “Aldanmış kəvakib”? [Mətn]: [M.F.Axundovun “Aldanmış kəvakib” povestinin erməni yazıçısı M.Canan tərəfindən mənimsənilib “Şahnamə” adı altında pyes şəklində çap olunması haqqında] /Samir Tağızadə //Ədəbiyyat və incəsənət.- 1990.- 21 sentyabr.- S.5.

1991

1188. Məmmədov, N. A. Şaiqin M.F.Axundov haqqında mülahizələri [Mətn] /N.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 1991.- 6 mart.- S.4.

1189. Rzayev, A. Ulduzları kim aldatmışdı [Mətn]: M.F.Axundovun “Aldanmış kəvakib” əsərində irəli sürülmüş problemlər haqqında /Ağabala Rzayev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1991.- 20 dekabr.- S.2.

1190. Yusifli (Əliyev), C. M.F.Axundovun maarifçi estetikası [Mətn] /C.Yusifli (Əliyev) //Qobustan.- 1991.- №3 (91).- S.41-46.

1992

1191. Cəmilzadə, E. Məlum məktublar, naməlum faktlar [Mətn]: [M.F.Axundov haqqında naməlum arxiv materialları] /Eldar Cəmilzadə //Azərbaycan.- 1992.- №9-10.- S.173-180.

1192. Göyüşov, N. Mirzə Fətəli Axundovun adına layiq [Mətn]: [E.Cəmilzadə, H.Həsənovun “Mirzə Fətəli və Rəşid bəy Axundovların yazışması” kitabı haqqında] /M.Göyüşov //Azərbaycan gəncləri.- 1992.- 24 iyun.

1193. İsmayılı, Ə. Böyük mütəfəkkirin portreti [Mətn]: [Gürcüstanın “İncəsənət” muzeyində saxlanılan 1877-1878-ci illərdə naməlum rəssam tərəfindən çəkilmiş “M.F.Axundovun dostu general Hüseyn Naxçıvanski ilə nərd oyunu” rəsmi haqqında] /Əzim İsmayılı //Ədəbiyyat qəzeti.-1992.- 10 iyul.- S.3.

1194. Quliyev, V. M.F.Axundov və Əli Süavi [Mətn]: [M.F.Axundovun tanınmış türk jurnalisti və yazıçısı Əli Süavi ilə əlifba məsələsi ilə əlaqədar apardığı fikir mübadiləsi və mübahisələri haqqında] /Vilayət Quliyev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1992.- 21 fevral.- S.6.

1195. Quliyev, V. Məktublarda yaşayan tarix [Mətn]: [Həsən Həsənov və Eldar Cəmilzadənin tərtib etdikləri “Mirzə Fətəli və Rəşid Axundovların yazışması” kitabı haqqında] /Vilayət Quliyev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1992.- 22 may.- S.5.

1196. Məmmədov, Ş. “Bu qayda Avropada məlumdur...” [Mətn]: [M.F.Axundovun ədəbi tənqid anlayışı haqqında qeydlər] /Ş.Məmmədov //Ədəbiyyat qəzeti.- 1992.- 14 avqust.

1197. Məmmədov, N. Odlə oynamaq olmaz [Mətn]: [Firuz Həşimin M.F.Axundovla bağlı mülahizələri haqqında] /Nadir Məmmədov //Azərbaycan.- 1992.- №3-4.- S.185-187.

1993

1198. Cəmilzadə, E. Ədibin əlyazmaları Misirdə [Mətn]: [Z.Bünyadov tərəfindən Qahirə Milli Kitabxanasının fars fondunda tapılmış Mirzə Fətəli Axundovun əlyazmaları haqqında] /Eldar Cəmilzadə //Ədəbiyyat qəzeti.- 1993.- 25 iyun.- S.5.

1199. Əliyev, S. M.F.Axundov və Füzuli [Mətn] /S.Əliyev //Elm və həyat.- 1993.- №5-6.- S.1-3.

1200. Həşimov, Ə. Unudulmuş tədqiqat, yaxud Mirzə Fətəli öz müasirinin gözü ilə [Mətn]: [görkəmli jurnalist və ictimai xadim Məhəmmədəğa Şahtaxtının M.F.Axundovun həyat və yaradıcılığı haqqında tədqiqatları barədə] /Əliheydər Həşimov //Azərbaycan müəllimi.- 1993.- 6 iyul.- S.3-4.

1201. Nəbioğlu, V. Axundov fenomeni: lənətmə, alqışımı? [Mətn] /Vəli Nəbioğlu //Azərbaycan.- 1993.- №9-10.- S.181.

1994

1202. Cabbarlı, N. Mirzə Fətəli Axundzadə Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatşünaslığında [Mətn] /Nikpur Cabbarlı //Azərbaycan EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1994.- №1-2.- S.15-22.

1203. Parsinecad, İ. M.F.Axundzadənin ədəbi tənqidi [Mətn]: ABŞ-da çap olunan M.F.Axundovun ədəbi tənqiddə həsr olunmuş on məqaləsinin Tokio Universitetinin professoru tərəfindən tərcüməsi /İrəc Parsinecad //Ədəbiyyat qəzeti.- 1994.- 23 dekabr.

1204. Paşayev, Q. M.F.Axundzadənin tənqidi [Mətn] /Qəzənfər Paşayev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1994.- 23 dekabr.

1205. Paşayev, Q. M.F.Axundov-175 [Mətn] /Qəzənfər Paşayev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1994.- 23 dekabr.

1206. Tahirzadə, R. M.F.Axundovun bir məktubu [Mətn] /R.Tahirzadə //Günay.- 1994.- 17 dekabr.

1207. Talıbzadə, K. Milli intibahın böyük nəğməkarı [Mətn] //Talıbzadə K. Seçilmiş əsərləri: 2 cildə.- Bakı, 1994.- C.II.- S.255-260.

1208. Talıbzadə, K. Mirzə Fətəli Axundovun ədəbi-tənqidi görüşləri [Mətn] //Talıbzadə K. Seçilmiş əsərləri: 2 cildə.- Bakı, 1994.- C.II.- S.223-255.

1995

1209. Köçərli, F. Mirzə Fətəli Axundov Azərbaycan xalqının milli xarakteri haqqında [Mətn] /Firudin bəy Köçərli //Şəhriyar.- 1995.- 24 mart.

1210. Parsinecad, İ. M.F.Axundzadənin ədəbi tənqidi [Mətn]: ABŞ-da çap olunan M.F.Axundovun ədəbi tənqiddə həsr olunmuş on məqaləsinin Tokio Universitetinin professoru tərəfindən tərcüməsi /İrəc Parsinecad //Ədəbiyyat qəzeti.- 1995.- 6,13 yanvar.- S.4-5.

1996

1211. Ağayev, İ. Tarixdə və bu gün [Mətn]: “Molla Nəsrəddin” – 90: [Jurnalın səhifələrində M.F.Axundovun türkçülük,

islamçılıq və müasirlik ideyalarının təbliği haqqında] /İslam Ağayev //Ədəbiyyat qəzeti.- 1996.- 19 aprel.- S.2,8.

1212. İsmayılbəyli, Ə. Qarşılıqlı məhəbbətlə yaşayaq [Mətn]: [Tbilisidə Azərbaycan musiqisi gecəsindən sonra M.F.Axundovun və M.Ş.Vazehin xatirəsinin yad edilməsi haqqında] /Ə.İsmayılbəyli //Ədəbiyyat qəzeti.- 1996.- 1 mart.- S.1-2.

1213. Qarayev, Y. Axundovla başlayan bədii yaddaş [Mətn] /Yaşar Qarayev //Tarix: yaxından və uzaqdan.- Bakı, 1996.- S.221-237.

1997

1214. Abdullayeva, H. Axundovun komediyalarında remarkalar [Mətn] /H.Abdullayeva //Azərbaycan müəllimi.- 1997.- 7 avqust.

1215. Şükürov, A. M.F.Axundov [Mətn] //Şükürov A. Fəlsəfə: ali məktəblər üçün dərslik.- Bakı, 1997.- S.196-197.

1998

1216. Araslı, H. Azərbaycan və Hindistan xalqları arasında mədəni əlaqələrin tarixindən [Mətn]: [məqalədə M.F.Axundovdan da bəhs olunur] //Həmid Araslı. Seçilmiş əsərləri.- Bakı, 1998.- S.658-659.

1217. Cabbarlı, N. Mirzə Fətəli Axundzadə Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatşünaslığında [Mətn] /Nikpur Cabbarlı //Azərbaycan EA-nın Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası.- 1998.- №1-2.- S.15-22.

1218. Əlizadə, M. “Seyr” poetikası Azərbaycan teatr prosesində [Mətn]: [M.F.Axundovun dramaturji yaradıcılığı haqqında] /Məryəm Əlizadə //Azərbaycan.- 1998.- №12.- S.173-177.

1219. Əsgərova, K. Ədibin iqtisadi görüşləri [Mətn] /K.Əsgərova //Ədəbiyyat qəzeti.- 1998.- 6 noyabr.

1220. “Xanın vəziri” Tiflisdə [Mətn]: [Ş.Məmmədovun Tiflisdə Azərbaycan dilində nəşr olunmuş “Səhnə ülfətimizdən” adlı kitabçası haqqında] //Azərbaycan.- 1998.- 12 fevral.

1221. Sultanlı, V. Mirzə Fətəli Axundzadənin yaradıcılığında Güney Azərbaycan və İran mövzusu [Mətn] /Vaqif Sultanlı //Filoloji araşdırmalar.- Bakı, 1998.- S.30-38.

1222. Sultanlı, V. M.F.Axundzadə haqqında [Mətn]: Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatı /Vaqif Sultanlı //Bakı.- 1998.- S.81-82.

1999

1223. Aslanova, T. “Puşkinin ölümünə Şərq poeması” M.B.Məhəmmədşadənin təfsirində [Mətn]: [M.F.Axundovun eyni adlı poeması haqqında] /Təranə Aslanova //A.S.Puşkin-200 /AMEA Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu. Xüsusi buraxılış.- Bakı, 1999.- S.108-110.

1224. Qarayev, Z. Mirzə Fətəli Axundov və satira [Mətn] /Z.Qarayev //Arı.- 1999.- 27 noyabr.

1225. Qonaq, Ə. Klassik komediya yeni quruluşda [Mətn]: M.F.Axundovun “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” və “Hacı Qara” komediyaları Milli Dram Teatrının səhnəsində /Ə.Qonaq //Azərbaycan.- 1999.- 19 noyabr.- S.6.

1226. Məmmədov, N. M.F.Axundovun Cavad xanın ailəsinin taleyində rolu [Mətn] /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat qəzeti.- 1999.- 24 fevral.- S.3.

1227. Salmanov, R. Vəzirin sərgüzəştləri Milli Teatrın səhnəsində [Mətn]: [Akademik Milli Teatrının səhnəsində M.F.Axundovun “Sərgüzəşti-vəzir-xani Lənkəran” komediyasının tamaşaya qoyulması haqqında] /R.Salmanov //Xalq qəzeti.- 1999.- 19 noyabr.- S.5.

1228. Yeni kitablar [Mətn]: [Tbilisidə “Qarapapaq” nəşriyyatı tərəfindən nəşr edilən Şurəddin Məmmədlinin 1898-ci ildə Tiflis gürcü teatrında səhnəyə qoyulmuş M.F.Axundovun “Lənkəran xanın vəzir” komediyasının uğurlu tamaşasından bəhs edən “Səhnə ülfətimizdən” kitabı haqqında] //Respublika.- 1999.- 18 aprel.- S.6.

1229. Yusifova, X. Mirzə Fətəli Axundovun komediyalarında monoloq [Mətn] /X.Yusifova //Filoloji araşdırmalar.- Bakı, 1999.- Kitab X.- S.39-41.

2000

1230. Əsgərli, Z. Mirzə Fətəli və Şeyxül-islam Əhməd Hüseynzadə [Mətn] /Zaman Əsgərli //Azərbaycan.- 2000.- №5.- S.183-185.

2001

1231. Quliyev, V. “Mənim fikirlərim haqdır!” [Mətn]: M.F.Axundov haqqında on yazı /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.268-274.

1232. Quliyev, V. Axundov haqqında – Axundova layiq [Mətn]: Axundovşünas Samir Tağızadəyə açıq məktub /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.365-372.

1233. Quliyev, V. Böyük ədibin məktubları [Mətn]: M.F.Axundov haqqında on yazı /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.281-288.

1234. Quliyev, V. M.F.Axundov və Əli Süavi [Mətn] /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.341-350.

1235. Quliyev, V. M.F.Axundov və N.F.Dubrovın [Mətn] /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.309-322.

1236. Quliyev, V. M.F.Axundovun rus şərqşünaslığı ilə əlaqəli məsələlərinə dair [Mətn] /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.289-309.

1237. Quliyev, V. M.Fətəlinin qardaşı vardımı? [Mətn] /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.336-342.

1238. Quliyev, V. Mirzə Fəxr kimdir? [Mətn]: M.F.Axundovun bir məktubunun izi ilə /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.323-328.

1239. Quliyev, V. Şərqdə ilk dəfə [Mətn]: M.F.Axundov haqqında on yazı /V.Quliyev //Açıq sözün hikməti.- Bakı, 2001.- S.274-281.

1240. Seyidov, Y. M.F.Axundovun pyeslərində remarkalar [Mətn] /Yusif Seyidov //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2001.- №3.- S.5-10.

2002

1241. Babaxanlı, G. Mirzə Fətəli Axundovun poeziyası [Mətn] /G.Babaxanlı //Elm.- 2002.- 4 oktyabr.

1242. Əbdülhəlimov, H. Mirzə Fətəli Axundov haqqında rəvayətlər [Mətn] /Hikmət Əbdülhəlimov //Azərbaycan folkloru antologiyası: Şəki folkloru.- Bakı, 2002.- C.IV.- S.129-141.

1243. Ədəbiyyat Muzeyində elmi sessiya [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 190 illiyinə həsr edilmiş elmi sessiya] //Azərbaycan.- 2002.- 19 aprel.- S.4.

1244. Həbibova, K. M.F.Axundovun əsərlərində antroponimlərin mənşəyi [Mətn] /Könül Həbibova //Elmi axtarışlar.- Bakı, 2002. – toplu VII.- S.142-147.

1245. Qafarov, N. M.F.Axundzadə komediyalarının dili və milli gülüş mədəniyyətinin ənənələri [Mətn] /N.Qafarov //Mədəni-maarif.- 2002.- №8-9.- S.40-41.

1246. Qarayev, Z. M.F.Axundovun Cavadxan, Qacarlar və H.Z.Tağıyevlə qohumluğu [Mətn] /Z.Qarayev //Xalq qəzeti.- 2002.- 11 sentyabr.

1247. Mirzə Fətəli Axundov haqqında rəvayətlər. Dördüncü rəvayət – Mirzə Fətəli Axundovun Cavad xan, Qacarlar və H.Z.Tağıyevlə qohumluğu [Mətn] //Xalq qəzeti.- 2002.- 11 sentyabr.

1248. Mükərrəmoğlu, M. Böyük dramaturqun əsərlərinin ekran taleyi [Mətn] /M.Mükərrəmoğlu //Xalq qəzeti.- 2002.- 12 aprel.

1249. Rəhimli, A. Mükəmməl başlanğıc [Mətn]: M.F.Axundzadənin dram əsərləri haqqında /A.Rəhimli //Qobustan.- 2002.- №4(120).- S.77-78.

2003

1250. İsmayılova, A. Mirzə Fətəli Axundov dramaturgiyası bu gün [Mətn] /Aygün İsmayılova //Azərbaycan müəllimi.- 2003.- 28 fevral-6 mart.- S.5.

1251. Kəngərli, A. Mirzə Fətəli Axundov və Həsən bəy Zərdabi. Ümmətçilikdən millətçiliyə keçidin başlanması [Mətn] /Aybəniz Kəngərli //Yeni Azərbaycan.- 2003.- 11,25 may.- S.11.

1252. Rəşid bəy Axundovla bağlı qiymətli sənədlər toplusu nəşr olunmuşdur [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun oğlu Rəşid bəyin həyat və fəaliyyətinə aydınlıq gətirən “Rəşid bəy Axundov” (məktublar, sənədlər, tərcümələr) toplusu haqqında //Azərbaycan.- 2003.- 20 iyun.- S.7.

1253. Rüstəmovə-Tohidi, S. Axundov nigarançılığı, yaxud “Brüsseldən məktublar” tamaşası ətrafında bəzi mülahizələr [Mətn] /Solmaz Rüstəmovə-Tohidi //525-ci qəzet.- 2003.- 5,6 iyun.

2004

1254. Aslanlı-Huntürk, M. “Bizə döyüş gərəkdir...” [Mətn]: M.F.Axundovun həyat və yaradıcılığı fonunda /Mobil Aslanlı-Huntürk //Bakı Universitetinin Xəbərləri.-Humanitar elmləri seriyası.- 2004.- №3.- S.73-88.

1255. Həsənov, H. Mirzə Fətəli Axundov ateist olubmu? [Mətn] /Həsən Həsənov //Ədəbiyyat qəzeti.- 2004.- 27 fevral.

1256. Hüseynova, T. M.F.Axundovun əlifba ilə əlaqədar fəaliyyəti haqqında bir neçə söz [Mətn] /Təranə Hüseynova //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2004.- №4.- S.69-70.

1257. Məmmədov, N. “Aldanmış kəvakib” tarixi həqiqətləri əks etdirən bədii əsərdirmi? [Mətn] /Nadir Məmmədov //Ədəbiyyat məcmuəsi.- 2004.- №18.- S.171-179.

1258. Mir Cəlal. Mirzə Fətəli Axundovun farsca yazan şagirdləri [Mətn] //Mir Cəlal. Azərbaycanda ədəbi məktəblər.- Bakı, 2004.- S.219-230.

1259. Mustafayev, M. Axundovşünaslığın təşəkkülü [Mətn] /M.Mustafayev //Qobustan.- 2004.- №2(126).- S.22-26.

2005

1260. Əbdürrəhmanova, M. Böyük dramaturqun vətəninə [Mətn] /M.Əbdürrəhmanova //Mədəni-Maarif.- 2005.- №10.- S.11-12.

1261. Haqverdiyev, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun həyat və fəaliyyəti [Mətn] //Haqverdiyev Ə.B. Seçilmiş əsərləri.- Bakı,

2005.- S.336-345.

1262. Haqverdiyev, Ə. Mirzə Fətəli və ərəb əlifbası [Mətn] //Haqverdiyev Ə.B. Seçilmiş əsərləri.- Bakı, 2005.- S.345-347.

1263. Haqverdiyev, Ə. Mirzə Fətəlinin faciəsi [Mətn] //Haqverdiyev Ə.B. Seçilmiş əsərləri.- Bakı, 2005.- S.335-336.

1264. Köçərli, F. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] Firudin bəy Köçərli //Firudin Bəy Köçərlinin şəxsi arxivi /tərt. M.Adilov.- Bakı, 2005.- S.157-204.

1265. Mikayılova, Ə. M.F.Axundovun “Hekayəti-Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah” komediyasında antroponimlər [Mətn] /Əzizə Mikayılova //Azərbaycan məktəbi.- 2005.- №6.- S.105-112.

2006

1266. Bağırılı, A. Səməd Vurğun Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığı haqqında [Mətn] /Aygün Bağırılı //Elmi axtarışlar.- Bakı, 2006.- topla XXVIII.- S.108-112.

1267. Baharlı, M. İlk əlifba dərsləyimiz. Onun 150 yaşı var [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundov - 200: [M.F.Axundovun 1857-ci ildə tərtib etdiyi “Əlifba-ye cədid” adlı dərslək haqqında] /Məhəmməd Baharlı //Respublika.- 2006.- 2 avqust.- S.8.

1268. Baharlı, M. Mirzə Fətəli Axundovun kötükçəsi ilə görüş [Mətn]: [Pəriruh Pezeşki Parsinica haqqında] /Məhəmməd Baharlı //Azərbaycan müəllimi.- 2006.- 7 aprel.

1269. Əliyev, İ. M.F.Axundovun büstü Tbilisidə, onun adını daşıyan məktəbin qarşısında qoyuldu [Mətn] /İslam Əliyev //Azərbaycan.- 2006.- 1 iyul.- S.6.

1270. Humay. Mirzə Fətəli Axundov TRT ekranlarında [Mətn] /Humay //Xalq cəbhəsi.- 2006.- 13 oktyabr.

1271. Hüseynov, H. Mirzə Fətəli Axundov [Mətn] //Hüseynov H. XIX əsr Azərbaycan ictimai və fəlsəfi fikir tarixindən.- Bakı, 2006.- S.209-369.

1272. Quliyev, M. M.F.Axundovun Naxçıvan Kəngərliləri ilə qohumluğu haqqında [Mətn] /Musa Quliyev //Elm.- 2006.- 28 sentyabr.

1273. Zəkiyev, İ. Durğu işarələri tarixindən: nöqtə, vergül [Mətn]: [M.F.Axundovun bu barədəki çalışmaları haqqında] //Azərbaycan.- 2006.- №2.- S.175-177.

2007

1274. Abdulla, K. M.F.Axundov haqqında [Mətn] //Abdulla Kamal. 300 azərbaycanlı.- Bakı, 2007.- S.115-117.

1275. Cəfərova, E. M.F.Axundovun “Müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” əsərində işlənən şəxs adlarının izahı [Mətn] /Esmira Cəfərova //Azərbaycan dili və ədəbiyyatı tədrisi.- 2007.- №1.- S.40-46.

1276. Əfəndiyeva, L. Rus təhqidçisi M.F.Axundzadə haqqında [Mətn] /L.Əfəndiyeva //Filologiya məsələləri. AMEA M.Füzuli ad. Əlyazmalar İnstitutu.- 2007.- №6.- S.203-213.

1277. Əhmədli, R. Mirzə Fətəli Axundovun demokratik dövlət ideyaları [Mətn] /Rəfail Əhmədli //Dirçəliş XXI əsr.- 2007.- №108/109.- S.375-383.

1278. Əzizova, Z. Mirzə Fətəli Axundovun yaradıcılığı Avropa və Yaponiyada [Mətn] /Zöhrə Əzizova //Dirçəliş XXI əsr.- 2007.- №106/107.- S.406-414.

1279. Görkəmli şəxsiyyətlərimizin Tbilisdəki ev-muzeyləri Azərbaycan hökumətinə bağışlanacaq [Mətn]: [Mirzə Fətəli Axundzadənin, Cəlil Məmmədquluzadənin və Nəriman Nərimanovun Tbilisdəki ev-muzeyləri haqqında] //Azərbaycan.- 2007.- 14 yanvar.- S.3.

1280. 10 Mart - Milli Teatr Günü münasibətilə gənc rejissorların “Yeni teatr” respublika müsabiqəsi açılmışdır [Mətn]: ümummilli lider Heydər Əliyevin və Azərbaycan dramaturgiyasının banisi M.F.Axundovun xatirəsinə ehtiram //Azərbaycan.- 2007.- 11 mart.- S.5.

1281. Vəliyev, M. M.F.Axundov irsində idarəetmə məsələləri [Mətn] /M.Vəliyev //Psixologiya jurnalı.- 2007.- №2.- S.251-259.

2008

1282. Ağayev, İ. Bir qəlbin tarixi, bir xalqın tarixi... [Mətn]: [Ç.Hüseynovun Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında yazdığı – “Fətəli fəthi” romanı haqqında] //Ağayev İ. Ədəbiyyat, mətbuat və publisistika problemləri.- Bakı, 2008.- S.125-131.

1283. Ağayev, İ. Mirzə Fətəli Axundov publisistikasının bəzi xüsusiyyətləri [Mətn] //Ağayev İ. Ədəbiyyat, mətbuat və publisistika problemləri.- Bakı, 2008.- S.152-161.

1284. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paytaxtda yenidən qurulmuş Mirzə Fətəli Axundov adına bağla tanış olmuşdur [Mətn] //Xalq qəzeti.- 2008.- 29 oktyabr.

1285. Babayev, B. Realist nəsrə Mirzə Fətəli Axundov ənənələri [Mətn] /B.Babayev //Azərbaycan realist nəsrində satira.- Bakı, 2008.- S.87-129.

1286. Babayeva, P. Fikri inqilabın banisi [Mətn]: M.F.Axundov – 200 /Pakizə Babayeva //Azərbaycan ordusu.- 2008.- 16 avqust.- S.4.

1287. Bayramoğlu, A. M.F.Axundov irsinin tədqiqi və nəşri tarixinə dair [Mətn] /Alxan Bayramoğlu //AMEA-nın Xəbərləri. Humnitar elmlər seriyası.- 2008.- №1.- S.19-28.

1288. Cəfərova, B. Yeni ideyalar carçısı [Mətn]: [Milli dramaturgiyamızın banisi M.F.Axundovun pyesləri haqqında] /Bəsti Cəfərova //Yeni mədəni-maarif.- 2008.- №7.- S.33-34.

1289. Hüseynova, N. M.F.Axundov və ana dili [Mətn] /Natavan Hüseynova //Tədqiqlər: elmi məqalələr toplusu.- Bakı, 2008.- S.162-166.

1290. Məmmədخانlı, Ə. Tufanlı aşırımında [Mətn]: Ənvər Məmmədخانlı – 95: [M.F.Axundova həsr olunmuş “Adımız və taleyimiz” adlı romandan bir parça] /Ənvər Məmmədخانlı //Ədəbiyyat qəzeti.- 2008.- 22 fevral.- S.1-3.

1291. Məmmədoğlu, M. Mirzə Fətəli Axundovun ailəsinin sonrakı taleyi [Mətn] /M.Məmmədoğlu //Qarapapaqlar.- 2008.- №17.

1292. Məmmədov, L. M.F.Axundzadənin əsərlərinin nəşri tarixindən [Mətn] /L.Məmmədov //AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası.- 2008.- №1.- S.121-127.

1293. Məmmədov, L. M.F.Axundzadənin pyeslərinin səhnə tarixi [Mətn] /L.Məmmədov //Bakı Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası.- 2008.- №4.- S.49-53.

1294. Məmmədova, L. M.F.Axundzadənin əsərlərinin nəşri tarixi [Mətn] /Leyla Məmmədova //AMEA-nın Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası.- 2008.- №1.- S.121-128.

1295. Məmmədova, L. M.F.Axundzadənin pyeslərinin səhnə tarixi (XIX əsr) [Mətn] /Leyla Məmmədova //Bakı Universitetinin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası.- 2008.- №4.- S.49-54.

1296. Tahirli, A. İdrak və irşad işığı: M.F.Axundzadə haqqında oxuduğum pyeslə bağlı təəssüratlar [Mətn] /Abid Tahirli //525-ci qəzet.- 2008.- 1 noyabr.

1297. Zeynalova, S. Mirzə Fətəli Axundov və Avropa mədəniyyəti [Mətn] /Sevinc Zeynalova //Azərbaycan.- 2008.- №7.- S.178-182.

2009

1298. Axundzadə (Axundov) Mirzə Fətəli [Mətn] //Azərbaycan Milli Ensiklopediyası.- Bakı, 2009.- C.I.- S.224-226.

1299. Əhmədov, T. M.F.Axundov məktəbinin Cənubi Azərbaycanda davamçıları [Mətn] /Teymur Əhmədov //Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: XIX-XX əsrlər /AMEA Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 2009.- S.291-304.

1300. Hüseynov, R. Oyatmaq növbəsi [Mətn]: M.F. Axundov – 200 /Rafael Hüseynov //525-ci qəzet.- 2009.- 10 yanvar.- S.15-18.

1301. Kərimov, Ç. Tiflis, Vorontsov küçəsi 53/55 [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundovun həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş kitabdan səhifələr (əvvəli, ardı var) /Çingiz Kərimov //Ədalət.- 2009.- 5 dekabr.- S.16.

1302. Məmmədova, L. M.F. Axundzadənin “Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər” komediyasında xarakterlərin konfliktini [Mətn] /L.Məmmədova //BDU-nin Xəbərləri. Humanitar elmlər seriyası.- 2009.- №4.- S.53-58.

1303. Məmmədova, L. M.F. Axundzadənin 100 illik yubiley təntənəsi (1911) [Mətn] /Leyla Məmmədova //Azərbaycan.- 2009.- №5.- S.180-183.

1304. Salamoğlu, T. M.F. Axundov milli əbədi tənqidin banisi kimi [Mətn] /Təyyar Salamoğlu //Kredo.- 2009.- 14, 21 mart.- S.7.

2010

1305. Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, 13 aprel 2010-cu il [Mətn] /Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev //Azərbaycan.- 2010.- 14 aprel.- S.2.

1306. Abbaslı, T. Azərbaycan teatrının banisi [Mətn]: [M.F.Axundzadənin anadan olmasının 200 illik yubileyi haqqında] /Tahir Abbaslı //Mədəniyyət.- 2010.- 21 may.- S.13.

1307. Allahverdiyev, E. “Sənətkarın fəthi” [Mətn]: Yazıçı-dramaturq, ictimai xadim Mirzə Fətəli Axundov haqqında /Elşən Allahverdiyev //Ekran-efir.- 2010.- 8 oktyabr.- S.6.

1308. Ələddinqızı, N. 2012-ci ildə milli dramaturgiyamızın banisi M.F.Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyi tamam olur [Mətn] /Nəzakət Ələddinqızı //Səs.- 2010.- 21 aprel.- S.10.

1309. Xəndan, C. Ədəbiyyatımızın şah budağı [Mətn] //Cəfər Xəndan. Seçilmiş əsərləri: 3 cildə.- Bakı, 2010.- C.2: Azərbaycan ədəbiyyatında cənub mövzusu və İran irticasının ifşası.- S.176-184.

1310. Xəndan, C. Mirzə Fətəli [Mətn]: M.F.Axundovun ölümünün 60 illiyi münasibətilə //Cəfər Xəndan. Seçilmiş əsərləri: 3 cildə.- Bakı, 2010.- C.3: Şeirlər, poemalar, ədəbi-tənqidi məqalələr.- S.113-120.

1311. İsmayılova, Z. Böyük mütəfəkkir, yazıçı Mirzə Fətəli Axundzadə - 200 [Mətn] /Zülfiyyə İsmayılova //Ədəbiyyat qəzeti.- 2010.- 26 noyabr.- S.2.

1312. Məhərrəmov, T. Bütün zamanların dramaturqu: Mirzə Fətəli Axundovun komediyaları Zaqafqaziya müsəlmanlarının həyatını əks etdirən bir güzgüyə bənzəyir [Mətn]: M.F.Axundov – 200 /Təranə Məhərrəmov //Kaspi.- 2010.- 15 aprel.- S.13.

1313. Mərdanov, M. Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında: Azərbaycan Respublikası Təhsil nazirinin əmri, 19 may 2010-cu il [Mətn] /Misir Mərdanov //Azərbaycan müəllimi.- 2010.- 21 may.- S.2.

1314. Zalova, Ə. Mirzə Fətəli Axundovun bədii yaradıcılığında Fransa mövzusu [Mətn] /Əminə Zalova //AMEA-nın Xəbərləri. İctimai və Humanitar Elmlər seriyası.- 2010.- №3.- S.222-225.

2011

1315. Allahverdiyev, E. “Mürafə vəkilləri” teletamaşası [Mətn]: Azərbaycan Televiziyası M.F.Axundzadənin 200 illik yubileyinə töhfə hazırlayır /Elşən Allahverdiyev //Ekran-efir.- 2011.- 13-19 iyun.- S.5,31.

1316. Cabbaroğlu, A. Məfkurəçiliyimizdə Axundov mərhələsi [Mətn]: M.F.Axundov - 200 /Aydın Cabbaroğlu //Türkünistan.- 2011.- 27 fevral-5 mart.- S.11.

1317. Cəbrayıloğlu, E. Mirzə Fətəlidən Vaqif İbrahimoglundan qədər [Mətn]: Rejissoru Vaqif İbrahimoglu olan Mirzə Fətəli Axundzadənin “Sərgüzəşti-vəzir-xani-Lənkəran” komediyasının Akademik Milli Dram Teatrında premyerası /Etibar Cəbrayıloğlu //Ədalət.- 2011.- 2 aprel.- S.16.

1318. Həsənoğlu, R. “Sübhün səfiri”: Böyük ədib, mütəfəkkir Mirzə Fətəli Axundovun 200 illiyi münasibətilə yeni film çəkilir [Mətn]: [eyniadlı filmin rejissoru ilə söhbət] /Ramiz Həsənoğlu //Mədəniyyət.- 2011.- 8 aprel.- S.11.

1319. İsmayılova, O. M.F.Axundzadə və rus mətbuatı [Mətn]: Axundov Mirzə Fətəli – 200 /O.İsmayılova //Elm. - 2011.- 22 avqust.- S.15.

1320. Qasimov, R. Mirzə Fətəli şəxsiyyətini əbədləşdirən əsər [Mətn]: [Ş.Mehdiyevin “Mirzə Fətəli” əsəri haqqında] /Ramiz Qasimov //Elm.- 2011.- 17 iyun.- S.14.

1321. Məmmədova, L. M.F.Axundzadənin həyatından bəzi məqamlar [Mətn] /Leyla Məmmədova //Azərbaycan.- 2011.- №2.- S.180-184.

1322. Mirzə Cəlil və Axundov Azərbaycandan kənarda tanınmır?: Səlim Babullaoğlu: “Bu, ilk növbədə bu dramaturqların əsərlərinin dünya dillərinə tərcümə olunmaması ilə bağlıdır” [Mətn] //Hüriyyət.- 2011.- 4-7 aprel.- S.13.

1323. Mirzə Fətəli Axundov: Maarifçilik manifesti [Mətn] //Şərq.- 2011.- 8,11 yanvar.- S.11.

1324. Mirzə Fətəli Axundovun maarifçilik manifesti [Mətn] //Şərq. – 2011. – 11 yanvar.

1325. Mirzə Fətəli və Həsən bəy Zərdabi [Mətn] //Şərq. - 2011.- 12 yanvar.- S.11.

1326. “Sərgüzəşti-vəziri-xani-Lənkəran” tamaşası yeni yozumda [Mətn]: Milli Dram Teatrının səhnəsində görkəmli Azərbaycan dramaturqu Mirzə Fətəli Axundzadənin anadan olmasının 200 illiyi münasibətilə “Sərgüzəşti-vəziri-xani-Lənkəran” komediyası səhnələşdirilib //Səs.- 2011.- 5 aprel.- S.12.

1327. Təranə. Azərbaycan ziyalılarının ən parlaq nümayəndəsi [Mətn] /Təranə //Kaspi.- 2011.- 12 iyul.- S.15.

2012

M.F.Axundzadə - 200

1328. Eminov, A. Heydər bəyin monoloqu [Mətn]: [M.F.Axundzadənin “Hacı Qara” əsərinin eyniadlı qəhrəmanı haqqında] /Allahverdi Eminov //Kredo.- 2012.- 12 may.- S.7.

1329. Əhmədov, T. “Böyük bir məramın böyük atası” TÜRKSÖY-un məlum qərarına əsasən 2012-ci il görkəmli Azərbaycan mütəfəkkiri və dramaturqu Mirzə Fətəli Axundzadənin adına ithaf olunmuşdur [Mətn] /Teymur Əhmədov //Ədəbiyyat qəzeti.- 2012.- 24 fevral.- S.1-3.

1330. Əliqızı, Ş. “Sübhün səfiri”: 2012-ci il TÜRKSÖY çərçivəsində “Mirzə Fətəli Axundzadə ili” elan edilmişdir [Mətn] /Ş.Əliqızı //İki sahil.- 2012.- 19 yanvar.- S.14.

1331. Xəlilzadə, F. Məğrur və narahat Fətəli [Mətn] /Flora Xəlilzadə //Azərbaycan.- 2012.- 10 mart.- S.7.

1332. 2012 Nizami, Axundzadə və Sabirin yubiley ilidir [Mətn] //Ayna.- 2012.- 28 yanvar.- S.20.

1333. 2012-ci il TÜRKSÖY çərçivəsində “M.F.Axundzadə ili” elan edilmişdir [Mətn] //Azərbaycan.- 2012.- 10 yanvar.- S.3; Ədəbiyyat qəzeti.- 2012.- 13 yanvar.- S.2.

1334. Qəhrəmanov, Ə. Mirzə Fətəli Axundzadə və Naxçıvan teatrı [Mətn]: Mirzə Fətəli Axundzadə - 200 /Ə.Qəhrəmanov, Hacı Tofiq Seyidzadə //Azad Azərbaycan.- 2012.- 6 mart.- S.7.

1335. Məhərrəmov, T. Sübhün səfiri: M.F.Axundovun anadan olmasının 200 illik yubileyi TÜRKSÖY çərçivəsində qeyd ediləcək [Mətn] /T.Məhərrəmov //Kaspi.- 2012.- 11 yanvar.- S.12.

1336. Məmmədov, Ş. Millətin məişətinə ətraflı bələd olan fitri istedad, yaradıcı qüvvə sahibi: 2012-ci il TÜRKSÖY çərçivəsində M.F.Axundzadə ilidir [Mətn] /Ş.Məmmədov //Azərbaycan müəllimi.- 2012.- 13 yanvar.- S.7.

1337. Nəcəf, M. 2012-ci il TÜRKSÖY çərçivəsində “M.F.Axundzadə ili” elan edilib [Mətn] /M.Nəcəf //Mərkəz.- 2012.- 10 yanvar.- S.6.

1338. Sultan, M. Dahi mütəfəkkirin 200 illik yubileyi qeyd olundu [Mətn]: Milli dramaturgiyanın banisi Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyi Naxçıvan Muxtar Respublikasında da geniş şəkildə qeyd olunur /M.Sultan //Azərbaycan.- 2012.- 14 mart.- S.7.

DİSSERTASIYA və AVTOREFERATLAR

1938

1339. Sultanlı, Ə. Axundov və Molyer [Mətn] /Ə.Sultanlı; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1938-1939.- 124 s.

1939

1340. Qasımzadə, F. M.F.Axundovun yaradıcılığı [Mətn] /F.Qasımzadə; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1939.- 153 s.

1944

1341. Cəfərov, M.C. Mirzə Fətəli Axundovun tənqidi və estetik görüşləri [Mətn] /M.C.Cəfərov; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1944.- 215 s.

1946

1342. Məmmədov, H. M.F.Axundovun dili [Mətn] /H.Məmmədov; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1946.- 220 s.

1948

1343. Hacıyev, D. M.F.Axundovun dramaturgiyası [Mətn] /D.Hacıyev; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1948.- 265 s.

1955

1344. Mustafayev, Q. M.F.Axundovun ateizmi [Mətn] /Q.Mustafayev; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1955.- 237 s.

1345. Cəfərov, C. Mirzə Fətəli Axundovun komediyaları [Mətn] /C.Cəfərov; S.M.Kirov adına ADU.- Bakı, 1955.- 203 s.

1958

1346. Murtuzayev, S. M.F.Axundovun komediyalarının frazeologiyası [Mətn] /S.Murtuzayev; V.İ.Lenin adına API.- Bakı, 1958.- 293 s.

1963

1347. Babayev, A. Orta məktəbdə M.F.Axundovun həyat və fəaliyyətinin öyrənilməsi [Mətn] /A.Babayev; Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Pedaqoji İnstitutu.- Bakı, 1963.- 324 s.

1966

1348. Musayev, Ə. M.F.Axundovun ədəbi-bədii irsinin tədqiqinə dair [Mətn] /Ə.Musayev; Azərb.SSR EA-nın Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı, 1966.-270 s.

1967

1349. Məmməd-zadə, H. M.F.Axundov və Şərq [Mətn] /H.Məmməd-zadə; Azərbaycan SSR EA-nın Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı, 1967.- 450 s.

1968

1350. Səfiyev, F. M.F.Axundovun “Hacı Qara” komediyası [Mətn] /F.Səfiyev; Azərbaycan SSR EA-nın Nizami adına Ədəbiyyat və Dil İnstitutu.- Bakı, 1968.- 279 s.

1970

1351. Cəlilov, C. Mirzə Fətəli Axundov irsinin nəşri tarixindən: Mirzə Fətəli Axundovun tənqidi və estetik görüşləri [Mətn]: filologiya üzrə elmlər namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /Cabbar Cəlilov.- Bakı, 1970.

1352. Eminov, R. M.F.Axundov və XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində İranda mütərəqqi ictimai-siyasi və fəlsəfi fikrin inkişafı [Mətn] /R.Eminov; Azərbaycan SSR EA, Fəlsəfə və Hüquq İnstitutu.- Bakı, 1970.- 339 s.

1971

1353. Zəkiyev, İ. M.F.Axundov və Azərbaycan kitab mədəniyyəti [Mətn] /İ.Zəkiyev; Azərbaycan SSR EA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1971.- 256 s.

1978

1354. Məmmədov, N. M.F.Axundov Azərbaycan realist ədəbiyyatının banisi kimi [Mətn]: filologiya elmləri namizədi elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /Nadir Məmmədov.- Bakı, 1978.- 154 s.

1984

1355. Qəniyev, S. Mirzə Fətəli Axundovun «Kəmalüddövlə məktubları» əsərinin metodu və janr xüsusiyyətləri [Mətn]: filologiya elmləri namizədi elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya.- Bakı, 1984.

1988

1356. Qoldşteyn, A. M.F.Axundov və Avropa maarifçiliyi [Mətn]: filologiya elmləri namizədi elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiyanın avtoreferatı /Aleksandr Qoldşteyn; Azərbaycan EA Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1988.- 20 s.

1357. Məmmədov, N. Azərbaycan maarifçiliyi: inkişafın əsas mərhələləri və xüsusiyyətləri [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 09.00.03. fəlsəfi tarix /N.Məmmədov.- Bakı, 1988.- 187 s.

1994

1358. Vəlixanov, N. Azərbaycan maarifçi realist ədəbiyyatının inkişafı (1890-1920-ci illər) [Mətn]: filologiya elm. dok. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 10.01.03 /N.Vəlixanov /AEA, Nizami ad. Xalqlar Dostluğu ordenli Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1994.- 277 s.

1359. Vəlixanov, N. Azərbaycan maarifçi realist ədəbiyyatının inkişafı (1890-1920-ci illər) [Mətn]: filologiya elm. dok. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 10.01.03 /N.Vəlixanov /AEA, Nizami ad. Xalqlar Dostluğu ordenli Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1994.- 61 s.

1997

1360. Ağayev, Ə. Azərbaycan ictimai pedaqoji fikrində şəxsiyyətin formalaşması problemi [Mətn]: pedaqoji elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 13.00.01. pedaqogikanın nəzəriyyəsi və tarixi /Ə. Ağayev.- Bakı, 1997.- 358 s.

1361. Elçin. (Elçin İlyas oğlu Əfəndiyev) Ədəbiyyatda tarix və müasirlik problemi [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 10.01.08. ədəbiyyat nəzəriyyəsi /Elçin.- Bakı, 1997.- 61 s.

1998

1362. Bəşirova, G. Mirzə Fətəli Axundov və XIX əsr Cənubi Azərbaycan ədəbi-ictimai mühiti [Mətn]: filologiya elm. nam. al. dər. almaq üçün təqdim ed. disser. avtoreferatı: 10.01.03 /Günəş Bəşirova; AMEA, Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1998.- 26 s.

1363. Bəşirova, G. Mirzə Fətəli Axundov və XIX əsr Cənubi Azərbaycan ədəbi-ictimai mühiti [Mətn]: filologiya e. n. al. dər. al. üçün təqdim ed. disser.: 10.01.03 /Günəş Bəşirova; AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 1998.- 140 s.

1364. Əlizadə, A. Bədii prosesdə estetik və dini şüurun yeri [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 09.00.04. estetika /A. Əlizadə.- Bakı, 1998.- 134 s.

1365. Məmmədov, N. Azərbaycan maarifçiliyi: inkişafın əsas mərhələləri və xüsusiyyətləri [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 09.00.03. fəlsəfə tarixi /N. Məmmədov.- Bakı, 1998.- 187 s.

1999

1366. Kərimova, G. XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyət xadimlərinin teatr-estetik görüşləri [Mətn]: sənətsünaslıq nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 17.00.01. teatr sənəti /G. Kərimova.- Bakı, 1999.- 184 s.

1367. Kərimova, G. XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan mədəniyyət xadimlərinin teatr-estetik görüşləri

[Mətn]: sənətsünaslıq nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 17.00.01. teatr sənəti /G.Kərimova.- Bakı, 1999.- 32 s.

2000

1368. Vəliyev, İ. Bədii ədəbiyyatda insan konsepsiyası: tarixi təşəkkülü və inkişaf mərhələləri (Azərbaycan ədəbiyyatı materiallarında) [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 10.01.08 - ədəbiyyat nəzəriyyəsi. 10.01.03. Azərbaycan ədəbiyyatı. /İsmayıl Vəliyev; Azərbaycan EA, Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 2000.- 352 s.

2001

1369. Vəliyev, İ. Bədii ədəbiyyatda insan konsepsiyası: tarixi təşəkkülü və inkişaf mərhələləri (Azərbaycan ədəbiyyatı materiallarında) [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 10.01.08. ədəbiyyat nəzəriyyəsi. 10.01.03. Azərbaycan ədəbiyyatı /İsmayıl Vəliyev; Azərbaycan EA, Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 2001.- 70 s.

2003

1370. Əsədov, B. Rəşid bəy Axundovun məktub, sənəd, tərcümə və məqalələri bir kitabda toplanıb [Mətn] /Bariz Əsədov //Azərbaycan.- 2003.- 11 dekabr.

1371. Məmmədova, K. Mirzə Fətəli Axundovun kome-diyalarında tənqidi gülüşün ictimai-estetik mahiyyəti [Mətn]: filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /Könül Məmmədova.- Bakı, 2003.

2004

1372. Rzayev, N. Azərbaycan maarifçiliyinin psixoloji konsepsiyası [Mətn]: psixologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 19.00.01. Ümumi psixologiya, şəxsiyyət psixologiyası, psixologiya tarixi /N.Rzayev.- Bakı, 2004.- 147 s.

1373. Rzayev, N. Azərbaycan maarifçiliyinin psixoloji konsepsiyası [Mətn]: psixologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün

təqdim edil. disser. avtoreferatı: 19.00.01. ümumi psixologiya, şəxsiyyət psixologiyası, psixologiya tarixi /N.Rzayev.- Bakı, 2004.- 26 s.

2005

1374. Atayeva, Ş. Mirzə Fətəli Axundzadə ingilisdilli ədəbiyyatşünaslıqda [Mətn]: filologiya elm. nam. al. dər. almaq üçün təqdim ed. disser.: 10.01.03; 10.01.01 /Şəfiqə Atayeva; AMEA Nizami adına Ədəbiyyat institutu.- Bakı, 2005.-114 s.

2006

1375. Dadaşova, S. Klassizm və realizm: Molyer və Mirzə Fətəli Axundov yaradıcılığında üslubların müqayisəsi [Mətn]: filologiya üzrə fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün təqdim olunmuş dissertasiya /Səidə Dadaşova.- Bakı, 2006.

1376. Əsgərov, R. XIX əsr Azərbaycan maarifçiləri cəmiyyət və insan haqqında [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 09.00.03. fəlsəfi tarix /Rəşad Əsgərov.- Bakı, 2006.- 166 s.

2007

1377. Əsgərov, R. XIX əsr Azərbaycan maarifçiləri cəmiyyət və insan haqqında [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 09.00.03. fəlsəfi tarix /Rəşad Əsgərov.- Bakı, 2007.- 25 s.

1378. Hüseynova, N. Azərbaycan ədəbi-nəzəri fikrində realizm problemi [Mətn]: filologiya e. n. al. dər. al. üçün təqdim ed. disser.: 10.01.08. ədəbiyyat nəzəriyyəsi, mətnşünaslıq /N.Hüseynova; AMEA Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 2007.- 142 s.

1379. Orucov, Ə. XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın ictimai-siyasi və fəlsəfi fikir tarixində milli özünüdürk problemi [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 09.00.03. fəlsəfi tarix /Əliyar Orucov.- Bakı, 2007.- 163 s.

1380. Orucov, Ə. XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın ictimai-siyasi və fəlsəfi fikir tarixində milli özünüdərk problemi [Mətn]: fəlsəfə elm. nam. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avroreferatı: 09.00.03. fəlsəfi tarix /Əliyar Orucov.- Bakı, 2007.- 26 s.

2009

1381. Əhmədli, R. Azərbaycan fəlsəfi və ictimai-siyasi fikir tarixində demokratik dövlətçilik ideologiyasının formalaşması: fəlsəfə tarixi aspektində [Mətn]: fəlsəfə elm. dok. alimlik dər. almaq üçün təqdim olun. dissertasiya: 09.00.03. fəlsəfə tarixi /Rafail Əhmədli.- Bakı, 2009.- 292 s.

1382. Əhmədli, R. Azərbaycan fəlsəfi və ictimai-siyasi fikir tarixində demokratik dövlətçilik ideologiyasının formalaşması: fəlsəfə tarixi aspektində [Mətn]: fəlsəfə elm. dok. alimlik dər. almaq üçün təqdim olun. disser. avtoreferatı: 09.00.03. fəlsəfə tarixi /Rafail Əhmədli.- Bakı, 2009.- 54 s.

1383. Əliyev, C. Azərbaycan komediyasının poetikası [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 10.01.08. ədəbiyyat nəzəriyyəsi. mətnşünaslıq 10.01.01 – Azərbaycan ədəbiyyatı /Cavanşir Əliyev.- Bakı, 2009.- 265 s.

1384. Əliyev, C. Azərbaycan komediyasının poetikası [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 10.01.08. ədəbiyyat nəzəriyyəsi. mətnşünaslıq 10.01.01 – Azərbaycan ədəbiyyatı /Cavanşir Əliyev.- Bakı, 2009.- 48 s.

1385. Qafarov, V. Azərbaycan teatrının janr xüsusiyyətləri (Təşəkkül dövrü) [Mətn]: sənətsünaslıq nam. alim. dər. al. üçün təqdim ed. disser. avtoreferatı: 17.00.01- teatr sənəti /V.Qafarov.- Bakı, 2009.- 21 s.

1386. Mikayılova, Ə. XIX əsrin II yarısında Azərbaycan ədəbi dilinin bədii üslubunun onomastikası (Nəsr əsərlərinin əsasında linqvistik tədqiqat) [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser.: 10.02.01. Azərbaycan dili /Ə.Mikayılova.- Bakı, 2009.- 296 s.

1387. Mikayılova, Ə. XIX əsrin II yarısında Azərbaycan ədəbi dilinin bədii üslubunun onomastikası (Nəsr əsərlərinin əsasında linqvistik tədqiqat) [Mətn]: filologiya elm. dok. alim. dər. almaq üçün təqdim edil. disser. avtoreferatı: 10.02.01. Azərbaycan dili /Ə.Mikayılova Bakı, 2009.- 38 s.

2012

1388. Mehdiyeva, S. Mirzə Fətəli Axundzadənin ədəbi-bədii irsinin öyrənilməsi problemləri (1970-1980-cı illər) [Mətn]: filologiya elm. üzrə fəlsəfə dok. elmi dər. al. üçün təqdim ed. disser. avtoreferatı: 10.01.01 /Samirə Mehdiyeva; AMEA akad. Z.M.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutu.- Bakı, 2012.- 26 s.

1389. Mehdiyeva, S. M.F.Axundzadənin ədəbi-bədii irsinin öyrənilməsi problemləri (1970-1980-ci illər) [Mətn] filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün təqdim edilmiş dissertasiya /Samirə Mehdiyeva; AMEA Nizami ad. Ədəbiyyat İnstitutu.- Bakı, 2012.- 145 s.

Распоряжение Президента Азербайджанской Республики о проведении 200-летнего юбилея Мирзы Фатали Ахундзаде

В 2012 году исполняется 200 лет со дня рождения великого азербайджанского мыслителя, основоположника национальной драматургии, выдающегося общественного деятеля и просветителя Мирзы Фатали Ахундзаде.

В целях обеспечения торжественного проведения 200-летнего юбилея Мирзы Фатали Ахундзаде, который всю жизнь неустанно трудился во имя прогресса родного Отечества и народа, своим творчеством, всегда выражавшим активное отношение к выдвигаемым новой эпохой важным научным, культурным и общественно-политическим вопросам и призывавшим к обогащению передовыми идеями времени, открыл яркую страницу в истории развития азербайджанской культуры, постановляю:

1. Министерству культуры и туризма Азербайджанской Республики совместно с Министерством иностранных дел Азербайджанской Республики, Министерством образования Азербайджанской Республики и Национальной Академией Наук Азербайджана с учетом предложений Союза писателей Азербайджана подготовить и осуществить план мероприятий, посвященных 200-летию юбилею Мирзы Фатали Ахундзаде.

2. Кабинету Министров Азербайджанской Республики решить вопросы, вытекающие из настоящего Распоряжения.

Ильхам Алиев,
Президент Азербайджанской Республики
г. Баку, 13 апреля 2010 года

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ, ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ТВОРЧЕСТВА МИРЗЫ ФАТАЛИ АХУНДЗАДЕ

- 1812** - Мирза Фатали Ахундзаде родился 30 июня (12 июля по новому стилю) в Нухе (нынешний Шеки).
- 1814** - Переезд семьи в Южный Азербайджан.
- 1825** - Переезд с матерью и дедом в Гянджу.
- 1826** - Возвращение в Нуху.
- 1832** - Учение у Моллы Гусейна в Гяндже. Встречи с Мирза Шафи Вазехом.
- 1833** - Начало обучения в русско-татарском училище в Нухе.
- 1834** - Переезд в Тифлис. Знакомство с А.Бакихановым. Начало служебной деятельности в должности переводчика с восточных языков при канцелярии наместника Кавказа.
- 1836** - Поступление на должность преподавателя Тифлисского уездного училища.
- 1837** - Написание «Элегической касыдэ на смерть Пушкина». Опубликование ее в авторском переводе в журнале «Московский наблюдатель»; - Сближение с ссыльным декабрис-

том А.А.Бестужевым-Марлинским. Участие в военной экспедиции на мыс Адлер.

- 1840** -10 апреля назначение на должность штатного переводчика гражданской канцелярии главного управляющего Грузией.
- Декабрь – поездка в Астрабад и Мазендаран (Иран).
- 1842** -Женитьба на Тубу-ханум.
- 1846** -Назначение письменным переводчиком канцелярии наместника Кавказа. Сближение с поэтом Я.П.Полонским.
- 1848-1849** - Командировка в Иран.
- 1850** - Создание первых комедий: «Алхимик Молла-Ибрагим-Халил», «Мусье Жордан, ученый ботаник, и дервиш Мастали - шах, знаменитый колдун», «Визирь Ленкоранского ханства».
- 1851** -Публикация на страницах газеты «Кавказ» комедий: «Мусье Жордан», «Молла-Ибрагим-Халил» и «Медведь, победитель разбойника»;
- Избрание действительным членом Кавказского отдела Русского географического общества.
- 1852** - Написание комедии «Приключения скряги» (Гаджи-Кара). Постановка комедии «Медведь, победитель разбойника» переделанной для сцены В.А.Соллогубом, в Тифлисском театре. Постановка «Мусье Жордан» в Петербурге;

- Избрание членом-сотрудником Русского географического общества.
- 1853**
 - Публикация в газете «Кавказ» комедии «Визирь Серабского (Ленкоранского) ханства и Приключения скряги». Издание сборника «Комедии» на русском языке;
 - Июль – Опубликовано в газете «Кавказ» статьи «Положение турецкой армии под Багдадом в 1618;
 - Поездка в Нуху.
- 1854**
 - Участие в Крымской войне. Напечатание стихотворного «Послания Закиру» в газете «Кавказ».
- 1855**
 - Участие в русско-турецкой войне. – Написание комедии «Восточные адвокаты».
 - Участие в сборнике «Зурна».
- 1856**
 - Напечатание комедии «Восточные адвокаты» в газете «Кавказ».
- 1857**
 - Написание повести «Обманутые планеты». Составление проекта реформы арабского алфавита и обращение с соответствующими предложениями к иранскому и турецкому правительствам. Направление проекта в Петербург, Париж, Берлин, Вену, Лондон.
- 1858**
 - Участие в ревизии губернских и уездных учреждений Эриванской губернии.
- 1859**
 - Выход из печати сборника «Тамсилат» на азербайджанском языке, в котором помещены

шесть комедий и повесть «Обманутые планеты».

- 1860** - Обращение к академику Б.Дорну по вопросу реформы арабского алфавита.
- 1861** - По доносу уволен со службы.
- 1863** - Поездка в Стамбул для защиты проекта алфавита.
- 1864** - Опубликование в газете «Кавказ» повести «Обманутые планеты». Начало работы по созданию трактата «Письма индийского принца Кемалуддовле к иранскому принцу Джелалуддовле и ответ последнего».
- 1865** - Окончание работы над азербайджанским вариантом «Писем».
- 1866** - Перевод «Писем» на фарсидский язык.
- 1868** - Переписка с Мирза Юсиф-ханом. Вторичное обращение к правительству Ирана по вопросу реформы алфавита.
- 1870- 1872** - Переписка с Мирза Мюлькханом. Переписка с иранскими и турецкими корреспондентами.
- 1873** - Постановка комедий «Визирь Ленкоранского ханства» и «Гаджи Кара» на азербайджанском языке в Баку.
- Сближение с Гасанбеком Меликовым-Зардаби.

- Написание статьи «Впор с Молла Алекпером».
- 1874- 1875** -Борьба за опубликование «Писем».
- 1875** - Написание статьи «Критика «Ек-Кельме».
- 1876** - Увольнение со службы. Написание статьи «О Моллаи-Руми и его произведения».
- 1877** - Написание статьи «Об обряде Мухаррама».
- 1878** - 27 февраля скончался и похоронен на мусульманском кладбище в Тбилиси.
- 1930** - Поставлен памятник М.Ф.Ахундзаде в сквере им. М.Ф.Ахундзаде в нынешнем Сабаиловском районе.
- 1938** - Постановления о проведении 125-летия со дня рождения.
- 1939** - 1 июня Азербайджанской Публичной Библиотеке было присвоено имя М.Ф.Ахундзаде.
- 1940** - Образование дома-музея в городе Шеки, где родился и жил писатель.
- 1962** - Поставлен бюст писателя в библиотеке им. М.Ф.Ахундзаде.
- 1965** - Постановление об учреждении III Республиканской Государственной премии им. М.Ф.Ахундова.

- 1982** - По постановлению ЦК КП Азербайджана было проведено 170-летие со дня рождения писателя.
- 1983** - Открытие дома-музея имени М.Ф.Ахундзаде и Азербайджанского Культурного Центра в Тбилиси.
- 2005** - Издание 3-х томника произведений М.Ф.Ахундзаде по Распоряжению Президента Азербайджанской Республики «О печати массовых изданий на азербайджанском языке латиницей» от 12 января 2004 года Ильхама Алиева.
- 2007** - Расположенный в Тбилиси дом-музей драматурга – впоследствии именовался Азербайджанским Культурным Центром, а в 2007 году был переименован в Азербайджанский Музей Культуры имени М.Ф.Ахундзаде.
- 2010** - Распоряжение Президента Азербайджанской Республики о проведении 200-летнего юбилея 13 апреля.
- 2011** - 30 июня по инициативе Муниципалитета города Тбилиси и посольства Азербайджана в Грузии поставлен бюст писателя перед городской школой №73 им. М.Ф.Ахундзаде.

МУДРЫЕ МЫСЛИ МИРЗЫ ФАТАЛИ АХУНДЗАДЕ

Приобщение всего народа к просвещению и науке является основным условием культурной, свободной, зажиточной и, следовательно, счастливой жизни.

Когда рассказ о горе или радости, правдиво отражая человеческую природу и характеры, хорошо воспринимается и воздействует на чувства слушателя, тогда сочинителя и исполнителя такого рассказа называют выдающимся мастером и знатоком человеческой натуры, а умелого рассказчика – мастером речи.

Если стихотворение не в состоянии возбуждать чувств, тогда оно не что иное, как простое стихоплетство.

Умение отыскать красивый, привлекательный сюжет – это дар божий, это доказательство исключительной одаренности автора.

Любовь к Отчизне меня к делам благородным толкала.

Пока я жив и пока дышу я не перестану сражаться пером... Когда... умрем, наши дети – грядущее поколение - наши идеи претворят в жизнь и над нашими могилами воздвигнут памятники.

Наша цель заключается в искоренении невежества и косности... и достижении процветания родины путем распространения наук и знаний в массах. Наша цель заключается в том, чтобы высоко поднять знамя свободы, справедливости и дать народу возможность спокойно строить свою жизнь.

СЛОВО О МИРЗЕ ФАТАЛИ АХУНДЗАДЕ

Мирза Фатали Ахундов – одна из самых культурных личностей среди мусульман. Среди кавказских мусульман он первым обрел славу написанием комедий.

А.Берже

Ахундов пришел в литературу одновременно с нашим Георгием Эристовым. Его пьесы, как зеркало, отражают азербайджанскую жизнь.

А.Церетели

Если появление комедий Мирзы Фатали Ахундова на тюркской сцене – большое событие, то этому причиной было две вещи – одна заключается в том, что комедии Мирзы вообще очень ценные произведения, такие произведения, что ими могла гордиться не только наша сцена, которая была в стадии зарождения, его пьесы могли обогатить сцены и других сопредельных наций; а вторая, что в комедиях Мирзы Фатали впервые женщина Востока вышла на сцену, говорила, смеялась, плакала...

Джалил Мамедкулизаде

Мирза Фатали был истинным демократом... Отрицая дополняющих друг друга духовников, феодалов, деспотов он сделал большой шаг к эксплуатируемой трудящейся массе – к работникам и крестьянам. Мирза Фатали хотел просветить

и обучить угнетенный народ для того, чтобы он в будущем мог создать свою историю.

Самед ага Агамали-оглы

В истории литературы Азербайджана Мирза Фатали первый поэт-реалист, который показывает реальную жизнь такой, как она есть.

Абдулла Шаик

...Заслуги Мирзы Фатали перед азербайджанскими тюрками не исчерпываются его деятельностью, как писателя, публициста, поэта. Он своими пьесами совершает революцию не только в литературе, но в то же время подготавливает почву для культурной и общественной революции...

Сеид Гусейн

То, о чем мечтал, за что боролся Ахундов, воплотилось в жизни с победой Советской власти. В наши дни, когда народы земли поднимают свой голос за мир, дружбу и братство, с их голосами сливается могучий, прошедший через столетие, голос Мирзы Фатали – великого борца за человеческое счастье.

М.А.Топчибашев

...всем своим творчеством, поведением, отношением к колониализму и угнетению восточных народов Мирза Фатали Ахундов доказал свой патриотизм, свою веру и замечательное будущее народов Востока, культура которого была так близка ему, выраженная в творчестве великих мастеров, перед которыми он преклонялся!

Н.Тихонов

Ахундов – человек, заслуги которого поистине огромны и которому только в наше время воздали должное. Философ, драматург и общественный деятель, он являет собой живую связь между культурой своей страны и русской культурой.

Луи Арагон

В традиции азербайджанской советской литературы входит замечательное, прогрессивное, проникнутое глубоким гуманизмом, страстным сочувствием делу освобождения родного народа и острой критикой феодальных пережитков наследство просветителей демократов XIX века, родоначальником которых можно считать выдающегося писателя и философа – материалиста Мирзу Фатали Ахундова.

Александр Фадеев

Беспредельная любовь к людям, человеку – в самом существе творчества великого писателя. Она пронизывает каждое литературное произведение Мирза Фатали Ахундова, она определяет направление политических и философских взглядов мыслителя.

Назим Хикмет

В истории мировой литературы есть такие большие писатели, которые... олицетворяя собой самые передовые идеалы своих эпох, будучи выдающимися политическими деятелями и философами, создавали исторический переворот в общественном сознании своих народов. М.Ф.Ахундов входит в ряды именно тех писателей.

Самед Вургун

И сегодня, склоняя свои головы перед великим соотечественником, мы с гордостью говорим: его дело – в на-

дежных руках, азербайджанская литература идет по правильному пути, по пути социалистического реализма.

Мехти Гусейн

Творчество Мирзы Фатали Ахундова и посей день является одним из тех кипучих ключей неиссякаемых родников, которые питают азербайджанскую советскую литературу. Вот почему его творчество прочно вошло в сокровищницу культуры всех народов Советского Союза.

Мирза Ибрагимов

Выдающийся поэт, драматург, мыслитель Мирза Фатали Ахундов - корифей и гордость классической литературы всего Востока. Он близок и дорог нашим сердцам.

Зульфия

Слово Мирзы Ахундова подготовило народы востока к восприятию демократических социалистических идей, осознанию своей роли в истории.

Ч.Гусейнов

ПРОИЗВЕДЕНИЯ МИРЗЫ ФАТАЛИ АХУНДЗАДЕ

Книги

1891

1390. Визирь Серабского ханства [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Тифлис: Типография А.А.Михельсона, 1891.- 8 с.

1853

1391. Комедии Мирзы Фет-Али Ахундова [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Тифлис: Типог. канцелярии наместника Кавказского, 1853.- 220 с.

Содержание: «Молла Ибрагим-Халил, обладатель философского камня»; «Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мас-тали-шах, знаменитый колдун»; «Медведь, победитель разбойника»; «Визирь Серабского ханства»; «Приключения скряги».

1928

1392. Альхимик Молла Ибрагимхалил [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. с тюркского Э.Султанова.- Баку, 1928.- 157 с.

1934

1393. Обманутые звезды [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Тифлис: ЗакГИЗ, 1934.- 70 с.

1936

1394. Избранное [Текст] /М.Ф.Ахундов; вступ. статья А.М.Аршаруни.- Москва: Гослитиздат, 1936.- 260 с.

Содержание: Аршаруни А.М. Ахундов и его литератур-

ное наследие. Комедии: Молла Ибрагимхалил-алхимик; Мусье Жордан – ботаник и дервиш Мастали шах; Визир Серабского ханства; Медведь – победитель разбойника; Приключения скряги. Проза: Обманутые звезды.

1937

1395. Восточная поэма на смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Баку: Азернешр, 1937.- 150 с.

1938

1396. Медведь – победитель разбойника [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Баку, 1938.

1397. Сочинения [Текст] /М.Ф.Ахундов; вступ. статья, ред. и коммен. Азиза Шарифа.- Тбилиси: Заря Востока, 1938.- 366 с.

Содержание: А.Шариф. Жизнь и творчества М.Ф.Ахундова. Обманутые звезды, рассказ о Юсиф шахе. Комедии: Молла Ибрагимхалил, обладатель философского камня; Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали шах, знаменитый колдун; Визир Серабского ханства; Медведь победитель разбойника; Приключения скряги; Правозаступники в городе Тавризе (Восточные адвокаты); Восточная поэма на смерть Пушкина.

1940

1398. Философско-политические произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; ред.: Г.Гусейнов, А.А.Климов; Азербайджанский филиал АН ССР. Институт Истории, языка и литературы.- Баку: Азернешр, 1940.- 197 с.

Содержание: Гусейнов Г. Философские взгляды М.Ф.Ахундова. Письмо к петербургскому книгоиздателю Я.А.Исакову. Три письма индийского принца Кемалуд-довле к персидскому принцу Джалал-уд-Довле и ответ сего последнего; Три письма одного из адептов Кемал-уд-Довле к одному из его сомыслителей, писанные в 1280 г.; Ответ

философу Юму; О Молла Руми и его «Месневи»; Критика «Йек-кельме».

1950

1399. Избранные художественные произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; ред. и коммент. А.Шарифа; вступит. статья Р.Рза.- Баку: Изд-во АН Азерб.ССР, тип. «Кр.Восток», 1950.- 292 с.

Содержание: Расул Рза. Основоположник новой азербайджанской литературы; Поэма на смерть Пушкина; Комедии: Молла Ибрагимхалил, обладатель философского камня; Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали шах, знаменитый колдун; Визир Ленкоранского ханства; Медведь победитель разбойника; Приключение скряги; Правозаступники в городе Тавризе (Восточные адвокаты). Рассказ: Обманутые звезды.

1953

1400. Избранные философские произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; ред. М.Касумов.- Баку: Изд. АН Азерб.ССР, 1953.- 388 с.

Содержание: Касумов М. Выдающийся азербайджанский мыслитель. Философия: Письмо Я.А.Исакову по поводу издания «Писем Кемал-уд-довле»; Три письма индийского принца Кемалуд-довле к персидскому принцу Джалал-ув-Довле и ответ сего последнего; Приложение к письмам Кемал-уд-Довле; Ответ философу Юму; О человеческих потребностях; Джон Стюарт Милль о свободе; Бабидские убеждения; О ненужности молитв и обрядов. Эстетика и литературная критика: О поэзии и прозе; Критические заметки; Редактору газеты «Миллет» высокого Ирана; Критика пьес Мирзы Мелкум хана; Критика «Йек Кельме»; О Моллаи-Руми и его произведениях. Борьба за просвещение и новый алфавит. Письма.

1956

1401. Избранное [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. с азербайд. вступ. статья и комент. А.Шарифа.- Москва: Гослитиздат, 1956.- 311 с.

Содержание: Азиз Шариф. Мирза Фатали Ахундов. Поэзия: На смерть Пушкина; Письмо Закиру; Любя лишь славу добрую свою.... /пер. П.Антокольского Проза: Обманутые звезды, рассказ о Юсиф шахе /пер. Азиз Шарифа. Драматургия: Указатель о книге; Повесть о Молла-Ибрагим Халиле, алхимике; Повесть о Мусье Жордане, ученом ботанике, и дервише Мастали шахе, знаменитом колдуне; Повесть о медведе, победителе разбойника; Приключения визиря Ленкоранского ханства; Приключения скряги /пер. Азиза Шарифа. Философия, эстетика и литературная критика: Письмо Я.А.Исакову; О поэзии и прозе; Критические заметки; Редактору газеты «Миллет» высокого Ирана; Критика пьес Мирзы Мелкум хана; Критика «Йек Кельме»; О моллаи Руми и его произведении.

1957

1402. Обманутые звезды [Текст]: повесть для детей /М.Ф.Ахундов; перевод А.Шарифа; илл. А.Эльчин.-Баку: Детюниздат, 1957.- 56 с.

1958

1403. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Москва: Художественная литература, 1958.- 424 с.

1959

1404. Обманутые звезды [Текст]: повесть /М.Ф.Ахундов.- Баку: Детюниздат, 1959.- 56 с.

1405. Приключения скряги [Текст]: комедия /М.Ф.Ахундов.- Баку: Детюниздат, 1959.- 58 с.

1962

1406. Избранные философские произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; под ред. Ш.Ф.Мамедова; вступ. статья Э.М.Ахмедова.- Москва: Соцэкгиз, 1962.- 360 с.

Содержание: Ахмедов Э.М. Крупнейший азербайджанский мыслитель. Философия и социология: Три письма индийского принца Кемалуд-довле к персидскому принцу Джалал-ув-Довле и ответ сего последнего; Бабидские убеждения; Критика «Йек кельме»; О человеческих потребностях; Эстетика и литературная критика.

1407. На смерть Пушкина: Восточная поэма [Текст] /М.Ф.Ахундов; предисловие и редакция Ш.Курбанова.- Баку: АН Азерб.ССР, 1962.- 196 с.

Содержание: Курбанов Ш. Предисловие; Пер. на русский язык П.Антокольски; азербайджанский язык М.Мушфиг; М.Ф.Ахундов; И.Гончаренко (украинский); И.Семежон (белорусский); М.Шейкзаде (Узбекский); Мурзалиев К. (Казахский) И.Гришашвили (Грузинский); А.Граши (Армянский); М.Сеидов (Туркменский); А.Юкаускас (Литовский); Ю.Ванага (Латышский); И.Ставская (Молдавский); С.Джусиева (Киргизский); Х.Хамраев (Уйгурский); М.Сундуклу (Башкирский); З.Нури (Татарский); А.Клабуков (Удмуртский); Н.Казаков (Марийский); А.Ведизиево (Ингушский); С.Данилов (Якутский); П.Грач (Осетинский); М.Бой-чарова (Карачайский); Баллада-романс пер. Дж.Хандан; «Восточная поэма» пер. М.Ф.Ахундова, А.Соколова.

1408. Обманутые звезды. Избранное [Текст] /М.Ф.Ахундов; сост. А.Шариф.- Москва: Гослитиздат, 1962.- 422 с.

1409. Обманутые звезды [Текст]: повесть /М.Ф.Ахундов.- Баку: Детюниздат, 1962.- 48 с.

1410. Приключения скряги [Текст]: комедия /М.Ф.Ахундов.- Баку: Детюниздат, 1962.- 79 с.

1963

1411. Текст писем, написанных на фарсидском языке [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Баку, 1963.- 46, 460 с.

1973

1412. Комедии [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. и предис. А.Шарифа.- Баку: Азернешр, 1973.- 212 с.

Содержание: Повесть о Молле Ибрагимхалиле, алхимике; Повесть о Мусье Жордане, ученом ботанике и дервише Мастали шахе, знаменитом колдуне; Повесть о медведе, победителе разбойника; Приключения визиря Ленкоранского хана; Приключения скряги; Повесть об адвокатах города Тебриза.

1982

1413. Восточная поэма на смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; художник Н.Бабаев.- Баку: Язычы, 1982.- 22 с.

1414. Избранное [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. с азерб. и сост. А.Мамедова; художник Н.Калита.- Москва: Художественная литература, 1982.- 135 с.

1415. Избранные философские произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; вступ. статья Э.М.Ахмедова; примеч. Г.Р.Мамед-заде.- Баку: Азернешр, 1982.- 340 с.

Содержание: Ахмедов Э.М. Великий азербайджанский философ-материалист. Философия и социология: Три письма индийского принца Кемалуд-довле к персидскому принцу Джалал-уд-Довле и ответ сего последнего; Копия послания переписчика «Писем «КемАлуддовле» одному из деятелей шариата исламских народов; Письмо Я.А.Исакову; Ответ философу Юму; Истолкование и подробности вопросов в беседах с Мелкум ханом; Бабидские убеждения; О ненужности молитв и обрядов; Критика «Йек кельме»; Об устранении угнетения; О человеческих потребностях; Джон Стюарт Милль о свободе; Эстетика и литературная критика:

О поэзии и прозе; Критические заметки; Редактору газеты высокого Ирана «Миллиет»; Критика пьес Мирза Аги; О Моллаи-Руми и его произведении. Наука и просвещение: Письма.

1987

1416. Комедии. Проза. Поэзия. Литературно-критические статьи [Текст] /М.Ф.Ахундов; подг. к печати, вступ. статья и коммен. Н.Мамедова; редкол.: Дж.Алибеков и др.; худож. В.Мартынов, Э.Мамедов.- Баку: Азернешр, 1987.- 292 с.

Содержание: Мамедов Н. Великий Азербайджанский писатель и философ. Комедии: Молла-Ибрагим-Халил, алхимик; Мусье Жордан, ученый ботаник и дервиш Мастали шах, знаменитый колдун; Медведь, победитель разбойника; Везир Ленкаранского ханства; Приключения скряги: (Хаджи-Кара); Адвокаты города Тебриза. Повест: Обманутые звезды. Поэзия: На смерть Пушкина; Письмо Закиру; Послание знаменитому в Карабахе поэту Касум бек Хынзинринский; Письмо Джафаркули хану; О Молле Али; «Их подражания наука рвут устой...» «Любя лишь славу добрую свою...» «Откуда этот шум и крик...» Ванда; Повесть о Сеиде Ахмеде. Литературно-критические статьи: О поэзии; Критические заметки; Критика; Редактору газеты «Миллиет» высокого Ирана; Письмо Мирза Мухаммед Джафару Гараджадаги; Критика пьес Мирза Аги; Критика «Йек келме»; О Моллаи-Руми и его произведений; Об издании газеты «Экинчи».

1417. Художественные и философские произведения [Текст] /М.Ф.Ахундов; предисл. Х.Маммедзаде.- Баку: Язычы, 1987.- 365,(1) с.

1988

1418. Избранное [Текст] /М.Ф.Ахундов; сост. и предис. Н.Мамедов.- Баку: Язычы, 1988.- 196 с.

Содержание: Мамедов Н. Предисловие. Мусье Жордан,

ученый ботаник и дервиш Мастали шах, знаменитый колдун; Комедии; Стихотворения; Изречения и афоризмы: Из философского трактата «Письма Кемал-уд- Довле». Статьи и письма.

1419. На смерть А.С.Пушкина: Восточная поэма [Текст] /М.Ф.Ахундов.- Баку: Элм, 1988.- 148 с.

1991

**1420.Переписка Мирзы Фатали и Рашид-бека Ахун-
довых** [Текст] /сост. Г.А.Гасанов, Э.А.Джамильзаде.- Баку:
Гянджлик, 1991.- 176 с.

2009

1421.Обманутые звезды: Рассказ о Юсиф шахе
[Текст]: повесть /М.Ф.Ахундов; ред. Э.Азизов.- Баку:
Техсиль, 2009.- 31 с.

**ПРОИЗВЕДЕНИЯ МИРЗЫ ФАТАЛИ
АХУНДЗАДЕ ИЗДААННЫЕ В
ПЕРИОДИЧЕСКОЙ ПЕЧАТИ И СБОРНИКАХ**

1837

1422. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов
//Московский наблюдатель.- 1837.- Ч.11.-Кн.2.- С.297-304.

1851

1423. Медведь – победитель разбойника [Текст]:
комедия в 3-х действиях /М.Ф.Ахундов; пер. автора
//Кавказ.- 1851.- №83, 30 октября; №84, 2 ноября; №86, 9
ноября; №90, 27 ноября; №91, 30 ноября.

**1424. Молла Ибрагимхалил, обладатель философско-
го камня** [Текст]: комедия в 4-х действиях /М.Ф.Ахундов;
пер. автора //Кавказ.- 1851.- №44, 12 июня; №45, 15 июня.

**1425. Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали-
шах, знаменитый колдун** [Текст]: комедия в 4-х действиях
/М.Ф.Ахундов; пер. автора //Кавказ.- 1851.- №15, 23 февраля;
№16, 27 февраля; №17, 2 марта.

1853

1426. Визирь Серабского ханства [Текст] /М.Ф.Ахун-
дов //Кавказ.- 1853.- №7, 28 января.- С.27-29; №8, 31 января.-
С.31-32; №9, 4 февраля.- С.37-39.

**1427. Положение турецкой армии под Багдадом в
1618 г.** [Текст] /М.Ф.Ахундов //Кавказ.- 1853.- №54, 25 июля;
№55, 29 июля.

1428. Приключение скряги [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер.
автора //Кавказ.- 1853.- №28, 15 апреля; №29, 18 апреля;

№30, 25 апреля; №31, 29 апреля; №32, 2 мая.

1854

1429. Послание знаменитому в Карабахе поэту Касим беку Хинзиристани [Текст] /М.Ф.Ахундов //Кавказ.- 1854.- №29, 10 мая.

1856

1430. Восточные адвокаты [Текст] /М.Ф.Ахундов //Кавказ.- 1856.- №93, 25 ноября; №94, 29 ноября; №95, 2 декабря; №96, 6 декабря.

1864

1431. Обманутые планеты [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. автора //Кавказ.- 1864.- №25, 29 марта; №27, 5 апреля; №30, 16 апреля; №31, 26 апреля.

1874

1432. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундаде; пер. А.А.Бестужев- Марлинский //Русская старина.- 1874.- Кн.9.- С.77-79.

1433. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундаде; пер. А.А.Бестужев- Марлинский //Кавказ.- 1874.- №137.

1880

1434. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.А.Бестужев-Марлинский //Ведомости Одесского градоначальства.- 1880.- №152.- 9 июля.

1435. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.С.Соколов //Петербургский листок.- 1880.- №99.- 25 мая.

1436. Стихи на персидском языке поднесенные кн. Барятинскому неизвестным лицом во время проезда через Нухинский уезд нухинским жителем, заведующим мечетью Тутти-аги Абдулла Эфендиевым Ших Дадаш

оглы [Текст] /М.Ф.Ахундов //Русская старина.- 1880.- сентябрь.- С.102-105.

1893

1437. Визирь Хана Ленкоранского [Текст] /М.Ф.Ахундов //Исторический вестник.- 1893.- Кн.9.- С.772-794.

1897

1438. Головину. Докладная записка. 13 января, 1841 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Новое обозрение.- 1897.- №4679, 14 августа.

1899

1439. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Бестужев-Марлинский //Тифлисский листок.- 1899.- №120.- 26 мая.

1440. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Бестужев-Марлинский //Драганов П.Д. Пятидесятиязычный Пушкин.- СПб., 1899.- С.27-28.

1441. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст]: [с пропусками] /М.Ф.Ахундов; пер. А.А.Бестужев-Марлинский //Исторический вестник.- 1899.- май.- С.660-661.

1442. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Бестужев-Марлинский //Каспий.- 1899.- 26 мая.

1903

1443. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. автора с коррективами внесенными Бестужевым-Марлинским //Каллаш В.В. Пушкиниана: материалы и исследования об А.С.Пушкине.- Киев, 1903.- Вып.2.- С.10-12.

1911

1444. Визирь Серабского ханства [Текст]: [отрывок] /М.Ф.Ахундов; пер. автора //Баку.- 1911.- 2 декабря.

1445. Обманутые звезды [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер.

Ф.Кочарлинского //Кавказский вестник.-1901.- май.

1928

1446. Молла Ибрагимхалил, обладатель философского камня [Текст]: комедия в 4-х действиях /М.Ф.Ахундов; пер. Э.Султанов //Культура и письменность Востока.- Баку, 1928.- Кн.3.- С.91-102.

1447. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Фалев //На рубеже Востока.- 1928.- №3-4.- С.90-108.

1929

1448. Приключение скряги [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Э.Султанов //Культура и письменность Востока.- Баку, 1929.- Кн.4.- С.127-257.

1936

1449. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.А.Бестужев-Марлинского //Литературный Азербайджан.- 1936.- №9-10.- С.41-42; Бакинский рабочий.- 1936.- 18 ноября.

1937

1450. Ад. П.Берже. 28 июня 1877 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Труды первой сессии арабистов (15-17 июня 1877 г.) //Труды Института Востоковедения.- 1937.- Т.24.- С.98.

1451. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.А.Бестужев-Марлинский //Правда Востока.- 1937.- (№19).- 24 января.

1452. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Г.Строганов //Литературный Азербайджан.- 1937.- №1-2.- С.45-46; Вышка.- 1937.- 19 февраля.

1453. От Шамиля, Эмира правоверных к начальнику крепости Хасавюрт барону Л.П.Николай. 26 июня, 1877 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Труды первой сессии арабистов (14-

17 июня, 1935 г.) //Труды Института Востоковедения АН СССР.- 1937.- Т.24.- С.98.

1937

1454. Восточная поэма на смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.А.Бестужев- Марлинский //Новый мир.- 1937.- №1.- С.34-35; Правда Южного Казахстана.- 1937.- 10 февраля.

1938

1455. Ванда [Текст]: [стихи] /М.Ф.Ахундов; пер. Л.Озерова //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.45.

1456. Джафаркули хану [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Вл.Гурвич //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.40.

1457. Их подражания науки рвут устой... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. И.Оратовский //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.43.

1458. Медведь – победитель разбойника [Текст]: действие 3-е /М.Ф.Ахундов; пер.: С.Рустам, А.Яковлев //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.62-65.

1459. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Л.Смутьсон //Советская Украина.- 1938.- 24 декабря.

1460. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Литературный Азербайджан.- 1938.- №2.- С.40-41.

1461. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. автора //Литературный Азербайджан.- 1938.- №2.- С.29-33.

1462. О Молла Али [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Вл.Гурвич //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.43.

1463. Обманутые планеты [Текст] /М.Ф.Ахундов //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.46-59.

1464. Поэту Касум-беку Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Панченко //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.39.

1465. Три письма индийского принца Кемаль-уд-

Довле к персидскому принцу Джелал-уд-Довле и ответ сего последнего [Текст] /М.Ф.Ахундов //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.657-670.

1466. Что за возня опять идет у джинов и людей?... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. И.Оратовский //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.44; Бакинский рабочий.- 1938.- 20 декабря.

1467. Я на земле себе теперь известность стал искать... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. И.Оратовский //Литературный Азербайджан.- 1938.- №12.- С.43.

1939

1468. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Антология Азербайджанской поэзии.- Москва, 1939.- С.135-138.

1469. Обманутые звезды [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. автора //Логинов А.С. Хрестоматия по русской литературе XIX века: для 9-го класса.- Баку, 1939.- Ч.2.- С.161-180.

1470. Ода на персидском языке посвящен Ванда [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Берже //Рафили М. Мирза Фатали Ахундов.- Баку, 1939.- С.88-89.

1471. Поэту Касум беку Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Панченко //Антология Азербайджанской поэзии.- Москва, 1939.- С.138-139.

1941

1472. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Хрестоматия по истории СССР: пособие для средней школы.- Москва, 1941.- Т.2.- С.502-503.

1473. Я.П.Полонскому. 26 октября, 1853 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Литературный Азербайджан.- 1941.- №5.- С.75.

1942

1474. Ахунду Молла Али Акберу Сальяни [Текст]

/М.Ф.Ахундов //Гусейнов Г. Философские взгляды М.Ф.Ахундова.- Баку, 1942.- С.89-95.

1944

1475. На смерть А.С.Пушкина [Текст]: [отрывок из поэмы] /М.Ф.Ахундов //О Родине: сборник высказываний писателей народов ССР.- Москва, 1944.- С.126.

1476. Послание Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. с азерб. Б.Лейтин //О Родине: сборник высказываний писателей народов ССР.- Москва, 1944.- С.127.

1946

1477. Гасан беку Меликову Зардаби. 27 апреля, 1875 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Труды Института литературы им. Низами.- Баку, 1946.- Т.1.- С.83.

1947

1478. Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали-шах, знаменитый колдун [Текст]: комедия в 4-х действиях /М.Ф.Ахундов; пер. автора //Климович Л.И. Хрестоматия по литературе народов СССР.- Москва, 1947.- С.229-237.

1479. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Хрестоматия по литературе народов СССР.- Москва, 1947.- С.211-213.

1480. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст]: [отрывок] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Шариф //Климович Л.И. Хрестоматия по литературе народов СССР.- Москва, 1947.- С.213-219.

1948

1481. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Бестужев-Марлинский А.А. Собрание стихотворений.- М., 1948.- С.145-147.

1482. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Шариф //Азербайджанские

рассказы.- Москва, 1948.- С.9-40.

1949

1483. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //А.С.Пушкин и азербайджанская литература.- Баку, 1949.- С.77-80.

1484. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Пушкинские дни-1949.- Москва, 1949.- С.89-90.

1485. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Русские писатели об Азербайджане.- Баку, 1949.- С.224-227.

1486. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Венок поэту.- Баку, 1949.- С.12-14.

1953

1487. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Бакинский рабочий.- 1953.- 5 апреля.

1957

1488. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Братство: литературно-художественный сборник писателей Закавказья.- Ереван, 1957.- С.5-8.

1489. О новом алфавите [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. М.Рафили //Рафили М. М.Ф.Ахундов. Жизнь и творчество.- Баку, 1957.- С.270-271.

1958

1490. Директору канцелярии наместника Кавказского А.Ф.Крузержтерну. Докладная записка. 23 сентября, 1857 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Гусейнов Г. Из истории общественно-философской мысли в Азербайджане XIX века.- Баку, 1958.- С.240-241.

1959

1491. Второе письмо Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Стихи азербайджанских поэтов.- Баку,

1959.- С.77-78.

1492. Любя лишь славу добрую свою... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Стихи азербайджанских поэтов.- Баку, 1959.- С.78.

1493. Мусье Жордан, ботаник и дервиш Масталиш-шах, знаменитый колдун [Текст]: комедия в 4-х действиях /М.Ф.Ахундов; пер. Азиз Шариф //Климович Л.И. Хрестоматия по литературе народов СССР.- Москва, 1959.- С.145-154.

1494. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Климович Л.И. Хрестоматия по литературе народов СССР.- М., 1959.- С.127-129.

1495. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Стихи азербайджанских поэтов.- Баку, 1959.- С.72-75.

1496. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст]: [отрывок] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Шариф //Климович Л.И. Хрестоматия по литературе народов СССР: для высших уч. заведений.- Москва, 1959.- С.129-144.

1497. Поэту Касум-беку Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Стихи азербайджанских поэтов.- Баку, 1959.- С.22-23.

1960

1498. Ванда [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Л.Озерев //Антология Азербайджанской поэзии: в 3-х т.- Москва, 1960.- Т.2.- С.178-179.

1499. Второе письмо Закиру [Текст] /М.Ф.Ахундов //Антология азербайджанской поэзии: в 3-х т.- Москва, 1960.- С.175-176.

1500. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. П.Антокольский //Антология азербайджанской поэзии: в 3-х т. Москва, 1960.- С.109-113.

1501. Откуда этот шум... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Л.Озерев //Антология Азербайджанской поэзии: в 3-х т.-

Москва, 1960.- Т.2.- С.177.

1961

1502. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //Бестужев-Марлинский. Полное собрание сочинений.- Ленинград, 1961.- С.259-261.

1503. Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. А.Шариф //Азербайджанские рассказы: в 2-х т.- Баку, 1961.- Т.1.- С.67-96.

1962

1504. Ванда [Текст]: стихи /М.Ф.Ахундов //Поэты Азербайджана.- М.-Л., 1962.- С. 295-296.

1505. Для того, чтобы на веки веков возвеличить славу свою... [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. В.Давиденковой //Поэты Азербайджана.- М.-Л., 1962.- С. 294.

1506. На смерть Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. Г.Строганов //Русский язык в нерусской школе.- 1962.- №1.- С.36-37.

1507. Повесть о Сеиде Ахмеде Сальянском [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. В.Давиденковой //Поэты Азербайджана.- М.-Л., 1962.- С.291.

1508. Слепое подражание шариату...; Стихотворение о новом алфавите [Текст] /М.Ф.Ахундов; пер. В.Зайцева //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.11-12.

1964

1509. Письмо М.Ф.Ахундова Я.П.Полонскому. 26 октября 1883 г. [Текст] /М.Ф.Ахундов //Великая дружба азербайджанского и русского народов. С древних времен до наших дней: Документы, письма, статьи, воспоминания, художественные произведения.- Баку, 1964.- Т.1.- С.181.

1970

1510. На смерть Пушкина [Текст]: стихи /М.Ф.Ахундов;

перевод П.Антакольского, В.Давиденковой, Л.Озерова
//Поэты Азербайджана.- М., 1970.- С.405-420.

1989

1511. По пути [Текст]: эскиз: [публикация подготовлена д-ром филол. наук, профессором Гулиевым Г.М.] /М.Ф.Ахундов //Литературный Азербайджан.- 1989.- №11.- С.84-91.

1990

1512. На смерть А.С.Пушкина [Текст] /М.Ф.Ахундов //А.Бестужев-Марлинский. Избранные произведения.- Баку, 1990.- С.224-227.

2011

1513. Обманутые звезды [Текст] /М.Ф.Ахундов //Антология азербайджанской прозы: в 3-х томах.- Баку, 2011.- Т.1.- С.83.

О ЖИЗНИ И ТВОРЧЕСТВЕ МИРЗЫ ФАТАЛИ АХУНДЗАДЕ

Книги

1957

1514. Рафили, М. М.Ф.Ахундов. Жизнь и творчество [Текст] /М.Рафили; ред. А.Касумов.- Баку: Азернешр, 1957.- 394 с.

1958

1515. Абдуллаев, Г. Из истории Северо-Восточного Азербайджана в 60-80-х гг. XVII в. [Текст] /Г.Абдуллаев.- Баку: АН Азерб.ССР, 1958.- 211 с.

В книге письмо М.Ф.Ахундаде Я.А.Исакову.

1516. Алиева, Д. Из истории Азербайджанско-Грузинских литературных связей [Текст] /Д.Алиева.- Баку: АН Азерб.ССР, 1958.- 174 с.

В книге статья автора «М.Ф.Ахундов и Тифлис» [С.84-97].

1517. Ариф, М. Литература Азербайджанского народа [Текст] /М.Ариф.- Баку: Азернешр, 1958.- 84 с.

О жизни и творчестве писателя [С.32-37].

1518. Гусейнов, Г. Из истории общественной и философской мысли в Азербайджане XIX века [Текст] /Г.Гусейнов.- Баку: Азернешр, 1958.- 84 с.

1519. Касимзаде, Ф. Аббаскули Ага Бакиханов. Жизнь и творчество [Текст] /Ф.Касимзаде.- Баку: Детюниздат, 1958.- 173 с.

В книге упоминается об М.Ф.Ахундаде [С.5-7,14, 52,108, 120,130-158].

1520. Мамедов, М. Философские и общественно-политические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /М.Мамедов.- Москва, 1958.- 48 с.

1521. Меликова, М. Общественно - политические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /М.Меликова.- Баку: Аз. Гос. издательство, 1958.- 95 с.

1522. Рогинская, Ф. Петр Владимирович Сабсай [Текст] /Ф.Рогинская.- М.: Советский художник, 1958.- 87 с.

В очерке дается характеристика работы над памятником М.Ф.Ахундаде, который был сооружен в сквере им. Ахундова.

1523. Советский Азербайджан [Текст].- Баку: АН Азерб.ССР, 1958.- 762 с.

В книге также рассказывается о творчестве М.Ф.Ахундаде, о значении драматургии писателя для развития азербайджанского театра [С.488].

1524. Ткешелашвили, Г. Литературный Тбилиси [Текст] /Г.Ткешелашвили.- Тбилиси: Госиздат Груз. ССР, 1958.- 137 с.

В книге также рассказывается о жизни М.Ф.Ахундаде в Тбилиси [С.13-14, 43-46].

1959

1525. История политических учений [Текст].- М.: Всес. юрид. заочный институт, 1959.- Ч.1.- 532 с.

В книге вкратце рассказывается о М.Ф.Ахундаде [С.459-460].

1526. Бабаев, Г. Азербайджанские литературные связи (1920-1959 г.) [Текст]: библиография /Г.Бабаев.- Баку: АН Азерб.ССР, 1959.- 109 с.

В книге рассказывается и о М.Ф.Ахундаде [С.14, 21-26;35- 38].

1527. Рафили, М. М.Ф.Ахундов [Текст] /М.Рафили; под общ. ред. Дж.Джафарова.- Москва: Молодая гвардия, 1959.- 191 с.

1528. Художники Азербайджанской ССР [Текст].- Баку: Изд. Союза художников и худ. фонда Азерб.ССР, 1959.- 139 с.

В книге о создании картины, скульптуры писателя [С.29,58,99,136].

1960

1529. Азербайджан [Текст]: (Исторические и достопримечательные места) /под. ред. М.А.Казиева.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- 147 с.

В книге о М.Ф.Ахундаде [С.12,46-49,60-65].

1530. Бабаев, Г. Маяковский в Азербайджане [Текст] /Г.Бабаев.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- 196 с.

В книге также рассказывается о литературных связях М.Ф.Ахундаде с русскими писателями [С.9-24].

1531. Богатов, В. История философии народов СССР [Текст] /В.Богатов.- М.: МГУ, 1960.- 107 с.

В книге говорится и о писателе [С.67].

1532. Габибов, Н. Искусство Советского Азербайджана. Скульптура. Графика [Текст]: очерки /Н.Габибов.- М.: Искусство, 1960.- 200 с.

В книге также рассказывается о работах азербайджанских скульпторов над мемориальным памятником и над статуями М.Ф.Ахундаде [С.52,122,126,129,143].

1533. Габибов, Н. Очерки изобразительного искусства Советского Азербайджана. Живопись. Скульптура. Графика [Текст] /Н.Габибов.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- 145 с.

В книге также говорится о работах азербайджанских художников, посвященных М.Ф.Ахундаде [С.40-113].

1534. История Азербайджана [Текст]: учебное пособие.- Баку: Азеручпедгиз, 1960.- 280 с.

В учебнике дается общая характеристика писателя [С.68-75,91].

1535. История Азербайджана [Текст]: в 3-х томах.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- Т.2.- 953 с.

В книге также рассказывается о М.Ф.Ахунзаде как об историке, философе, а также о постановке его пьес.

1536. Комиссаров, Д. О некоторых особенностях развития основных жанров современной персидской литературы [Текст] /Д.Комиссаров.- Москва: Изд-во Восточной литературы, 1960.- 10 с.

В книге также рассказывается о значении М.Ф.Ахунзаде в становлении персидской прозы.

1537. Комиссаров, Д. Очерки современной персидской прозы [Текст] /Д.Комиссаров.- Москва: Изд-во Восточной литературы, 1960. - 212 с.

В книге также рассказывается о влиянии М.Ф.Ахунзаде на персидскую прозу.

1538. Краткий очерк истории философии [Текст].- М.: Соцэкгиз, 1960.- 814 с.

О философских взглядах писателя [С.375-376].

1539. Кулибеков, Э. Киноискусство Азербайджана [Текст] /Э.Кулибеков.- Баку: Азернешр, 1960.- 115 с.

В книге также рассказывается о постановке фильма «Гаджи-Кара», «Сабухи», и о киноочерке о М.Ф.Ахунзаде «Великий просветитель» [С.17,28,51].

1540. Маковельский, А. Авеста [Текст] /А.Маковельский.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- 144 с.

В книге также говорится о взглядах М.Ф.Ахунзаде на зороастризм [С.22-24].

1541. Мамедов, М. М.Ф.Ахундов (Философские и социально-политические воззрения) [Текст] /М.Мамедов.- Москва: Знание, 1960.- 39 с.

1542. Мамедов, Ш. Мировоззрение Гасан-бека Зардаби [Текст] /Ш.Мамедов.- Москва: МГУ, 1960.- 49 с.

В книге дается материал о переписке М.Ф.Ахунзаде и Гасан-бека Зардаби.

1543. Новрузова, Д. Монументальная скульптура Советского Азербайджана [Текст] /Д.Новрузова.- Баку: АН Азерб.ССР, 1960.- 90 с.

В книге также рассказывается о работах П.Сабая, О.Эльдарава посвященных М.Ф.Ахундову.

1544. Очерки истории и исторической науки в СССР [Текст].- Москва: АН СССР, 1960.- Т.2.- 851 с.

В книге также рассказывается об исторических взглядах писателя [С.772,780].

1545. Очерки по истории философии в России (Вторая половина XIX и начало XX века) [Текст]: сборник статей.- Москва: Издательство Московского университета, 1960.- 388 с.

В книге есть статья Ш.Мамедова «М.Ф.Ахундов – родоначальник материализма и атеизма в Азербайджане» [С.83-108].

1546. Садыхов, М. Азербайджан в декабристской литературе [Текст] /М.Садыхов.- Баку, 1960.- 24 с.

В книге упоминания о писателе [С.5,7].

1961

1547. Ариф, М. Творчество Джафара Джабарлы [Текст] /М.Ариф.- Баку: АН Азерб.ССР, 1961.- 237 с.

В книге автор рассказывает о М.Ф.Ахунзаде как об основоположнике азербайджанской драматургии.

1548. Ахундов, Б. Социально-экономические взгляды М.Ф.Ахундова и Гасанбека Зардаби [Текст] /Бахман Ахундов.- Баку, 1961.- 59 с.

1549. Джафарли, Т. Страницы великой дружбы [Текст] /Т.Джафарли.- Баку: Азербайджанское театральное общество, 1961.- 79 с.

О литературных связях писателя.

1550. Касим-заде, Ф. Дружба и братское сотрудничество социалистических наций Закавказья [Текст] /Ф.Касим-заде.- Баку: Азернешр, 1961.- 50 с.

Связь М.Ф.Ахунзаде с народами СССР [С.7,27,49].

1551. Мамедов, Д. Азербайджанская Советская Социалистическая Республика [Текст].- Баку, Азгосиздат, 1961.- 64 с.

В брошюре вкратце рассказывается о писателе [С.6,12,52,56].

1552. Советское Закавказье в братской семье народов СССР [Текст]: (материалы межреспубл. Семинара-совещания в Баку).- Баку: Азгосиздат, 1961.- 363 с.

В книге также рассказывается о докладах об Ахундзаде, о жизни писателя в Тифлисе, о его поэме «На смерть Пушкина» [С.14-16,67-68,322,328,349,350].

1962

М.Ф.Ахундов-150

1553. Ахмедов, А. Великий мыслитель М.Ф.Ахундов [Текст] /А.Ахмедов.- Баку, 1962.

1554. Гасымзаде, Ф. Очерки по истории азербайджанской литературы XIX века [Текст] /Фейзулла Гасымзаде.- Баку: Азернешр, 1962.- 332 с.

1555. Геюшев, З. Мировоззрение Г.Б.Зардаби [Текст] /З.Геюшев.- Баку: АН Аз.ССР, 1962.- 403 с.

В книге вкратце рассказывается о сотрудничестве в газете «Экинчи», дается материал о переписке М.Ф.Ахундзаде и Гасан-бека Зардаби.

1556. Джафаров, Дж. Азербайджанский Драматический Театр [Текст] /Дж.Джафаров.- Баку, 1962.- 425 с.

В книге о драматургии М.Ф.Ахундзаде [С.28-41].

1557. Джафаров, Дж. М.Ф.Ахундов [Текст]: К 150-летию со дня рождения /Дж.Джафаров.- Баку: Азернешр, 1962.- 24 с.

1558. Джафаров, Дж. М.Ф.Ахундов [Текст]: критико-биографический очерк /Дж.Джафаров.- Москва: Художественная литература, 1962.- 207 с.

1559. Ибрагимов, А. Описание архива М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Ибрагимов.- Баку: АН Азерб.ССР, 1962.- 274 с.

Содержание: Султанов М.С. Об архиве М.Ф.Ахундова. Поэзия; Проза; Драматургические произведения; Философские произведения; Исторические произведения; Крити-

ческие произведения; Проект нового алфавита; Копии писем М.Ф.Ахундова к разным неизвестным лицам; Копии докладных записок, прощений М.Ф.Ахундова адресованные неизвестным лицам; Копии документов, имеющих отношение к М.Ф.Ахундову; Документы, даты которых неизвестны; Отношения, адресованные М.Ф.Ахундову; Документы и отношения относящиеся к семье М.Ф.Ахундова; Письма разных лиц адресованные М.Ф.Ахундову; Переписка разных лиц; Произведения различных авторов в архиве М.Ф.Ахундова; Опись книг, хранимых в архиве М.Ф.Ахундова; Алфавитный указатель имен; Алфавитный указатель географических названий.

1560. Касим-заде, Ф. Очерки по истории азербайджанской литературы XIX века [Текст] /Ф.Касим-заде.- Баку: Азгосиздат, 1962.- 332 с.

О М.Ф.Ахунзаде [С.152-226].

1561. Лерман, А. М.Ф.Ахундов в русской печати (1938-1962) [Текст]: библиография /А.Лерман; ред. Азиз Мирахмедов.- Баку, 1962.- 233 с.

Содержание: Предисловие. Основные даты жизни, деятельности М.Ф.Ахундова; Публикации произведений М.Ф.Ахундова в русской печати; Жизнь и деятельность М.Ф.Ахундова; Образ М.Ф.Ахундова в литературе и искусстве; Общественно-литературные связи М.Ф.Ахундова с его современниками; Мировоззрение, общественная и научная деятельность; Художественное творчество М.Ф.Ахундова; Мирза Фатали Ахундов-основоположник азербайджанского театра, пионер театрального искусства на Востоке. Драматургия М.Ф.Ахундова на сцене и на кино-экране; Персонажи произведений М.Ф.Ахундова в изобразительном искусстве; Юбилейные мероприятия; Именем М.Ф.Ахундова; Библиография М.Ф.Ахундова, история публикации произведений М.Ф.Ахундова и литература о нем.

1562. М.Ф.Ахундов и театр [Текст]: посвящается 150-летию со дня рождения великого Азербайджанского пи-

сателя М.Ф.Ахундова /автор текста и ред. Дж.Джафаров.- Баку: Азербайджанское Театральное Общество, 1962.- 24 с.

1563. Мамедов, М. М.Ф.Ахундов: Философские и социоло-политические воззрения [Текст] /М.Мамедов.- Москва: Изд. Моск. Унив, 1962.- 261 с.

1564. Мамедов, Н. Художественное творчество М.Ф.Ахундова [Текст] /Н.Мамедов.- Баку: АН Азерб.ССР, 1962.- 151 с.

1565. Мамедов, Ш. Мировоззрение М.Ф.Ахундова [Текст] /Ш.Мамедов.- Москва: МГУ, 1962.- 261 с.

1566. Мирзоева, И. Эстетические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /И.Мирзоева.- Баку: Изд. АН Азерб.ССР, 1962.- 64 с.

1567. Мирзоева, Ш. Этические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /Шукюфа Мирзоева.- Баку: Изд-во АН Азербайджанской ССР, 1962.- 64 с.

1568. Мустафаев, М. Экономические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /Мухтар Мустафаев.- Баку: Азернешр, 1962.- 143 с.

1569. Рзаев, А. Правовые взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /Агабаба Рзаев; ред. Дж.Мамедов.- Баку: Азернешр, 1962.- 88 с.

1570. Тезисы докладов на юбилейной сессии АН Азербайджанской ССР посвященной 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст].- Баку: Элм, 1962.- 48 с.

1963

1571. Касумзаде, К. Дружба народов в Азербайджанской Советской литературе [Текст] /К.Касумзаде.- Баку: Азернешр, 1963.- 163 с.

В книге автор вкратце отмечает о произведениях писателя, которые были переведены на другие языки.

1964

1572. Бабаев, Г. Глубокие корни [Текст] /Г.Бабаев.- Баку: Азгосиздат, 1964.- 140 с.

Книга рассказывает о русско-азербайджанских литературных связях, о творчестве М.Ф.Ахунзаде.

1573. Курбанов, Ш. Этапы развития азербайджано-русских литературных связей в XIX в. [Текст] /Ш.Курбанов.- Баку: АН Азерб.ССР, 1964.- 250 с.

1574. Мирахмедов, А. Поэт призванный революцией [Текст]: Жизнь и творчество М.А.Сабира /А.Мирахмедов .- Баку: Азернешр, 1964.-368 с.

В книге также описывается творчество М.Ф.Ахундаде.

1575. Турабов, С. Азербайджан в русской поэзии [Текст] /С.Турабов.- Баку: Азернешр, 1964.- 124 с.

В книге автор рассказывает о русско-азербайджанских литературных связях, отмечает о переводах произведений М.Ф.Ахундаде на русский язык [С.36-62].

1965

1576. Богатов, В. История философии народов СССР [Текст] /В.Богатов.- М.: МГУ, 1965.- 157 с.

В книге вкратце рассказывается о писателе [С.112].

1966

1577. Алиева, А. М.Ф.Ахундов и театр [Текст] /Аделя Алиева.- Баку: АН Азерб.ССР, 1966.- 108 с.

1578. Рзаев, А. Передовая политическая мысль России и Азербайджана XIX века и их взаимосвязи [Текст] /А.Рзаев.- Баку: Гянджлик, 1967.- 251 с.

В книгу включены материалы о государственно-правовых взглядах, о политических идеалах М.Ф.Ахундаде [С.92-125].

1968

1579. Геюшев, З. Этическая мысль в Азербайджане [Текст]: исторический справочник /З.Геюшев.- Баку: Гянджлик, 1968.- 564 с.

1580. Рзаев, А. Политические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /Агабаба Рзаев.- Баку: АН Азерб.ССР, 1968.- 158 с.

1969

1581. Казиев, М. История Азербайджана [Текст] /М.Казиев.- Баку, 1969.- 71 с.

В книге вкратце рассказывается о писателе.

1582. Рзаев, А. Очерки об ученых и мыслителях Азербайджана XIX века [Текст] /А.Рзаев.- Баку: Маариф, 1969.- 141 с.

В книге: «М.Ф.Ахундов и русские революционные демократы» [С.118-131].

1970

1583. Сафиев, Ф. Комедия «Гаджи-Кара» М.Ф.Ахундова [Текст] /Ф.Сафиев.- Баку, 1970.- 22 с.

1971

1584. Ариф, М. История Азербайджанской литературы [Текст]: краткий очерк /М.Ариф.- Баку, 1971.- 216 с.

В книге о жизни творчестве М.Ф.Ахундзаде [С.93-120].

1585. Ибрагимов, М. Заметки о литературе [Текст] /М.Ибрагимов.- Москва: Советский писатель, 1971.- 455 с.

В книге даны материалы о М.Ф.Ахундзаде как об основоположнике литературы XIX в.

1586. Мамедзаде, Г. Мирза Фатали Ахундов и Восток [Текст] /Г.Мамедзаде.- Баку: Элм, 1971.- 148 с.

1587. Марков, Г. Жизнь. Литература. Писатель [Текст]: статьи, очерки, выступления /Г.Марков.- Москва: Советский писатель, 1971.- 375 с.

В книге: «Сын человечества» [о М.Ф.Ахундзаде] [С.293-295].

1972

1588. Антология мировой философии [Текст]: в 4-х томах.- Москва: Мысль, 1972.- Т.4.- 708 с.

В книгу включена статья о философских воззрениях М.Ф.Ахундзаде. Выдержка из некоторых произведений писателя [С.561-585].

1589. Ариф, М. Братское содружество литератур [Текст] /М. Ариф.- Баку: Элм, 1972.- 93 с.

1973

1590. Джафаров, Ш. М.Ф.Ахундов и история общественно-политической и философской мысли мусульманского Востока [Текст] /Ш.Джафаров; АГУ им. С.М.Кирова.- Баку, 1973.- 414 с.

1974

1591. Богатов, В. История философии народов СССР [Текст] /В.Богатов.- Москва: Изд. МГУ, 1974.- 142 с.

В главе «Философская и социологическая мысль народов Закавказья в 19 веке» говорится о философских и общественно-политических взглядах М.Ф.Ахундзаде [С.85-91].

1975

1592. Современники о Бакиханове [Текст].- Баку: Элм, 1975.- 62 с.

В книге отзывы М.Ф.Ахундзаде на труд Мирзы Гейдара, спутника Бакиханова [С.57-58].

1977

1593. Курбанов, Б. Идеино-эстетические проблемы литературы и искусства Азербайджана [Текст] /Б.Курбанов.- Баку: Элм, 1977.- 178 с.

В главе «Художественно-критическая мысль Азербайджана в зарубежной печати и ее историко-эстетическое осмысление» автор рассказывает о М.Ф.Ахундзаде, как о философе, драматурге, произведения, которого переводились на многие языки мира.

1978

1594. Гаджиев, А. Реализм в литературах Советского Востока [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: Язычы, 1978.- 180 с.

В книге автор рассматривает теоретические проблемы реализма в литературах Востока, дается характеристика творчества М.Ф.Ахундаде.

1595. Джафаров, Ш. Мирза Фатали Ахундов и история общественно-политической и философской мысли мусульманского Востока [Текст] /Ш.Джафаров; ред. А.Генералов.- Москва, 1978.- 180 с.

1596. Мамедов, Ш. Мирза Фатали Ахундов [Текст] /Шейдабек Мамедов; ред. В.Генелова.- Москва: Мысль, 1978.- 165 с.

1979

1597. Девитт, В. Поэзии огни негасимые [Текст] /В.Девитт.- Баку: Элм, 1979.- 129 с.

В книге есть статья о М.Ф.Ахундаде «Дастану, нет конца» [С.118-126].

1598. Новрузова, Д. Скульптура Советского Азербайджана [Текст] /Д.Новрузова.- Баку: Элм, 1979.-160 с.

В книге о работе скульптура П.Сабся.

1980

1599. Рзаев, А. Ахундов [Текст] /А.Рзаев; ред.: Б.Гулиев, В.Зорькин, В.Нерсисян.- Москва: Юридическая литература, 1980.- 69 с. (Из истории политики и правовой мысли.)

1981

1600. Андроников, И. Собрание сочинений [Текст]: в 3-х томах: Лермонтов: Исследования и находки /И.Андроников.- Москва: Художественная литература, 1981.- Т.3.- 656 с.

Из содержания «Ученый татарин Али» [о М.Ф.Ахундаде и сказке «Ашик-Керим»] [С.371-392].

1601. Гасанов, Г. Переписка Мирзы Фатали и Рашид бека Ахундовых [Текст] /Гасан Гасанов, Эльдар Джамиль-

заде; ред. Рена Пашабекова.- Баку: Гянджлик, 1981.- 172 с.

1602. Гусейнов, Ч. Неизбежность. Повесть о Мирзе Фатали Ахундове [Текст] /Ч.Гусейнов.- Москва: Политиздат, 1981.- 319 с.

1603. Рзаев, А. Мухаммед Али Мирза Казембек [Текст]: жизнь, мировоззрение и научная деятельность /А.Рзаев.- Баку: Элм, 1981.- 217 с.

В книге напечатан отзыв М.Казем-бека о философском трактате М.Ф.Ахундаде [С.55-76].

1982

1604. Асадуллаев, С. Эстетический идеал и социальная активность писателя [Текст] /С.Асадуллаев.- Баку: Язычы, 1982.- 294 с.

Книга посвящена исследованию актуальных проблем теории и практики современного литературного процесса. В книге автор отмечает М.Ф.Ахундаде как основоположника драматургии в Азербайджане [С.168-244].

1605. Гаджиев, А. Кавказ в русской литературе первой половины XIX века [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: Язычы, 1982.- 158 с.

В книге прослеживается становление и развитие темы Кавказа в русской литературе первой половины XIX в. О влиянии творчества М.Ф.Ахундаде на русских писателей [С.103-155].

1606. Караев, Я. М.Ф.Ахундов [Текст] /Яшар Караев.- Баку: Язычы, 1982.- 34 с.

1607. Мамедов, Н. Реализм М.Ф.Ахундова [Текст] /Н.Мамедов; ред. М.Дж.Джафаров, И.Сеидов; Институт Литературы им. Низами АН Азербайджанской ССР.- Баку: Маариф, 1982.- 288 с.

1608. Мирза Фатали Ахундов (1812-1878) [Текст]: рекомендательный указатель литературы.- Баку, 1982.- 62 с.

1983

1609. Асадуллаев, С. XXVI съезд КПСС и развитие современной азербайджанской литературы [Текст] /С.Асадуллаев.- Баку, 1983.- 61с.

В книге вкратце рассказывается о произведениях писателя.

1610. Ахмедов, Э. Философия Азербайджанского просвещения [Текст] /Э.Ахмедов.- Баку: Азгосиздат, 1983.-283 с.

В книге автор рассказывает о просветительской деятельности М.Ф.Ахундзаде.

1611. Гусейнов, Ч. Фатальный Фатали [Текст] /Ч.Гусейнов.- Москва: Советский писатель, 1983.- 463 с.

1612. Исмаилов, Р. Азербайджанско-французские литературные связи [Текст] /Р.Исмаилов.- Баку: Язычы, 1983.- 212 с.

В книге автор рассказывает об азербайджанско- французских литературных связях, уделяется внимание комическим произведениям М.Ф.Ахундзаде в которых жизнь азербайджанского общества изображена в тесной связи с жизнью других народов мира [С.77-140].

1613. Караев, Я. Этапы азербайджанского реализма [Текст] /А.Караев.- Баку: Язычы, 1983.- 284 с.

Книга посвящена проблемам азербайджанского реализма. Автор рассказывает о просветительском характере и поэтике реализма М.Ф.Ахундзаде [С.71-113].

1614. Мовлаева, С. Пропаганда русской и азербайджанской культуры на страницах газеты «Каспий» (1881-1917) [Текст] /С.Мовлаева.- Баку: Элм, 1983.- 128 с.

В книге также рассказывается о материалах, освещающие творчество М.Ф.Ахундзаде, историю постановок его комедий.

1615. Рзаев, А. Очерки истории политико-правовых учений Азербайджана [Текст] /А.Рзаев.- Баку: Азернешр, 1983.- 139 с.

В книге раскрывается отношение М.Ф.Ахундаде и других мыслителей к проблемам государства и права, войны и мира, социальной справедливости, взаимосвязи государства и общества, права и нравственности [С.135-144].

1984

1616. Гаджиев, А. Азербайджанский реализм [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: Язычы, 1984.-240 с.

Книга посвящена типологии исторического и национального своеобразия азербайджанского реализма. В книге автор рассказывает о М.Ф.Ахундаде как о представителе азербайджанского просветительства и просветительского реализма, который оказал значительное влияние на литературу многих народов Востока.

1617. Гулиев, Г. Этапы формирования и развития азербайджанского романа [Текст] /Г.Гулиев.- Баку: Элм, 1984.- 235 с.

В монографии освещаются этапы формирования и развития азербайджанского романа, широко освещается творчество М.Ф.Ахундаде [С.115-184].

1618. Мамедов, К. Касумбек Закир [Текст] /К.Мамедов.- Баку: Язычы, 1984.- 50 с.

В книге отмечены литературные связи К.Закира с М.Ф.Ахундаде.

1985

1619. Азербайджанско-европейские литературные взаимосвязи [Текст].- Баку: Элм, 1985.- 328 с.

В книге рассказывается об упоминании в своих произведениях М.Ф.Ахундаде видного востоковеда К.Ф.Вольнея [С.14-20].

1620. Ибрагимов, М. Голоса жизни! [Текст]: литературно-критические статьи /М.Ибрагимов.- Москва: Советский писатель, 1985.- 320 с.

В книге есть статья о М.Ф.Ахундаде.

1621. Современники о Зардаби [Текст].- Баку: ЭЛМ, 1985.-235 с.

В книге письмо М.Ф.Ахундаде Гасанбеку Зардаби [С.154-163].

1986

1622. Велиев, И. Литературный портрет: его функции и типология [Текст] /И.Велиев.- Баку: ЭЛМ, 1986.- 160 с.

В книге исследуется проблема литературного портрета на материале азербайджанской литературы. Выявлена также особенность портрета в творчестве писателя [С.13-156].

1623. Рзаев, А. Азербайджанские востоковеды XIX века [Текст]: очерки /А.Рзаев.- Баку: ЭЛМ, 1986.- 139 с.

В книге дан обзор деятельности М.Ф.Ахундаде [С.12-33].

1624. Рзаев, А. Этюды из истории политико-правовых учений [Текст] /А.Рзаев.- Баку: Азернешр, 1986.- 170 с.

В книге рассказывается также о политико-правовых взглядах М.Ф.Ахундаде [С.112-131].

1625. Рустамов, И. Мирза Фатали Ахундов [Текст] /И.Рустамов; ред. Б.Набиев.- Баку: Гянджлик, 1986.- 70 с.

1626. Садыхов, М. М.Ф.Ахундов и русская литература [Текст] /М.Садыхов; научн. ред. Б.Набиев.- Баку: Язычы, 1986.- 235 с.

1627. Эйвазов, Я. Мамед Таги Сидги [Текст] /Я.Эйвазов.- Баку: Язычы, 1986.- 135 с.

В книге вкратце рассказывается о М.Ф.Ахундаде.

1987

1628. Гусейнов, Ч. Фатальный Фатали [Текст] /Ч.Гусейнов.- Москва: Книга, 1987.- 349 с.

1629. Дадашзаде, А. История Азербайджанской литературы (с древнейших времен до середины 70-х годов) [Текст] /М.Дадашзаде.- Баку: Маариф, 1987.- 215 с.

В книге есть статья о М.Ф.Ахундаде [С.103-107].

1630. Мамедов, А. Свободомыслие просветителей [Текст] /А.Мамедов.- Баку: Азгосиздат, 1987.- 140 с.

В книге автор рассказывает о просветительной деятельности М.Ф.Ахундаде и других деятелях, которые оказали благотворное влияние на развитие национальной культуры.

1631. Меликов, Р. Память будет почтена... [Текст]: избранные статьи и рецензии /Р.Меликов.- Баку: Язычы, 1987.- 175 с.

В сборник включены статьи к 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундаде.

1632. Очерки истории Азербайджанской экономической мысли [Текст] /под редак. Т.С.Весия, Ю.М.Мамедова.- Баку: Азернешр, 1987.-312 с.

Книга посвящена истории азербайджанской мысли с древнего времени до начала XX века. В книге автор рассказывает об экономических взглядах писателя [С.160-230].

1633. Рзаев, А. «...Мир лучше, чем спор и война» [Текст] /А.Рзаев.- Баку, 1987.- 83 с.

В книгу включены высказывания М.Ф.Ахундаде о войне и мире.

1634. Русская европейская печать о М.Ф.Ахундове [Текст] /сост. С.Тагизаде.- Баку: Язычы, 1987.- 174 с.

1635. Садыхов, М. М.Ф.Ахундов: Азербайджанский писатель демократ, философ, просветитель [Текст] /М.Садыхов.- Баку: Язычы, 1987.- 77 с.

1636. Тагизаде, С. Русская и европейская печать о М.Ф.Ахундове [Текст] /С.Тагизаде.- Баку, 1987.- 174 с.

1988

1637. Азербайджанско-русские литературные взаимосвязи [Текст].- Баку: Элм, 1988.- 288 с.

В книге также автор рассказывает о творческих связях М.Ф.Ахундаде и М.Ю.Лермонтова.

1638. Гусейнов, Ч. Этот живой феномен [Текст] /Ч.Гусейнов.- М.: Сов.писатель, 1988.- 429 с.

О творчестве М.Ф.Ахундаде.

1639. Джафар, М. Литературные раздумья [Текст] /М.Джафар.- Баку: Язычы, 1988.- 382 с.

В книге автор также делится своими наблюдениями касающимся социальных, этических, эстетических воззрений М.Ф.Ахундаде [С.199-248].

1640. Ибрагимов, М. Великий демократ [Текст] /М.Ибрагимов.- Баку: Азернешр, 1988.- 174 с.

Книга посвящена Дж.Мамедкулизаде. В книге автор рассказывает также о М.Ф.Ахундаде.

1641. Мирза Фатали Ахундов: Азербайджанский писатель-демократ, просветитель [Текст] /сост. Н.С.Аскерова; авт. текста Я.Караев; Институт Литературы им. Низами АН Азербайджанской ССР.- Баку: Ишыг, 1988.- 12 с.

1989

1642. Антология педагогической мысли Азербайджанской ССР [Текст] /сост. А.Агаев, А.Гашимов.- Москва: Педагогика, 1989.-582 с.

В книге статья о М.Ф.Ахундаде [С.222-237].

1643. Ахмедов, Э. А.Бакиханов: эпоха, жизнь, деятельность [Текст] /Э.Ахмедов.- Баку: Элм, 1989.- 228 с.

О связи Бакиханова и М.Ф.Ахундаде [С.158-188].

1644. Гаджиев, А. Вокруг Пушкина [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: Язычы, 1989.- 173 с.

Творческие связи с Азербайджаном.

1645. К изучению реализма М.Ф.Ахундова [Текст]: методические рекомендации /сост. Ф.Садыгов, С.Ганиев.- Баку: МНО Азербайджанской ССР, 1989.- 33 с.

1646. Рзаев, А. Мухаммед Али Мирза Казем-бек [Текст] /А.Рзаев.- Москва: Наука, 1989.- 199 с.

Автор монографии на основе архивных материалов исследует творчество М.Казембека, рассказывает о творчес-

ких и идейных взаимоотношениях М.Казембека с основоположником азербайджанской драматургии М.Ф.Ахундзаде [С.110-125].

1647. Эльчин. Мирза Фатали Ахундов: Караван высоких дум [Текст] литературно-критические портреты /Эльчин.- Баку: Язычы, 1989.- 26 с.

1990

1648. Бестужев-Марлинский, А. Избранные произведения [Текст] /А.Бестужев-Марлинский.- Баку: Азернешр, 1990.- 227 с.

В книгу включено произведение М.Ф.Ахундзаде «На смерть А.С.Пушкина» в переводе А.А.Бестужев-Марлинского [С.224-227].

1649. Голоса прошлого [Текст]: материалы по переписке М.Ф.Ахундова; АН Азербайджана, Институт Рукописей /сост. Дж.Каграманов.- Баку, 1990.- Вып.6.- 224 с.

1991

1650. Гаджиев, А. И прошлое, и современность [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: Язычы, 1991.- 200 с.

О М.Ф.Ахундзаде [С.84-120].

1651. Гезалов, А. Путь М.Ф.Ахундова к французским читателям [Текст] /А.Гезалов.- Баку, 1991.- 160 с.

1652. Курбанов, И. Солнцем пахнущие травы [Текст] /И.Курбанов.- Баку: Язычы, 1991.- 168 с.

Книга посвящена азербайджанско-русским литературным связям. В книге автор вкратце останавливается на личности и творчестве М.Ф.Ахундзаде.

1653. Мусаев, А. Грузинские критики и литературоведы об М.Ф.Ахундове [Текст] /А.Мусаев.- Тбилиси, 1991.- 66 с.

1654. Переписка Мирза Фатали и Рашидбека Ахундовых [Текст].- Баку: Гянджлик, 1991.- 176 с.

1655. Тагизаде, С. М.Ф.Ахундов и Европа [Текст] /С.Тагизаде; ред.: С.Абдуллаев, Г.Гулиев.- Баку: Азернешр, 1991.- 304 с.

1993

1656. Гусейнов, Г. Двужычные – русскоязычные писатели Азербайджана (XIX-XX вв.) [Текст] /Г.Гусейнов.- Баку: Элм, 1993.- 118 с.

О жизни и творчестве писателя [С.15-23].

1994

1657. Новрузов, Р. Пути самообогащения [Текст] /Р.Новрузов.- Баку: Язычы, 1994.- 114 с.

В книге определяется функциональная значимость перевода в межнациональном литературном контексте, автор рассказывает о переводческих принципах М.Ф.Ахундаде [С.54-70].

1995

1658. Ахмедов, Г. Из истории школ и педагогической мысли Азербайджана [Текст] /Г.Ахмедов.- Баку, 1995.- 123 с.

В пособии излагаются вопросы возникновения и развития школ. Освещается педагогическая деятельность и мысли М.Ф.Ахундаде.

1997

1659. Гулиев, Г. Азербайджанская литература [Текст]: очерк развития /Г.Гулиев.- Баку: Азерб. энциклопедия, 1997.- 320 с.

Монография содержит анализ многовекового литературного процесса, большой фактический материал о творчестве М.Ф.Ахундаде [С.114-149].

1660. Гусейнов, Г. Русскоязычие в тюркских литературах [Текст] /Г.Гусейнов.- Баку: Язычы, 1997.- 316 с.

Автор рассказывает о М.Ф.Ахундаде как имеющий особое место среди тюркоязычных деятелей, основавших русскоязычие в национальной литературе [С.11-101].

1661. Рзаев, А. Общественно-политические и правовые проблемы. История и современность [Текст] /А.Рзаев.- Баку: Элм, 1997.- 205 с.

Книга посвящена ряду общественно политических проблем. Отдельные разделы книги освещают отношение писателя к проблемам политики, государственности.

1998

1662. Рустамов, Ю. Философия [Текст] /Ю.Рустамов.- Баку, 1998.- 369 с.

В учебнике вкратце рассказывается о М.Ф.Ахундаде.

2000

1663. Гулиев, Г. Азербайджанская литература [Текст]: исторический очерк /Г.Гулиев.- Баку: Тафаккюр, 2000.- 529 с.

В книге также рассказывается о творчестве М.Ф.Ахундаде [С.128-140].

1664. Рзаев, А. История политических и правовых учений в Азербайджане [Текст]: от истоков до XX в. /А.Рзаев.- Баку: Элм, 2000.- 526 с.

О политических взглядах М.Ф.Ахундаде [С.352-396].

1665. Самедов, А. Азербайджан: проблема разделенного народа [Текст] /А.Самедов.- Баку, 2000.- 45 с.

В книге автор вкратце рассказывает о М.Ф.Ахундаде, о его роли в истории культуры Азербайджана и России.

2001

1666. Мамед, Т. Азербайджанская национальная драматургия [Текст] /Т.Мамед.- Тбилиси: Искусство, 2001.- 248 с.

В главе «Становление и развитие драматического рода в азербайджанской литературе» автор рассказывает о М.Ф.Ахундаде, создавшего первые образцы драматического жанра азербайджанской литературы [С.63-75].

2002

1667. Ахмедов, Г. Избранные педагогические сочинения [Текст]: в 5-ти томах /Г.Ахмедов.- Баку: Изд. АМУ, 2002.- Т.4.- 447 с.

В книге автор включил статьи и тезисы о теории истории педагогики, о педагогической деятельности М.Ф.Ахундзаде [С.205-207].

1668. Гулиев, Г. Жанры Азербайджанской литературы [Текст] /Г.Гулиев.- Баку: Бакинский Славянский Университет, 2001.- 64 с.

Автор также рассказывает о драмах и комедиях М.Ф.Ахундзаде [С.18-63].

2003

1669. Мехтиев, Р. Философия [Текст] /Р.Мехтиев.- Баку, 2003.- 407 с.

В книге вкратце рассказывается о представителе философской мысли в Азербайджане М.Ф.Ахундзаде.

1670. Гулиев, Г. Азербайджанская литература [Текст]: исторический очерк /Г.Гулиев.- Баку: Нурлан, 2003.- 532 с.

2004

1671. Ахмедов, Г. У.Д.Ушинский – 180 [Текст] /Г.Ахмедов.- Баку: АМУ, 2004.- 79 с.

В книге вкратце упоминается о М.Ф.Ахундзаде [С.23-68].

2005

1672. Рустамова, А. Азербайджанская литература [Текст]: краткий очерк /А.Рустамова.- Баку: Элм, 2005.- 456 с.

В книге рассказывается о жизни и творчестве М.Ф.Ахундзаде [С.295-315].

2006

1673. Алиев, К. Теория азербайджанского романтизма [Текст] /К.Алиев.- Баку: Элм, 2006.- 155 с.

В книге автор рассказывает о влиянии М.Ф.Ахундзаде на творчество азербайджанских романтиков [С.25,73].

1674. Герайзаде, Э. История Азербайджанской литературы [Текст] /Э.Герайзаде.- Баку: Мутарджим, 2006.- 259 с.

В книге рассказывается о творчестве М.Ф.Ахундзаде [С.43-66].

1675. Гусейнов, А. Азербайджанцы в истории России [Текст] /А.Гусейнов.- Москва: Оверлей, 2006.- 559 с.

В книге о жизни и творчестве М.Ф.Ахундзаде [С.114-115].

1676. Фейзуллаева, А. Азербайджанские писатели в России [Текст] /А.Фейзуллаева.- Баку: Элм, 2006.- 320 с.

В книге анализируется в основном эстетические взгляды, идейно-художественные привнесения представителей национальной литературы, таких как М.Ф.Ахундзаде и другие.

2007

1677. Гулиев, Г. Связь времен и литератур: Очерки русско-азербайджанских литературных взаимосвязей [Текст] /Г.Гулиев.- Баку: Нурлан, 2007.- 198 с.

Монография охватывает два века русско-азербайджанских литературных связей. В книге автор рассказывает о жизни и творчестве М.Ф.Ахундзаде [С.82-90].

1678. Гусейнов, Ш. Нравственное наследие и современность [Текст] /Ш.Гусейнов.- Баку: Чанлибель, 2007.- 500 с.

В книге собраны статьи, опубликованные в газете «Гюнай» в 2001-2004 г. В книге представлены идеи и высказывания М.Ф.Ахундзаде [С.256-262].

1679. Гусейнов, Ш. Публицистическое наследие и современность [Текст] /Ш.Гусейнов.- Баку: Элм, 2007.- 480 с.

В книге автор рассказывает о М.Ф.Ахундзаде [С.285-288].

1680. Османлы, С. В сопряжении литературных судеб... [Текст] /С.Османлы.- Баку: Элм, 2007.- 380 с.

В монографии дается сравнительный анализ переводов М.Ф.Ахундзаде и русских писателей.

1681. Рагимли, И. Ираванский Государственный Азербайджанский Драматический Театр [Текст] /И.Рагимли.- Баку: Полиграфическая Компания ООО, 2007.- 112 с.

В книге анализируется творческий путь Ираванского Государственного Азербайджанского Драматического Театра. Рассказывается о премьерах комедий М.Ф.Ахундаде.

2008

1682. Габиббейли, И. Азербайджанская литература начале XX века [Текст] /И.Габиббейли.- М.: Триада, 2008.- 169 с.

В книге также рассказывается о творчестве М.Ф.Ахундаде.

1683. История Азербайджана. С древнейших времен до 70-х гг. XIX в. [Текст] /под редакцией С.Алиярлы.- Баку: Чыраг, 2008.- 800 с.

В книге вкратце рассказывается о творчестве М.Ф.Ахундаде [С.699-706].

1684. Каджар, Ч. Тифлис, Воронцовская 53 и 55 [Текст] /Ч.Каджар.- Баку: Ока Офсет, 2008.- 216 с.

Книга посвящена жизни М.Ф.Ахундаде.

1685. Мамедов, Р. Соотечественники [Текст] /Р.Мамедов.- Баку: Зия-Нурлан, 2008.- 260 с.

О творчестве М.Ф.Ахундаде [С.28-29].

2009

1686. Звездная гроздь. Фольклор и литературные памятники Азербайджана [Текст].- Москва: Художественная литература, 2009.- 614 с.

В книге повесть «Обманутые звезды» [С.556-587].

1687. Мамедов, Р. Соотечественники [Текст] /Р.Мамедов.- Баку: Зия-Нурлан, 2009.- 288 с.

О М.Ф.Ахундаде [С.28-29].

1688. Мехтиев, Р. Философия [Текст] /Р.Мехтиев.- Баку: Шерг-Герб, 2009.- 376 с.

В книге вкратце о М.Ф.Ахундаде [С.212].

1689. Халилов, С. Романтическая поэзия в контексте восточно-западной проблематики [Текст] /С.Халилов.- Москва: Весь мир, 2009.- 214 с.

В книге рассматриваются взаимоотношения восточной и западной культур и образов мысли. В статье «Литературный мост между Востоком и Западом» говорится о М.Ф.Ахундзаде, как символе единства Востока и Запада, поскольку именно в его лице два образа мысли и две культуры сливаются воедино [С.47-61].

1690. Шарифова, С. Генезис Азербайджанского романа: Жанровые характеристики романа - хекаята и «маленького романа» [Текст] /С.Шарифова.- Москва: Независимое литературное агентство, 2009.- 208 с.

В книге рассказывается о М.Ф.Ахундзаде, как об основателе реалистической драматургии.

2010

1691. Гусейнова, И. Историческая энциклопедия Кавказа [Текст] /И.Гусейнова.- Баку: Чашыюглу, 2010.- 950 с.

В книге вкратце о жизни и творчестве писателя [С.104-105].

1692. Балаев, А. Азербайджанские тюрки: процессы формирования нации и национальной идентичности на рубеже XIX-XX вв. [Текст]: монография /А.Балаев.- Баку, 2010.- 328 с.

Монография посвящена исследованию процессов становления и развития азербайджанской нации на рубеже XIX-XX вв. Особое внимание уделено освещению ключевой роли выдающихся представителей азербайджанской интеллигенции М.Ф.Ахундзаде и других [С.121-155].

1693. Гаджиев, А. Страницы азербайджанской литературы [Текст] /А.Гаджиев.- Баку: АГПУ, 2010.- 203 с.

В книге об М.Ф.Ахундзаде [С.151-167].

1694. Гулиев, Г. Азербайджанская литература [Текст]: исторический очерк /Г.Гулиев.- Баку: Элм, 2010.- 487 с.

Автор представляет историю развития азербайджанской литературы. Книга содержит материал о творчестве М.Ф.Ахундзаде, а также обзор комедий писателя [С.108-120].

1695. Исмаилов, Э. Очерки по истории Азербайджана [Текст]: учебник /Э.Исмаилов.- М.: Флинта, 2010.- 423 с.

В учебнике вкратце о писателе и его произведениях.

1696. Расулзаде, М. Сборник произведений и писем [Текст] /М.Расулзаде; сост., предисл. и примеч. С.Исхаков.- М.: Флинта, 2010.- 368 с.

В книге рассказывается также о М.Ф.Ахундзаде [С.169-213].

2011

1697. Керимли, В. Тюрки в Грузии [Текст] /В.Керимли.- Баку: Текнур, 2011.- 240 с.

В книге автор вкратце рассказывает о переводах и публикациях комедий М.Ф.Ахундзаде, а также о постановке комедий на грузинской сцене.

2012

1698. Гулиев, Г. Традиции М.Ф.Ахундова и русская литература [Текст]: критико-биографический очерк /Г.Гулиев.- Баку: Нурлан, 2012.- 148 с.

1699. Гулиев, Г. Смерть дипломата, или к истокам конфликта в Карабахе [Текст]: историко-публицистический очерк /Г.Гулиев.- Баку: Нурлан, 2012.- 223 с.

В книге: о путевых записках М.Ф.Ахундзаде в Карабах, а также о переписке М.Ф.Ахундзаде с Касумбеком Закиром [С.105-107].

СТАТЬИ, НАПЕЧАТАННЫЕ В КНИГАХ И В ПЕРИОДИЧЕСКОЙ ПЕЧАТИ

1958

1700. Абдуллаев, Н. Памяти М.Ф.Ахундова [Текст] /Н.Абдуллаев, А.Халилов //Молодежь Азербайджана.- 1958.- 4 апреля.

1701. Алиева, Д. М.Ф.Ахундов в Тифлисе [Текст] /Диляра Алиева //Из истории Азербайджанско-грузинских литературных связей.- Баку, 1958.- С.84-97.

1702. Бабаев, Г. Монография о М.Ф.Ахундове [Текст]: [о монографии М.Рафили «М.Ф.Ахундов. Жизнь и творчество»] /Габиб Бабаев //Бакинский рабочий.- 1958.- 12 июня.-С.2.

1703. Багиров, А. Об одном забытом журналисте [Текст]: [И.А.Сливицком, жившем в Азербайджане в конце XIX в. и отводившем в русской печати большое место азербайджанскому фольклору и произведениям М.Ф.Ахундаде] /А.Багиров //АН Аз.ССР. Труды института литературы и языка им. Низами: Литературный сборник.- Баку, 1958.- Т.XIII.- С.186-197.

1704. Бадалбейли, Ш. Премьера состоялось [Текст]: [о постановке музыкальной комедии «Гаджи Кара»] /Шамси Бадалбейли //Молодежь Азербайджана.- 1958.- 13 июля.

1705. Велиев, Я. Пьесу М.Ф.Ахундова ставят студенты [Текст] /Я.Велиев //Бакинский рабочий.- 1958.- 5 апреля.

1706. Гусейнзаде, А. Исторические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Гусейнзаде //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1958.- №1.- С.50-51.

1707. Диссертация защищена в Москве [Текст]: [о кандидатской диссертации Надира Мамедова на тему «М.Ф.Ахундов - родоначальник азербайджанской реалистической литературы»] //Бакинский рабочий.- 1958.- 26

октября.

1708. Канкава, Г. Вечер дружбы, вечер братства [Текст]: [в связи с открытием памятника М.Ф.Ахундову в Тбилиси] /Г.Канкава //Заря Востока.- 1958.- 12 июля.

1709. Лордкипанидзе, К. Самое дорогое [Текст] /Константин Лордкипанидзе //Заря Востока.- 1958.- 21 марта.

1710. Мамедов, Н. Вопросы реализма в эстетике М.Ф.Ахундова [Текст] /Н.Мамедов //Труды института литературы и языка им. Низами.- Баку, 1958.- Т.13.- С.60-79.

1711. Мамедов, Н. Мирза Фатали Ахундов [Текст] /Б.Багиров, Н.Мамедов //Вопросы литературы.- 1958.- №10.- С.233-237.

1712. Мамедов, Н. Первый вариант комедии «Медведь - победитель разбойника» [Текст] /Н.Мамедов //Литературный Азербайджан.- 1958.- №3.- С.109-111.

1713. Мамедов, Н. Реализм комедии М.Ф.Ахундова «Мусье Жордан, ботаник, дервиш Мастали-шах, знаменитый колдун» [Текст]: резюме /Н.Мамедов //Известия АН Аз.ССР. Серия общественных наук.- 1958.- №2.- С.71-85.

1714. Мамедов, Ш. М.Ф.Ахундов и традиции восточной философии [Текст] /Ш.Мамедов //Научные доклады высшей школы. Философские науки.- 1958.- №2.- С.184-191.

1715. Научная сессия посвященная М.Ф.Ахундову [Текст] //Бакинский рабочий.- 1958.- 12 марта.

1716. Памятник Мирзе Фатали Ахундову в Тбилиси [Текст] //Бакинский рабочий.- 1958.- 15 июля.- С.1.

1717. Рафили, М. Гений Ахундова. К 80-летию со дня смерти [Текст] /М. Рафили //Бакинский рабочий.- 1958.- 11 марта.- С.3.

1718. Сеидзаде, А. О значении «Примечаний» М.Ф.Ахундова к своей поэме «На смерть Пушкина» для изучения его философских взглядов [Текст] /Али-Аждар Сеидзаде //Доклады АН Азерб.ССР.- 1958.- Т.14.- С.1075-1077.

1719. Хетагури, С. Новое яркое проявление дружбы

народов [Текст]: [открытие памятника М.Ф.Ахундову в Тбилиси] /С.Хетагури //Заря Востока.- 1958.- 11 июля.

1959

1720. Джамиль, А. Ахундов [Текст]: стихи /А.Джамиль; пер. В.Портнов //Литературный Азербайджан.- 1959.- №2.- С.5.

1721. Мамедов, Ш. О неизвестной рукописи М.Ф.Ахундова [Текст]: [публикация текста, содержащего оценку философских взглядов Гольбаха] /Ш.Мамедов //Научные доклады высшей школы. Философские науки.- 1959.- №2.- С.196-197.

1722. Нерсесян, М. Книга о великом сыне азербайджанского народа [Текст]: [о книге М.Рафили «М.Ф.Ахундов»] /М.Нерсесян //Коммунист (Ереван).-1959.- 11 декабря.

1960

1723. Абашели, А. Памяти М.Ф.Ахундова [Текст]: стихи /А.Абашели //Собрание сочинений: в 2-х т.- Тбилиси, 1960.- Т.2.- С.147-148.

1724. Ахундов М.Ф. [Текст] //Философская энциклопедия. М., 1960.- Т.1.- С.118.

1725. Ахундов Мирза Фатали [Текст] //Антология азербайджанской поэзии: в 3-х томах.- Москва, 1960.- Т.2.- С.313.

1726. Геюшов, З. Некоторые вопросы этических воззрений азербайджанских просветителей второй половины XIX века [Текст] /З.Геюшов //Труды сектора философии: АН Аз.ССР.- Баку, 1960.- Т.II-VI.- С.49-72.

1727. Джафаров, С. Наша сила в братстве народов [Текст] /С.Джафаров, Г.Дзоценидзе //Бакинский рабочий.- 1960.- 24 января.

1728. Мамедов, Н. Книга о драматургии М.Ф.Ахундова на немецком языке [Текст]: резюме [о книге Хорст Вильфрида Брандса «Азербайджанская народная жизнь и

современные тенденции в драматургии М.Ф.Ахундова»] /Н.Мамедов //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1960.- №4.- С.129-130.

1729. Мамедов, Ш. М.Ф.Ахундов – родоначальник материализма и атеизма в Азербайджане [Текст] /Ш.Мамедов //Очерки по истории философии в России второй половины XIX в. и начало 20 в. - Москва, 1960.- С.83-108.

1730. Петров, П. К вопросу об источнике повести Ахундова «Обманутые звезды» [Текст] /П.Петров //Вопросы истории религии и атеизма.- М., 1960.- С.337-345.

1731. Церетели, А. О переводе комедии М.Ф.Ахундова [Текст] //Церетели Ак. Избранные произведения.- Тбилиси, 1960.- С.636.

1732. Шариф, А. Две находки [Текст]: [о М.Ф.Ахундаде и Дж.Мамедкулизаде] /А.Шариф //Молодежь Азербайджана.- 1960.- 27 ноября.- С.4.

1961

1733. Алиоглы, М. Отцы и дети [Текст]: [об образах молодых людей в комедиях М.Ф.Ахундова] /Масуд Алиоглы //Литературный Азербайджан.- 1961.- №9.- С.143-150.

1734. Ахундов М.Ф. [Текст] //Советская Историческая энциклопедия.- М., 1961.- Т.1.- С.1010.

1735. Ахундов М.Ф. [Текст] //Театральная энциклопедия.- М.,1961.- С.350 .

1736. Гаджи-Кара [Текст] //Театральная энциклопедия.- М., 1961.- С.1071.

1737. Комедии М.Ф.Ахундова издает ЮНЕСКО [Текст]: [беседа с проф. Ф.С.Касумзаде] //Вышка.- 1961.- 12 марта.

1738. М.Ю.Лермонтов и его друг – «ученый татарин» [Текст]: [о М.Ф.Ахундаде] //Вышка.- 1961.- 27 июля.- С.2.

1739. Нухинский народный театр готовит к юбилею М.Ф.Ахундова его пьесу «Гаджи Кара» [Текст] //Бакинский рабочий.- 1961.- 20 июля.

1740. Об изучении биографии Ахундова [Текст] //Труды Азербайджанского Государственного научно-исследовательского института педагогики.- 1961.- вып. II.- С.7.

1741. Реставрация дома-музея (в Нухе) М.Ф.Ахундова [Текст] //Литературный Азербайджан.- 1961.- №3.- С.158-159.

1742. Сафаралиева, Д. О разных постановках пьес Ахундова 20-30 годов [Текст] /Д.Сафаралиева //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1961.- №4.- С.103-105.

1743. Сеидзаде, А. М.Ю.Лермонтов и его друг-ученый татарин [Текст] /Али-Аждар Сеидзаде //Вышка.- 1961.- 27 июля.

1744. Тагизаде, Н. О мектебах в Азербайджане в 30-50-е годы XIX века [Текст]: [в статье рассказывается и о педагогических взглядов М.Ф.Ахундова] /Н.Тагизаде //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1961.- №11.- С.43-57.

1962

М.Ф.Ахунзаде – 150

1745. Абдуллазаде, А. Клятва [Текст]: [отрывок из поэмы] /А.Абдуллазаде //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.2.

1746. Агахи, А. О влиянии М.Ф.Ахундова на развитие прогрессивной общественной мысли в Иране [Текст]: [резюме] /А.Агахи //Известия АН Аз.ССР. Серия общественных наук.- 1962.- №10.- С.75-85.

1747. Азербайджанские писатели – к юбилею М.Ф.Ахундова [Текст] //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 24 октября.- С.3.

1748. Алиев, Р. Памяти великого человека [Текст] [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Р.Алиев //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 22 августа.

1749. Алиев, С. «Правда» о литературе и искусстве азербайджанского народа [Текст]: [упоминания о М.Ф.Ахундове] //«Правда» и Азербайджан.- Баку, 1962.- С.319.

1750. Ариф, М. За истину, справедливость человека [Текст]: [К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Мамед Ариф //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1751. Арнатов, Л. Слово об Индии: К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст] /Л.Арнатов //Вышка.- 1962.- 22 августа.- С.3.

1752. Арнатов, Л. Я не перестану сражаться пером... [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундаде] /Л.Арнатов //Вышка.- 1962.- 2 августа.- С.3.

1753. Асадуллаев, С. Литературный критик, реалист [Текст] /С.Асадуллаев //Вышка.- 1962.- 9 октября.- С.3; Мингечаурский рабочий.- 1962.- 14 октября.- С.3-4.

1754. Ахмедов, Э. Имя, известное всюду [Текст] /Э.Ахмедов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.50-54.

1755. Ахундов М.Ф. [Текст] //Краткая литературная энциклопедия.- М.,1962.- Т.1.- С.375.

1756. Ахундов, А. Прекрасное видел в жизни [Текст] /А.Ахундов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.46-48.

1757. Ахундов, Б. Великий гуманист и борец за свободу [Текст] /Б.Ахундов //Бакинский рабочий.- 1962.- 29,30 октября.

1758. Ахундов, В. Великий гуманист и борец за свободу [Текст] /В.Ахундов //Правда.- 1962.- 29 октября.

1759. Ахундов, В. Великий гуманист и борец за свободу [Текст]: [150-летие со дня рождения М.Ф.Ахундова] /В.Ахундов //Бакинский рабочий.- 1962.- 30 октября.- С.2.

1760. Бабаев, Г. Энциклопедическая разносторонность: К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст] /Габиб Бабаев //Бакинский рабочий.- 1962.- 19 октября.- С.3.

1761. Бабаев, М. Герои произведений М.Ф.Ахундова на экране [Текст] /М.Бабаев //Бакинский рабочий.- 1962.- 5 октября.- С. 4.

1762. Бабаев, М. Фильмы, посвященные юбиляру [Текст] /М.Бабаев //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 21 сентября.- С. 3.

1763. Богомолов, И. Глашатай правды [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /И.Богомолов //Молодежь Грузии.- 1962.- 27 октября.

1764. В братских республиках готовятся к юбилею М.Ф.Ахундова [Текст]: [Украина, Таджикистан, Литва] //Бакинский рабочий.- 1962.- 4 августа.- С.3.

1765. В республиканском юбилейном комитете [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 31 июля.- С.3.

1766. В честь великого сына Азербайджанского народа [Текст]: [о вечере, посвященном 150-летию со дня рождения выдающегося азербайджанского писателя, драматурга, просветителя и философа-материалиста М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1962.- 13 июля.- С.4.

1767. В честь знаменательной даты [Текст]: [дни юбилея М.Ф.Ахундова в Тбилиси] //Заря Востока.- 1962.- 30 октября.- С.3.

1768. Великий демократ, пламенный гуманист [Текст]: [Торжественное заседание, посвященное 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Заря Востока.- 1962.- 1 ноября.- С.4.

1769. Великий реалист [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 21 августа.- С.3.

1770. Великий сын Азербайджанского народа [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 7 июля.- С.1; 22 июля.- С.1.

1771. Великий сын народа [Текст] //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.1.

1772. Гасанова, Р. М.Ф.Ахундов и русская культура [Текст] /Р.Гасанова //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.2.

1773. Гасымзаде, Ф. Борец за счастье человеческое [Текст] /Фейзулла Гасымзаде //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.13-20.

1774. Гасымзаде, Ф. М.Ф.Ахундов [Текст]: [к 150-летию со дня рождения] /Фейзулла Гасымзаде //Коммунист.- 1962.- 24 октября.

1775. Гасымзаде, Ф. Такие дни непременно придут [Текст] /Фейзулла Гасымзаде //Бакинский рабочий.- 1962.- 28 октября.

1776. Гасымзаде, Ф. М.Ф.Ахундов об Индии [Текст] /Фуад Гасымзаде //Ученые записки АГУ им. С.М.Кирова. Серия общественных наук.- 1962.- №4.- С.49-61.

1777. Гасымзаде, Ф. Певец дружбы [Текст] /Фуад Гасымзаде //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.

1778. Гашимова, С. М.Ф.Ахундов и наша современность [Текст] /С.Гашимова //Кировабадский рабочий.- 1962.- 31 октября.- С. 3.

1779. Гордость Азербайджанского народа [Текст]: [Торжественный юбилейный вечер, посвященный 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1962.- 28 октября.- С.1-2.

1780. Гулизаде, М. Возвещающий зарю [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /М.Гулизаде //Комсомольская правда.- 1962.- 27 октября.

1781. Гурбанов, Ш. История «Восточной поэмы» [Текст] /Ш.Гурбанов //Известия АН Азербайджанской ССР.- 1962.- №10.

1782. Гурбанов, Ш. Л.И.Герцен и Мирза Фатали Ахундов [Текст] /Ш.Гурбанов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №4.- С.130-136.

1783. Гурбанов, Ш. Первые постановки его комедии зарю [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Ш.Гурбанов //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 7 сентября.

1784. Гусейн, М. Наше богатство [Текст]: [Ахундов как пламенный пропагандист идей Белинского] /Мехти Гусейн

//Литературная газета.- 1962.- 15 мая; Бакинский рабочий.- 1962.- 20 мая.

1785. Гусейн, М. Пламенное сердце [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Мехти Гусейн //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1786. Гусейнзаде, Г. Они встретились [Текст]: [главы из поэмы] /Г.Гусейнзаде; пер. И.Оратовский //Бакинский рабочий.- 1962.- 23 октября.- С. 3.

1787. Гусейнов, Ч. Славный сын Азербайджана [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Ч.Гусейнов //Советская Россия.- 1962.- 30 октября.

1788. Джалал, М. Последователи М.Ф.Ахундова на Востоке [Текст] /М.Джалал //Литературный Азербайджан.- 1962.- №8.- С.139-146.

1789. Джангулашвили, Т. У памятника М.Ф.Ахундова [Текст]: [стихи] /Т.Джангулашвили; пер. с груз. С.Куняев //Литературная Грузия.- 1962.- №11.- С.35.

1790. Джафаров, Дж. Великий драматург и театр [Текст] /Дж.Джафаров //Бакинский рабочий.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1791. Джафаров, Дж. Великий сын Азербайджана [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Дж.Джафаров //Туркменская искра.- 1962.- 27 октября.

1792. Джафаров, Дж. Драматургия М.Ф.Ахундова [Текст] /Дж.Джафаров //Азербайджанский драматический театр.- Баку, 1962.- С.28-40.

1793. Джафаров, Ш. Борец за свободу народа [Текст] /Ш.Джафаров //Бакинский рабочий.- 1962.- 21 сентября.- С.3.

1794. Джафаров, Ш. Великий просветитель-демократ [Текст] /Ш.Джафаров, Ш.Мамедов //Вопросы философии.- 1962.- №11.- С.96-101.

1795. Джафаров, Ш. Выдающийся мыслитель [Текст] /Ш.Джафаров //Коммунист Еревана.- 1962.- 27 октября.

1796. Джафаров, Ш. Крупнейший мыслитель [Текст] /Ш.Джафаров //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 5 октября.- С.1.

1797. Дильбази, М. В сердце Грузии [Текст]: [стихи] /М.Дильбази; пер. В.Константиновой //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.7.

1798. Его вторая родина [Текст]: [юбилей М.Ф.Ахундова в Тбилиси] //Заря Востока.- 1962.- 30 октября.- С. 3.

1799. Его заслуги огромны [Текст]: [высказывания писателей народов СССР и зарубежных стран о М.Ф.Ахундове] //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.10, 21, 28, 36, 45, 49.

1800. Зайцев, С. Поэма М.Ф.Ахундов о Пушкине [Текст]: [о поэме «На смерть Пушкина» 1837 г.] /С.Зайцев //Звезда Востока.- 1962.- №10.- С.143-144.

1801. Зейналлы, А. Раздумья Сабухи [Текст]: [стихи] /Атиф Зейналлы; пер. В.Зайцева //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С. 8.

1802. Зека, Р. Я с тобой, Сабухи, говорю [Текст] /Р.Зека; пер. В.Константинова //Вышка.- 1962.- 27 октября.- С.2.

1803. Ибрагимов, М. Гордость азербайджанского народа [Текст] /М.Ибрагимов //Дружба народов.- 1962.- №10.- С.261-263.

1804. Ибрагимов, М. Мирза Фатали Ахундов – выдающийся азербайджанский мыслитель XIX века [Текст]: Проблемы медицины и здравоохранения в работах М.Ф.Ахундова /М.Ибрагимов //Советское здравоохранение.- 1962.- №12.- С.41-47.

1805. Ильин, К. На многих языках [Текст]: [об изданиях произведений М.Ф.Ахундова] /К.Ильин //Вышка.- 1962.- 27 октября.- С.3.

1806. К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст]: [о создании Республиканского юбилейного комитета] //Вышка.- 1962.- 13 февраля.- С.1-2.

1807. Каменкович, И. На тридцати языках [Текст] /И.Каменкович //Бакинский рабочий.- 1962.- 31 августа.- С.4.

1808. Касим-заде, Ф. «Такие дни непременно придут» [Текст]: [М.Ф.Ахундов против колониализма] /Ф.Касим-заде //Бакинский рабочий.- 1962.- 28 октября.- С.2.

1809. Касим-заде, Ф. Певец дружбы народов [Текст] /Ф.Касим-заде //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1810. Касумзаде, Ф. Борец за счастье человеческое [Текст] /Ф.Касумзаде //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.13-20.

1811. Кедабекли, Д. Сабухи [Текст]: [стихи] /Д.Кедабекли; пер. А.Халдеева //Вышка.- 1962.- 25 октября.- С.3.

1812. Керимов, Н. Мирза Фатали Ахундов о некоторых вопросах физического воспитания [Текст] /Н.Керимов //Кировабадский рабочий.- 1962.- 31 августа.- С.3.

1813. Клабуков, П. Выдающийся писатель, мыслитель и общественный деятель [Текст] /П.Клабуков //Кировабадский рабочий.- 1962.- 11 июля.- С.2-3.

1814. Костина, В. Библиотеки к юбилею М.Ф.Ахундова [Текст] /В.Костина //Бакинский рабочий.- 1962.- 2 октября.- С.3.

1815. Кунина, А. О книге А.Н.Лермана «Мирза Фатали Ахундов в русской печати (1837-1962): Биобиблиография» [Текст] /В.Кукина //Советская библиография.- 1962.- №2.- С.118-122.

1816. Кунина. Мирза Фатали Ахундов в русской печати 1837-1962 гг. [Текст]: [о библиографическом указателе Лермана] /Кунина //Советская библиография.- 1963.- №2.- С.118-120.

1817. Курбанов, Ш. Первые постановки его комедий [Текст] /Ш.Курбанов //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 7 сентября.- С. 4.

1818. Лерман, А. «Дорога огорченьями богатая...» [Текст] /А.Лерман //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.2.

1819. Лерман, А. Казусы в солидном издании [Текст]: [об ошибках в первом томе «Краткой литературной энциклопедии» в статье о М.Ф.Ахундове] /А.Лерман //Бакинский рабочий.- 1962.- 6 сентября.- С.3.

1820. Лерман, А. Любовь и признание зарю [Текст] /А.Лерман //Вышка.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1821. Лерман, А. Плоды библиографической небрежности [Текст]: [об искажении хронологии и библиографических данных в литературе о М.Ф.Ахундаде] /А.Лерман //Литературный Азербайджан.- 1962.- №8.- С.147-149.

1822. Лерман, А. Сотрудник газеты «Кавказ» [Текст] /А.Лерман //Вышка.- 1962.- 12 августа.- С.4.

1823. Литературный архив М.Ф.Ахундова [Текст] //Вышка.- 1962.- 21 февраля.

1824. Маковельский, А. Выдающийся философ и социолог [Текст] /А.Маковельский //Бакинский рабочий.- 1962.- 28 сентября.- С.3.

1825. Маковельский, А. Его знаменем была свобода [Текст] /А.Маковельский //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.2.

1826. Маковельский, А. О материализме М.Ф.Ахундова [Текст]: [резюме] /А.Маковельский //Известия АН Аз.ССР. Серия общественных наук.- 1962.- №10.- С. 37-46.

1827. Маковельский, А. О философском трактате М.Ф.Ахундова и об этапах развития его мировоззрения [Текст] /А.Маковельский //Научные доклады высшей школы. Философские науки.- 1962.- №5.

1828. Мамедов, А. «Сабухи» в Тбилиси [Текст] /А.Мамедов //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 августа.- С.6.

1829. Мамедов, Д. Человек утра [Текст] /Д.Мамедов //Вышка.- 1962.- 27 октября.- С.2.

1830. Мамедов, З. Эстетика великого мыслителя [Текст] /З.Мамедов //Бакинский рабочий.- 1962.- 9 октября.- С.4.

1831. Мамедов, Н. Великий демократ и просветитель [Текст] /Н.Мамедов //Труд.- 1962.- 27 октября.- С.3.

1832. Мамедов, Н. Произведения Ахундова на русском, французском, немецком и английском языках [Текст] /Н.Мамедов //Азербайджан.- 1962.- №7.

1833. Мамедов, Ш. Корифей научной мысли [Текст] /Ш.Мамедов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.29-35.

1834. Мамедханлы, Э. Слово о Мирзе Фатали Ахундове [Текст] /Э.Мамедханлы //Театр.- 1962.- №11.- С.127-129.

1835. Мамедханлы, Э. Человек утра [Текст] /Э.Мамедханлы //Известия.- 1962.- 27 октября.- С.3.

1836. Манукян, С. С народом для народа [Текст] /Сарыбек Манукян //Литературная Армения.- 1962.- №7.- С.65-69.

1837. Манукян, С. М.Ф.Ахундов [Текст] /С.Манукян //Комсомолец.- 1962.- 28 октября.- С.3.

1838. Марков, Г. Сын человечества [Текст] /Г.Марков //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1839. Мастера искусств – к юбилею [Текст]: К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова //Вышка.- 1962.- 12 октября.- С.3.

1840. Махмуд, Т. Человек рассвета. Дар поэта [Текст]: [стихи] /Т.Махмуд; пер. В.Портнов //Бакинский рабочий.- 1962.- 7 октября.- С. 4.

1841. Меликпашаева, Е. Вживаемость в образ [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Е.Меликпашаева //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.

1842. Мир Джалал. Последователи М.Ф.Ахундова на Востоке [Текст] /Мир Джалал //Литературный Азербайджан.- 1962.- №8.- С.139-146.

1843. Мирахмедов, А. Разящее перо сатирика [Текст] /А.Мирахмедов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.37-44.

1844. Мирза Фатали Ахундов в русской печати [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 15 апреля.

1845. Мирзоев, О. Ба! Знакомые все лица [Текст]: [Юбилейная фантазия] /О.Мирзоев //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.4.

1846. Митинг в Тбилиси на могиле Мирзы Фатали Ахундова [Текст] //Заря Востока.- 1962.- 31 октября.- С.4; Бакинский рабочий.- 1962.- 31 октября.- С.3.

1847. Мишиев, А. Колыбель поэта [Текст]: [Дни юбилея М.Ф.Ахундова в Тбилиси] /А.Мишиев //Заря Востока.- 1962.- 30 октября.- С.3.

1848. Мусаддиг, М. Произведения великого драматурга М.Ф.Ахундова в наши дни [Текст] /М.Мусаддиг, Я.Мамедбеков //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 24 октября.- С. 3.

1849. Мустафаев, Х. «Быть свободной и помогать народу...» [Текст] /Х.Мустафаев, Г.Багиров //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.4.

1850. Муталлибов, Т. Веранда в цветах [Текст]: [стихи] /Т.Муталлибов //Вышка.- 1962.- 21 октября.- С.3.

1851. Надпись на книге [Текст]: [о сборнике «Комедии» подаренном писателем поэту Я.П.Полонскому] //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 9 сентября.- С.4.

1852. Назим Хикмет. С любовью к людям [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Назим Хикмет //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1853. Наирян, С. Автор бессмертных комедий [Текст] /С.Наирян //Коммунист Еревана.- 1962.- 27 сентября.

1854. Натрошвили, Г. Наш большой друг [Текст]: [М.Ф.Ахундов и Тбилиси] /Г.Натрошвили //Заря Востока.- 1962.- 30 октября.- С.3.

1855. Научные сессии [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Вышка.- 1962.- 28 сентября.

1856. Нуруллаева, С. Поэт среди нас [Текст] /С.Нуруллаева //Вышка.- 1962.- 26 сентября.- С.3.

1857. О великом просветителе [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 4 сентября.- С.4.

1858. Огнев, Г. Человек утра [Текст] /Г.Огнев //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 11 июля.- С.4.

1859. Орлова, Н. Мирза Фатали Ахундов [Текст] /Н.Орлова //Литература в школе.- 1962.- №4.- С.92-94.

1860. Открытие выставки [Текст]: [в Музее истории азербайджанской литературы им. Низами состоялось открытие выставки посвященной М.Ф.Ахундову] //Бакинский рабочий.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1861. Памяти выдающегося азербайджанского писателя и мыслителя [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Молодежь Грузии.- 1962.- 20 октября.

1862. Певец свободы и братства народов [Текст]: [Торжественное заседание в Колонном зале дома Союзов, посвященное 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1962.- 1 ноября.- С.3.

1863. Праздник азербайджанской культуры [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Литературная газета.- 1962.- 30 октября.

1864. Праздник дружбы и братства народов [Текст]: [юбилейный вечер в Тбилиси] //Заря Востока.- 1962.- 31 октября.- С.4.

1865. Президиум правления общества по распространению политических и научных знаний Азербайджанской ССР объявляет конкурс на лучшие тексты лекций, посвященных жизни и деятельности выдающегося азербайджанского писателя и философа-материалиста М.Ф.Ахундова [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 20 марта.- С.4.

1866. Рахман, С. Смех – разящий, утверждающий [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Сабит Рахман //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1867. Расулов, Р. Слово его не померкнет! [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Р.Расулов //Литература и жизнь.- 1962.- 13 июля.

1868. Рза, Х. Величие [Текст]: [стихи] /Халил Рза; пер. С.Мамед-заде //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1869. Рустам, С. Обращение к Сабухи [Текст]: [стихи] /С.Рустам; пер. А.Плавника //Бакинский рабочий.- 1962.- 27 октября.

1870. Самойлов, В. Хороший подарок [Текст]: [о новой постановке Театра Юного Зрителя комедии М.Ф.Ахундова «Мусье Жордан, ботаник, и дервиш Мастали-шах, знаменитый колдун»] /В.Самойлов //Бакинский рабочий.- 1962.- 20 сентября.- С.3.

1871. Сапронов, Н. Д.И.Писарев и М.Ф.Ахундов [Текст] /Н.Сапронов //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1872. Сеидов, А. Просветительная деятельность и педагогические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Сеидов //Советская педагогика.- 1962.- №7.- С.68-80.

1873. Сеидов, А. Садовник счастья и разума [Текст] /А.Сеидов //Учительская газета.- 1962.- 27 октября.

1874. Сеидов, Р. Ахундов - философ материалист [Текст] /Р.Сеидов //Коммунист Сумгаита.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1875. Сеидов, Р. Великий мыслитель-материалист [Текст] /Р.Сеидов //Вышка.- 1962.- 16 сентября.- С.2.

1876. Сеидов, Р. Выдающиеся мыслитель Востока [Текст]: [к 150 летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] Р.Сеидов //Наука и религия.- 1962.- №10.- С.87-89.

1877. Старостов, Л. Новатор литературного языка [Текст] /Л.Старостов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №9.- С.142-147.

1878. Султанлы, А. Первый драматург народа [Текст] /А.Султанлы //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.22-27.

1879. Тагизаде, Д. Русские переводы [Текст] /Д.Тагизаде //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 12 сентября.- С.3.

1880. Тагиев, К. Ахундов в Гяндже [Текст] /Кярим Тагиев //Кировабадский рабочий.- 1962.- 28 октября.

1881. Таиров, В. Имени Ахундова [Текст]: [о достопримечательных местах, названных именем писателя] /В.Таиров //Вышка.- 1962.- 27 октября.- С.3.

1882. Тихонов, Н. Волны этого моря... [Текст] /Н.Тихонов //Литературная газета.- 1962.- 25 октября.

1883. Тихонов, Н. Сердце, что погружалось в море мыслей... [Текст] /Н.Тихонов //Литературный Азербайджан.- 1962.- №10.- С.3-6; Мингечаурский рабочий.- 1962.- 26 октября.- С.2-3.

1884. Фаиг, К. Ты с нами, Сабухи! [Текст]: [стихи] /К.Фаиг //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.1.

1885. Философское наследие М.Ф.Ахундова. Научная сессия в секторе философии Академии Наук Азербайджана [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 12 сентября.- С.3.

1886. Хромов, К. Встреча в Тбилиси [Текст]: [о знакомстве М.Ф.Ахундова с Александром Бестужевым-Марлинским] /К.Хромов //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 29 июля.- С.4.

1887. Хромов, К. М.Ф.Ахундов и русские поэты [Текст] /К.Хромов //Дагестанская правда.- 1962.- 13 сентября.

1888. Хромов, К. На родине человека утра [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /К.Хромов //Правда Востока.- 1962.- 28 октября.

1889. Художник, мыслитель, борец [Текст] //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 28 октября.- С.7.

1890. Хуцишвили, С. Мирза Фатали Ахундов в Грузии [Текст] /С.Хуцишвили //Ученые записки (Азербайджанский университет). Серия общественных наук.- 1962.- №4.- С.43-47.

1891. Хуцишвили, С. Он и в нашем сердце [Текст]: [М.Ф.Ахундов и Гришашвили] /С.Хуцишвили //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С.2.

1892. Шариф, А. О повести М.Ф.Ахундова «Обманутые звезды» [Текст] /Азиз Шариф //Ахундов М.Ф. Обманутые звезды.- Баку, 1962.- С.3-6.

1893. Шариф, А. Школа Ахундова [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Азиз Шариф //Огонек.- 1962.- №43.- С.9.

1894. Шенгелая, Д. Слово о Мирза Фатали Ахундове [Текст]: [Юбилейные дни Мирза Фатали Ахундова в Тбилиси] /Д.Шенгелая //Заря Востока.- 1962.- 27 октября.- С.2.

1895. Эберлин, А. Дорогой поиска [Текст]: [о кандидате наук, Надире Мамедове - литературоведе, изучающим творчество М.Ф.Ахундова] /А.Эберлин //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 26 октября.- С. 3.

1896. Эберлин, А. Памяти великого человека [Текст]: [о подготовке 150-летнему юбилею М.Ф.Ахундова: В Республиканской библиотеке; В театре им. Ахундова; в АПИ им. Ахундова] /А.Эберлин //Молодежь Азербайджана.- 1962.- 1 августа.- С.3.

1897. Эфендиев, И. Великий реалист [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Идаят Эфендиев //Бакинский рабочий.- 1962.- 21 августа.

1898. Эфендиев, И. Великий сын азербайджанского народа [Текст] /Идаят Эфендиев //Звезда Востока.- 1962.- № 10.- С.138-143.

1899. Эфендиев, И. Шедевр азербайджанской прозы [Текст]: [о повести М.Ф.Ахундова «Обманутые звезды»] /И.Эфендиев //Литературный Азербайджан.- 1962.- №9.- С.136-142.

1900. Эфендиев, И. Слово о Мирзе Фатали Ахундове [Текст] /Ильяс Эфендиев //Культура и жизнь.- 1962.- №8.- С.22-23.

1901. Юбилейная сессия Академии Наук Азербайджана [Текст] //Бакинский рабочий.- 1962.- 26 октября.- С.3.

1902. Янов, Я. Мыслитель-материалист [Текст]: [к 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Я.Янов //Природа.- 1962.- №7.- С.88-89.

1963

1903. Абдуллаев, Б. 150-летие со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст] /Б.Абдуллаев //Известия АН СССР.

Отделение литературы и языка.-1963.- вып. 2.-Т.22.- С.166-167.

1904. Алиев, С. К вопросу о влиянии М.Ф.Ахундова на общественную мысль Ирана XIX века [Текст]: [резюме] /С.Алиев //Народы Азии и Африки.- 1963.- №4.- С.118-125.

1905. Бабаев, Г. Пометки М.Ф.Ахундова на книгах [Текст]: [к биографии азербайджанского писателя] /Габиб Бабаев //Известия АН СССР. Отделение литературы и языка.- Т.22, вып.2.- 1963.- С.119-123.

1906. Каграманов, А. О рецензии на книгу А.Ибрагимова «Описание архива М.Ф.Ахундова» [Текст] /А.Каграманов //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1963.- №1.- С.101-104.

1907. Лерман, А. Русский друг М.Ф.Ахундова [Текст]: [к 150-летию со дня рождения русского писателя середины XIX века Владимира Александровича Соллогуба] /А.Лерман //Вышка.- 1963.- 20 августа.- С.4.

1908. Фараджев, М. Современники М.Ф.Ахундова [Текст] /М.Фараджев //Баку.- 1963.- 10 января.

1909. Шкуринов, П. Рецензия на книгу Ш.Мамедова «Мировоззрение М.Ф. Ахундова» [Текст] /П.Шкуринов //Народы Азии и Африки.- 1963.- №4.- С.229-230.

1910. Эфендиев, И. Ценный труд библиографа [Текст]: [о книге А.Н.Лермана «Мирза Фатали Ахундов в русской печати (1837-1962): Библиография»] /И.Эфендиев //Литературный Азербайджан.- 1963.- №5-6.- С.120-121.

1964

1911. Арнатов, Л. 100 лет публикации «Обманутых планет» М.Ф.Ахундова в русском издании [Текст] /Л.Арнатов //Баку.- 1964.- 10 апреля.- С.3.

1912. Бабаев, Г. Энциклопедическая разносторонность [Текст] /Габиб Бабаев //Бабаев Г. Глубокие корни: сборник статей.- Баку, 1964.- С.60-72.

1913. Дружинин, А. Из статьи А.Дружинина, посвященной творчеству М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Дружинин

//Великая дружба азербайджанского и русского народов (С древних времен до наших дней). Документы, письма, статьи, воспоминания, художественные произведения.- Баку, 1964.- Т.1.- С.182-183.

1914. Зека, Р. Мечта. Памяти М.Ф.Ахундова [Текст]: [стихи] /Р.Зека; пер. А.Халдеева //Баку.- 1964.- 9 мая.- С.3.

1915. Милькина, Р. Мирза Фатали Ахундов в русской печати [Текст]: [о книге А.Н.Лермана «Мирза Фатали Ахундов в русской печати (1837-1962): Библиография»] /Р.Милькина //Вопросы литературы.- 1964.- №1.- С.212-214.

1916. Сеидзаде, А. Мирза Фатали Ахундов –А.С.Пушкин и М.Ю.Лермонтов [Текст] /Али-Аждар Сеидзаде //Тезисы научной сессии АН Азерб.ССР, посвященной 150-летию присоединения Азербайджана к России.- Баку, 1964.- С.44-45.

1917. Сеидзаде, А. Мирза Фатали Ахундов в дореволюционной русской печати [Текст] /Али-Аждар Сеидзаде //Известия АН Азерб.ССР. Серия общественных наук.- 1964.- С.91-97.

1965

1918. Рзаев, А. М.Ф.Ахундов и русские революционные демократы [Текст] /Агабаба Рзаев //Ученые записки (Азербайджанский университет). Серия исторических и философских наук.- 1965.- №8.- С.31-38.

1966

1919. Алиева, М. Русская реалистическая драматургия и драматургия Мирзы Фатали Ахундова [Текст] /М.Алиева //Ученые записки (Азербайджанский университет). Серия языка и литературы.- 1966.- №5.- С.69-78.

1920. Гусейнов, С. Газета «Санкт-Петербургские ведомости» о М.Ф.Ахундове [Текст]: [о попытках М.Ф.Ахундова усовершенствовать мусульманскую азбуку. Публикация и заметки от 15 февраля 1860 г.] /С.Гусейнов //Литературный Азербайджан.- 1966.- №1.- С.110-111.

1921. Мусаев, А. Джалил Мамедкулизаде как исследователь творчества М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Мусаев //Литературный Азербайджан.- 1966.- №5.- С.111-112.

1922. Эминов, Р. Влияние М.Ф.Ахундова на развитие прогрессивной и общественно-политической мысли в Иране [Текст] /Р.Эминов //Известия АН Азерб. ССР. Серия Исторических и Филологических наук.- 1966. - №3.

1967

1923. Мирза Фатали Ахундов [Текст]: [об общественно-политических взглядах общественного деятеля М.Ф.Ахундова] //А.Рзаев. Передовая политическая мысль России и Азербайджана XIX века и их взаимосвязи.- Баку, 1967.- С.92-145.

1924. Мхарчрдзели, С. М.Ф.Ахундов и Я.Полонский [Текст] /С.Мхарчрдзели //Баку.- 1967.- 19 января.- С.3.

1925. Сеид-заде, А. М.Ф.Ахундов в востоковедческой литературе [Текст]: [резюме] /А.Сеид-заде //Известия АН Аз.ССР. Серия литературы, языка и искусства.- 1967.- №2.- С.31-37.

1926. Султанов, Т. В бейтах Сабухи о Пушкине скорбит [Текст]: [о «Восточной поэме на смерть А.С.Пушкина» М.Ф.Ахундова] /Т.Султанов //Молодежь Азербайджана.- 1967.- 10 февраля.- С.3.

1968

1927. Андроников, И. Ученый татарин Али [Текст]: [о дружбе Лермонтова с М.Ф.Ахундовым] //Андронников И. Лермонтов. Исследования и находки.- Москва, 1968.- С.335-379.

1928. Комедии М.Ф.Ахундова на французском языке [Текст] //Бакинский рабочий.- 1968.- 30 января.- С.4.

1929. Новая книга [Текст]: [политические взгляды М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1968.- 16 мая.- С.4; Баку.- 15 мая.- С.2.

1969

1930. Зейналова, К. Мамедтаги Шахтахтинский об М.Ф.Ахундове [Текст]: [из прошлого азербайджанской культуры] /К.Зейналова //Баку.- 1969.- 15 августа.- С.3.

1931. Касим-заде, Ф. Великий борец против национального гнета и колониализма [Текст]: [об отношении М.Ф.Ахундова к колониализму] /Ф.Касим-заде //Ученые записки Азербайджанского Университета. Серия ист. и философ. наук.- 1969.- №3.- С.42-47.

1932. Садыхов, М. М.Ф.Ахундов и русская журналистика 50-х годов XIX века [Текст] /М.Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1969.- №3.- С.136-145.

1933. Сафарова, А. Дебют театра [Текст]: [пьеса М.Ф.Ахундова «Мусье Жордан, ботаник и дервиш Масталишах» в Сумгаитском драмтеатре] /А.Сафарова //Театр.- 1969.- №9.- С.33-35.

1934. Султанов, Т. «Державный властелин поэзии» [Текст]: [о русских переводах «Восточной поэмы» М.Ф.Ахундова] /Т.Султанов //Литературный Азербайджан.- 1969.- №7.- С.128-130.

1970

1935. Ахундов М.Ф. [Текст] //Большая Советская энциклопедия.- М., 1970.- Т.1.- С.465.

1936. Шариф, А. М.Ф.Ахундов и Гасан бек Зардаби [Текст] /Азиз Шариф //Литературный Азербайджан.- 1970.- № 8.- С.135-143.

1937. Закиев, Ф. Дом у крепости [Текст]: [о доме-музее азербайджанского ученого и просветителя М.Ф.Ахундова в г. Шеки] /Ф.Закиев //Турист.- 1970.- №10.- С.12-13.

1938. М.Ф.Ахундов [Текст]: Краткая библиографическая справка //Поэты Азербайджана.- Москва, 1970.- С.403-404.

1939. Надирова, В. М.Ф.Ахундов о драме и театре [Текст] /В.Надирова //Известия АН Азерб.ССР. Серия

Литературы, языка и истории.- 1970.- 32.- С.108-115.

1971

1940. Алмамедов, А. Н.В.Гоголь и Мирза Фатали Ахундов [Текст] /А.Алмамедов //Литературный Азербайджан.- 1971.- №1.- С.110-112.

1941. Бахшалиев, О. Последователь Мирзы Фатали [Текст] /О.Бахшалиев //Литературный Азербайджан.- 1971.- №3.- С.139-140.

1942. Джангиров, Т. Воспоминания Иранского писателя [Текст]: [Новые сведения о М.Ф.Ахундове в книге «Ирани дируз» М.Даниша] /Т.Джангиров //Баку.- 1971.- 26 мая.- С.3.

1943. Кузнецова, Е. Рецензия на диссертацию И.Закиева «М.Ф.Ахундаде и книжная культура Азербайджана» [Текст] /Е.Кузнецова //Книговедение (реферативная информация). Москва, 1971.- №10.-С.33-34.

1944. Марков, Г. Сын человечества [Текст] /Г.Марков //Жизнь. Литература. Писатель: статьи, очерки, выступления.- Москва, 1971.- С.293-295.

1945. Рахманов, Ф. «Гаджи Гара» на Иранской сцене [Текст] /Ф.Рахманов //Баку.- 1971.- 4 августа.- С.3.

1946. Султанов, Т. Монография о М.Ф.Ахундове [Текст]: [«Мирза Фатали Ахундов и Восток»] /Т.Султанов //Баку.- 1972.- 27 июня.- С.2.

1972

1947. Кизель, Г. М.Ф.Ахундов, 1853... [Текст] /Г.Кизель //Баку.- 1972.- 6 июля.

1948. М.Ф.Ахундов и Восток [Текст] //Изв. АН Аз.ССР.- 1972.- №2.- С.136-139.

1949. Меликова, М. Вопросы общественного прогресса в творчестве азербайджанских просветителей XIX-XX вв. [Текст] /М.Меликова //Ученые заметки АГУ им. Кирова. Серия исторических и философских наук.- Баку, 1972.- №5.

1950. Продолжатели реалистической сатиры М.Ф.Ахундова [Текст] //Ученые записки: АГУ им. С.М.Кирова. Серия журналист.- 1972.- №2.- С.34-41.

1951. Султанов, Т. Монография о М.Ф.Ахундове [Текст]: [о книге Г.Мамедзаде «Мирза Фатали Ахундов и Восток»] /Тофиг Султанов //Баку.- 1972.- 27 июня.

1973

1952. Ахмедов, А. О генезисе и специфике азербайджанского просвещения [Текст] /А.Ахмедов //Вопросы литературы.- 1973.- №4.

1953. Байрамов, А. Психологический аспект в творчестве революционного демократа М.Ф.Ахундова [Текст] /А.Байрамов, Ф.Ибрагимбеков //Вопросы психологии.- 1973.- С.117-122.

1954. Джафаров, Ш. Роль идей М.Ф.Ахундова в развитии прогрессивной мысли в Иране [Текст] /Ш.Джафаров //Ученые записки АГУ им. С.М.Кирова. Серия Истории и филологии.- 1973.- №2.- С.32-41.

1955. Меликова, М. Вопросы права личности в политико-правовых воззрениях азербайджанских просветителей XIX-XX в. [Текст] /М.Меликова //Ученые заметки АГУ им. Кирова. Серия юридических наук.- 1973.- №2.

1974

1956. Гулиев, Г. Проблема реализма в литературах народов Востока. Материалы совещания 16-19 октября 1972 г. [Текст] /Г.Гулиев.- Баку, 1974.- С.19-25.

1957. Дадашзаде, А. М.Ф.Ахундов о А.С.Пушкине [Текст]: [Доклад на научной сессии, посвященная 175-летию со дня рождения А.С.Пушкина. 1974 г.] /А.Дадашзаде //Изв. АН Аз.ССР. Серия литературы и искусства.- 1974.- №3.- С.131-135.

1958. Джалилов, Д. Инициатива М.Ф.Ахундова в опубликовании своих произведений [Текст] /Д.Джалилов //Уче-

ные записки Азербайджанского Госуниверситета им. С.М.Кирова. Серия библиотекосведение и библиография.- Баку, 1974.- №2.- С.67-70.

1976

1959. О публикациях повести М.Ф.Ахундова «Обманутые звезды» на русском языке [Текст] //Ученые записки Азербайджанского Педагогического Института Русского Языка и Литературы им. М.Ф.Ахундова. Серия языка и литературы.- 1976.- №2.- С.99-104.

1977

1960. Гасанов, Г. Письма из прошлого века [Текст]: [к биографии азербайджанского писателя М.Ф.Ахундова] /Г.Гасанов //Литературный Азербайджан.- 1977.- № 8.- С.110-121.

1961. Кашкай, Х. «Обманутые звезды» [Текст]: [новый спектакль по пьесе М.Ф.Ахундова] /Х.Кашкай //Баку.- 1977.- 3 декабря.

1962. Махмудов, А. Выдающийся писатель, мыслитель, общественный деятель. К 165-летию Мирзы Фатали Ахундова [Текст] /А.Махмудов //Баку.- 1977.- 29 июня.- С.3.

1963. Мусаев, А. М.Ф.Ахундов в борьбе за новый алфавит [Текст] /А.Мусаев //Ученые записки Азербайджанского Педагогического Института. Серия языка и литературы.- 1977.- №4.- С.47-54.

1964. О публикации комедий М.Ф.Ахундова в газете Кавказ [Текст] /Изв. АН Аз.ССР. Серия литературы, языка и искусства.- 1977.- №21.- С.61-66.

1965. Эрадзе, Л. Мирза Фатали Ахундов и Грузинская пресса [Текст] /Л.Эрадзе //Мнатоби.- 1977.-№5.- С.164-172.

1978

1966. Алибекова, Г. Современность классики [Текст]: [фильм «Дервиш взрывает Париж» по пьесе М.Ф.Ахундова

«Повесть о мусье Жордане, ученом ботанике, и дервише Мастали шахе - знаменитом колдуне»] /Г.Алибекова //Баку.- 1978.- 3 июля.- С.4.

1967. Ахмедов, Э. В серии «Мыслители прошлого» [Текст]: [о книге Ш.Ф.Мамедова о М.Ф.Ахундове] /Э.Ахмедов //Бакинский рабочий.- 1978.- 16 июня.- С.3.

1968. Борт, О. Украинские друзья о М.Ф.Ахундове [Текст]: [о заседании научно-творческого общества «Чувство семьи единой», посвященное столетию со дня смерти М.Ф.Ахундова в центральной библиотеке г.Умани] /О.Борт //Баку.- 1978.- 10 марта.- С. 3.

1969. Габай, Ю. Обманутые звезды [Текст]: [опера М.Кулиева по мотивам знаменитого рассказа писателя на сцене Театра оперы и балета им. М.Ф.Ахундова] /Ю.Габай //Советская музыка.- 1978.- №8.- С.55-58.

1970. М.Ф.Ахундов и театр [Текст]: [передвижная выставка Азербайджанского театрального музея им. Дж.Джабарлы] //Баку.- 1978.- 12 мая.- С.3.

1971. Мегрелидзе, Г. Страницы дружбы [Текст]: [о постановках пьес азербайджанского драматурга М.Ф.Ахундова на тбилисской сцене. XIX в.] /Г.Мегрелидзе //Литературная Грузия.- 1978.- №10/11.- С.251-256.

1972. Мирзоева, Ш. «Я друг своему народу...» [Текст]: [к 100-летию со дня смерти азербайджанского просветителя М.Ф.Ахундова] /Шукюфа Мирзоева //Наука и религия.- 1978.- № 3.- С.48-50.

1973. Надирова, В. «Дервиш взрывает Париж» [Текст]: [о спектакле Азгосдрамтеатра] /В.Надирова //Баку.- 1978.- 21 октября.

1974. Поладов, Г. В серии «Мыслители прошлого» [Текст]: о монографии доктора философских наук профессора МГУ им. М.В.Ломоносова Ш.Мамедова, посвященной жизни и деятельности М.Ф.Ахундова /Г.Поладов //Баку.- 1978.- 1 июня.- С.3.

1975. Рустамов, И. Единство философского и естественно-научного в мировоззрении М.Ф.Ахундова [Текст]:

[1812-1878] /И.Рустамов //Ученые записки АГУ. Серия исторических и философских наук.- 1978.- №7.- С.46-50.

1976. Садыхов, М. Поборник свободы и справедливости [Текст]: [к 100-летию со дня смерти М.Ф.Ахундова] /Муртуз Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1978.- №3.- С.118-121.

1979

1977. Гусейнова, Э. О происхождении статьи М.Ф.Ахундова под названием «Ответ философу Юму» [Текст] /Э.Гусейнова //Доклад АН Азерб.ССР. Серия история философии.- 1979.- №7.- С.91-94.

1978. Текстологическая характеристика первоисточников «Тамсилата» М.Ф.Ахундова [Текст] //Известия АН Аз.ССР. Серия литературы языка и искусства.- Баку, 1979.- №2.- С.48-54.

1979. Шариф, А. Из истории публикаций поэмы М.Ф.Ахундова «На смерть Пушкина» [Текст] /А.Шариф //Пушкин в странах зарубежного Востока.- Москва, 1979.- С.215-299.

1980

1980. Мухтаров, Г. Дни М.Ф.Ахундова [Текст]: [мероприятие в АПИ Русского языка и литературы] /Г.Мухтаров //Баку.- 1980.- 26 мая.

1981. Чачанидзе, В. Мирза Фатали Ахундов и Григо Арбелиани [Текст]: [об азербайджано-грузинских литературных связях] //Литературная Грузия.- 1980.- №6.- С.209-215.

1981

1982. Вагабзаде, Б. Дворец и лачуга [Текст]: [стихи о М.Ф.Ахундове] /Б.Вагабзаде; пер. Р.Казаковой //Литературный Азербайджан.- 1981.- №10.- С.10.

1983. Гасанов, И. Ахундов М.Ф. [Текст]: [о книге А.Рзаева «М.Ф.Ахундов» изданный в Москве] /И.Гасанов //Литературный Азербайджан.- 1981.- №10.- С.142-134.

1984. Драматургия М.Ф.Ахундова [Текст]: [передвижная экспозиция Театрального музея им. Д.Джабарлы] //Баку.- 1981.- 14 июля.- С. 4.

1985. Истинно аристофановский юморист [Текст] //Азербайджан.- 1981.- №6.- С.158-165.

1986. Колмановский, В. Тайные мысли колдуна [Текст]: [о книге Ч.Гусейнова «Неизбежность» - повесть о М.Ф.Ахундове] /В.Колмановский //Литературный Азербайджан.- 1981.- №9.- С.132-134.

1987. Литераторы XIX века об Ахундове [Текст] //Философские науки.- 1981.- №6.

1988. Рустамзаде, В. Память о Сабухи [Текст]: [стихи о М.Ф.Ахундове к 60-летию Советской Грузии] /В.Рустамзаде; пер. В.Романова //Литературный Азербайджан.- 1981.- №5.- С.13.

1989. Среди журналов и газет [Текст] //Вопросы литературы.- 1981.- №10.- С.316-318.

1990. Тагизаде, С. «Он первый постиг...» [Текст] /С.Тагизаде //Литературный Азербайджан.- 1981.- №3.- С.121-123.

1991. Таги-заде, С. Литераторы XIX века об Ахундове [Текст]: [оценка творчества азерб. писателя М.Ф.Ахундова] /С.Таги-заде //Научные доклады высшей школы. Филологические науки.- 1981.- №2.- С.72-75.

1982

М.Ф.Ахундов – 170

1992. О 170-лети со дня рождения М.Ф.Ахундова: Изложение Постановления ЦК КП Азербайджана [Текст] //Бакинский рабочий.- 1982.- 30 июля.- С.1; Вышка.- 1982.- 30 июля.- С.1.

1993. Абдурахманов, Н. Певец дружбы и братства [Текст]: [образ М.Ф.Ахундова в изобразительном искусстве] /Н.Абдурахманов //Бакинский рабочий.- 1982.- 17 октября.- С.3.

1994. Айдарзаде, Д. Учитель [Текст] /Д.Айдарзаде //Баку.- 1982.- 19 октября.- С.3.

1995. Алиев, Р. Неизбежность выбора [Текст]: [рецензия о повести Ч.Гусейнова «Неизбежность», посвященная М.Ф.Ахундову] /Р.Алиев //Баку.- 1982.- 5 мая.- С.3.

1996. Алиева, Д. Он братство воспевал [Текст] /Диляра Алиева //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

1997. Алимйрзоев, Х. Великий драматург [Текст] /Х.Алимйрзоев //Агитатор.- 1982.- №21.- С.40-43.

1998. Анар. Грань веков: Заметки о творчестве М.Ф.Ахундова [Текст] /Анар //Литературная газета.- 1982.- 17 ноября.

1999. Ахмедов, Ф. О жизни и творчестве [Текст]: [выставка в музее Азербайджанской литературы им. Низами к 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Ф.Ахмедов //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2000. Ахмедов, Э. Выдающийся мыслитель [Текст] /Э.Ахмедов //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2001. Ахмедов, Э. Выдающийся мыслитель М.Ф.Ахундов [Текст] /Э.Ахмедов //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2002. Ахундов в Грузии [Текст]: [памятные места, посвященные писателю] //Бакинский рабочий.- 1982.- 11 марта.- С.4.

2003. Бабаев, С. Многогранный талант писателя [Текст]: [Юбилейная передвижная выставка, посвященная 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /С.Бабаев //Баку.- 1982.- 15 октября.- С.3.

2004. Бедирбейли, Л. Счастье всей жизни [Текст]: [Интервью с Л.Бедирбейли об исполнении ею женских ролей в пьесах М.Ф.Ахундова] /Л.Бедирбейли //Бакинский рабочий.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2005. Бедирбейли, Л. Школа драматургии, школа жизни [Текст]: [произведения М.Ф.Ахундова на сценах театров] //Л.Бедирбейли //Баку.-1982.-19 октября.- С.3.

2006. Берулова, Х. В доме Мирзы Фатали Ахундова [Текст]: [стихи] /Х.Берулова //Заря Востока.- 1982.- 3 октября.- С.3.

2007. Бюст М.Ф.Ахундова на улице в Тбилиси [Текст] //Литературный Азербайджан.- 1982.- №4.- С.127.

2008. В знак народной любви [Текст]: [торжества, посвященные 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова в Тбилиси] //Литературный Азербайджан.- 1982.- №1.- С.12-13.

2009. В честь юбилея [Текст]: [научная сессия в Кировабаде, посвященная 170-летию со дня рождения М.Ф.-Ахундова] //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2010. В честь юбилея [Текст]: [Научная сессия, проведенная Институтом философии и права АН Аз. ССР и Республиканским отд. Философского Общества СССР] //Бакинский рабочий.- 1982.- 14 октября.- С.4; Вышка.- 1982.- 13 октября.- С.3.

2011. Велиев, Г. М.Ф.Ахундов и Грузия [Текст] /Г.Велиев //Заря Востока.- 1982.- 18 июля.

2012. Велиев, Г. Певец дружбы и братства народов [Текст] /Г.Велиев //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 7 октября.- С.3.

2013. Велиев, Г. Пропагандистские идеи дружбы [Текст]: [дни юбилея М.Ф.Ахундова в Тбилиси] /Г.Велиев //Заря Востока.- 1982.- 3 октября.- С.3.

2014. Великий писатель, мыслитель, гуманист [Текст] //Бакинский рабочий.- 1982.- 19 октября.- С.1.

2015. Великий сын двух братских народов [Текст]: [юбилейный вечер в Тбилиси] //Бакинский рабочий.- 1982.- 5 октября.- С.3; 6 октября.- С.3.

2016. Вечно живой источник [Текст]: [комедии М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.-1982.-17 октября.- С. 3.

2017. Воспевшему союз сердец: Бюст М.Ф.Ахундова установлен в столице братской Грузии [Текст] //Вышка.- 1982.- 11 марта.- С.4.

2018. Выставка в Рукописном фонде [Текст] //Бакинский рабочий.- 1982.- 19 октября.- С.4.

2019. Гаджиева, Н. И память, как реликвию храня... [Текст]: [экспозиция Музея Азербайджанской Литературы им. Низами, посвященная жизни и творчеству М.Ф.Ахундова] /Н.Гаджиева //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 18 декабря.- С.4.

2020. Гварамия, Н. На пороге праздника [Текст] /Н.Гаврамия //Заря Востока.- 1982.- 3 октября.- С.3.

2021. Гордин, Я. Неизбежность прозрения [Текст]: [рецензия] /Я.Гордин //Новый мир.- 1982.- №2.- С.270-272.

2022. Город братства, город дружбы [Текст]: [о пребывании в Тбилиси делегации из Баку на юбилейных торжествах, посвященных 170-летию со дня рождения М.Ф.-Ахундова] //Заря Востока.- 1982.- 6 октября.- С.3.

2023. Гулиев, Г. Глашатай новой литературы [Текст] /Г.Гулиев //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2024. Гулиев, Г. На переломе литературных эпох [Текст] /Г.Гулиев //Литературный Азербайджан.- 1982.- №9.- С.106-110.

2025. Дань всенародной любви [Текст]: [Торжества в Шеки, посвященные 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1982.- 22 октября.- С.3.

2026. Закиев, Ф. Я люблю человечество... [Текст] /Ф.Закиев //Вышка.- 1982.- 9 октября.- С.3.

2027. К юбилею М.Ф.Ахундова [Текст] //Литературная газета.- 1982.- 11 августа.- С.6.

2028. Караев, Я. Философские письма мудреца из Шеки [Текст]: [Знаменитые «Письма Кемал-уд-Довле» М.Ф.-Ахундова] /Я.Караев //Баку.- 1982.- 12 ноября.- С.3.

2029. Караев, Я. Неутомимый Фатали [Текст]: [о книге Чингиза Гусейнова «Неизбежность»] /Я.Караев //Литературная газета.- 1982.- 3 февраля.- С.4.

2030. Кедабекли, Д. Имя твое возшло [Текст]: [стихи о М.Ф.Ахундове] /Д.Кедабекли; пер. А.Халдеева //Баку.- 1982.- 18 октября.- С. 3.

2031. М.Ф.Ахундов в русской печати прошлого столетия [Текст] //Дружба народов.- 1982.- №2.- С.267-268.

2032. Мамедов, З. Эстетика мыслителя – демократа [Текст] /З.Мамедов //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 16 октября.- С.3.

2033. Мамедов, Н. Великий сын народа [Текст] /М.Мамедов //Бакинский рабочий.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2034. Мамедов, Н. Литературно-критические взгляды М.Ф.Ахундова [Текст] /Н.Мамедов //Советская тюркология.- 1982.- №6.- С.56-63.

2035. Мамедов, Н. Неумирающая комедия: «Мусье Жордан и дервиш Мастали-шах» [Текст] /Н.Мамедов //Вышка.- 1982.- 16 октября.- С.4.

2036. Мамедов, Н. Поэт, философ, драматург [Текст] /Н.Мамедов //Баку.- 1982.- 16 октября.- С.3.

2037. Меликова, А. Шагнувший на экран [Текст]: [пьесы М.Ф.Ахундова] /А.Меликова //Баку.- 1982.- 18 октября.- С.3.

2038. Мирза Фатали Ахундов и Г.Сундукян [Текст] //Коммунист.- 1982.- 28 сентября.

2039. Мухтаров, Г. О труде вдохновенном... [Текст] /Г.Мухтаров //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 5 октября.- С.3.

2040. Надирова, В. Великий писатель [Текст]: [мысли о драме и театре] /В.Надирова //Баку.- 1982.- 18 октября.- С.3.

2041. Научная сессия [Текст]: [посвященная 170-летию М.Ф.Ахундова в АН Аз.ССР] //Бакинский рабочий.- 1982.- 20 октября.- С.3.

2042. Не померкнет в веках [Текст] //Бакинский рабочий; Вышка; Заря Востока.- 1982.- 20 октября.- С.3.

2043. Пагаева, К. Верный сын своего народа: Писатель, мыслитель, патриот [Текст] /К.Пагаева //Заря Востока.- 1982.- 3 октября.- С.3.

2044. Памяти великого земляка [Текст]: [именем М.Ф.Ахундова названа улица в Шеки] //Вышка.- 1982.- 6 августа.- С.4.

2045. Память о М.Ф.Ахундове [Текст]: [о мероприятиях в Шеки, в связи с юбилеем писателя] //Литературный Азербайджан.- 1982.- №10.- С.128.

2046. Патриот, интернационалист [Текст]: [высказывания о М.Ф. Ахундове] //Бакинский рабочий.- 1982.- 17 октября.- С. 3.

2047. Певец братства [Текст]: [о мероприятиях, которые будут проведены в Грузии в связи с 170-летием со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Заря Востока.- 1982.- 27 февраля.- С.3.

2048. Певец дружбы и братства [Текст]: [о торжественном вечере посвященном 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова в Тбилиси] //Советская культура.- 1982.- 7 октября.- С.3; Литературный Азербайджан.- 1982.- №12.- С.3.

2049. Певец дружбы и братства [Текст]: [митинг в честь 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1982.- 19 октября.- С.3.

2050. По следам одного письма [Текст] //Азербайджан.- 1982.- №10.- С.18.

2051. Прием ЦК Компартии Азербайджана [Текст]: [прием участников торжеств в честь 170-летия со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1982.- 20 октября.- С.1.

2052. Рагимханова, Н. Запечатлено на веке [Текст]: [произведения М.Ф.Ахундова на полотнах художников Азербайджана] /Н.Рагимханова //Баку.- 1982.- 18 октября.- С. 3.

2053. Саламов, А. Вечно живой родник [Текст]: [о подготовке в Шеки к юбилею М.Ф.Ахундова] /А.Саламов //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 16 октября.- С.3.

2054. Сарывелли, О. Наш современник [Текст]: [стихи] /О.Сарывелли; пер. А.Халдеева //Бакинский рабочий.- 1982.- 17 октября.- С. 3.

2055. Сафаралибекова, Р. Музыка свободного народа... [Текст] /Р.Сафаралибекова //Баку.- 1982.- 21 октября.- С.3.

2056. Султанова, Г. Поборник света и добра [Текст] /Г.Султанова //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2057. Султанова, Г. Поборник света и добра [Текст] /Г.Султанова //Вышка.- 1982.- 17 октября.- С.3.

2058. Тагизаде, С. М.Ф.Ахундов в русской печати прошлого столетия [Текст] /С.Тагизаде //Дружба народов.- 1982.- №2.- С.5.

2059. Туде, А. Его бессонница: Светлой памяти М.Ф.Ахундова [Текст]: [стихи] /А.Туде; пер. А.Халдеева //Баку.- 1982.- 19 октября.- С.3.

2060. Шалуташвили, Н. На Грузинской сцене [Текст]: [о постановках пьес М.Ф.Ахундова к 170-летию со дня рождения] /Н.Шалуташвили //Заря Востока.- 1982.- 3 октября.- С.3.

2061. Шеварднадзе, Э. «Я пламенем любви к отчизне был объят...»: Речь товарища Э.А.Шеварднадзе [Текст]: [на торжестве, посвященном 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова в Тбилиси] /Э.Шеварднадзе //Бакинский рабочий.- 1982.- 6 октября.- С.3.

2062. Эльчин. Не померкнет в веках [Текст]: [доклад на вечере посвященной 170-летию М.Ф.Ахундова] /Эльчин //Бакинский рабочий.- 1982.- 20 октября.

2063. Эминов, Р. В традициях гуманизма [Текст]: [о философе-демократе Ирана М.Кермани и о роли идейного наследия М.Ф.Ахундова в формировании его мировоззрения] /Р.Эминов //Молодежь Азербайджана.- 1982.- 16 октября.- С.3.

2064. Юбилейные издания [Текст]: [произведения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1982.- 20 октября.- С.3.

2065. «Я пламенем любви к отчизне был объят...» [Текст]: [торжества, посвященные М.Ф.Ахундову в Тбилиси] // Бакинский рабочий.- 1982.- 6 октября; Баку.- 1982.- 6 октября.

1983

2066. Агаев, Н. Испытание временем [Текст]: [о памятнике М.Ф.Ахундова, установленном скульптором П.Сабсай в 1928 году] /Н.Агаев //Бакинский рабочий.- 1983.- 8 января.- С. 4.

2067. Ахундовские чтения [Текст]: [в Институте Литературы имени Низами АН Азербайджанской ССР] //Бакинский рабочий.- 1983.- 1 ноября.- С. 4.

2068. Гаджиев, А. ...превратить в миг единый [Текст]: [рецензия о книге Ч.Гусейнова «Неизбежность: Повесть о Мирзе Фатали Ахундове»] /А.Гаджиев //Бакинский рабочий.- 1983.- 1 февраля.- С.4.

2069. Гусейнова, Э. М.Ф.Ахундов и древнегреческая культура [Текст] //Известия АН Азерб.ССР. Серия истории, философии и права.- 1983.- №4.- С.98-103.

2070. М.Ф.Ахундов и древнегреческая культура [Текст] //Известия АН Азерб.ССР. Серия истории, философии и права.- 1983.- №4.

2071. Прием в ЦК Компартии Азербайджана (18 октября 1982) [Текст]: [группы советских и зарубежных участников торжеств в честь 170-летия со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Литературный Азербайджан.- 1983.- №1.- С.10-12.

2072. Рзаева, Д. Неисчерпаемое наследие [Текст]: [рецензия на книгу Н.Мамедова «Реализм М.Ф.Ахундова»] /Дильруба Рзаева //Литературный Азербайджан.- 1983.- № 3.- С.121-123.

2073. Шеварднадзе, Э. В знак народной любви [Текст]: [речь товарища Э.А.Шеварднадзе на торжествах, посвященных 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова в Тбилиси (4 октября 1982)] /Э.Шеварднадзе //Литературный Азербайджан.- 1983.- № 1.- С.13-14.

2074. Эльчин. «Помыслы мои праведны...»: Раздумья о личности и творчестве М.Ф.Ахундова [Текст] /Эльчин //Литературный Азербайджан.- 1983.- №10.- С.100-102.

1984

2075. Ахундовские чтения [Текст]: [в Шеки] //Бакинский рабочий.- 1984.- 28 октября.- С. 4.

2076. Новрузов, Р. «Для выражения тончайшей мысли» [Текст]: [о переводческих принципах М.Ф.Ахундова] /Р.Новрузов //Литературный Азербайджан.- 1984.- №12.- С.94-98.

2077. Садыхов, М. М.Ю.Лермонтов и М.Ф.Ахундов [Текст]: [Еще раз о пребывании великого русского поэта в Закавказье и его сказке «Ашик Гериб»] /Муртуз Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1984.- №7.- С. 108-114.

1985

2078. ЦК КП Азербайджана. О 175-лети со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст]: [постановление] //Бакинский рабочий.- 1985.- 29 июня.- С.1.

2079. Алиева, М. Вопросы нравственности в литературном наследии М.Ф.Ахундова [Текст] /М.Алиева //Советская педагогика.- 1985.- №8.- С.118-119.

2080. Ахундовские чтения [Текст]: [о проведении Ахундовских чтений в Баку, Тбилиси и Шеки] //Вышка.- 1985.- 1 ноября.

2081. Гусейнова, Э. Незученные материалы архива М.Ф.Ахундова [Текст] /Э.Гусейнова //Доклады АН Аз.ССР.- 1985.- Т.41.- №11.- С.60-63.

2082. Исмаилов, Р. На двух языках [Текст]: [о романе Ч.Гусейнова «Фатальный Фатали»] /Р.Исмаилов //Молодежь Азербайджана.- 1985.- 19 октября.- С.3.

2083. О неизученных материалах архива М.Ф.Ахундова [Текст] //Доклады АН Азерб.ССР.- 1985.- №11.

2084. Садыхов, М. Покоренный красотой [Текст]: [о личных и творческих связях азербайджанского поэта М.Ф.Ахундова с польским поэтом В.Потоцким] /М.Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1985.- №12.- С.108-112.

1986

2085. Гольдштейн, А. «Три письма индийского принца...»: М.Ф.Ахундов и некоторые формы просветительского романа [Текст] /А.Гольдштейн //Известия АН Азерб.ССР. Серия литературы языка и искусства.- 1986.- №2.- С.63-69.

2086. Гусейнова, С. «Товарищи по чувствам, по перу» [Текст]: [о дружбе М.Ф.Ахундова с грузинскими современниками по экспозициям музея в Тбилиси] /С.Гусейнова //Баку.- 1986.- 9 июля.- С.3.

2087. Мухтаров, Г. М.Ф.Ахундов и русская литература [Текст]: [об одноименной книге М.Садыхова] /Г.Мухтаров //Баку.- 1986.- 9 сентября.- С.3.

2088. Садыхов, М. Свет великих идей [Текст]: [М.Ф.Ахундов и революционно-демократическая литература 50-60-х годов XIX в.] /Муртуз Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1986.- №5.- С.113-118.

1987

2089. Багиров, А. Венок поэту [Текст]: [о рукописи Восточной поэмы хранящиеся в Институте Рукописей АН Азербайджана] /А.Багиров //Баку.- 1987.- 9 февраля.

2090. В доме-музее Сабухи [Текст]: [в Шеки] //Бакинский рабочий.- 1987.- 5 августа.- С.3.

2091. Вечно живые традиции [Текст]: [о фестивале спектаклей по произведениям М.Ф.Ахундова поставленных театрами республики в честь 175-летия со дня рождения писателя] //Бакинский рабочий.- 1987.- 18 декабря.- С.4.

2092. Гаджиев, А. Великий сын Азербайджана [Текст] /А.Гаджиев //Русский язык и литература в азербайджанской школе.- 1987.- №7.- С.10-14.

2093. Гаджиев, А. Венок поэту: О касыде Ахундова на смерть Пушкина [Текст]: [к 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова и 150-летию со дня гибели А.С.Пушкина] /А.Гаджиев //Русский язык и литература в азербайджанской школе.- 1987.- №4.- С.8-10.

2094. Гардин, Я. Нескончаемый кризис иллюзий или тяжкая победа Фатали Ахундова [Текст] //Гусейнов Ч. Фатальный Фатали.- Москва, 1987.- С.3-7.

2095. Гольдштейн, А. Всех певцов, всех мастеров главней... [Текст]: [о Г.Абдуллаеве изготовившего филигранную накладку на книгу «Восточная поэма на смерть Пушкина» М.Ф.Ахундова] /А.Гольдштейн //Вышка.- 1987.- 6 февраля.

2096. Гольдштейн, А. Здравый смысл врачует... [Текст]: [о философско-просветительских взглядах М.Ф.-Ахундова] /А.Гольдштейн //Литературный Азербайджан.- 1987.- №5.- С.106-109.

2097. Гольдштейн, А. «Обмануты звезды»: история и мифология [Текст] /А.Гольдштейн //Известия АН Азерб.ССР. Серия Литературы, Языка и Истории.- 1987.- №3.- С.60-68.

2098. Гулиев, В. М.Ф.Ахундов и русский военный историк Н.Ф.Дубровин [Текст] /В.Гулиев //Доклады АН Азерб.ССР.- 1987.- №10.- С.72-75.

2099. Гулиев, В. Публикуются впервые новые документы о М.Ф.Ахундове [Текст] /В.Гулиев //Литературный Азербайджан.- 1987.- №12.- С.97-109.

2100. Гусейнов, Ч. Два языка, оба родные: Еще раз о самопереводе [Текст]: [роман о М.Ф.Ахундове «Фатальный Фатали»] /Ч.Гусейнов //Литературная газета.- 1987.- 23 сентября.

2101. Гусейнова, С. Страница в летописи дружбы [Текст]: [М.Ф.Ахундов-175] /С.Гусейнова //Элм.- 1987.- 3 апреля.

2102. Джамильзаде, Э. Неизвестное письмо М.Ф.Ахундова [Текст] /Э.Джамильзаде //Доклады АН Аз.ССР.- 1987.- №9.- С.82.

2103. Джамильзаде, Э. Письма сына отцу [Текст]: [к 175-летию М.Ф.Ахундова] /Эльдар Джамильзаде //Литературный Азербайджан.- 1987.- №12.- С.110-118.

2104. Джафаров, М. «Сердце, горевшее огнем возмущения...» [Текст] /М.Джафаров //Молодежь Азербайджана.- 1987.- 11 июля.- С.3.

2105. Закиев, Ф. Восточная поэма [Текст]: [к 150-летию гибели А.С.Пушкина] /Ф.Закиев //Вышка.- 1987.- 11 января.- С.3.

2106. Кочарли, Ф. Великий атеист, философ-материалист [Текст] /Ф.Кочарли //Коммунист Азербайджана.- 1987.- №9.- С.93-96.

2107. Кязим-заде, А. Две комнаты с балконом в доме над Курой [Текст]: [о музее-квартире М.Ф.Ахундова в Тбилиси] /А.Кязим-заде //Бакинский рабочий.- 1987.- 31 октября.- С.4.

2108. Мамедов, Н. Симпатии братского народа [Текст]: [Грузинская периодика второй половины XIX века о М.Ф.Ахундове] /Нураддин Мамедов //Литературный Азербайджан.- 1987. - №12.- С.92-93.

2109. Мамедов, Н. 1811, 1812, 1814? [Текст]: [о дате рождения М.Ф.Ахундова] //Литературный Азербайджан.- 1987.- №8.- С.120-121.

2110. Мамедова, В. С любовью и пониманием [Текст]: [А.Крымский о М.Ф.Ахундове] /Валида Мамедова //Литературный Азербайджан.- 1987.- №12.- С.95-96.

2111. На родине Сабухи [Текст]: [Дни театра, состоявшиеся на его родине в Шеки] //Бакинский рабочий.- 1987.- 20 ноября.- С.4.

2112. На языках народов мира [Текст]: [о научно-теоретической конференции посвященной предстоящему юбилею писателя] //Бакинский рабочий.- 1987.- 22 ноября.- С.4.

2113. Надирова, В. Играем Ахундова... [Текст]: [заметки о республиканском фестивале, посвященном 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /В.Надирова //Баку.- 1987.- 28 декабря.- С.3.

2114. Неопубликованное письмо М.Ф.Ахундова [Текст] //Известия АН Аз.ССР. Серия литер. языка и искусства.- 1987.- №3.- С.54-59.

2115. «Обманутые звезды»: история и мифология [Текст] //Изв. АН Аз.ССР. Серия литер. языка и искусства.- 1987.- №3.- С.61-70.

2116. Панин, М. Профессору письмо из Токио [Текст]: [о японском востоковеде Морио Фурджии сообщившем М.Садыхову о своем исследовании творчества М.Ф.Ахундова] /М.Панин //Бакинский рабочий.- 1987.-19 сентября.- С.4.

2117. Письма сына отцу [Текст] //Литературный Азербайджан.- 1987.- №12.- С.110-118.

2118. Тагизаде, С. История цивилизации, ее понимание и трактовка М.Ф.Ахундовым [Текст] /С.Тагизаде //Известия АН Азерб.ССР. Серия Литературы и Языка.- 1987.- №3.- С.40-46.

2119. Шарифова, Д. Первая страница в книге братства [Текст]: [о «Восточной поэме» М.Ф.Ахундова] /Диляра Шарифова //Баку.- 1987.- 28 марта.- С.3.

2120. Шарифова, Д. Рукою вдохновенного поэта [Текст]: [о переводах «Восточной поэмы на смерть Пушкина»] /Диляра Шарифова //Литературный Азербайджан.- 1987.- №8.- С.118-119.

2121. Шипулина, Г. Путь к новому алфавиту [Текст]: [о М.Ф.Ахундове, внесшим идею ломки средневекового арабского алфавита. Страничка истории] /Г.Шипулина //Баку.- 1987.- 25 ноября.- С.3.

2122. Эта нестареющая классика [Текст]: [премьера комедии М.Ф.Ахундова «Визирь Ленкоранского ханства» на сцене драмтеатра имени М.Азизбекова] //Бакинский рабочий.- 1987.- 23 июня.- С.3.

1988

М.Ф.Ахундов – 175

2123. Алибекова, Г. Красота духовного мира [Текст] /Г.Алибекова //Бакинский рабочий.- 1988.- 27 октября.- С.3.

2124. Алиева, Д. М.Ф.Ахундов и Грузия [Текст] /Д.Алиева //Баку.- 1988.- 23 сентября.- С. 3.

2125. Алимйрзоев, Х. Глашатай великих идеалов [Текст] /Х.Алимйрзоев //Агитатор [Б].- 1988.- №11.-С.36-39.

2126. Бабаев, М. О сокровищнице национального кино [Текст]: [о фильмах, посвященных М.Ф.Ахундову] /М.Бабаев //Баку.- 1988.- 8 октября.- С. 3.

2127. Байрамов, А. С верой в человечество [Текст]: [изучение С.Вургуном творчества М.Ф.Ахундова] /А.Байрамов //Вышка.- 1988.- 5 января.- С.4.

2128. Будагова, З. Великий реформатор азербайджанского языка [Текст] /З.Будагова //Баку.- 1988.- 26 октября.- С.3.

2129. В знак уважения к мастеру [Текст]: [слово зарубежных гостей] //Баку.- 1988.- 28 октября.- С.3.

2130. В честь 175-летия со дня рождения М.Ф.Ахундова [Текст]: [о юбилейных мероприятиях] //Бакинский рабочий.- 1988.- 16 января.- С.3.

2131. В честь юбилея [Текст]: [о проведении республиканского фестиваля спектаклей драматических театров по пьесам М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 октября.- С.5.

2132. В честь юбилея великого писателя [Текст]: [план юбилейных мероприятий] //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 сентября.- С.2; Баку.- 1988.- 30 сентября.- С.2; Вышка.- 1988.- 30 сентября.- С.2; Молодежь Азербайджана.- 1988.- 1 октября.- С.3.

2133. В честь юбилея М.Ф.Ахундова [Текст]: [Заседание оргкомитета по подготовке и проведению юбилея классика азербайджанской литературы] //Бакинский рабочий.- 1988.- 15 июля.-С.2.

2134. Великому писателю [Текст]: [мраморная плита с барельефом писателя, установленном в Кировабаде на улице им. М.Ф.Ахундова] //Баку.- 1988.- 11 марта.- С.3.

2135. Величие и слава Сабухи [Текст]: [торжественный вечер во дворце им. В.И.Ленина] //Бакинский рабочий.- 1988.- 30 октября.- С.3.

2136. Гаджиев, А. Азербайджанский Прометей [Текст] /А.Гаджиев //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 октября.- С.5.

2137. Гаджиев, А. Великий сын Азербайджана [Текст] /А.Гаджиев //Русский язык и литература в азербайджанской школе.- 1988.- №7.- С.10-14.

2138. Гаджиева, Н. Языком экспонатов [Текст]: [об экспозиции в Музее Литературы им. Низами] /Н.Гаджиева //Молодежь Азербайджана.- 1988.- 16 июня.- С.3.

2139. Гусейнова, А. Могучий талант [Текст] /А.Гусейнова //Баку.- 1988.- 25 октября.

2140. Гусейнова, С. Выставка посвященная классике [Текст]: [в Музее Азербайджанской Литературы им. Низами] /С.Гусейнова //Баку.- 1988.- 28 октября.- С.3.

2141. День глубокого уважения [Текст]: [о подготовке к юбилейному торжеству, посвященному 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова в Грузии] //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 января.- С.3; Баку.- 1988.- 29 января.- С.3; Вышка.- 1988.- 29 июня.- С.3.

2142. День признания [Текст]: [Ахундовские чтения в институте литературы им. Низами АН Аз.ССР, посвященные 175-летию со дня рождения писателя, а также о переводе произведений М.Ф.Ахундова директором института Тюркологии в Париже Луи Базеном] //Бакинский рабочий.- 1988.- 28 октября.- С.4.

2143. День уважения [Текст]: [о письмах, поступивших в адрес Союза писателей Азербайджана] //Баку.- 1988.- 4 ноября.- С.3.

2144. Девитт, В. Ты на лживой земле не обманывал звезд [Текст]: [стихи] /В.Девитт //Литературный Азербайджан.- 1988.- №5.- С.101-104.

2145. Достояние народов [Текст]: [Научный симпозиум, посвященный 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1988.- 27 октября.- С.3.

2146. Закиев, Ф. Отчий дом [Текст]: К 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова: о доме-музее в Шеки писателя /Ф.Закиев //Вышка.- 1988.- 20 февраля.- С.4.

2147. Зарбалиев, Ф. Юбилейные издания [Текст]: [о выпуске ряда изданий М.Ф.Ахундова] /Ф.Зарбалиев //Баку.- 1988.- 28 октября.- С.3.

2148. Ибрагимов, Х. Школьники готовятся к юбилею [Текст] /Х.Ибрагимов //Бакинский рабочий.- 1988.- 20 октября.- С.4.

2149. Издано в Турции [Текст]: [об издании комедий М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1988.- 6 октября.- С.4.

2150. Касимов, К. В памяти народной [Текст]: [о драматургии и дореволюционных постановках комедий] /К.Касимов //Вышка.- 1988.- 10 марта.- С.3.

2151. Кочарли, Ф. Воинствующий философ [Текст] /Фиридун Кочарли //Вышка.- 1988.- 29 октября.

2152. Кулиев, В. Неизвестный современник М.Ф.Ахундова [Текст] /В.Кулиева //Баку.- 1988.- 12 октября.- С.3.

2153. Кулиев, Г. Верность теме [Текст]: [о выходе в свет книги М.Садыхова «М.Ф.Ахундов и русская литература»] /Г.Кулиев //Бакинский рабочий.-1988.- 13 января.- С.4.

2154. Кулиев, Г. Верность теме [Текст]: [о книге М.Садыхова «М.Ф.Ахундов и русская литература»] /Г.Кулиев //Бакинский рабочий.- 1988.- 13 января.- С.4.

2155. Курбанов, Б. Просветить разум и память... [Текст] /Б.Курбанов //Вышка.- 1988.- 29 июня.- С.8.

2156. М.Ф.Ахундов – 175 [Текст]: [статьи] /М.Садыхов, М.Бабаев, С.Гусейнова, А.Багирова, Ф.Зарбалиев //Баку.- 1988.- 28 октября.- С.3.

2157. Мамедов, Б. Друзья Мирза Фатали Ахундова [Текст] /Б.Мамедов //Вышка.- 1988.- 29 октября.

2158. Мамедов, Н. Дар полной свободы [Текст]: [вопросы свободы и равноправия в творчестве М.Ф.Ахундова] /Н.Мамедов //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 октября.- С.5.

2159. Мамедов, Н. Когда авторитетом будет разум... [Текст]: [М.Ф.Ахундов-175] /Н.Мамедов //Вышка.- 1988.- 29 октября.

2160. Мустафаев, Р. Встречи с миром [Текст]: [встречи с зарубежными учеными-ахундовцами] /Р.Мустафаев //Бакинский рабочий.- 1988.- 28 октября.- С.4.

2161. Мустафаев, Р. М.Ф.Ахундов и мир [Текст]: [об издании произведений М.Ф.Ахундова к 175-летию со дня рождения] /Р.Мустафаев //Бакинский рабочий.- 1988.- 29 октября.- С.5.

2162. На родине писателя [Текст]: [Посещение Дома-музея в Шеки участниками юбилейного торжества, посвященного 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1988.- 30 октября.- С.3.

2163. Неизвестная статья М.Ф.Ахундова [Текст] //Литературный Азербайджан.- 1988.- №12.- С.108-114.

2164. Он жив в сердцах Грузии [Текст]: [о юбилейном вечере в Марнеули] //Баку.- 1988.- 3 февраля.- С.3; Бакинский рабочий.- 1988.- 4 февраля.- С.3; Вышка.- 4 февраля.- С.4.

2165. Османлы, С. ...Главе собора поэтов [Текст] /С.Османлы //Вышка.- 1988.- 15 марта.- С.3.

2166. Праздник дружбы [Текст] //Вышка.- 1988.- 21 апреля.- С.4.

2167. Праздник литературы – праздник братства [Текст]: [торжества, проведенные в Кахском районе в честь дня рождения М.Ф.Ахундова] //Бакинский рабочий.- 1988.- 21 апреля.- С.3.

2168. Премии имени М.Ф.Ахундова [Текст] //Вышка.- 1988.- 13 мая.

2169. Рахманзаде, Ф. Родня Мирзы Фатали [Текст]: [о потомках драматурга] /Ф.Рахманзаде //Вышка.- 1989.- 4 июня.- С.3.

2170. Рзаев, В. Жизнь прожитая дважды [Текст] /В.Рзаев //Вышка.- 1988.- 29 октября.

2171. Садыхов, М. Великий сын азербайджанского народа [Текст] /Муртуз Садыхов //Баку.- 1988.- 28 октября.- С.3.

2172. Садыхов, М. Исследователи М.Ф.Ахундова в Японии [Текст] /Муртуз Садыхов //Литературный Азербайджан.- 1988.- № 5.- С.96-100.

2173. Сарывелли, О. При памятнике Мирзе Фатали [Текст]: [стихи] /О.Сарывелли; пер. А.Халдеева //Литературный Азербайджан.- 1988.- №11.- С. 42.

2174. Шарифов, Т. Стихи и прозу там читали... [Текст] /Т.Шарифов //Бакинский рабочий.- 1988.- 5 апреля.- С.3.

2175. Ширятся связи с соотечественниками [Текст]: [встреча членов Президиума правления общества «Вэтэн» с соотечественниками, проживающими в торжествах, посвященных 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Молодежь Азербайджана.- 1988.- 3 ноября.- С.4.

2176. Эльчин. Великий гражданин [Текст]: [о деятельности М.Ф.Ахундова] /Эльчин //Дружба народов.- 1988.- №7.- С.264-265.

2177. Эминов, Р. Знаменосец мыслителей Востока [Текст] /Р.Эминов //Вышка.- 1988.- 6 сентября.- С.3.

2178. Юбилей великого гуманиста [Текст]: [в Лагодехском районе Грузии проходят юбилейные торжества, посвященные 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] //Заря Востока.- 1988.- 21 января.- С.4.

1989

2179. Алиев, Дж. Времена, судьбы, портреты [Текст] /Джаваншир Алиев //Литературный Азербайджан.- 1989.- №11.- С.124-126.

2180. Вечно живой источник [Текст] //Бакинский рабочий.- 1989.- 7 октября.

2181. Джамильзаде, Э. По приезде в Стамбул, или об одном неизвестном письме М.Ф.Ахундова [Текст]: [крупному иранскому сановнику Мирза Гусейн-хану Мошир-уд-Давле, приведенном в книге иранского историка Ферудина Адамитта «Исторические статьи»] /Э.Джамильзаде //Вышка.- 1989.- 9 апреля.- С.3.

2182. Зарбалиев, Ф. Юбилейные издания [Текст]: [об изданиях произведений М.Ф.Ахундова] /Ф.Зарбалиев //Баку.- 1989.- 28 октября.

2183. М.Ф.Ахундов [Текст] //Антология педагогической мысли Азербайджанской ССР /сост. А.Агаев, Ш.Гашимов.- М., 1989.- С. 222-237.

2184. Мамедов, Н. Писать либо хорошо, либо ничего [Текст]: [Критика высказываний литературоведа Н.Шамсизаде о М.Ф.Ахундове] /Н.Мамедов //Коммунист Азербайджана.- 1990.- №8-9.- С.179-185.

2185. Мирзоев, О. Портрет на фоне Гобустана [Текст]: [о встрече с доктором филологии из Франции Ирен Меликовой, приехавшей в Баку на 175-летний юбилей М.Ф.Ахундова] /О.Мирзоев //Вышка.- 1989.- 19 февраля.- С.3.

2186. Нациашвили, С. Они воспевали дружбу [Текст]: [о новой работе художника – декоратора Е.Джапаридзе – картине изображающей дружбу А.Церетели, О.Туманяна и М.Ф.Ахундова] /С.Нациашвили //Заря Востока.- 1989.- 5 июля.- С.4.

2187. Норагимова, А. Ученый татарин Али [Текст]: [Лермонтов и М.Ф.Ахундов] /А.Норагимова //Русский язык и литература в азербайджанской школе.- 1989.- №10.- С.48-52.

2188. О неизученных материалах архива М.Ф.Ахундова [Текст] //Доклад АН Азерб.ССР.- 1989.- №11.- С.6.

2189. Петров, М. В честь 175-летия М.Ф.Ахундова [Текст] /М.Петров //Литературный Азербайджан.- 1989.- №1.- С.128.

2190. Рахманзаде, Ф. «Надеюсь на новую встречу» [Текст]: [о встречах с ученым из Франции Ирен-ханум Меликовой участницей юбилейных торжеств в честь 175-летия со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Ф.Рахманзаде //Бакинский рабочий.- 1989.- 19 февраля.- С.3.

2191. Рахманзаде, Ф. Родня Мирза Фатали [Текст] [о потомках драматурга] /Ф.Рахманзаде //Вышка.- 1989.- 4 июня.

2192. Султанов, Т. А.С.Пушкин и М.Ф.Ахундов [Текст]: [к 190-летию со дня рождения А.С.Пушкина и 175-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова] /Т.Султанов //Баку.- 1989.- 6 июня.- С.3.

2193. Тагизаде, С. Итальянская страница в ахундоведении [Текст] /С.Тагизаде //Вышка.- 1989.- 5 января.- С. 3.

2194. Ученый татарин Али [Текст] //Русский язык и литература в азербайджанской школе.- 1989.- №10.- С.48-51.

1990

2195. М.Ф.Ахундов и проблема европейской просветительской драматургии [Текст] //Известия АН Азерб.ССР. Серия литер. языка и искусства.- 1990.- №2.- С.30-35.

1991

2196. Комиссаров, Д. Пионер литературной критики [Текст] /Д.Комиссаров //Литературный Азербайджан.- 1991.- №3.- С.123-124. Рец. на кн. «Мирза Фатих Али Ахунзаде и литературная критика» /И.Парсинежад.- Токио, 1988.- На английском языке.

2197. М.Ф.Ахундов и К.Гольдони [Текст] //Литературный Азербайджан.- 1991.- №10.

2198. Твердислова, Е. Фатальная судьба: писателя или народа? [Текст]: [о творчестве М.Ф.Ахундова] /Е.Твердислова //Литературный Азербайджан.- 1991.- №11-12.- С.132-133.

1997

2199. Гулиев, Г. Литература второй половины XIX века. Творчество М.Ф.Ахундова [Текст] //Гулиев, Г. Азербайджанская литература, очерк развития.- Баку, 1997.- С.114-119.

1998

2200. М.Ф.Ахундов [Текст] //Ю.Рустамов. Философия.- Баку, 1998.- С. 83-84.

2000

2201. Рзаев, А. Политико-правовые воззрения Мирзы Фатали Ахундова [Текст] //Рзаев, А. История политических и

правовых учений в Азербайджане. От истоков до XX в.- Баку, 2000.- С.351-396.

2001

2202. Закиев, Ф. Облака полны голубых дождей [Текст]: [Так писал великий Мирза Фатали Ахундов о природе великого края г. Шеки] /Ф.Закиев //Бакинский рабочий.- 2001.- 17 февраля.- С.3.

2002

2203. Ахмедов, Г. М.Ф. Ахундов - просветитель писатель, педагог [Текст] /Г.Ахмедов. Избранные педагогические сочинения: в 5-ти томах.- Баку, 2002.- Т.4.- С.190-207.

2204. Ахмедов, Г. М.Ф. Ахундов [Текст] //Г.Ахмедов. Избранные педагогические сочинения: в 5-ти томах.- Баку, 2002.- Т.4.- С.323-324.

2205. Гусейнов, Ш. Основоположение национального пробуждения [Текст]: [Заметки к юбилею М.Ф.Ахундова] /Ш.Гусейнов //Гюнай.- 2002.- 2 марта.- С.4.

2003

2206. Гаджиев, А. Состоялась премьера спектакля «Brüsseldən məktublar» поставленного по мотивам переписки Мирза Фатали Ахундова с сыном [Текст] /А.Гаджиев //Эхо.- 2003.- 11 марта.

2207. Надирова, В. Слились они... Восток и Запад... [Текст]: [премьера в Национальном Академическом Театре спектакля «Письма из Брюсселя» Г.Гасанова, посвященная последнему периоду жизни М.Ф.Ахундова] /В.Надирова //Бакинский рабочий.- 2003.- 12 июля.- С. 4.

2005

2208. Закиев, И. Борьба М.Ф.Ахундаде за издание книг и периодики [Текст] /Имамэдин Закиев //Литературный Азербайджан.- 2005.- №12.- С.105-113.

2209. Фейзуллаева, А. Закономерности обращения к Западу, русско-европейскому контексту в мировосприятии М.Ф.Ахундзаде. Восточно-западная творческая ориентация писателя [Текст] //Фейзуллаева А. Корифеи Азербайджана: сборник статей для студентов и филологов: учебное пособие.- Баку, 2005.- С.26-34.

2006

2210. Ахундов М.Ф. [Текст] //Большая энциклопедия: в 62-томах.- Москва, 2006.- Т.4.- С.310.

2211. Ахундов М.Ф. [Текст] //Новая Российская энциклопедия.- М.: Советская Энциклопедия, 2006.- Т.2.-С.375.

2212. Герайзаде, Э. Творчество М.Ф.Ахундзаде [Текст] //Э.Герайзаде. История Азербайджанской литературы.- Баку, 2006.- С.43-66.

2213. Гусейнов, А. Ахундов Мирза Фатали Мирза Мухаммедтаги оглы [Текст] //А.Гусейнов. Азербайджанцы в истории России.- Москва, 2006.- С.114-115.

2007

2214. Гулиев, Г. На переломе эпох или уроки М.Ф.Ахундова [Текст] //Г.Гулиев. Связь времен и литературы.- Баку, 2007.- С.82-90.

2215. Закиев, И. Из истории Азербайджанской литературы и печати XIX века [Текст]: [творческие связи М.Ф.Ахундова с современниками] /Имамэддин Закиев //Литературный Азербайджан.- 2007.- №12.- С.110-118.

2008

2216. Керимов, Т. Мирза Фатали Ахундов [Текст] /Т.Керимов //Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии.- 2008.- №2.- С.47,49.

2217. Мирза Фатали Ахундов [Текст] //Вестник Библиотечной Ассамблеи Евразии.- 2008.- №2.- С.47-49.

2009

2218. Керимов, П. Тифлис: Воронцовская, 53 и 55. В книге Чингиза Гаджара повествуется о двух известных азербайджанских семьях [Текст]: [об одноименной книге Ч.Гаджара] /П.Керимов //Каспий 2009.- 14 марта.- С.14.

2219. Эльчин. Мирза Фатали, Мирза Джалил и Узеир бек [Текст] //Эльчин. Время и слово.- Баку, 2009.- С.49-50.

2010

2220. Распоряжение Президента Азербайджанской Республики: О проведении 200-летнего юбилея Мирзы Фатали Ахундзаде: Баку, 13 апреля 2010 года [Текст] /Ильхам Алиев //Бакинский рабочий.- 2010.- 14 апреля. - С.1.

2221. Агаев, Н. Увековеченный в бронзе впервые Мирза Фатали Ахундзаде – 200 [Текст]: [о памятнике М.Ф.Ахундова, созданным скульптором П.Сабсаем] /Н.Агаев //Бакинский рабочий. - 2010.- 12 июня. - С.3.

2222. Ахундов М.Ф. [Текст] //Большая универсальная энциклопедия: в 20 томах.- М., 2010.- Т.2.- С.194.

2223. Гаджиев, А. М.Ф.Ахундов [Текст] //А.Гаджиев. Страница азербайджанской литературы.- Баку, 2010.- С.151-167.

2224. Лаврова, Л. Пока горит свеча... [Текст] /Людмила Лаврова //Зеркало. - 2010.- 6 ноября.- С.23.

2225. Мирза Фатали Ахундзаде – 200 [Текст] //Каспий.- 2010.- 15 апреля. - С.8.

2226. Обнаружен оригинал произведения Мирзы Фатали Ахундзаде [Текст]: [о материалах, связанных с именем М.Ф.Ахундова в Архиве литературы и искусства] //Бакинский рабочий.- 2010.- 20 августа.- С.4.

2227. Редкие находки [Текст]: [о материалах, связанных с именем Г.Сейидзаде и М.Ф.Ахундова в Архиве литературы и искусства] //Каспий 2010.- 14 августа.- С.12.

2011

2228. Алиева, С. Ахундовский фестиваль [Текст]: В 2012 г. в Азербайджане состоится фестиваль театров, посвященный 200-летию М.Ф.Ахундова /С.Алиева //Зеркало.- 2011.- 23 декабря.- С.1.

2229. Багирзаде, Л. Посвящения классике: Начались съемки фильма о жизни и творчестве М.Ф.Ахунзаде [Текст] /Л.Багирзаде //Каспий.- 2011.- 23 июня.- С.8.

2230. Масель, С. Великому драматургу посвящается [Текст]: Институтом рукописей им. М.М.Физули НАНА к 200-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова будут изданы новые книги /С.Масель //Зеркало.- 2011.- 25 августа.- С.8.

2231. РДТ поставил спектакль к 200-летию М.Ф.Ахунзаде [Текст] /Каспий.- 2011.- 24 ноября.- С.8.

2012

2232. Алиева, С. «Год Ахунзаде»: 2012-й объявлен ТЮРКСОЙ годом выдающегося азербайджанского драматурга Мирзы Фатали Ахунзаде [Текст] /С.Алиева //Зеркало.- 2012.- 10 января.- С.8.

2233. Алиева, С. 2012-й объявлен ТЮРКСОЙ «Год Ахундова» [Текст] /С.Алиева //Комсомольская правда.- 2012.- 10-16 января.- С.7.

2234. Ализаде, И. «Посол зари»: Снимается фильм, посвященный 200-летию Мирзы Фатали Ахундова [Текст] /И.Ализаде //Неделя.- 2012.- 20 января.- С.18.

2235. Атаев, Т. Мирза Фатали Ахундов: Воинствующий атеист или радатель национальных интересов? [Текст] /Теймур Атаев //Эхо.- 2012.- 10 марта.- С.8.

2236. Ахундовский фестиваль [Текст] //Зеркало 2012.- 18 апреля.- С.8.

2237. В Анкаре в рамках ТЮРКСОЙ состоялась церемония открытия «Года Мирзы Фатали Ахунзаде» [Текст] //Бакинский рабочий. - 2012.- 28 января.- С.6.

2238. Возрождается дом-музей Ахундаде [Текст] //Каспий. - 2012.- 17 января. - С. 8.

2239. Гасан гызы, Н. «Классика современна всегда» [Текст]: [премьера в РДТ: «Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали хан, колдун» Мирзы Фатали Ахундова] /Н.Гасан гызы //Вышка.- 2012.- 20 апреля.- С.12.

2240. Гасанов, Р. В ожидании рассвета: Начались съемки фильма о жизни и творчестве М.Ф.Ахундаде [Текст] /Р.Гасанов //Каспий. - 2012.- 18 января. - С. 8.

2241. 2012-й «Год Мирзы Фатали Ахундаде» [Текст] //Каспий.- 2012.- 10 января. - С. 8.

2242. Малахова, Е. Русская драма едет в Москву: Впервые состоятся гастроли Азербайджанского Государственного Русского Драматического Театра им. С.Вургунa на сцене московского театра Et Cetera [Текст]: [в честь 200-летия великого мыслителя, основоположника национальной драматургии Азербайджана М.Ф.Ахундаде объявлен «Годом М.Ф.Ахундаде»] /Е. Малахова //Зеркало.- 2012.- 25 апреля.- С.8.

2243. Масель, С. Выявить самый народный театр: В Баку проходит фестиваль, посвященный М.Ф.Ахундову [Текст] /С.Масель //Зеркало.- 2012.- 5 апреля.- С.8.

2244. Микеладзе, Г. Премьера в РДТ: «Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали хан, колдун» Мирзы Фатали Ахундова [Текст] /Г.Микеладзе //Бакинский рабочий. - 2012.- 27 января.- С.6.

2245. Мирза Фатали Ахундаде – 200 [Текст] //Каспий. - 2012.- 12 января. - С.8.

2246. «Посол зари» [Текст]: [о 200-летию основателя национальной драматургии, видного общественного деятеля и просветителя М.Ф. Ахундаде] //Зеркало.- 2012.- 18 января. - С. 8.

2247. Распоряжение Президента Азербайджана Ильхама Алиева обрадовало членов Тюркской культурное

сообщество тюркского мира [Текст] //Бакинский рабочий.- 2012.- 15 марта.- С. 4.

2248. Региональный театр в Баку [Текст]: [показ спектакля по произведению М.Ф.Ахундзаде «Мусье Жордан, ученый ботаник и дервиш Мастали шах» Гянджинского Государственного Драматического Театра] //Зеркало.- 2012.- 2 май. С.8.

2249. Три юбилея великих мыслителей [Текст]: [о 200-летию основателя национальной драматургии, видного общественного деятеля и просветителя М.Ф.Ахундзаде] //Зеркало.- 2012.- 28 января.- С.27.

2250. ТЮРКСОЙ объявила 2012-й годом Ахундзаде [Текст] //Вышка.- 2012.- 13 января.- С.16.

2251. ТЮРКСОЙ объявила 2012-й годом Мирзы Фатали Ахундова [Текст] //Ежедневные новости.-2012.- 13 января. - С.10.

2252. «Уроки Ахундзаде» будут продолжены [Текст] //Каспий.- 2012.- 11 января.- С.8.

ДИССЕРТАЦИИ и АВТОРЕФЕРАТЫ

1956

2253. Меликова, М. Общественно-политические взгляды Мирза Фатали Ахундова [Текст]: автореферат дисс. на соискание учен. степени канд. юрид. наук /М.Меликова.- М., 1956.- 16 с.

1958

2254. Мамедов, Н. М.Ф.Ахундов – родоначальник реалистической литературы [Текст]: автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. филолог. наук /Н.Мамедов.- Москва, 1958.- 17 с.

2255. Муртузаев, С. Фразеология комедий М.Ф.Ахундова [Текст]: автореферат дисс. на соискание учен. степени канд. филол. наук /С.Муртузаев.- Баку, 1958.- 22 с.

1964

2256. Бабаев, А. Изучение жизни и творчества М.Ф.Ахундова в средней школе [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени педагог. наук /А.Бабаев.- Баку, 1964.- 37 с.

1967

2257. Мамед-заде, Г. М.Ф.Ахундов и Восток [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени док. филол. наук /Гамид Мамед-заде.- Баку, 1967.- 73 с.

2258. Мусаев, А. К истории изучения литературно-художественного наследия М.Ф.Ахундова [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /А.Мусаев - Баку, 1967.- 24 с.

1971

2259. Закиев, И. М.Ф.Ахундов и книжная культура Азербайджана [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /И.Закиев.- Баку, 1971.- 19 с.

2260. Эминов, Р. М.Ф.Ахундов и развитие прогрессивной общественно-политической и философской мысли в Иране в конце XIX – начале XX в. [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени доктора философских наук /Р.Эминов.- Баку, 1971.- 39 с.

1973

2261. Джафаров, Ш. М.Ф.Ахундов и история общественно-политической и философской мысли мусульманского Востока [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени доктора филол. наук /Ш.Джафаров.- Баку, 1973.

1978

2262. Джафаров, Ш. Мирза Фатали Ахундов и история общественно-политической и философской мысли мусульманского Востока [Текст]: автореф. дисс. на соискание ученой степени доктора филос. наук /Ш.Джафаров; АГУ им. С.М.Кирова.- Баку, 1978.- 46 с.

1979

2263. Караев, О. Становление и развитие реализма в Азербайджанской литературе [Текст]: диссертация на соискание ученой степени доктора филол. наук /О.Караев.- Баку, 1979.- 44 с.

1980

2264. Джалилов, Д. Текстологическое исследование художественного наследия М.Ф.Ахундова [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /Д.Джалилов.- Баку, 1980.- 21 с.

1982

2265. Пашаев, В. Азербайджанская комедия 80- 90-х годов XIX века [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /В.Пашаев.- Баку, 1982.- 19 с.

2266. Тагизаде, С. Проблемы современности, «новой жизни» и народности в творчестве Мирзы Фатали Ахундова [Текст]: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филологических наук /Самир Тагизаде.- Баку, 1982.- 24 с.

1985

2267. Гезалов, А. Комедии М.Ф.Ахундова на французском языке [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филологических наук /Азиз Гезалов.- Баку, 1985.- 20 с.

1986

2268. Гусейнова, Э. М.Ф.Ахундов и западноевропейская философия [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата философских наук /Э.Гусейнова.- Баку, 1986.- 22 с.

1987

2269. Джавадова, Г. Атеистическое наследие М.Ф.Ахундова и современность [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата философских наук /Г.Джавадова.- Баку, 1987.- 22 с.

2270. Мишиев, А. Азербайджанские писатели и Тбилисская литературно-общественная среда (1820-1905) [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени док. филол. наук /А.Мишиев.- Тбилиси, 1987.- 49 с.

1988

2271. Гольдштейн, А. Творчество М.Ф.Ахундова и традиции Европейской просветительской прозы [Текст]:

автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филол. наук /А.Гольдштейн.- Баку, 1988.- 20 с.

1989

2272. Мустафаев, М. Проблемы исследования литературы XIX века в азербайджанском советском литературоведении [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /М.Мустафаев.- Баку, 1989.- 26 с.

1990

2273. Агаев, Б. Азербайджанско-французские литературные связи (1920-1980 г.) [Текст]: автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата филол. наук /Б.Агаев.- Баку, 1990.- 23 с.

1991

2274. Алиев, Д. «Тамсилат» М.Ф.Ахундова и западно-европейская просветительская драматургия [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /Джаваншир Алиев.- Баку, 1991.- 21 с.

2275. Джамиль-заде, Э. Эпистолярное наследие М.Ф.Ахундова [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филологических наук /Эльдар Джамиль-заде.- Баку, 1991.- 23 с.

2276. Тагизаде, С. Мирза Фатали Ахундов и западно-европейская литература [Текст]: автореферат дисс. д-ра филол. наук: 10.01.03, 10.01.05.- Баку, 1991.- 52 с.

1992

2277. Масимов, М. Сатира в современной Азербайджанской литературе [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени доктора филол. наук /М.Масимов.- Баку, 1992.- 52 с.

О сатирических комедиях М.Ф.Ахундова.

2278. Ганиев, С. Художественный метод и жанровые особенности произведения М.Ф.Ахундова «Письма Кемалуддовле» [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени кандидата филол. наук /С.Ганиев.- Баку, 1992.- 18 с.

2007

2279. Абдулабекова, Г. Азербайджанско - польские литературные связи XIX начало XX в. [Текст]: диссертация на соискание ученой степени доктора филол. наук /Г.Абдулабекова.- Баку, 2007.- 219 с.

В главе «Из истории изучения азербайджанско – польских литературных связей» автор рассказывает о польских связях М.Ф.Ахундова, о его контактах с польской культурой, результатом которых явились художественные произведения посвященные Польше и полякам.

2010

2280. Гезалова, Н. Джонатан Свифт и Азербайджанская сатирическая литература в начале XIX века [Текст]: диссертация на соискание ученой степени доктора философии по филологическим наукам /Н. Гезалова.- Баку, 2010.- 163 с.

Работа посвящена выявлению типологических сходжений и различий между европейским и азербайджанским просвещением на основе сравнения творчества Д.Свифта и М.Ф.Ахундова [С.124].

2281. Гезалова, Н. Джонатан Свифт и Азербайджанская сатирическая литература в начале XIX века [Текст]: автореферат дисс. на соискание ученой степени доктора философии по филологическим наукам /Н.Гезалова.- Баку, 2010.- 39 с.

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏNİN XARİCİ DİLLƏRDƏ NƏŞR EDİLMİŞ ƏSƏRLƏRİ VƏ HAQQINDA MATERİALLAR

İngilis dilində

1962

2282. Jafarov, J. Mirza Fatali Akhundov [Text] /J.Jafarov; trl. M.S.Karayeva; ed. I.Rahimov.- Baku: Azerbaijan State Publishing House, 1962.- 27 p.

1982

2283. Karayev, Y. Mirza Fatali Akhundov [Text] /Yashar Karayev; ed. Rahimov; L.V.Qoldenfarb.- Baku: Yazychy, 1982.- 28 p.

1987

2284. Sadikhov, M. Mirza Fatali Akhundov [Text] /Murtuz Sadikhov; trl. L.V.Goldenfarb; ed. G.H.Bairamov.- Baku: Yazichi, 1987.- 45 p.

1988

2285. Parsinejad, I. Mirza Fatali Akhundzadeh and literary criticism [Text] /Iraj Parsinejad.- Tokyo: Kotobuki Photographic LTD, 1988.-102 p.

1990

2286. Parsinejad, I. Mirza Fat'ali Akhundzadeh: literary criticism [Text] /Iraj Parsinejad.- [s.i.]: Jahan Book CO, 1990.- 73 p.

2010

2287. Akhundov Mirza Fatali. The botanist monsieur Jordan and the sorcerer-dervish Mastali shah [Text] /M.F.Akhundov; trl. S.Aliyev.- London: Neptune press, 2010.- 68 p.

Alman dilində

1958

2288. Brands Horst Wilfrid. Azerbaidshchaniches volksleben und modernistische tendenz: Mirza Feth-Ali Ahundzade's (1812-1878) [Text] /H.W.Brands.- Mouton& Co: Otto Harrassowitz, 1958.- 81 p.

1987

2289. Sadychow, M. Mirsa Fathali Achundow [Text] /Murtus Sadychow; red. B.Gamsalijewa; tr. D.Dshafarow.- Baku: Yasytschy, 1987.- 49 p.

Fransız dilində

1962

2290. Djafarov. Akhundov Mirza Fatali [Text] /Djafarov.- Bakou: Editions D`etat De l' Azerbaidjan, 1962.- 26 s.

1987

2291. Mourthouz Sadyakov. Akhundov M.F [Text].- Bakou: Yazitchy, 1987.- 48 s.

2008

2292. Akhundzade Mirza Fath-Ali. Histoire de monsieur Jordan, botaniste, et du derviche Mesteli chah, célèbre magician (1850) [Text] /M.F.Akhundzade; tr. L.Bazin.-[s.i.]: l'Espace d'un instant, 2008.- 92 p.

Litva dilində

1952

2293. J.Zekaite. M.F.Achundovas Azebaidzanı apsakymai [*Azerbaijan short stories*] /J.Zekaite.- Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1952, p. 9-43.

Eston dilində

1953

2294. Hiedel, Edvin. M.F.Ahhundov. Sirp ja Vasar. – 1953.

1962

2295. Kabur, Vaime. Mirza Fatali Ahhundov (1812-1878).- Õhtuleht, 1962.

2296. Suur demokraat ja humanist. Pidulik koosolek [Moskvas] M. Ahhundovi 150. sünni-aastapäeva puhul Rahva Hääl.- 1962.

1968

2297. Petetud tähed: [jutustus] /tõlkinud Asta Blumenfeld //Petetud tähed: aserbaidžaaani jutustusi ja novelle.- Tallinn: Eesti Raamat, 1968.- Lk. 21-50.

1978

2298. Väike tähtpäevakalender. Märts. [10. märts – 100 aastat M.F.Ahhundovi surmast.] Sirp ja Vasar. – 1978.

2008

2299. Herkel, Andres. Kirjad Viljale Bakuus; Veel Ahhundovist, pisut Montesquieu'st ja Voltaire'st Eesti Akadeemilise Orientaalseltsi aastaraamat 2007.- Tartu: Eesti Akadeemiline Orientaalselts, 2008.

2010

2300. Herkel, Andres. Aserbaidžaan linnulennul. IX. Eeläratajad: Bakōhhanov ja Ahhundov /Herkel, Andres. Aserbaidžaaani kirjad. - Tallinn: Varrak, 2010. - Lk. 44-49.

2301. Herkel, Andres. Kirjad Viljale Bakuusse; Veel Ahhundovist, sekka Montesquieu'st ja Voltaire'ist /Herkel, Andres. Aserbaidžaaani kirjad. - Tallinn: Varrak, 2010.- Lk.117-124.

Tacik dilində

1938

2302. Асарњои М.Ф. Охундов ба забони тољикӣ //Газетаи муаллимон.- 1938.

2303. Ў Ситорањои фиребхӯрда: Дар бораи повести М.Ф.Охундов //Газетаи муаллимон.- 1938.

1962

2304. Бегдилӣ, Ғуломњусейн (Озар). Адиби демократ ва маорифпарвар: М.Ф.Охундов. Шарќи сурх.- 1962.

2305. Мирзо Фатњали Охундов: Ба муносибати 150 – солагии рӯзи таваллудаш //Пионери Тољикистон.- 1962.

2306. Муќимов, Р. Мутафаккири бузург: Ба муносибати 150 – солагии рӯзи таваллуди Мирзо Фатали Оунов //Ўзбекистони Сурх.- 1962.

2307. Охундов, М. (Озорбайљон) Тољикистон.- 1962.

2308. Охундов, М.Ф. Достони Шарќ. Дар вафоти А.С. Пушкин //Ўзбекистони сурх.- 1962.

2309. Рахимов, А. Адиб. М.Ф.Охунов //Маориф ва Маданият.- 1962.

2310. Саторов А., Мухторов С. Нависанда ва мутафаккири бузург: Ба муносибати 150-солагии рӯзи таваллуди М.Ф.Охундов //Комсомолии Тољикистон.- 1962.

2311. Њошим, Рањим. Ахундов дар бораи шеър ва шоирӣ //Шарќи сурх.- 1962.

2312. Худойдодов, Б. Мактуб и М.Ф.Охундов //Маориф ва маданият.- 1962.

1987

2313. Охундов, М. Дар марги Пушкин: Парча аз китоби «Андешаҳои Мирзо Фатҳалӣ Охундзода» //Тоҷикистони советӣ.- 1987.

1988

2314. Ёошим, Раҳим. Ду симои бузург Мирзо Фатҳалӣ Охундов ва Аҳмади Дониш. Раҳим Ёошим. Солҳо дар саҳифаҳо.- Душанбе, 1988.

Gürcü dilində

2315. Axundovi, M.F. Txzulebani [Mətn]: seçilmiş əsərləri /M.F.Axundovi //Tbilisi, “Sabcatı Sakartvelo”, 1984.

Fars dilində

2316.

جعفر و جعفر. مرزا فتح علی اخوندوف. ترجمه: عزالدین مصطفی رسول. باکو: آذر نشر، ۱۹۶۲. ۲۶-ص.

2317.

میرزا فتح علی اخوندوف. مکتوبات کمال الدوله. باکو: علم، ۱۹۸۵. ۱۸۷-ص

2318.

میرزا فتح علی اخوندوف. الفبای جدید و مکتوبات. گرد آورنده: حمید محمدزاده. باکو: ۱۹۶۳. ۴۵۹-ص.

KÖMƏKÇİ GÖSTƏRİCİLƏR

Mirzə Fətəli Axundzadənin əsərlərinin əlifba göstəricisi

- A.S.Puşkinin ölümünə dair - Şərq poeması 144
 A.S.Puşkinin ölümünə Şərq poeması 15,54,39,170
 Aldanmış kəvakib 49,66,73,79,80,81,82,83,84,85,86,
 87,165,168
 Aldanmış kəvakib və ya hekayəti Yusif şah 2
 Aldanmış kəvakib. Hekayəti Yusif şah 6,16,18
 Aldanmış kəvakib. Kəmalüddövlə məktubları 51
 Aldanmış kəvakib: Yusif şah haqqında hekayə 32,40,46
 Ali həzrətləri Boris Andreyeviç 163
 Bədii və ədəbi-tənqidi əsərləri 60
 Bədii və fəlsəfi əsərləri 52
 Bioqrafiyam 88
 Cəfərqulu xana 89,90,166,171
 Cəfərqulu xana; Zakirə məktub 167
 Dərviş Məstəli şah 68,132,136
 Ey Qasım bəy, əcəb dövrənə çatdıq... 131
 Ey zahidi bizövq, o məscid ki, sənin var... 91
 Əlifba haqqında 92
 Əsərləri 19,20,21,30,33,34,35,38,41,53,55,56,58,59,61,62,63
 Əsiriyəm bir dilbərin ki, əyər... 126
 Fars dilində yazılmış məktubların mətni 44
 Fəsad ilə dolu göylər edərkən tərsinə dövrən... 152
 Hacı Qara 13,69,70,74
 Hacı Qara. Sərgüzəşti-mərdi-xəsis 7,12
 Hekayət. Məsəli-həkimisi Sismond 93
 Hekayəti xırs quldurbasan 22
 Hekayəti Molla İbrahimxəlil kimyagər 161
 Hekayəti Müsyö Jordan həkimisi-nəbatat və dərviş Məstəli şah
 cadukuni-məşhur 24,94,95

- Hekayəti müsyo Jordan və dərviş Məstəli şah 158
 Hekayəti-molla İbrahim Xəlil kimyagər 23
 Hekayəti-molla İbrahimxəlil kimyagər 157
 Hekayəti-Molla İbrahimxəlil kimyagər və Dərviş Məstəli şah.. 96
 Hekayəti-Seyyid Ələm Səlyani 97,98,99,100,101,102,
 103,127, 133,172
 Heykəl 134
 Həkim-i-İngilis Yuma cavab 104
 Həsənbəy Zərdəbi Məlikova məktub 141
 Hindistan şahzadəsi Kəmalüddövlənin öz dostu İran şahzadəsi
 Cəlaliddövləyə fars dilində yazdığı üç məktubun və Cəlaliddöv-
 lənin ona göndərdiyi cavabın türk dilində tərcüməsidir 3,4
 Xəyalat 105
 Xırs quldurbasan 31
 İki məktub. Fətəli şah Qacarın oğlu Şahzadə Cəlaləddin
 Mirzə Həzrətlərinə 1870-ci il sentyabrın sonunda yazılmış
 məktub 146
 Kəmalüddövlə məktubları 36,47,106,159
 Kəmalüddövlə məktublarından 75,107
 Komediylar 42,48
 Komediylar. Povest. Şeirlər 50
 Lənkəran xanı vəzirinin sərgüzəşti 17
 Məktublarından 147
 Məstəli şah (Həkim müsyo Jordan və Dərviş
 Məstəli şah) 128,139
 Milləti İslamın təqdirən vəkili-namələri 64
 1875-ci il aprelin 21-də Tiflisdən yazdığı - Həsənbəy adlı
 məktubundan 162
 Molla Əli haqqında 108, 109
 Molla İbrahimxəlil kimyagər 8, 25, 71, 110, 129, 135, 137, 140
 Muxəmməs 173
 Mürəfə vəkili 9
 Mürəfə vəkiliyənin hekayəti 26, 45
 Məsyo Jordan və Məstəli şah 5

Müsyö Jordan və Məstəli şah. Nəbatat həkimi Müsyö Jordan ilə cadukun dərviş Məstəli-Şahın hekayəsi	10,14
Nədən sarmış insi-cinsi bu vəlvələ, bu həyəcan... ..	111
Ömrüm həsrətlə keçdi bu vəfasız dünyada... ..	112
Puşkinin ölümünə	72,155
Puşkinin ölümünə dair Şərq poeması	76
Puşkinin ölümünə Şərq poeması	77,78,113,114,115, 116,117,145,150,156
Pyeslər, komediyalar	37
Seçilmiş əsərləri	27,57
Səfərdə	164
Səidə xitab	174
Sərgüzəşti vəzire-xane-Sərab	11
Sərgüzəşti-mərdi-xəsis (Hacı Qara)	28,138,142,169
Sərgüzəşti-vəziri-xani-Lənkəran	29
Şan-şöhrət ardınca dolaşaraq mən... ..	118
Şərq poeması	43
Təcnic	119,130,175,119
Təcnisi-digər	176
Təmsilat	1,148
Təmsilatı farscaya tərcümə edən Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfər xana	149
Türkcə "Təmsilat"ın mütərcimi Tehran sakini Mirzə Məhəmməd Cəfərə məktub	120
Ümumi İşlər Departamenti direktoru N.İ.Voronovskiyyə məktub	121
Vanda	153
Vəkili-naməlumi-millət	65
Vətən haqqında bir neçə söz	143
"Yek kəlmə" haqqında	123
Yek kəlmə haqqında. Təbriz naibül-vüzərası Sərtib Mirzə Yusif xan cənablarına	122
Yeni əlifba	124
Zakir haqqında xatirat	154
Zakirə məktub	67,125,160,177
Zəmanədən şikayət	151,178

Müəlliflərin əlifba göstəricisi

Abaşeli, A. 466,467
Abbas, A. 875
Abbaslı, T. 1306
Abbasov, H. 886,887
Abdulla, K. 1274
Abdullayev, B. 468
Abdullayev, C. 469
Abdullayeva, H. 1214
Abdullayeva, S. 860
Acalov, A. (Abdulla Abbas). 470
Adil, B. 471,472
Adilov, M. 473,474,1018
Ağacanqızı, G. 351
Ağamalıoğlu, S. 475
Ağamirov, A. 476
Ağayev, Ə. 425,477,478,479,1360
Ağayev, İ. 369,823,1211,1282,1283
Ağayev, M. 370
Ağayev, N. 1078
Axundov, A. 339,1079
Axundov, B. 410,480
Axundov, Ə. 481
Axundov, İ. 482
Axundov, M. 483,484,1019
Axundov, N. 485,1001,1080,1081
Akpınar, Y. 889
Allahverdiyev, C. 393
Allahverdiyev, E. 1307,1315
Allahverdiyev, Q. 1082
Anar 1083,1084
Araslı, H. 1216

- Arif, M. 179,214,221,488,489,761,791,1020
Arzumanova, İ. 975
Aslanlı, M. 371
Aslanlı-Huntürk, M. 1254
Aslanova, T. 1223
Atayeva, Ş. 1374
Azəroğlu 1085
Babaxanlı, G. 1241
Babanlı, T. 1086
Babayev, A. 426,890,1347
Babayev, B. 372,1021,1285
Babayev, E. 844
Babayeva, P. 1286
Bağırılı, A. 1266
Bağırov, Ə. 447,495,1022
Bağırov, M. 496,497
Baharlı, M. 868,1267,1268
Bayramoğlu, A. 1287
Bayramov, A. 1023
Bayramov, M. 499
Bayramova, O. 1087
Bazen Lui, Banin. 1088
Berulava, X. 891
Bədəlov, E. 834
Bədirbəyli, L. 892
Bəhri qızı 798
Bəxtiyar, M.H. 976
Bəktəşi, İ. 893,1024
Bəşirov, V. 1025
Bəşirova, G. 1362,1363
Bünyadov, Z. 985,996
Cabbarlı, C. 427,503
Cabbarlı, N. 1202,1217
Cabbaroğlu, A. 1316
Cahangirov, M. 195,258,896,1179

- Cavadova, M. 1026
Cəbrayıloğlu, E. 1317
Cəfər, M. 209,227,504,505,506,507,508,754,824,
Cəfərli, Ə. 509
Cəfərov, C. 183,510,511,512,766,767,1345
Cəfərov, M.C. 450,1341
Cəfərov, N. 324
Cəfərov, Ş. 411,458,513,514
Cəfərova, B. 1288
Cəfərova, E. 1275
Cəfərpur, İ. 811
Cəlilov, C. 825,843,845,1351
Cəmil, Ə. 897
Cəmilzadə, E. 1027,1091,1092,1093,1191,1198
Çaçanidze, V. 876,877
Çəmənzəminli, Y.V. 846
Çobanov, M. 288,398
Dadaşov, A. 343
Dadaşova, X. 898
Dadaşova, S. 1375
Dadaşzadə, A. 847
Dağıstanlı, İ. 515,516
Dəmirçizadə, Ə. 412,517
Dilbazi, M. 518
Dünyamaliyeva, S. 332
Elçin 900,1361
Eminov, A. 1328
Eminov, O. 793
Eminov, R. 755,756,799,812,826,827,1352
Evald, S. 519
Əbdülhəlimov, H. 1242
Əbdülsəlimzadə, Q. 1095,1170,1175
Əbdürrəhmanova, M. 1260
Əfəndiyev, Ə. 521
Əfəndiyev, H. 203,230,522,523,524,723,737

- Əfəndiyev, İ. 903
 Əfəndiyev, P. 525,526,828,1028
 Əfəndiyev, S. 428,527,528,724,977
 Əfəndiyeva, L. 1276
 Əhmədli, N. 373,529
 Əhmədli, R. 1277,1381,1382
 Əhmədov, C. 429,530,1029,1030
 Əhmədov, Ə. 196,451,531,532
 Əhmədov, H. 325,848,978
 Əhmədov, N. 533
 Əhmədov, T. 271,303,861,904,1299,1329
 Əkbərov, B. 534
 Ələddinqızı, N. 1308
 Ələsgərov, S. 197,535,905
 Əlibəyzadə, E. 362,394,536,537
 Əliqızı, Ş. 1330
 Əlimirzəyev, X. 267,363,374,381,395,399,400,538,
 539,540,541,542,543,768,906,907,
 986,1031,1096,
 Əlioğlu, M. 210,217,544
 Əlioğlu, Y. 326
 Əlişanoğlu, T. 352
 Əliyev, A. 299
 Əliyev, C. 1180,1383,1384
 Əliyev, Ə. 829
 Əliyev, H. 309,310,311,314,315,316,344,
 347,348,353, 354,355,364,375,382,
 383,384,396,401,402
 Əliyev, X. 430
 Əliyev, İ. 1269
 Əliyev, K. 289,333,356,769
 Əliyev, M. 1002
 Əliyev, P. 908
 Əliyev, S. 545,1097,1199
 Əliyev, V. 1098

- Əliyev, Z. 1032
Əliyeva (Kəngərli), A. 335
Əliyeva, A. 546
Əliyeva, D. 547,1033,1099
Əliyeva, E. 1100,1101
Əliyeva, Ə. 548,849
Əliyeva, G. 334
Əliyeva, Z. 376,549,550,1034
Əlizadə, A. 1364
Əlizadə, M. 1035,1218
Əmirbəyov, O. 551
Əmirov, F. 792
Əmrahoğlu, A. 321
Əsədov, B. 1370
Əsədullayev, S. 237,751
Əsgərli, Z. 1036,1230
Əsgərov, Ə. (Qiyaslı) 1102
Əsgərov, R. 1376,1377
Əsgərova, K. 1219
Əzimov, Ə. 1103
Əzizova, Z. 1278
Fədayev, A. 909
Fərəcov, Q. 1104
Fərzəli, Ə. 910
Gədəbəyli, D. 552
Gədikli, Y. 1106
Göyüşov, N. 1192
Göyüşov, Z. 185,205,413,414
Gözəlov, Ə. 987,1003
Hacıbəbəyev, A. 1037,1107
Hacıyev, A. 254,290,304,349
Hacıyev, B. 225,272
Hacıyev, D. 262,554,1343
Hacıyev, Ə. 555
Hacıyev, M. 341,771

- Hacıyev, T. 248,556,557,1038
Hacıyeva, A. 377
Haqverdiyev, Ə. 415,416,1261,1262,1263
Harutunyan, S. 725
Haşımova, P. (S) 558
Həbibbəyli, İ. 385
Həbibov, N. 560
Həbibova, K. 1244
Həmidova, H. 911
Həsənli, A. 912
Həsənoğlu, R. 1318
Həsənov, A. 782
Həsənov, Ə. 1171
Həsənov, H. 207,850,1039,1255
Həsənov, O. 273,813,988,997
Həsənov, R. 979
Həsənova, R. 561
Həşimov, Ə. 1200
Həyatşadə, M. 459
Hikmət, N. 562
Humay 1270
Hüseyn, M. 180,249,431,563
Hüseynoğlu, S. 327
Hüseynov, Ç. 278
Hüseynov, Ə. 386
Hüseynov, F. 1040
Hüseynov, H. 357,365,1271
Hüseynov, İ. 336
Hüseynov, R. 1300
Hüseynov, S. 564,565,752,757,772,913,914
Hüseynova, F. 915
Hüseynova, M. 387
Hüseynova, N. 1378
Hüseynova, S. 1108
Hüseynova, T. 1181,1256

- Hüseynova, N. 1289
 Hüseynzadə H. 568
 Hüseynzadə, Ə. 215,432
 Hüseynzadə, H. 566,567
 Hüseynzadə, L. 569
 Xanyan, S. 572
 Xetaquri, S. 433
 Xələfov, Ə. 814,1041
 Xəlilov, A. 1042
 Xəlilov, Ə. 231,1110
 Xəlilov, Q. 835,917
 Xəlilzadə, F. 1331
 Xəndan, C. 573,815,918,1309,1310
 Xəzri, N. 574
 Xudiyev, N. 312
 İbrahimov, M. 189,274,418,460,575,576,577,
 578,579, 1112
 İmanzadə, S. 580,581
 İnqilab 1043
 İsayev, N. 920
 İsmayılbəyli, Ə. 1212
 İsmayılı, Ə. 1193
 İsmayılov, Ə. 980
 İsmayılov, H. 878
 İsmayılov, İ. 378
 İsmayılov, Q. 582,726,851
 İsmayılova, A. 1250
 İsmayılova, O. 1319
 İsmayılova, Z. 1311
 İsrəfilov, H. 291,583
 Kacaya, Q. 921
 Kamal, Ş. 328
 Kamranqızı, Z. 405
 Kandel, B. 584
 Karapetyan, B. 738

- Kazımov, A. 862,1113
Kazımxadə, K. 922,923,924
Kerbabayev, B. 585
Kəndli, Q. 448
Kəngərli, A. 1251
Kərim, Ə. 586
Kərimov, E. 981
Kərimov, Ç. 1301
Kərimov, İ. 232,727,762
Kərimov, K. 306,925
Kərimova, B. 869
Kərimova, G. 1366,1367
Kərimova, T. 434
Kərimxadə, F. 802
Komissarov, D. 588
Köçərli, F. 204,319,879,926,927,1044,1114,1115,
1116, 1172,1182,1183,1209,1264
Kurməmmədov, M. 590
Kürçaylı, Ə. 839
Qabil 591
Qafarov, N. 1245
Qafarov, V. 1385
Qarabağlı, Y. 592,593
Qarayev, Y. 208,250,255,256,275,292,852,863,
880,928,929,930,1213
Qarayev, Z. 931,932,989,1045,1046,1117,1118,
1119, 1120,1224,1246
Qasımov, H. 300,366,1184
Qasımov, M. 594,595,596
Qasımov, R. 1320
Qasımxadə F. 186,198,211,233,276,597,598,599,
600, 601,773, 774,783,933,1047,1048,
1049,1121,1122,1340
Qasımxadə, Q. 259,602
Qədirxadə, S. 435

- Qəhrəmanov, Ə. 1334
Qəhrəmanova, S. 853,1123
Qəniyev, S. 1050,1355
Qoldşteyn, A. 1051,1356
Qonaq, Ə. 1225
Quliyev, C. 604,605,606
Quliyev, Ə. 864,1124
Quliyev, M. 1125,1272
Quliyev, N. 607
Quliyev, Ş. 739
Quliyev, V. 282,329,881,1052,1053,1054,1126,1127,
1128,1173,1174,1194,1195,1231,1232,
1233,1234,1235, 1236,1237,1238, 1239
Quliyeva, G. 836
Quliyeva, X. 330,1129,1130
Quluzadə, M. 608
Qurbanov, Ş. 218,461,609,610,611,612,613,614,
740,775,934,1055
Mahmud, T. 620
Mahmudov, E. 1132
Mahmudov, M. 279
Mahmudov, R. 621,728
Manafli, X. 331
Markov, G. 622
Mehdiyev, X. 940
Mehdiyev, Ş. 220
Mehdiyeva, S. 1388,1389
Mentsel, T. 865
Meribaşvili, K. 623
Məhəmmədəli, T. 1058
Məhəmmədi, M. 1133
Məhərrəmov, M. 624,625
Məhərrəmovə, T. 1312,1335
Məlikova, M. 269,419,420
Məlikova, S. 1134

- Məmməd, A. 436
Məmməd, C. 1059
Məmməd, T. 320
Məmmədbəyli, S. 1135,1136
Məmmədخانلی, Ə. 627,1290
Məmmədquluzadə, C. 345,462,463
Məmmədli, Q. 628
Məmmədli, Ş. 317
Məmmədoğlu, M. 1291
Məmmədoğlu, Ş. 1196
Məmmədov, A. 200,301,629,630,631,941,729,
1060,1137,1138
Məmmədov, B. 632,998,1139,1140
Məmmədov, C. 1178
Məmmədov, D. 636
Məmmədov, E. 277
Məmmədov, Ə. 421,633,634,635,784,816,817,1061
Məmmədov, F. 637
Məmmədov, H. 638,870,1342
Məmmədov, X. 241,358,1004
Məmmədov, İ. 1005
Məmmədov, K. 226,296,639,991
Məmmədov, L. 1292,1293
Məmmədov, M. 219,640,641,758,942
Məmmədov, N. 242,283,422,437,438,439,449,455,
464,642,643,644,730,741,742,785,
803,854,866,943,944,945,982,1062,1063,
1141,1185,1188,1197,1226,1257,1354,
1357,1365
Məmmədov, S. 645
Məmmədov, Ş. 830,946,947,999,1006,1142,1336,
Məmmədov, V. 646,1064
Məmmədov, Z. 190,359,647
Məmmədova, A. 948
Məmmədova, D. 1007,1065,1186

- Məmmədova, K. 1371
Məmmədova, L. (Kamran qızı). 407
Məmmədova, L. 1294,1295,1302,1303,1321
Məmmədzaadə, B. 1008,1066
Məmməd-zadə, H. 222,648,804,1349
Mərdanov, M. 1313
Mikayılova, Ə. 1265,1386,1387
Mir Cəlal (Paşayev). 229,649,1258
MİRƏHMƏDOV, Ə. 243,257,264,423,650,794,949
Mişiyev, A. 284,777,1009
Muxtarov, H. 855,882,1143
Muradov, M. 441
Muradova, R. 260
Murtuzayev, S. 181,201,285,660,1346
Musayev, B. 1144
Musayev, Ə. 456,731,743,744,745,746,747,759,
760, 951,1348
Musayev, Q. 661,662
Musayev, S. 244,778
Musayev, T. 1145
Musayev, V. 856
Mustafayev, C. 663,664
Mustafayev, X. 665,666,732
Mustafayev, Q. 212,1344
Mustafayev, M. 397,667,818,1259
Mükərrəmoğlu, M. 1248
Mümtaz, S. 1010,1011,1012,1013
Mütəllibov, T. 871
Nadirova, V. 795
Nağıyeva, C. 1146
Neuvajını, F. 1147
Nəbioğlu, V. 346,1201
Nəbiyev, B. 1148
Nəcəf, M. 1337
Nəcəfqulu, İ. 202

- Nəcəfov, M. 668
Nəcəfova, M. 669,670
Nəfisi, S. 733
Nəsiboğlu, V. 671
Nəsirli, M. 672,673
Nəzərov, İ. 1149
Nəzirli, Ş. 337,403,1150
Novruzov, Ə. 1067
Novruzova, R. 1068
Nuhov, C. 674
Nurəliyeva, T. 1069
Nuriyeva, L. 675
Nüşabə, A. 676
Ortaylı, İ. 1151
Orucəli, H. 191,223,251,465,819
Orucov, Ə. 1379,1380
Parsinecad, İ. 1203,1210
Paşalışvili, S. 954
Paşaoğlu, A. 1152
Paşayev, Q. 404,955,1204,1205
Pənahov, P. 678
Piriyev, Y. 787
Poladova, Z. 872
Rəfili, M. 302,956
Rəhimli, İ. 342,857
Rəhimli, T. 388
Rəhimli, A. 1249
Rəhimov, Ə. 442,680,681,682
Rəhimov, S. 683
Rəhmanov, F. 805
Rəsulov, H. 443
Romanov, S. 957
Rüstəm, S. 684,685
Rüstəmov, İ. 280
Rüstəmovə-Tohidi, S. 1253

- Rza, R. 216,686
Rzayev, A. 687,832,1189
Rzayev, B. 1153
Rzayev, N. 1372,1373
Rzayev, T. 840,1177
Sadıqov, Ə. 1070
Sadıqov, M. 286,1154,1155
Sahib, F. 688
Salamoğlu (Cavadov), T. 389
Salamoğlu, T. 379,390,1304
Salamov, A. 958
Salamzadə, Ə. 240
Saləddin, Ə. 959,1157
Salmanov, R. 1227
Salmanov, Ş. 261,1071,1156
Seyidov, F. 294
Seyidov, Y. 252,1240
Səfərov, Ə. 734
Səfiyev, A. 960,1072
Səfiyev, F. 689,690,788,779,1350
Səidzadə, Ə. 424,735,748,749,806
Səmədov, Z. 691
Sərkaroğlu, Ə. 1158
Stepanyan, L. 693
Sultan, M. 1338
Sultanlı, Ə. 206,750,1339
Sultanlı, V. 391,409,1221,1222
Sultanov, F. 694
Sultanov, M. 444,695,841,992
Sumbatzadə, Ə. 445
Süleymanlı, S. 367
Süleymanlı, Ş. 380
Süleymanov, M. 1159
Şahsuvaryan, A. 696,697
Şaiq, A. 192

- Şamilov, Ə. 1073
Şamioğlu, Ş. 408
Şevardnadze, E. 963
Şərif, Ə. 287,698
Şirvan, Y. 699
Şuşinski, F. 1160
Şükürov, A. 350,368,1215
Şükürov, S. 700,701,702,703,704,820,1000,1014
Tağıyev, H. 187
Tağıyev, R. 1074
Tağızadə, S. 883,964,993,1015,1161,1187
Tağızadə, T. 983
Tahirbəyov, B. 1075
Tahirli, A. 1296
Tahirzadə, R. 1206
Talıbov, Y. 322,705
Talıbzadə, İ. 706
Talıbzadə, K. 213,234,245,270,298,446,707,837,838,
965,1207,1208
Tanilli, S. 1176
Tarverdiyeva, K. 966
Tatarjevskaya, İ. 1162
Təbrizi Qulamirza Səbri 1163
Təranə 1327
Tıçina, P. 708,833
Tixonov, N. 709,710
Tudə, Ə. 711
Tulə, T. 712
Vaçnadze, N. 1165
Vahabzadə, B. 246,967,1166
Vəlixanov, N. 265,1358,1359
Vəliyev, Ə. 392
Vəliyev, İ. 1368,1369
Vəliyev, K. 968,994
Vəliyev, M. 1281

- Vəliyev, V. 1076
Vurğun, S. 796
Yerevanlı, Ə. 715
Yəqubi, Ə. 807,808,858,867,884,971,1016,1077
Yusifli (Əliyev), C. 1190
Yusifov, R. 973
Yusifova, X. 1229
Zahidov, V. 718,753
Zalova, Ə. 1314
Zamanov, A. 253,821
Zamanov, Ş. 859
Zeynallı, A. 719
Zeynalov, A. 720,1017,1168
Zeynalov, N. 809,822
Zeynalova, K. 789
Zeynalova, S. 1297
Zeynalova, Ş. 721
Zəkiyev İ. 235,239,763,764,765,780,790,797,810,
873,874,224,1169,1273,1353
Zərdabi, H. 188

Sərlövhə üzrə təsvir olunmuş ədəbiyyatın əlifba göstəricisi

- Axundov Gürcüstanda 888
- Axundov Mirzə Fətəli (1812, Şəki – 10.3.1878, Tiflis) 842
- Axundov Mirzə Fətəli 193
- Axundov Mirzə Fətəli 281
- Axundzadə (Axundov) Mirzə Fətəli 1298
- “Aldanmış kəvakib” 722
- Aliyə xanım (Mirzə Fətəli Axundovun nəvəsi) 486
- Alman aliminin əsəri 487
- Azadlıq və qardaşlıq nəğməkarı 490
- Azərbaycan ədəbi dili tarixi 360,361
- Azərbaycan ədəbiyyat tarixi: XIX əsrin əvvəllərindən 1917-ci ilə qədər 184
- Azərbaycan filoloji fikri: dünən, bu gün, sabah 323
- Azərbaycan xalqının böyük oğlu 491
- Azərbaycan xalqının böyük oğlu M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi qarşısında 492
- Azərbaycan incəsənəti 182
- Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsində: Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsi M.F.Axundovun anadan olmasının 170 illiyi haqqında qərar qəbul etmişdir 885
- Azərbaycan KP MK. M.F.Axundovun anadan olmasının 175 illiyi haqqında Azərbaycan KP MK-nın Qərarı 995
- Azərbaycan mətbuat salnaməsi (1850-1920) 236
- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev paytaxtda yenidən qurulmuş Mirzə Fətəli Axundov adına bağla tanış olmuşdur 1284
- Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının institutlarında elmi sessiyaların keçirilməsi haqqında 493
- Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyinə həsr olunmuş yubiley sessiyasında oxunacaq məruzələrin tezisləri 194

- Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının yubiley sessiyası 494
- Azərbaycan yazıçılarının həyatından dəqiqələr 247
- Bakı Karamel Fabriki Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi münasibəti ilə üzərində ədibin şəkli olan 300 000-ə qədər şokolad-konfet qutusu istehsal etmişdir 498
- Birləşmiş elmi sessiya 500
- Bizim müasirimiz 501
- Böyük ədib haqqında 894
- Böyük sənətkarın yubiley şənlikləri 502
- Böyük yazıçı, mütəfəkkir, humanist 895
- Böyük yazıçının xatirəsinə həsr olunur 1089
- Böyük yazıçının yubileyi şərəfinə 1090
- Danışır M.F.Axundov yubileyinin iştirakçıları 1094
- Dostluq və qardaşlıq nəğməkarı 899
- Elmi sessiya 901
- Ensiklopedik şəxsiyyət 902
- Ədəbi-tənqid: problemlər, vəzifələr 266
- Ədəbiyyat Muzeyində elmi sessiya 1243
- Ədib haqqında fikirlər 520
- Əsiriyəm bir dilbərin 770
- Fikrin karvanı: Görkəmli Azərbaycan tənqidçi və ədəbiyyatşünasları 268
- Fransız professorun ürək sözü 1105
- Gənc ateistin kitabı 228
- Görkəmli şəxsiyyətlərimizin Tbilisdəki ev-muzeyləri Azərbaycan hökumətinə bağışlanacaq 1279
- Gürcü alimi M.F.Axundovu öyrənir 781
- Gürcüstan torpağında 553
- “Hacı Qara” İran səhnəsində... 800
- Heykəltəraşın hədiyyəsi 559
- Xalq məhəbbətinin ifadəsi 916
- Xalq üçün döyünən ürək 570
- Xalqımızın mədəniyyət xəzinəsi 417
- Xalqın unudulmaz oğlu 571

- Xalqların sərvəti 1109
- “Xanın vəziri” Tiflisdə 1220
- XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı müntəxəbatı 305
- “Xoş gördük Mirzə Fətəli, xoş gördük, Azərbaycan” 1111
- Xurşidbanu Natəvan, Mirzə Fətəli Axundov:
xatirə fondları 313
- İbrahim Xəlil real şəxsdir 801
- İki qardaş xalqın böyük oğlu 919
- 2012 Nizami, Axundzadə və Sabirin yubiley ilidir 1332
- 2012-ci il TÜRKSÖY çərçivəsində “M.F.Axundzadə ili” elan edilmişdir 1333
- Kitablar, məcmuələr, plakatlar 587
- Koreyada Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi qeyd edilir 589
- Qonaqlarımız böyük mütəfəkkir haqqında 603
- M.F.Axundov 936
- M.F.Axundov haqqında 1056
- M.F.Axundov realizminin öyrədilməsinə dair 295
- M.F.Axundov və A.Sereteli 452
- M.F.Axundov və Azərbaycanda demokratik siyasi-hüquqi fikrin inkişafı 263
- M.F.Axundov və X.Abovyan Tbilisidə 935
- M.F.Axundov və teatr 199
- “M.F.Axundov” kino-oçerki 615
- M.F.Axundova dair yeni sənədlər 990
- M.F.Axundovun abidəsi yanında təntənəli mitinq 616
- M.F.Axundovun anadan olmasının 150 illiyi münasibətilə təntənəli yubiley yığıncağı 617
- M.F.Axundovun əsərləri fransız dilində 453
- M.F.Axundovun ictimai-siyasi görüşləri 293
- M.F.Axundovun komediyaları fransız dilində nəşr olunmuşdur 776
- M.F.Axundovun ömür yolu 938
- M.F.Axundovun sözü 1057
- M.F.Axundovun vətəninə şənliklər 618
- M.F.Axundovun yeni portreti 619

- M.F.Axundovun yubileyi şərafına 1131
- M.F.Axundzadə irsinin kitabxanalarda təbliği 406
- Məktublardan parçalar 626
- “Mərdi xəsis” Məşhəddə 831
- Mirzə Cəlil və Axundov Azərbaycandan kənarda tanınmır?:
Səlim Babullaoğlu: “Bu, ilk növbədə bu dramaturqların əsərlə-
rinin dünya dillərinə tərcümə olunmaması ilə bağlıdır” 1322
- Mirzə Fətəli Axundov 786
- Mirzə Fətəli Axundov 1812-1878 307
- Mirzə Fətəli Axundov haqqında rəvayətlər 1247
- Mirzə Fətəli Axundov müasirimizdir 651
- Mirzə Fətəli Axundov müdrikliyi 937
- Mirzə Fətəli Axundov və gürcü ədəbiyyatı 652
- Mirzə Fətəli Axundov və Tbilisi 653
- Mirzə Fətəli Axundov: (1812-1878) 950
- Mirzə Fətəli Axundov: Maarifçilik manifesti 1323
- Mirzə Fətəli Axundova həsr edilmiş elmi sessiya 440
- Mirzə Fətəli Axundovun 100 illik yubileyi haqqında maraqlı
sənəd 454
- Mirzə Fətəli Axundovun akademik nəşrinin ikinci cildi 654
- Mirzə Fətəli Axundovun anadan olmasının 150 illiyi
qarşısında 655
- Mirzə Fətəli Axundovun arxivi 656
- Mirzə Fətəli Axundovun dramaturgiyası və tədris prosesi 297
- Mirzə Fətəli Axundovun əsərləri tacik dilində 657
- Mirzə Fətəli Axundovun fəlsəfi irsi 658
- Mirzə Fətəli Axundovun qəbri üstündə 659
- Mirzə Fətəli Axundovun maarifçilik manifesti 1324
- Mirzə Fətəli Axundovun yubileyi şərafına 939
- Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin keçirilməsi
haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Sərəncamı 1305
- Mirzə Fətəli və Həsən bəy Zərdabi 1325
- Müasir Azərbaycan memarlığı və incəsənəti 308
- Müdrik fikirlər aləmində 238

- Mütəfəkkir və mübariz 952
10 Mart - Milli Teatr Günü münasibətilə gənc rejissorların “Yeni teatr” respublika müsabiqəsi açılmışdır 1280
Onun adı əsrlər boyu yaşayacaqdır 953
Özbək xalqı M.F.Axundovun xatirəsini yad edir 677
Parisdən məktub 457
Respublika yubiley komitəsində 679
Rəşid bəy Axundov: məktublar, sənədlər, tərcümələr, məqalələr 340
Rəşid bəy Axundovla bağlı qiymətli sənədlər toplusu nəşr olunmuşdur 1252
Sənətkar haqqında söz 961,962
Sənətkara layiq 692
“Sərgüzəşti-vəzir-i-xani-Lənkəran” tamaşası yeni yozumda 1326
Şəki: Alim və ziyalılar 338
Tbilisiyə yola düşmüşlər 984
Türkiyədə nəşr olunmuşdur 1164
Varlıq 318
“Vətən eşqilə yanıram mən” 969
Yazıcının məzarını ziyarət etmişlər 970
Yeni dünyanın müjdəçisi 713
Yeni kitablar 714,736,1228
Yubiley komitəsində 717
Yubiley nəşrləri 972
Yubileyqabağı tədbirlər 716
“Yurd” qəzeti M.F.Axundov haqqında 1167
Zəkalara yol tapan sənətkar 974

- Ад. П.Берже. 28 июня 1877 г. 1450
Альхимик Молла Ибрагимхалил 1392
Ахунду Молла Али Акберу Сальяни 1474
Ванда 1455,1498,1504
Визирь Серабского ханства 1390,1426,1444
Визирь Хана Ленкоранского 1437
Восточная поэма на смерть А.С.Пушкина 1395,1413
Восточная поэма на смерть Пушкина 1432,1433,
1434,1439,1440,1441,
1449,1451,1454
Восточные адвокаты 1430
Второе письмо Закиру 1491,1499
Гасан беку Меликову Зардаби. 27 апреля, 1875 г. 1477
Головину. Докладная записка. 13 января, 1841 г. 1438
Джафаркули хану 1456
Директору канцелярии наместника Кавказского А.Ф.Крузер-
штерну. Докладная записка. 23 сентября, 1857 г. 1490
Для того, чтобы на веки веков возвеличить
славу свою... 1505
Избранное 1394,1401,1414,1418
Избранные философские произведения 1400,1406,1415
Избранные художественные произведения 1399
Их подражания науки рвут устой... 1457
Комедии 1412
Комедии Мирзы Фет-Али Ахундова 1391
Комедии. Проза. Поэзия. Литературно-критические
статьи 1416
Любя лишь славу добрую свою... 1492

- Медведь – победитель разбойника 1396, 1423, 1458
Молла Ибрагимхалил, обладатель философского камня
1424, 1446
Мусье Жордан, ботаник и дервиш Мастали-шах, знаменитый
колдун 1425, 1478, 1493
На смерть Пушкина 1422, 1435, 1442, 1443, 1452,
1461, 1506, 1510
На смерть А.С.Пушкина 1459, 1460, 1468, 1472,
1475, 1479, 1481, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1494,
1495, 1500, 1502, 1512
На смерть А.С.Пушкина: Восточная поэма 1419
На смерть Пушкина: Восточная поэма 1407
О Молла Али 1462
О новом алфавите 1489
Обманутые звезды 1393, 1402, 1404, 1409, 1445,
1469, 1513
Обманутые звезды. Избранное 1408
Обманутые звезды. Предание о Юсиф-шахе 1403,
1480, 1482, 1496, 1447, 1503
Обманутые звезды: Рассказ о Юсиф шахе 1421
Обманутые планеты 1431, 1463
Ода на персидском языке посвящен Ванда 1470
От Шамиля, Эмира правоверных к начальнику крепости
Хасавюрт барону Л.П.Николай. 26 июня, 1877 г. 1453
Откуда этот шум... 1501
Переписка Мирзы Фатали и Рашид-бека Ахундовых 1420
Письмо М.Ф.Ахундова Я.П.Полонскому. 26 октября
1883 г. 1509
По пути 1511
Повесть о Сеиде Ахмеде Сальянском 1507
Положение турецкой армии под Багдадом в 1618 г. 1427
Послание знаменитому в Карабахе поэту Касим беку
Хинзиристани 1429
Послание Закиру 1476
Поэту Касум беку Закиру 1464, 1471, 1497

- Приключение скряги 1405,1410,1428,1448
Слепое подражание шарияту...; Стихотворение о новом алфавите 1508
Сочинения 1397
Стихи на персидском языке поднесенные кн. Барятинскому неизвестным лицом во время проезда через Нухинский уезд нухинским жителем, заведующим мечетью Тутти-аги Абдулла Эфендиевым Ших Дадаш оглы 1436
Текст писем, написанных на фарсидском языке 1411
Три письма индийского принца Кемаль-уд-Довле к персидскому принцу Джелал-уд-Довле и ответ сего последнего 1465
Философско-политические произведения 1398
Художественные и философские произведе-ния 1417
Что за возня опять идет у джинов и людей?... 1466
Я на земле себе теперь известность стал искать... 1467
Я.П.Полонскому. 26 октября, 1853 г. 1473

О жизни и творчестве Мирзы Фатали Ахундзаде

Алфавитный указатель авторов

Абашели, А. 1723
 Абдулабекова, Г. 2279
 Абдуллаев, Б. 1903
 Абдуллаев, Г. 1515
 Абдуллаев, Н. 1700
 Абдуллазаде, А. 1745
 Абдурахманов, Н. 1993
 Агаев, Б. 2273
 Агаев, Н. 2066,2221
 Агахи, А. 1746
 Айдарзаде, Д. 1994
 Алибекова, Г. 1966,2123
 Алиев, Д. 2274
 Алиев, Дж. 2179
 Алиев, К. 1673
 Алиев, Р. 1748,1995
 Алиев, С. 1749,1904
 Алиева, А. 1577
 Алиева, Д. 1516,1701,1996,2124
 Алиева, М. 1919,2079
 Алиева, С. 2232,2228,2233
 Ализаде, И. 2234
 Алимирзоев, Х. 1997,2125
 Алиоглы, М. 1733
 Алмамедов, А. 1940
 Анар 1998
 Андроников, И. 1600,1927

- Ариф, М. 1517,1547,1584,1589,1750
Арнатов, Л. 1751,1752,1911
Асадуллаев, С. 1604,1609,1753
Атаев, Т. 2235
Ахмедов, А. 1553,1952
Ахмедов, Г. 1658,1667,1671,2203,2204
Ахмедов, Ф. 1999
Ахмедов, Э. 1610,1643,1754,1967,2000,2001
Ахундов, А. 1756
Ахундов, Б. 1548,1757
Ахундов, В. 1758,1759
Бабаев, А. 2256
Бабаев, Г. 1526,1530,1572,1702,1760,1905,1912
Бабаев, М. 1761,1762,2126
Бабаев, С. 2003
Багирзаде, Л. 2229
Багиров, А. 1703,2089
Бадалбейли, Ш. 1704
Байрамов, А. 1953,2127
Балаев, А. 1692
Бахшалиев, О. 1941
Бедирбейли, Л. 2004,2005
Берулова, Х. 2006
Бестужев-Марлинский, А. 1648
Богатов, В. 1531,1576,1591
Богомолов, И. 1763
Борт, О. 1968
Будагова, З. 2128
Вагабзаде, Б. 1982
Велиев, Г. 2011,2012,2013
Велиев, И. 1622
Велиев, Я. 1705
Габай, Ю. 1969
Габиббейли, И. 1682
Габибов, Н. 1532,1533

- Гаджиев, А. 1594,1605,1616,1644,1650,1693,2068,2092,
2093,2136,2137,2206,2223
- Гаджиева, Н. 2019,2138
- Ганиев, С. 2278
- Гардин, Я. 2094
- Гасан гызы, Н. 2239
- Гасанов, Г. 1601,1960
- Гасанов, И. 1983
- Гасанов, Р. 2240
- Гасанова, Р. 1772
- Гасымзаде, Ф. 1554,1773,1774,1775,1776,1777
- Гашимова, С. 1778
- Гварамия, Н. 2020
- Гезалов, А. 1651,2267
- Гезалова, Н. 2280,2281
- Герайзаде, Э. 2212,1674
- Геюшев, З. 1555,1579
- Геюшов, З. 1726
- Гольдштейн, А. 2085,2095,2096,2097,2271
- Гордин, Я. 2021
- Гулиев, В. 2098,2099
- Гулиев, Г. 1617,1659,1663,1668,1670,1677,1694,
1698, 1699,1956,2023,2024,2199,2214
- Гулизаде, М. 1780
- Гурбанов, Ш. 1781,1782,1783
- Гусейн, М. 1784,1785
- Гусейнзаде, А. 1706
- Гусейнзаде, Г. 1786
- Гусейнов, А. 1675,2213
- Гусейнов, Г. 1518,1656,1660
- Гусейнов, С. 1920
- Гусейнов, Ч. 1602,1611,1628, 1638,1787,2100
- Гусейнов, Ш. 1678,1679,2205
- Гусейнова, А. 2139
- Гусейнова, И. 1691

- Гусейнова, С. 2086,2101,2140
Гусейнова, Э. 1977,2069,2081,2268
Дадашзаде, А. 1629,1957
Девитт, В. 1597,2144
Джавадова, Г. 2269
Джалал, М. 1788
Джалилов, Д. 1958,2264
Джамиль, А. 1720
Джамильзаде, Э. 2102,2103,2181,2275
Джангиров, Т. 1942
Джангулашвили, Т. 1789
Джафар, М. 1639
Джафарли, Т. 1549
Джафаров, Дж. 1556,1557,1558,1790,1791,1792
Джафаров, М. 2104
Джафаров, С. 1727
Джафаров, Ш. 1590,1595,1793,1794,1795,1796,1954, 2261,2262
Дильбази, М. 1797
Дружинин, А. 1913
Зайцев, С. 1800
Закиев, И. 2208,2215,2259
Закиев, Ф. 1937,2026,2105,2146,2202
Зарбалиев, Ф. 2147,2182
Зейналлы, А. 1801
Зейналова, К. 1930
Зека, Р. 1802,1914
Ибрагимов, А. 1559
Ибрагимов, М. 1585,1620,1640,1803,1804
Ибрагимов, Х. 2148
Ильин, К. 1805
Исмаилов, Р. 1612,2082
Исмаилов, Э. 1695
Каграманов, А. 1906
Каджар, Ч. 1684

- Казиев, М. 1581.
Каменкович, И. 1807
Канкава, Г. 1708
Караев, Я. 1606,1613,2028,2029
Караев, О. 2263
Касимзаде, Ф. 1519,1550,1560,1808,1809,1931
Касимов, К. 2150
Касумзаде, К. 1571
Касумзаде, Ф. 1810
Кашкай, Х. 1961
Кедабекли, Д. 1811,2030
Керимли, В. 1697
Керимов, Н. 1812
Керимов, П. 2218
Керимов, Т. 2216
Кизель, Г. 1947
Клабуков, П. 1813
Колмановский, В. 1986
Комиссаров, Д. 1536,1537,2196
Костина, В. 1814
Кочарли, Ф. 2106,2151
Кузнецова, Е. 1943
Кулибеков, Э. 1539
Кулиев, В. 2152
Кулиев, Г. 2153,2154
Кунина 1816,1815
Курбанов, Б. 1593,2155
Курбанов, И. 1652
Курбанов, Ш. 1573,1817
Кязим-заде, А. 2107
Лаврова, Л. 2224
Лерман, А. 1561,1818,1819,1820,1821,1822,1907
Лордкипанидзе, К. 1709
Маковельский, А. 1540,1824,1825,1826,1827
Малахова, Е. 2242

- Мамед, Т. 1666
Мамедзаде, Г. 1586,2257
Мамедов, А. 1630,1828
Мамедов, Б. 2157
Мамедов, Д. 1551,1829
Мамедов, З. 1830,2032
Мамедов, К. 1618
Мамедов, М. 1520,1541,1563
Мамедов, Н. 1564,1607,1710,1711,1712,1713,1728,
1831,1832,2033,2034,2035,2036,2108,
2109,2158,2159,2184,2254
Мамедов, Р. 1685,1687
Мамедов, Ш. 1542,1565,1596,1714,1721,1729,1833
Мамедова, В. 2110
Мамедханлы, Э. 1834,1835
Манукян, С. 1836,1837
Марков, Г. 1587,1838,1944
Масель, С. 2230,2243
Масимов, М. 2277
Махмуд, Т. 1840
Махмудов, А. 1962
Мегрелидзе, Г. 1971
Меликов, Р. 1631
Меликова, А. 2037
Меликова, М. 1521,1949,1955,2253
Меликпашаева, Е. 1841
Мехтиев, Р. 1669,1688
Микеладзе, Г. 2244
Милькина, Р. 1915
Мир Джалал 1842
Мирахмедов, А. 1574,1843
Мирзоев, О. 1845,2185
Мирзоева, И. 1566,1567
Мирзоева, Ш. 1972
Мишиев, А. 1847,2270

- Мовлаева, С. 1614
 Муртузаев, С. 2255
 Мусаддиг, М. 1848
 Мусаев, А. 1653,1921,1963,2258
 Мустафаев, М. 1568,2272
 Мустафаев, Р. 2160,2161
 Мустафаев, Х. 1849
 Муталлибов, Т. 1850
 Мухтаров, Г. 1980,2087
 Мухтаров, Г. 2039
 Мхарчрдзели, С. 1924
 Надирова, В. 1939,1973,2040,2113,2207
 Назим Хикмет 1852
 Наирян, С. 1853
 Натрошвили, Г. 1854
 Нациашвили, С. 2186
 Нерсисян, М. 1722
 Новрузов, Р. 1657,2076
 Новрузова, Д. 1543,1598
 Норагимова, А. 2187
 Нуруллаева, С. 1856
 Огнев, Г. 1858
 Орлова, Н. 1859
 Османлы, С. 1680,2165
 Пагаева, К. 2043
 Панин, М. 2116
 Пашаев, В. 2265
 Петров, М. 2189
 Петров, П. 1730
 Поладов, Г. 1974
 Рагимли, И. 1681
 Рагимханова, Н. 2052
 Расулзаде, М. 1696
 Расулов, Р. 1867
 Рафили, М. 1514,1527,1717

- Рахман, С. 1866
Рахманзаде, Ф. 2169,2190,2191
Рахманов, Ф. 1945
Рза, Х. 1868
Рзаев, А. 1569,1578,1580,1582,1599,1603,1615,
1623,1624,1633,1646,1661,1664,1918,2201
Рзаев, В. 2170
Рзаева, Д. 2072
Рогинская, Ф. 1522
Рустам, С. 1869
Рустамзаде, В. 1988
Рустамов, И. 1625,1975
Рустамов, Ю. 1662
Рустамова, А. 1672
Садыхов, М. 1546,1626,1635,1932,1976,2077,2084,
2088,2171,2172
Саламов, А. 1665,2053
Самойлов, В. 1870
Сапронов, Н. 1871
Сарывелли, О. 2054,2173
Сафаралибекова, Р. 2055
Сафаралиева, Д. 1742
Сафарова, А. 1933
Сафиев, Ф. 1583
Сеидзаде, А. 1718,1743,1916,1917,1925
Сеидов, А. 1872,1873
Сеидов, Р. 1874,1875,1876
Старостов, Л. 1877
Султанлы, А. 1878
Султанов, Т. 1926,1934,1946,1951,2192
Султанова, Г. 2056,2057
Тагиев, К. 1880
Тагизаде, Д. 1879
Тагизаде, Н. 1744
Тагизаде, С. 1636,1655,1990,1991,2058,2118,
2193,2266,2276

- Таиров, В. 1881
 Твердислова, Е. 2198
 Тихонов, Н. 1883,1882
 Ткешелашвили, Г. 1524
 Туде, А. 2059
 Турабов, С. 1575
 Фаиг, К. 1884
 Фараджев, М. 1908
 Фейзуллаева, А. 1676,2209
 Халилов, С. 1689
 Хетагури, С. 1719
 Хромов, К. 1886,1887,1888
 Хуцишвили, С. 1890,1891
 Церетели, А. 1731
 Чачанидзе, В. 1981
 Шалуташвили, Н. 2060
 Шариф, А. 1732,1892,1893,1936,1979
 Шарифов, Т. 2174
 Шарифова, Д. 2119,2120
 Шарифова, С. 1690
 Шеварднадзе, Э. 2061,2073
 Шенгелая, Д. 1894
 Шипулина, Г. 2121
 Шкуринов, П. 1909
 Эберлин, А. 1895,1896
 Эйвазов, Я. 1627
 Эльчин 1647,2062,2074,2176,2219
 Эминов, Р. 1922,2063,2177,2260
 Эрадзе, Л. 1965
 Эфендиев, И. 1897,1898,1899,1900,1910
 Янов, Я. 1902

Алфавитный указатель заглавий

- Азербайджан 1529
 Азербайджанские писатели – к юбилею
 М.Ф.Ахундова 1747
 Азербайджанско-европейские литературные взаимосвязи
 1619
 Азербайджанско-русские литературные взаимосвязи 1637
 Антология мировой философии 1588
 Антология педагогической мысли
 Азербайджанской ССР 1642
 Ахундов в Грузии 2002
 Ахундов М.Ф. 1735,1755,1935,2222,1724,
 1734,2210,2211
 Ахундов Мирза Фатали 1725
 Ахундовские чтения 2067,2075,2080
 Ахундовский фестиваль 2236
 Бюст М.Ф.Ахундова на улице в Тбилиси 2007
 В Анкаре в рамках ТЮРКСОЙ состоялась церемония отк-
 рытия «Года Мирзы Фатали Ахундзаде» 2237
 В братских республиках готовятся к юбилею
 М.Ф.Ахундова 1764
 В доме-музее Сабухи 2090
 В знак народной любви 2008
 В знак уважения к мастеру 2129
 В республиканском юбилейном комитете 1765
 В честь 175-летия со дня рождения М.Ф.Ахундова 2130
 В честь великого сына Азербайджанского народа 1766
 В честь знаменательной даты 1767
 В честь юбилея 2009,2010,2131
 В честь юбилея великого писателя 2132
 В честь юбилея М.Ф.Ахундова 2133
 Великий демократ, пламенный гуманист 1768

- Великий писатель, мыслитель, гуманист 2014
- Великий реалист 1769
- Великий сын Азербайджанского народа 1770
- Великий сын двух братских народов 2015
- Великий сын народа 1771
- Великому писателю 2134
- Величие и слава Сабухи 2135
- Вечно живой источник 2016,2180
- Вечно живые традиции 2091
- Возрождается дом-музей Ахундзаде 2238
- Воспевшему союз сердец: Бюст М.Ф.Ахундова установлен в столице братской Грузии 2017
- Выставка в Рукописном фонде 2018
- Гаджи-Кара 1736
- Голоса прошлого 1649
- Гордость Азербайджанского народа 1779
- Город братства, город дружбы 2022
- День всенародной любви 2025
- День глубокого уважения 2141
- День признания 2142
- День уважения 2143
- 2012-й «Год Мирзы Фатали Ахундзаде» 2241
- Диссертация защищена в Москве 1707
- Достояние народов 2145
- Драматургия М.Ф.Ахундова 1984
- Его вторая родина 1798
- Его заслуги огромны 1799
- Звездная гроздь. Фольклор и литературные памятники Азербайджана 1686
- Издано в Турции 2149
- Истинно аристофановский юморист 1985
- История Азербайджана 1534,1535
- История Азербайджана. С древнейших времен до 70-х гг. XIX в. 1683
- История политических учений 1525

- К 150-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова 1806
К изучению реализма М.Ф.Ахундова 1645
К юбилею М.Ф.Ахундова 2027
Комедии М.Ф.Ахундова издаёт ЮНЕСКО 1737
Комедии М.Ф.Ахундова на французском языке 1928
Краткий очерк истории философии 1538
Литераторы XIX века об Ахундове 1987
Литературный архив М.Ф.Ахундова 1823
М.Ф.Ахундов – 175 2156
М.Ф.Ахундов 2183,2200
М.Ф.Ахундов в русской печати прошлого столетия 2031
М.Ф.Ахундов и Восток 1948
М.Ф.Ахундов и древнегреческая культура 2070
М.Ф.Ахундов и К.Гольдони 2197
М.Ф.Ахундов и проблема европейской просветительской драматургии 2195
М.Ф.Ахундов и театр 1562,1970
М.Ю.Лермонтов и его друг – «ученый татарин» 1738
Мастера искусств – к юбилею 1839
Мирза Фатали Ахундзаде – 200 2225,2245
Мирза Фатали Ахундов (1812-1878) 1608
Мирза Фатали Ахундов 1923,2217
Мирза Фатали Ахундов в русской печати 1844
Мирза Фатали Ахундов и Г.Сундукян 2038
Мирза Фатали Ахундов: Азербайджанский писатель-демократ, просветитель 1641
Митинг в Тбилиси на могиле Мирзы Фатали Ахундова 1846
На родине писателя 2162
На родине Сабухи 2111
На языках народов мира 2112
Надпись на книге 1851
Научная сессия 2041
Научная сессия посвященная М.Ф.Ахундову 1715
Научные сессии 1855

- Не померкнет в веках 2042
- Неизвестная статья М.Ф.Ахундова 2163
- Неопубликованное письмо М.Ф.Ахундова 2114
- Новая книга 1929
- Нухинский народный театр готовит к юбилею М.Ф.Ахундова его пьесу «Гаджи Кара» 1739
- О 170-летию со дня рождения М.Ф.Ахундова: Изложение Постановления ЦК КП Азербайджана 1992
- О великом просветителе 1857
- О неизученных материалах архива М.Ф.Ахундова 2083,2188
- О публикации комедий М.Ф.Ахундова в газете Кавказ 1964
- О публикациях повести М.Ф.Ахундова «Обманутые звезды» на русском языке 1959
- Об изучении биографии Ахундова 1740
- «Обманутые звезды»: история и мифология 2115
- Обнаружен оригинал произведения Мирзы Фатали Ахундаде 2226
- Он жив в сердцах Грузии 2164
- Открытие выставки 1860
- Очерки истории и исторической науки в СССР 1544
- Очерки истории Азербайджанской экономической мысли 1632
- Очерки по истории философии в России 1545
- Памяти великого земляка 2044
- Памяти выдающегося азербайджанского писателя и мыслителя 1861
- Памятник Мирзе Фатали Ахундову в Тбилиси 1716
- Память о М.Ф.Ахундове 2045
- Патриот, интернационалист 2046
- Певец братства 2047
- Певец дружбы и братства 2048,2049
- Певец свободы и братства народов 1862
- Переписка Мирза Фатали и Рашидбека Ахундовых 1654
- Письма сына отцу 2117

- По следам одного письма 2050
«Посол зари» 2246
Праздник азербайджанской культуры 1863
Праздник дружбы 2166
Праздник дружбы и братства народов 1864
Праздник литературы – праздник братства 2167
Президиум правления общества по распространению политических и научных знаний Азербайджанской ССР объявляет конкурс на лучшие тексты лекций, посвященных жизни и деятельности выдающегося азербайджанского писателя и философа-материалиста М.Ф.Ахундова 1865
Премии имени М.Ф.Ахундова 2168
Прием в ЦК Компартии Азербайджана 2071
Прием ЦК Компартии Азербайджана 2051
Продолжатели реалистической сатиры М.Ф.Ахундова 1950
Распоряжение Президента Азербайджана Ильхама Алиева обрадовало членов Тюркской культурное сообщество тюркского мира 2247
Распоряжение Президента Азербайджанской Республики: О проведении 200-летнего юбилея Мирзы Фатали Ахунзаде: Баку, 13 апреля 2010 года 2220
РДТ поставил спектакль к 200-летию М.Ф.Ахунзаде 2231
Региональный театр в Баку 2248
Редкие находки 2227
Реставрация дома-музея (в Нухе) М.Ф.Ахундова 1741
Русская европейская печать о М.Ф.Ахун-дове 1634
Советский Азербайджан 1523
Советское Закавказье в братской семье народов СССР 1552
Современники о Бакиханове 1592
Современники о Зардаби 1621
Среди журналов и газет 1989
Тезисы докладов на юбилейной сессии АН Азербайджанской

- ССР посвященной 150-летию со дня рождения
М.Ф.Ахундова 1570
- Текстологическая характеристика первоисточников «Тамсилата» М.Ф.Ахундова 1978
- Три юбилея великих мыслителей 2249
- ТЮРКСОЙ объявила 2012-й годом Ахундаде 2250
- ТЮРКСОЙ объявила 2012-й годом Мирзы Фатали
Ахундова 2251
- «Уроки Ахундаде» будут продолжены 2252
- Ученый татарин Али 2194
- Философское наследие М.Ф.Ахундова 1885
- Художник, мыслитель, борец 1889
- Художники Азербайджанской ССР 1528
- ЦК КП Азербайджана. О 175-летию со дня рождения
М.Ф.Ахундова 2078
- Ширятся связи с соотечественниками 2175
- Эта нестареющая классика 2122
- Юбилей великого гуманиста 2178
- Юбилейная сессия Академии Наук Азербайджана 1901
- Юбилейные издания 2064
- «Я пламенем любви к отчизне был объят...» 2065

Mîrzə Fətəli Axundzadənin xarici dillərdə nəşr edilmiş əsərləri və haqqında materiallar

İngilis dilində

- Akhundov Mirza Fatali 2287
Jafarov, J. 2282
Karayev, Y. 2283
Parsinejad, I. 2285,2286
Sadikhov, M. 2284

Alman dilində

- Brands Horst Wilfrid 2288
Sadychow, M. 2289

Fransız dilində

- Akhundzade Mirza Fath-Ali 2292
Djafarov 2290
Mourthouz Sadyakov 2291

Litva dilində

- J.Zekaite 2293

Eston dilində

- Herkel, Andres 2299,2300,2301
Hiedel, Edvin 2294
Kabur, Vaime 2295
Petetud tähed 2297
Suur demokraat ja humanist 2296
Väike tähtpäevakalender 2298

Tacik dilində

- Асарҳои М.Ф. 2302
 Бегдилӣ, Ғуломҷусейн (Озар) 2304
 Мирзо Фатҳали Охундов: Ба муносибати 150 – солагии рӯзи
 таваллудаш 2305
 Муқимов, Р. 2306
 Мухторов С. 2310
 Ёошим, Раҳим. 2311,2314
 Охундов, М. 2307,2313,2308
 Рахимов, А. 2309
 Саторов А. 2310
 Ў Ситораҳои фиребхӯрда: Дар бораи повести М.Ф.Охундов
 2303
 Худойдодов, Б. 2312

Gürcü dilində

- Axundovi, M.F. 2315

Fars dilində

- Axundov, M.F. 2317,2318
 Cəfərov, С. 2316

M Ü N D Ə R İ C A T

Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı	3
Tərtibçidən	4
Arif Əmrahoğlu. Fikir, davat və qələm mübarizi	6
Mirzə Fətəli Axundzadənin həyatı, yaradıcılığı və ictimai fəaliyyətinin əsas tarixləri	14
Mirzə Fətəli Axundzadənin seçilmiş fikirləri	20
Görkəmli şəxsiyyətlər Mirzə Fətəli Axundzadənin yaradıcılığı və fəaliyyəti haqqında	27
Mirzə Fətəli Axundzadənin əsərləri	33
Mirzə Fətəli Axundzadənin dövrü mətbuatda və toplularda dərc olunmuş əsərləri, ədəbi-tənqidi məqalələri və məktubları	51
Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında	62
Kitablar	62
Mirzə Fətəli Axundzadə haqqında kitablarda və dövrü mətbuatda çap edilmiş məqalələr	102
Dissertasiya və avtoreferatlar	186
На русском языке	
Распоряжение Президента Азербайджанской Республики о проведении 200-летнего юбилея Мирзы Фатали Ахундаде	194
Основные даты жизни, деятельности и творчества Мирзы Фатали Ахундаде	195
Мудрые мысли Мирзы Фатали Ахундаде	201

Слово о Мирзе Фатали Ахундаде 203

Произведения Мирзы Фатали Ахундаде 207

Произведения Мирзы Фатали Ахундаде изданные в
периодической печати и сборниках 215

О жизни и творчестве Мирзы Фатали Ахундаде 226

Статьи, напечатанные в книгах и в периодической
печати 252

Диссертации и авторефераты 305

**Mirzə Fətəli Axundzadənin xarici dillərdə
nəşr edilmiş əsərləri və haqqında materiallar 310**

Köməkçi göstəricilər

Mirzə Fətəli Axundzadənin əsərlərinin əlifba göstəricisi 315

Müəlliflərin əlifba göstəricisi 318

Sərlövhə üzrə təsvir olunmuş ədəbiyyatın
əlifba göstəricisi 333

Алфавитный указатель

Произведения Мирзы Фатали Ахундаде 338

О жизни и творчестве Мирзы Фатали Ахундаде

Алфавитный указатель авторов 341

Алфавитный указатель заглавий 350

Mirzə Fətəli Axundzadənin xarici dillərdə nəşr edilmiş
əsərləri və haqqında materiallar 356

MİRZƏ FƏTƏLİ AXUNDZADƏ – 200

Tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi

**Vəsaitin hazırlanması
üzrə işçi qrupu:**

*Mədinə Vəliyeva
Azadə Novruzova
Sevgiyə Əsədova
Pərvanə Qurbanova
Lalə Şirinova
Gülbahar Misirova*

**Nəşriyyat redaktoru və
korrektor:**

Mehriban Cəfərova

M.F.Axundov ad. Milli Kitabxana
Çapa imzalanmışdır: 26.04.2012
Formatı 60x90 1/16. Həcmi 22.5 ç.v.
Sifariş №17^a Tirajı 500. Pulsuz
Ünvan: AZ-1000 Bakı ş., Xaqani küç. 29;
E-mail: contact@anl.az.
URL: www.anl.az

Mətbəənin direktoru: *Elman Qasımov*
Dizayner: *Mətanət Əliqızı*

«Zərdabi LTD» MMC
Nəşriyyat Poliqrafiya müəssisəsi.
Sifariş №270
☎ iş (012) 514-73-73,
mob. (050, 055) 344 76 01
e-poçtu: zerdabi_em@mail.ru